הארץ

1.20 ש"ח יום א' כ"ז בטבת תשמ"ח, 17 בינואר VOL.69/20887 JANUARY 17 1988

רבין אישר להטיל עוצר נרחב וממושך עד לרגיעה

כל מחנות הפליטים ברצועה ורוב המחנות בגדה תחת עוצר ★ שביתת המסחר ברוב ערי הגדה ★ 4 המגורשים מהרצועה עותרים היום לבג"צ ★ צמצום בהיקף ההתנגשויות — גם בגלל הגשם

מאת ראובן פדהצור וגדעון אלון, כתבי "הארץ"

שר הביטחון נוטה ברעתו לאפשר לצה"ל להטיל עוצר נרחב וממושך, עד שיוחלט שהגיע שלב הרגיעה בשטחים. השר רבין אישר לאלופי הפיקודים להטיל בכל בוקר עוצר על פי שיקוליהם באיזורים שבשליטתם. כל מקרה של הטלת עוצר מדווח לשר הביטחון והוא מאשרו.

במערכת הביטחון סוברים כי אין להרתע משימוש במכשיר העוצר, ואין לראות בהטלת העוצר על מחנות הפליטים בימים האחרונים בבחינת חידוש.

לדבריהם, בשנות השבעים היו תקופות בהן איזורים בשטחים נמצאו תחת עוצר במשך ששה שבועות.

ביום שישי הוטל עוצר גם על אחרון מחנות הפליטים ברצועת עזה, שהיה עד לאותו מועד השקט שבהם — מחנה אל מגאזי. בסוף השבוע היו כל מחנות הפליטים ברצועה נתונים תחת עוצר. ביהודה ושומרון נתונים תחת עוצר המחנות הבאים: קלנדיה, טול כארם, ג'ילזון, אל עמרי, בלטה, פרעה ודהרא.

צה"ל נערך לשהיה ממושכת של

(סוף בעמוד 7)

פרשנות / זאב שיף

מדוע נעצר סניורה?

מדוע נעצר חנא סניורה? מסתבר כי בלשכתו של ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הופתעו מהמעצר. והרושם הוא כי התיאום בצמרת אינו מלא. האם יד ימין יודעת מה עושה יד שמאל? מצד אחד אומר שר הביטחון, יצחק רבין, כי יש לצפות שבשטחים תעלה מנהיגות מקומית שניתן יהיה לשוחח עמה ואף לנהל משא ומתן, ומצד שני עוצרים את המנהיגים.

(סוף בעמוד 7)

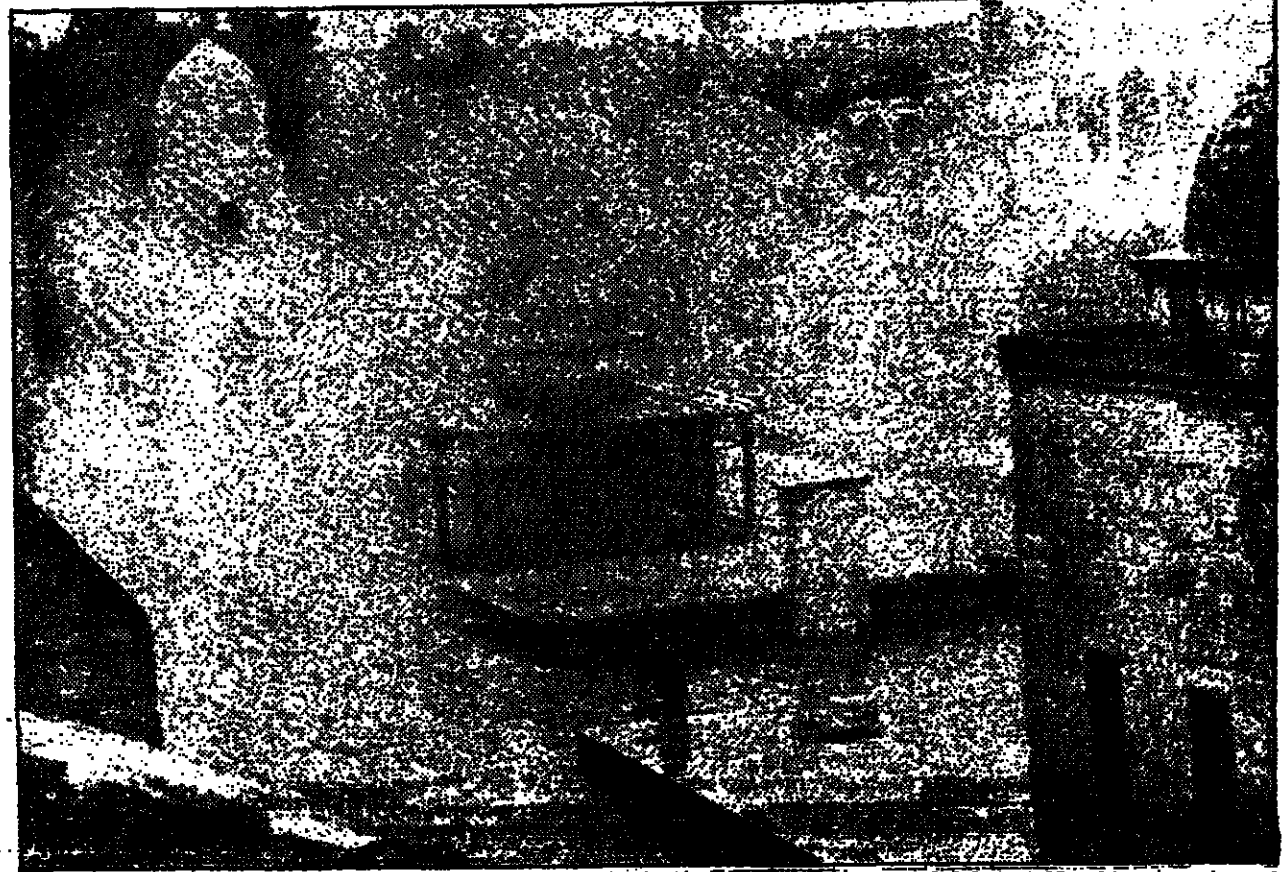

ענן גז מדמיע, ביום שישי מעל הר הבית. (תצלום: אהרן ברהמן)

שוטר נפצע קשה ודגל ישראל הוצת בהתפרעויות יום שישי בהר הבית

גורמים מדיניים דחו הצעות להטיל עוצר על כפרים בתחום מזרח ירושלים

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

גורמים מדיניים דחו בשבוע שעבר הצעות להטיל עוצר על כפרים בתחום השיפוט של ירושלים במזרח העיר, על רקע הפרות הסדר וההתפרעויות, שפקדו גם את הבירה. הצעות נוספות, שתכליתן מתן אפשרות לממשלה לפעול ביד ושלים בדפוסי פעולה דומים לאלה שבהם פועל הצבא בגדה — נדחו אף הן. גובשה הסכמה כי בירושלים, שהיא שטח ריבוני של מדינת ישראל, יש לפעול כפי שפועלת המשטרה בכל שטח ריבוני אחר של המדינה.

שבת שקטה יחסית עברה על ירושלים, לאחר ששלשום התפרעו

(סוף בעמוד 7)

תושב עזה שתקף חייל בסכין נהרג

כפרי מאזור בית לחם נהרג ביום ה' בעימות בשטח אש בין רועים לחיילים שביקשו לפנותם

מאת איתן רבין, סופר "הארץ" וסוכנויות עת"ים

חייל צה"ל נדקר ונפצע קל ברצועת עזה, והדוקר נורה ומת במקום. חייל אחר ממשמר הגבול, יעקב משה, נפצע שלשום באורח קל מיידוי אבן במחנה ג'יבליה הנתון בעוצר.

החייל שנדקר, יאיר בריהי (20), הובא לבית החולים "ברזילי" באשקלון. מצבו קל.

שלשום לפנות בוקר הוטל עוצר על מחנה הפליטים "אל מגאזי" — האחרון שלא היה נתון בעוצר. מיד לאחר מכן עצרו כוחות הביטחון מפרי סדר, מסיתים וחשודים בחברות בארגוני חבלה.

מוצאית השעה לאחר מכן תקף צעיר עזתי סיור רגלי של חיילי "גבעתי" בשכונת שייח רדואן בעזה, שם היו הפרות סדר קלות. הוא התנפל על אחד מחיילי הסיור, ודקר אותו ברגלו. חיילי הסיור ירו לעבר הדוקר, תושב השכונה, והרגו אותו במקום.

מתחקיר שערך אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי, עלה כי חיילי הסיור פעלו בהתאם להוראות. דוקר החייל, שנורה למוות, הוא איברהים מחמד אברבחל (31) משכונת שייח

(סוף בעמוד 7)

"הערבי ניסה לדקור אותי וירינו בו עשרות כדורים"

מאת סופר "הארץ"

חייל גולני שנדקר, יאיר בריהי, סיפר שלשום ל"הארץ": "היינו בסיור שגרתי בשכונת שייח רדואן, כשנתקלנו במחסום אבנים, ושם נעצרנו. היינו ארבעה חיילים, ביניהם גם קצינים. כשלפתע זרקו עלינו מאחד הבתים אבנים. מיד כיתתנו את הבית ונכנסתי לתוכו כדי לתפוס את מיידי האבנים. אחד מהם הסתגר בעליית הגג. רצתי לשם, כשלפתע נפתחה הדלת, ומולי עמד ערבי עם סכין שניסה לדקור אותי בראש.

(סוף בעמוד 7)

כוונה בליכוד להדיח את להט מראשות הרשימה בת"א בשל הצהרותיו היוניות

בראיון ל"קול ישראל" אמר להט כי הוא תומך בהחזרת כל השטחים למעט ירושלים תמורת שלום כי "השטחים הם נטל קשה על מדינת ישראל" ★ מגמה לסלק מהליכוד לאלתר את משה עמירב ★ שניים מהחתומים על מכתב עמירב טוענים כי חתימותיהם זוייפו ותובעים דיבה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בצמרת הליכוד יערכו השבוע מגעים למצוא מועמד חליפי לשלמה להט לתפקיד ראש עיריית תל-אביב. להט הבהיר אתמול בראיון ל"יומן השבוע" בקול ישראל כי הוא תומך בהחזרת כל השטחים, למעט ירושלים, תמורת שלום.

מקור המקורב לראש הממשלה, יצחק שמיר, מסר אתמול כי אישים המתבטאים נגד שלמותה של ארץ ישראל ומצדדים בהחזרת כל שטחי יהודה ושומרון לירדן, אין מקומם בליכוד, ולא תינתן להם הזכות לייצג את הליכוד בכל מוסד שהוא.

לידר הנהלת המפלגה הליברלית, שר המשפטים והתיירות אברהם שריר, הוגשה אתמול תביעה מצד מספר חברי מרכז המפלגה, בראשות יעקב פינגר, לשעבר סגן ראש עיריית גבעתיים, להחליט בישיבת הנהלת המפלגה ביום חמישי כי דבריו של להט חורגים מעמדת המפלגה הליברלית, וכי יש לשקול את האפשרות ששמש מועמד הליכוד לראשות

(סוף בעמוד 2)

ארבלי תתבע בממשלה תוספת לבריאות; עיצומים במרפאות חוץ וחדרי ניתוח

רופאי המדינה משביתים מרפאות החוץ ב"ברזילי", "אסף הרופא", "וולפסון", "שערי צדק", "זיו", "פוריה", "הלל יפה", "איתנים", ו"פרדסיה" ★ המרדימים משביתים ב"העמק" ו"ברזילי"

מאת עדנה ארידור, סופרת "הארץ"

הממשלה תדון היום בישיבתה השבועית במצב מערכת הבריאות. שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, שיזמה את הדיון, תתבע תוספת תקציב של 23 מיליון שקלים לבתי החולים הממשלתיים, כפתרון מיידי למצוקה אליה נקלעו בהעדר משאבים לרכישת ציוד ותרופות. היא תתבע דיון מקיף בסוכני העבודה במערכת הבריאות והחלטה להכנס למו"מ עם הרופאים המרדימים ועם רופאי המדינה, במטרה למצוא פתרון מיידי ל־18 אלף חולים הממתינים בין שלושה חודשים לשלוש שנים לניתוחים בבתי חולים ממשלתיים. עוד תתבע לקבל החלטה על תקציב משרד הבריאות בשנה הבאה, כאחר ול־משרד אין כל אפשרות לגייס סכום של 32.5 מיליון שקלים מציבור

(סוף בעמוד 7)

שומר ראשו של גולדינג נפגע מקליע גומי בשכם

את סופר "הארץ"

איש או"ם, שומר ראשו של תת מזכיר האו"ם מארק גולדינג, נפגע אתמול מכדור גומי שירה חייל צה"ל בעת פיזור הפגנה, שהתארגנה במחנה הפליטים בלטה שליד שכם, כאשר גולדינג ביקר שם.

מקורות או"ם אמרו כי האיש לא נפצע, אף כי הפגיעה הכאיבה. תת מזכיר האו"ם הגיע אתמול למחנה שלא היה בעוצר. בזמן שיחה באחד הבתים עם תושבים מקומיים וראשי המחנה הגיע לפתע סיור של צה"ל לאזור. הסיור היה בנראה במרדף אחרי צעיר שידה אבנים. התארגנה הפגנה נגד הסיור ולתוכה נקלע גולדינג ופמלייתו כאשר יצאו לדרכם. בעת פיזור ההפגנה נורו כדורי גומי.

תת מזכיר האו"ם האריך את שהותו בישראל וישהה כאן להכנת הדו"ח שלו עד מחר. היום ייפגש עם מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן. אתמול נפגש בין היתר עם עם חנא סניורה.

משרד החוץ יחרים משלחת פרלמנטרית מברזיל לשטחים

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

משרד החוץ אינו מתכוון לשתף פעולה עם משלחת פרלמנטרית מברזיל שעמדה להגיע אמש לישראל על מנת לבדוק את המצב בשטחים. לגורמים מדיניים נודע כי המשלחת אינה מגיעה בכיתור של הפרלמנט של ברזיל, אלא בתמיכתה ובחסותה של השדולה הערבית בברזיל ומטרותיה אינן נקיות ממניעים פוליטיים.

הכנות להגשת כתב אישום לקלמנוביץ'

היום דיון בהארכת מעצרו

מאת נורית אמיתי, וראובן שפירא, סופרי "הארץ"

המשטרה, גורמי הבטחון והפרקליטות החלו כבר בהכנות לקראת הכנת כתב אישום נגד שבתאי קלמנוביץ', החשוד בריגול למען המודיעין של ברית המועצות.

על פי ידיעות שנפוצו בסוף השבוע, אמור משפטו של קלמנוביץ' להיפתח כבר בקרוב בבית המשפט המחוזי בתל אביב ולהתנהל בדלתיים סגורות, תחת מעטה כבד של שמירה וסודיות.

אנשי היחידה לחקירות פשעים אמורים לבקש היום להאריך את מעצרו של שבתאי קלמנוביץ'. בעת הדיון על הארכת המעצר ייוצג קלמנוביץ' על ידי עורך דינו אמנון זכרוני.

קטיושות לאצבע הגליל

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

טילי קטיושה נורו אתמול משטח לבנון לעבר אצבע הגליל. איש לא נפגע ולא נגרם כל נזק. מדובר בטילי קטיושה בקוטר 122 מ"מ שנורו מחוץ לרצועת הביטחון.

המחבלים ניצלו כנראה את מזג האוויר הסוער כדי לקרב את משגרי הקטיושות אל גבול אזור הביטחון ולירות משם את הקטיושות.

טרטור בצה"ל: שכיבות סמיכה למקבלי מכתב

מאת ראובן פדהצור

טירונים חניכים בבסיסים שונים נדרשים לבצע עשרות שכיבות סמיכה על מנת לקבל לידיהם מכתבים שנשלחו אליהם, במקרים אחרים נאלצים הטירונים להקיף את המחנה בריצה מספר פעמים לפני שהם מקבלים את המכתבים.

את ההוראות לבצע את שכיבות הסמיכה או הריצות נותנים בדרך כלל מפקדים זוטרים, שאינם קצינים. ה"טרטור" הפך לחלק מהפולקלור בבסיסים אחדים, ואין הוא חריג בהתנהגותם של המפקדים הזוטרים. חלק מהטירונים מקבלים את ה"טרטור" בהבנה, אך לא מעטים מביעים התמרמרות על ההשפלה הכרוכה בקבלת מכתבים שנשלחו אליהם.

מבדיקה עולה כי ה"טרטור" נפוץ במספר בסיסים.

בתשובה לשאלה מסר דובר צה"ל כי "הנושא לא מוכר".

מדד דצמבר עלה ב־1.3%; האינפלציה ב־87: 16.1%

שיעור האינפלציה — הנמוך ביותר זה 15 שנה ★ התעשיינים: לשנות הסכם תוספת היוקר ★ קיסר: נתבע תוספות שכר ע"פ התפוקה

מאת דן סגיר יונתן שרמן, אבי גנור ויהודית וינקלר

מדד המחירים לצרכן עלה בחודש דצמבר ב־1.3% והגיע ל־189.4 נקודות לעומת 187.0 בחודש נובמבר '87 (הבסיס ממוצע 1985 שווה 100.0). שיעור האינפלציה ב־1987 מסתכם ב־16.1% — והוא הנמוך ביותר מזה 15 שנה. בשנת 86 היתה העליה 19.7%. נתוני עליות המחירים בדצמבר ובכל השנה נמסרו ביום שישי ע"י אנשי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מדד המחירים הסיטוניים של תפוקת התעשייה ליעדים מקומיים עלה במשך שנת 1987 ב־20.9%.

(סוף בעמוד 7)

אוטובוס השבת פעל בי"ם ללא הפרעה; קורפו: "הפרת חוק"

המפקח על התעבורה פותח הליכים להגשת תביעה נגד בעלי האוטובוס — חברה ממזרח ירושלים ★ אנשי תנועת המרכז מתכוונים להפעיל בשבת הבאה שני אוטובוסים

איש תנועת המרכז, אברהם "פריצי" פריה, מתרים נוסעים באוטובוס השבת (תצלום: דן לנדאו)

מאת גדעון אלון, ויפעת נבו

המפקח על התעבורה במשרד התחבורה החליט לפתוח היום בהליכים להגשת תביעה נגד חברת האוטובוסים "גדולים אוריינט טוריסט טרוול" ממזרח ירושלים, על הפעלת אוטובוס בקו השבת בין בתי החולים הדסה בהר הצופים ובעין כרם ללא רשיון.

דובר משרד התחבורה, יחיאל אמיתי, הבהיר, כי הפעלת הקו בשבת מהווה עבירה על החוק. לדבריו שר התחבורה חיים קורפו הודיע על כך כבר ביום ו' למפכ"ל המשטרה והבהיר כי בהפעלת האוטובוס בשבת יש מאפיינים של קו שירות. קורפו הדגיש, כי לקו זה לא ניתן כל רשיון ועל כן הפעלתו מהווה עבירה על תקנות התעבורה.

תנועת המרכז מתכוונת להפעיל החל מן השבת הבאה שני אוטובוסים

(סוף בעמוד 7)

מובארק ועראפאת דנו במהלכים משותפים לנוכח המצב בשטחים

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

נשיא מצרים, חוסני מובארק, וראש אש"ף, יאסר עראפאת, דנו אתמול בבגדאד בגיבוש מהלכים ערביים משותפים, ובכלל זה התביעה ממועצת הביטחון לשיגור כוחות או מפקחים בינלאומיים לגדה ולרצועה. מקורות אש"ף בבגדאד שמסרו על כך, ציינו כי מובארק ועראפאת דנו גם בהתוויית עמדה ערבית משותפת לקראת דיון הליגה הערבית ב"התקוממות הפלשתינית".

מובארק ערך אתמול שיחות עם נשיא עיראק בבגדאד ועם המלך חוסיין בעקבה, ושב לקהיר בתום מסע במדינות המפרץ שנמשך כעשרה ימים.

עראפאת שיבח את ארה"ב

עראפאת שיבח את עמדת ארה"ב כלפי "המהפכה הפלשתינית", ואמר כי וואשינגטון נקטה "עמדה מתקדמת" בעניין זה.

עיתוני קהיר המשיכו אתמול לתקוף קשות את ישראל על רקע המאורעות בשטחים.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ד"ר גהרא גולדברג, מחבר הספר "הימין החדש"

על: הקולות בליכוד ההמיר שבהם ולהדחת

עם: פלשתינאים (עמ' 2)

★

קולק לשמיר: מחסור בכיתות לימוד במזרח י־ם — סכנה לאומית (עמ' 3)

★

אבן: רוב המנהיגים הערביים אינם רוצים מדינה פלשתינית (עמ' 3)

★

שיראק הודיע על כוונתו לרוץ לנשיאות (עמ' 4)

★

ב"דובק" עדיין לא חידשו העבודה (עמ' 8)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: גשמים ירדו ברוב חלקי הארץ מלווים מדי פעם בסופות רעמים. בפסגות יורד שלג.

- ירושלים: 1–5.
- חיפה: 7–12.
- תל-אביב: 7–13.
- באר-שבע: 4–10.

רמת-הגולן 0–3, נהריה 5–12, צפת 2–2, טבריה 5–12, אילת 7–17.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5593	−0.0021
נוסעים	1.8534	−0.0022
שחור	1.6600	−

שער הסל

יציג	1.7166	−

בגליון זה 14 עמודים

עורך את העמוד: אור גורדר

הבינלאומי הראשון נותן לך

פז"ק בריבית גבוהה

21%

ל-3 חודשים+אופציה

ריבית שנתית מתואמת 22.7%

על הפקדות מעל 100,000 ש"ח לתקופה של 3 חודשים תקבל ריבית שנתית של 21% +אופציה לחדש את הפקדון ל־3 חודשים נוספים. בריבית פריים+6%.

על הפקדות בין 50,000 ש"ח ל־100,000 ש"ח לתקופה של 3 חודשים תקבל ריבית שנתית של 20% (ריבית מתואמת 21.6%) ואופציה לחדש את הפקדון ל־3 חודשים נוספים. בריבית פריים+5%. פרטים נוספים בסניפים.

אני מעביר עסקים לבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا من الاصل

הכזא עון הלאצל

ראיתי שמעתי

שלושה במירוץ לגזברות הסוכנות

בליכוד נעשים עדיין נסיונות מאומצים למצוא מועמד מתאים ומקובל על ראשי המגבית לתפקיד גזבר הסוכנות. שמו־תיהם של שלושה הוזכרו כבעלי סיכויים ועדיין קשה להעריך מי מהם יזכה במועמדות.

סיכוייו של ח"כ חיים קופמן נראים אמנם עדיפים, אך יתכן שיסיר את מועמדותו בשל סיבות אישיות. יו"ר הנהלת מפעל הפיס, ח"כ גדעון גדות, מוצע אף הוא לתפקיד, אולם היותו איש מחנה שרון עשוי לעורר התנגדות בליכוד. ה מועמד השלישי הוא שר האוצר לשעבר, יגאל כהן אורגד. גם לגביו חלוקות הדעות בתוך חרות ומתברר כי גם במחנה שמיר־ארנס, שכהן אורגד מזוהה עימו, יש המתנגדים למועמדותו.

נ.ש.

יעקבי מציע למסור השלטון בעזה לנציגות של התושבים

השר גד יעקבי סבור כי מה שקורה בשטחים "הוא אחד הדברים הנוראים הן מבחינת תדמיתה של ישראל בחו"ל והן מבחינת דמותה מבפנים". במפגש עם תלמידי תיכון בתל־אביב אמר שר הכלכלה והת־קשורת כי הוא ממליץ להגיע להסדר ביניים עם מצרים, ירדן ונציגות של תושבי עזה ולמסור את השלטון האזרחי לידיהן, ואילו צה"ל ימשיך לקיים את הביטחון במקומות האסטרטגיים, עד לחתימת הסכם שלום.

ג.אדם

ותיקי הפלמ"ח לא הגיעו

ארגון לקוי העיב על מבצע חגיגי שהיה בשבת: הפעלתו הראשונה של קו אוטובוס מ־בית"ח הדסה בהר הצופים להדסה עין־כרם. חרדים לא שינשו אבנים את הפעלת הקו, אבל גם נוסעים כמעט לא היו, כי איש לא ידע היכן הן התחנות של הקו החדש. בנסיעת הבכורה נסעו — באוטובוס השכור (מחברת "גרחולס־אוריינט") — פעילי תנועת המרכז בירושלים ואורחיה, בהם פרופ' יהושע פררה, חבר מועצת העירייה אליעזר גלאונר, ועימם היזום המבצע, אברהם (פריצי) פריד, מהעומדים בראש המאבק נגד כפייה דתית בירושלים.

גם ותיקי הפלמ"ח, מפורצי הדרך לירושלים, שהובטח כי יכובדו בפתיחת בקבוקי השמ־פניה, לא הגיעו. אולי בשל הקור והגשם שגם הם העיבו על החגיגיות.

ג.אדם

עיריית תל־אביב רוצה את התזמורת הקאמרית

ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, מבקש להפוך את התזמורת הקאמרית לתזמורת של תל־אביב. לשם כך מוכן להם להבטיח לתזמורת סיוע מוגדל. כיום מסייעת העירייה לתזמורת בעיקר בתשלום הוצאות שכירת האולם במוזיאון תל־אביב.

בשיחות פנימיות עם ראשי התזמורת הקאמרית הבהיר להט שיהיה מוכן לפעול כדי להגדיל את התקציב של התזמורת לש־לושה מיליוני דולרים בשנה, לעומת כמיליון דולר כיום.

ראשי התזמורת מתלבטים: הרעיון אמנם קוסם להם, אך הם חוששים מהעתיד כאשר לעי־ריית תל־אביב לא יהיו תקציבים וההבטחות לא יהיו כה קדושות.

אריה לביא

"שמונה וחצי" של פליני — הסרט הטוב באירופה

"שמונה וחצי", סרטו של הבמאי האיטלקי פדריקו פליני, משנת 1963, נבחר כסרט האיר־ופי הטוב ביותר בשלושים השנים האחרונות. הבוחרים — חבר שופטים מראשי תעשיית הקולנוע והטלוויזיה. הצוות נת־בקש לבחור את 12 הסרטים הטובים ביותר שיוצרו בקהילייה האירופית מאז נוסדה לפני שלו־שים שנה.

סרטו של הבמאי הצרפתי ז'אן־לוק גודאר, "עד כלות הנשימה", זכה במקום השני. סרט נוסף של פליני, "אמ־רקורד" ("זכרונות"), שהוקרן בשבוע שעבר בטלוויזיה הישר־אלית, זכה במקום השלישי. תוצאות בחירת "12 הסרטים האירופיים הטובים ביותר" נמ־סרו עם פתיחת פסטיבאל הקו־לנוע הבינלאומי בבריסל.

פדריקו פליני: הביס את ברגמן

עוד נבחרו: "מוות בוונציה", של האיטלקי לוקינו ויסקונטי ו"פאני ואלכסנדר" של הבמאי השוודי אינגמר ברגמן.

ע"ד וע"צ

בריסל

רופא אוסטרלי: עישון ו"אוכל מהיר" אינם מקצרים את החיים

לעישון ול"אוכל מהיר" אין כל קשר לתוחלת החיים והתעס־קות היתר של העולם המערבי בהם אינה אלא מעשה תרמית, כך טען רופא אוסטרלי ביום שני.

ד"ר ריי ג'ונסטון, מאוניבר־סיטת מערב־אוסטרליה, אמר כי כל המחקרים החשובים שנעשו ברחבי העולם הוכיחו כי תוחלת החיים של הצורכים מזון מעובד ומעשנים סיגריות אינה קצרה מתוחלת החיים של היוצאים לריצות בוקר, נמנעים מעישון ואוכלים גרנולה.

ג'ונסטון הסתמך על ממצאי תשעה מחקרי בריאות מקיפים שבוצעו ב־20 השנים האחרונות, על אלפי אנשים. המחקרים השוו את תוחלת החיים של קבוצות אנשים, שתזונתן היתה "בלתי בריאה" לתוחלת החיים של חברי קבוצות ביקורת, שהקפידו על דיאטה להרזייה, נמנעו מצריכת שומנים ומעישון. "שמונה מתוך תשעת המחקרים לא הראו שיפור בתוחלת החיים וירידה במקרי המוות מסרטן או ממחלות לב בקרב המקפידים על בריאותם, לעומת האחרים", אמר ד"ר ג'ונסטון. "והנה, על אף הממצאים האלה, ארגוני בריאות וגורמים שונים ממשיכים לייעץ לאנשים כי יורידו את צריכת השומנים, יתעמלו יותר ויפסיקו לעשן".

רויטר־עתי"ם

בעריכת עידית רוזנבלום

ירידה של 25% בגרעון הסחר האמריקאי הקפיצה את וול־סטריט והזניקה הדולר

מאת שלמה שמיר וסוכנויות הידיעות

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ") הפ־רסום על ירידה של 25% בגרעון סחר החוץ של ארצות הברית ונ־תונים חיוביים בתחומי כלכלה אחרים, הקפיצו ביום ששי את שערי המניות בבורסת ניו יורק. בסוף יום המסחר ביום ששי, הראה הדאו־ג'ונס עליה של 39.96 נקודות, והמדד הכללי עמד על 1,956.07 נקודות. התאוששות הבורסה ניכרה גם במספר המניות שנסחרו, שביום חמישי שעבר ירד לשפל של 140 מיליון. ביום ששי האחרון נסחרו 197.9 מיליון מניות, כאשר במחירי 1406 מניות חלה עליה ורק בערכן של 287 מניות נסתמנה ירידה. העליה בשערים ביום ששי, יצרה סך־הכל שבועי חיובי של 44.76 נקודות.

לדברי מומחים, יום ששי היה אחד הימים הטובים שידעה הבורסה בניו יורק מזה זמן רב. אחרים מהם אמרו, כי הופתעו מהתגובה המאופ־קת של הבורסה להודעות הכלכליות הטובות וציינו כי שערי המניות יעלו בשיעורים גבוהים יותר וכי הסחר יהיה ערני יותר. בוול־סטריט הסבירו, כי משקיעים ממדינות חוץ לא הספיקו ביום ששי לנצל את ההודעות הכלכליות החיוביות ולר־כוש מניות בבורסה בניו יורק. הם צופים כי ביום שני תימשך הגאות בבורסה ושערי המניות יעלו בשיע־ורים ניכרים.

הדולר זינק ל־1.687 מארק ו־130.95 יאן, לעומת 1.629 ו־126.05 תוך 24 שעות, בעקבות פרסום ס־כומי הגרעון המסחרי של ארה"ב לחודש נובמבר. "השווקים פורצים את הגג", אמר סוחר בשוק הכספים בניו יורק. "זו היתה ידיעה מצויינת בצורה יוצאת מן הכלל".

ככל שעלה הדולר, ירד הזהב ובניו יורק הוא איבד 13.70 דולר ממחירו ונסחר ב־474.50 דולר לאונקיה.

לפי הסיכומים של משרד הסחר האמריקאי, עלה היצוא מארה"ב ב־9.4 אחוז בנובמבר בעוד שהיבוא ירד ב־6 אחוז. הפער במאזן המסחרי הצטמצם ל־13.22 מיליארד דולר לעומת גרעון שיא של 17.63 מי־ליארד דולר באוקטובר.

סיכומים נוספים מראים כי האינ־פלציה בדצמבר נשארה מרוסנת והמחירים הסיטונאיים ירדו ב־0.3 אחוז לעומת החודש הקודם. התפו־קה תעשייתית בדצמבר עלתה 0.2 אחוז לאחר עליה של 0.4 אחוז בנובמבר.

הסיכומים מראים, כי חולשתו ארוכת הטווח של הדולר גרמה בסופו של דבר לאמריקאים לצמצם את קניותיהם בחו"ל ולמכור יותר בשווקי חוץ.

הסיכומים על הגרעון המסחרי האמריקני השפיעו גם על הבורסות של אירופה. המדד בבורסה של לונ־דון עלה ביום שישי 43.3 נקודות והמדד של הבורסה בפאריס עלה ב־3 אחוז. הבורסה של טוקיו הגדולה ביותר בעולם היתה סגורה.

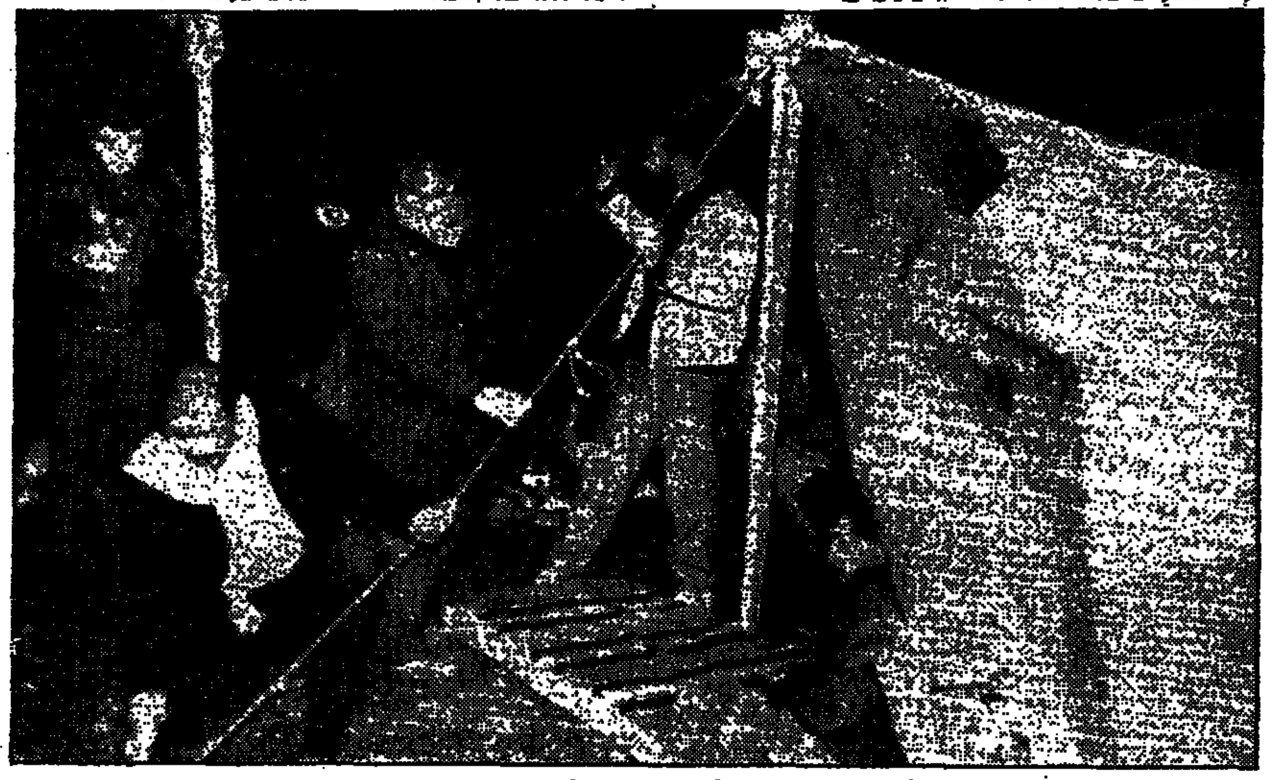

ארבעת המגורשים מהשטחים באוהל שביתת השבת שלהם, בבקעת הלבנון. (תצלום אי־פי)

המגורשים פתחו בשביתת שבת בלבנון

מבקשים להעבירם למוסד בינלאומי מחוץ ללבנון ★ הצבא הלבנוני והצבא הסורי סרבו לקבלם

שאטורה (ע"ד וע"צ) ארבעת המגורשים הפלשתינים מהשטחים פתחו בשביתת שבת מול משרדי הצלב האדום בבקעת הלבנון, בשטח המוחזק על ידי סוריה.

ג'יבריל מחמוד ראג'וב, באשיר אחמד חיירי, חוסם האדר וג'אמל ג'אברה, פתחו בשביתת שבת ביום חמישי בערב, לאחר שהועברו לידי ארגון המחבלים החזית העממית. הצבא הלבנוני והצבא הסורי סירבו לקבלם.

הם ישבו באוהלים ירוקים ועליהם דגלים פלשתינים והצטיידו במזר־נים ושמיכות. האוהלים הוקמו בשטח ריק מול משרד הצלב האדום בעיירה קסארה ליד שאתורה, 25 ק"מ מזרחית לביירות. הם הביעו תקוה כי הצלב האדום יטול אותם תחת חסותו.

"אין אנו מבקשים כי הצלב האדום יחזיר אותנו לשטחים המוחז־קים. אנו רק מבקשים כי יעבירו אותנו למוסד בינלאומי מחוץ ללבנון", אמר ג'אברה לכתבים בעת שישב סביב מדורה ביחד עם חבריו. הם אמרו כי הם עלולים להפריך את שביתת השבת אם תביעותיהם לא ייענו, לפתוח בשביתת רעב ולפרוץ למשרדי הצלב האדום.

קנברה (ע"ד) אוסטרליה גינתה את ישראל על גירוש ארבעת הפלשתינים מן השטחים המוחזקים.

המשטרה סגרה את "מפגש הנמרים" בשל חשש להתקפת רימונים על רקע פלילי

שתי כנופיות עבריינים נאבקות על השליטה במסעדה סמוך לכביש גהה בפתח תקוה

מאת ראובן שפירא ונורית אמיתי סופרי "הארץ"

מידע מודיעיני שהגיע למשטרה על כוונת עבריינים לערוך התקפת רימונים ויריות נוסח ה"מאפיה" על מסעדה ליד כביש גהה בפתח תקוה ולפגוע ללא אבחנה באורחים. חפים מפשע, הביא לפני כשבועיים להוצאת צו סגירה מינהלי על ידי מפקד מרחב השרון של המשטרה נגד המסעדה, בנימוק של שמירה על שלום הציבור.

צו הסגירה הוצא נגד מסעדת "מפגש הנמרים" בצומת גהה פתח תקוה, הפועלת במ־קום מזה שנים רבות ומשרתת מאות לקוחות מידי ערב, רובם בעלי מכוניות העוברים בסביבה. לידי המשטרה הגיע מידע מהימן על סיכסוך קשה שפרץ בין שתי חבורות עבריינים על רקע השליטה במסעדה, שהופעלה בשעתו על ידי המסעדן והעבריין גבי חקק, המרצה עתה עונש מאסר על פרשיה של הברחת סמים. אחת מחבורות העבריינים מזוהה עם משפחת עבריינים ידועה מאיזור המרכז, שלפי המידע שבידי המשטרה, פעילה בתחומי פשע רבים.

לאחר ששקל ובדק המידע על הסיכסוך בין העבריינים, הגיעו אנשי המודיעין של המשטרה למסקנה, כי התקפת רימונים ויריות על המסעדה היא פעולה צפויה, העלולה להתבצע לאלתר, גם בעת שבמסעדה יישבו עשרות אורחים תמימים שיבואו כתום לב לסעוד במקום.

המשטרה סרבה לפרט בתשובה לפניות אליה את הסיבה המלאה לסגירת המסעדה, והטילה איפול על הפרשה. אך לסופר "הארץ" נודע, כי המשטרה נקטה בצעדים שונים להמשיך לקיים את צו הסגירה, אף שבימים האחרונים נפתחה שוב המסעדה לשרות הקהל. במשטרה עומדים להגיש כבר בימים הקרובים כתבי אישום נגד מפעילי המסעדה, על פתיחתה בניגוד לצו המנהלי שהוציאה המשטרה. במקביל מטפלת המשטרה במישורים שונים גם במידע על הסיכסוך בין העבריינים בקשר לשליטה על המסעדה.

חמישה ערבים מהשטחים חשודים בקשר לרצח הומוסקסואל בת"א — כנראה על רקע פלילי

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

גופתו של יוסי בן גל (34), עובד המרכזיה הבינלאומית של חברת "בזק", התגלתה ביום שבת בבוקר בתעלה בקילומטר ה־27 בצד הכ־ביש המהיר מתל אביב לירושלים. על הגופה היו סימני אלימות. לפי הערכת חוקרי משטרת מחוז תל אביב נחנק בן גל, שהיה הומוסק־סואל, על ידי אנשים שהיו אתו בקשרים אינטימיים. בידי המשטרה עצורים עתה ששה אנשים, רובם ערבים מהשטחים, החשודים בקשר לפרשה. בגלל היותם של החשודים ברצח ערבים נבדקת גם אפשרות שלרצח נלווה מניע לאומני, אך בשלב זה של החקירה מתחזקת אצל החוקרים ההנחה, כי המניע העיקרי לרצח הוא פלילי.

אור ליום חמישי בשעה 2.00 לפנות בוקר עצרו שוטרים באיזור תל אביב לבדיקה שיגרתית מכונית "סוזוקי" ישראלית שבה ישבו שלושה ערבים, שניים ממחנה הפלי־טים ג'יבליה ברצועת עזה ואחד מהיישוב קטנה שבשומרון. התברר שהמכונית שייכת ליוסי בן גל והמתגורר ברחוב ברמיה 9 בתל אביב. בידי השוטרים שנעצרו היו גם המפתחות לדירתו של בן גל. השוטרים לא מצאו את בן גל בבית. שלושת נוסעי המכונית — חוסיין אבו היגאן (20) וקטין בן 17, ואאלד סמנסה (24) — הובאו ביום ששי בפני שופט בחשד גניבת המכונית ומעצרם הוארך בחמישה ימים.

בעוד המשטרה מנסה לאתר את יוסי בן גל ולהודיע לו על מציאת מכוניתו, התייצבה ביום שבת בבוקר במשטרת מרחב הירקון אימו של בן־גל, והתלוננה על היעלמו של בנה מאז יום רביעי.

בחקירה מאומצת ואינטנסיבית שנמשכה מיום ששי בבוקר עד לשעה 10.00 בליל שבת, שבה השתתפו מרבית חוקרי מרחב היר־קון, ובראשם מפקד המרחב נצ"מ אריה ביבי, הוברר כי אכן לשניים מהחשודים בגנבת המכונית היו קשרים אינטימיים עם יוסי בן גל.

אחד מהם נשבר בחקירה והודה, כי השתתף בלילה שבין יום רביעי ליום חמישי ברציחתו של יוסי בן גל בחניקה בדירתו. החשוד הוביל את החוקרים כבר בליל שבת למקום שבו הושלכה הגופה. החשוד שהו־ביל את החוקרים למקום הסתרת הגופה גם שיחזר את הרצח.

על פי הערכת החוקרים באו החשודים ברצח לדירתו של הקורבן בכוונה תחילה לרצוח אותו ועשו את כל ההכנות הדרושות לפני כן. הם ניצלו את היכרותם האינטימית איתו שנמשכה כבר שבועות רבים, והוא פתח בפניהם את הדלת ללא חששות.

במשך השבת נעצרו עוד שלושה חשודים בקשר למעורבות ברצח: צעיר בן 23 מנזריה שבנפת חברון, צעיר בן 18 מג'יבליה וצעירה בת 18 מאור יהודה, שהיא ידידתו של אחד החשודים.

בת שניה ממשפחה מרמת השרון מתה מדלקת ריאות; משרד הבריאות: לא נדבקו נוספים

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

במהלך ימי השבעה על מותו של הילד יותם סלומון בן השלוש וחצי מרמת השרון שנפטר בשבוע שעבר מדלקת ריאות, נפטרה בסוף השבוע אחותו, נועה, בת פחות משנה. הילדה נפטרה במחלקת הילדים בבית החולים בילינסון בפתח תקוה.

בשבוע שעבר נפטר יותם סלומון בן שלוש וחצי לאחר שנפגע ב"אדנו־וירוס", נגיף מוכר הגורם דלקת ראות חמורה. שתי אחיותיו אושפזו בתחילת השבוע במחלקת הילדים בבית החולים בלינסון, ביחידה לטיפול נמרץ ילדים. אחת הבנות יצאה מכלל סכנה והשניה נותרה בטיפול נמרץ וכאמור נפטרה.

יותם סלומון, שנפטר לפני שבוע בבית החולים "מאיר" בכפר סבא מדלקת ריאות, סבל כנראה מרגישות יתר, בשל מנגנון חיסוני חלש. דלקת הריאות שתקפה את ילדי המשפחה עוררה בהלה בקרב תושבים ברמת השרון מחשש למגיפה. אנשי משרד הבריאות שבחנו את המקרה וסיירו בגני הילדים קבעו, כי אף ילד לא נדבק וכי אין מקום לבהלה. הם ממליצים להורים להיות ערניים לתופעות כמו חום גבוה, הקאות וקוצר נשימה.

פניה מבריה"מ לציבור הישראלי להאבק לשינוי מדיניות הממשלה

(עת"ה), פניה פומבית סובייטית לציבור הישראלי פורסמה במוס־קווה, והיא חתומה על ידי אגודות הסופרים והעיתונאים, ועד השלום, האגודות לקשרי ידידות עם ארצות חוץ וארגוני נשים ונוער. בפניה נאמר: "אנו יודעים שהציבוריות הישראלית היא כוח שהשלטונות אינם יכולים שלא להתחשב בו. המאבק הציבורי בישראל מילא תפקיד חשוב בלחץ שהביא את הממשלה להסכים לחקירת אירועי סברה ושתילה ולהוצאת מרבית הצבא מלבנון". את דבר הפניה הסובייטית פרסם בארץ ועד הדו"ש.

בהמשך מציינת הפניה את ההפגנות שארגנו "שלום עכשיו" ו"די לכיבוש", את הופעותיהם של אישי רוח ותרבות ישראלים נגד גירוש אישים פלשתינים, את הפעו־לות של "יש גבול" והמניפסטים של עופר כסיף וצ'ארלס לנצבר, שבלאו עקב סירובם לשרת בשט־חים. "את כל אלה בישראל, התובעים מממשלתם לשבת לשולחן הדיונים במסגרת בינלאומית וב־השתתפות נציגיו החוקיים של העם הפלשתיני".

בפנייה נאמר, כי ההנהגה הישר־אלית חייבת להבין שאין פתרון צבאי לשאלה הפלשתינית, ואי־אפשר לדכא את שאיפת הפלסטי־נים לחיות בשלום ולממש את זכותם למדינה. "הפתרון הוא בהפסקת האלימות ובעלייה על דרך של חיפוש קולקטיבי של פתרונות מדיניים מוסכמים", נאמר בפנייה הסובייטית.

ערך את העמוד: אהד גונדר

פקסימיליה
MURATA
מורטה
חסכונית ביותר!
נציגים מקבוצת כלל

שיחת היום / אורית גלילי

עם: ד"ר גיורא גולדברג, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת בר־אילן ומחבר הספר "הימין החדש"

על: הקולות בליכוד להחזרת שטחים ולשיחות עם פלשתינים בשטחים

מה שקורה בשטחים מזיק למדינה, אבל לא לחרות

האם לדעתך הקריאות בימים האחרונים של קבוצת עמירב לפגישות עם פלשתינים ושל שלמה להט להחזיר שטחים מפתיעות?

צריך להפריד בין להט לבין קבוצת עמירב. כל מה שיבוא מהצד הליברלי — לא מפתיע. הציונים הכלליים היו תמיד מתונים יותר מחלק ממפא"י ומאחדות העבודה. הרקע של להט הוא לא נחישות אידיאולו־גית: רק באמצעות הליכוד הוא היה יכול להתמודד על ראשות עיריית תל־אביב. את קבוצת עמירב עדיין אי אפשר למקם בשמאל — היא לא קראה להחזיר שום שטח.

היו בהיסטוריה של חרות מי־קרים היכולים ללמד על יוזמות אישיות כמו זו של עמירב?

מחאות ברמה האישית התחילו בחרות כבר בשנות ה־50. היה עזי ז'בוטינסקי שמרד בבגין על רקע מסר שונה — בנושא הדת. בגין לא אהב את זה ולא יכול היה לקבל את זה, כי עזי היה בנו של המנהיג. ב־1951 היתה קבוצת מרליך־קוק שנדחקה מהמפלגה. בשנות ה־60 הציגו החוצה את שמואל תמיר שייצג את הדור הצעיר. תמיד היה סבור ש"הטוס של בגין נגמר" ושצריך לרענן את השורות. הרחיקו אותו בצורה גסה ומכוערת. קדם לתמיר עקיבא נוף שפירסם מאמרים בעיתון חרות, הדיבר על החזרת פליטים ערביים לשטח מדינת ישראל. הוא נחשב אז לשובר מוסכמות.

האם בתקופה של בגין היו יכולים להרשמע קולות כמו אלה עכשיו?

יוזמה כזאת לא היתה יכולה לצמוח בתקופת בגין. כיוון שלחרות אין עכשיו מנהיג כריזמטי — מטבע הדברים נשמ־עים פתאום דיבורים חריגים. בחרות מתמודדים כל הזמן מול שמיר ומערערים על מנהיגותו, ולכן התופעה קצת יותר מובנת.

האם יש סיכוי שהיוזמה של קבוצת עמירב תתרחב בליכוד?

אני לא רואה אף אחת מהדמויות המרכזיות של חרות, מקרב השרים והח"כים, שמצטרפת ליוזמה הזאת. בדיונים המאבקים הבוז בקרב שלוש הסיעות הגדולות (שמיר, לוי ושרון), יוזמת עמירב אפילו לא הגיעה לשולחן. יכול להיות שבטווח הארוך חלק מבני עדות המזרח בליכוד, שהגיעו ממסרים אחרים כמו קיפוח עדתי ואנטי ממסדיות, ולאו דווקא מבניגים של שלמות הארץ, יצטרפו ליוזמת עמירב. או עשויות להתפתח מגמות חדשות שלא יהיו לרוחה של ההנהגה בנושא חוץ וביטחון.

הקולות החדשים יכולים לגרום נזק לליכוד בבחירות?

אסור להגזים בהיקף התופעה. בטווח הקצר קבוצת עמירב לא תצליח להתמסד והיוזמה תדעך. המפלגה צריכה לקבל את זה בצורה מכובדת, ואל לה להפוך לכלוב. מוטב שהיא תשאיר מרחב ואפשרויות להתמודדות רעיונית. מי אם לא שמיר בעצמו, חווה התפרקות אידיאו־לוגית עזה בעוצמתה. ברשימת הלוחמים שהוא היה חבר לאחר קום המדינה הוא ייצג דווקא עמדות שמאליות, מול ד"ר ישראל אלדד וגאולה כהן.

האם יש סיכוי שהמצב הנוכחי בשטחים יערער במשהו את התדמית הרעיונית הדוג־מטית של הליכוד?

חרות מאופיינת במסר מונו־ליטי. מה שמחזיק אותה, וכמעט ההצדקה היחידה לקיומה, היא הדבקות ברעיון שלמות הארץ ולכן היא תהדוף את ההתארגנות של עמירב בשצף קצף. היום — כמה חודשים לפני הבחירות — אף פוליטיקאי בחרות לא יחרוג מהמסד הזה. מי שיצטרף ליוזמת עמירב יעשה מעשה פוליטי גרוע ביותר. גם אם יש כאלה שמסכימים בלב, הם לא יצאו עם זה בפומבי. מה שקורה בשטחים מזיק למדינה, אבל לא מזיק לחרות. המשאלים מורים שגוש הימין מתחזק, אומנם לא בצורה משמעותית — אבל חלק מהציבור מגיב בכיוון הניצי.

בראש הפרה שהתגלה במושב ירחיב התגלו סימני כלבת

לאחר מכן, תפס השירות הווטרינרי במקררי החברים במושב את בשרה של הפרה שנשחטה ב"שחיטה שחורה" ובשרה חולק לחברים ● החיפושים החלו עם מותו של כלב לאחר ששועל חולה כלבת נשך אותו ● עשרות חתולי המושב וכלביו הומתו בפקודת הווטרינר המחוזי

מאת אבי גנאור סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בהלה ודאגה שוררים זה שלשום במושב ירחיב, הסמוך לכפר ג'לג'וליה, שבשבוע, לאחר שהשירותים הווטרינריים איתרו במקום בשר והראש של פרה נגועה בכלבת. הפרה נשחטה על ידי התושבים ב"שחיטה שחורה" (ללא היתר ופיקוח ווטרינרי), ובשרה יועד למאכלם.

אנשי השירותים הווטרינריים, שהוזעקו למקום, ביצעו בדיקה מעבדתית במוחה של הפרה וזו הוכיחה מעל לכל ספק, כי הפרה היתה אמנם נגועה בכלבת. יצויין, כי בדרך־כלל בשר פרה הנגועה בכלבת אינו מדבק.

בהלת הכלבת במושב ירחיב החלה כבר בתחילת השבוע שעבר, לאחר שכלב מגזע תחש, שנמצא מת, נבדק והתברר כי היה נגוע בכלבת. הכלב, שהיה בבעלותה של משפחת חזי שלום יחיא מהמושב, נשך כפי הנראה על־ידי שועל נגוע בכלבת. כתוצאה מהמקרה הומתו במהלך השבוע בפקודת הווטרינר המחוזי עשרות חתולים וכלבים מהמושב, ו־14 מתושבי המושב הוחלו בסידרת חיסונים נגד המחלה הקטלנית. במקביל, הוטל הסגר למשך חצי שנה על הוצאת מקנה ובעלי־חיים מהמושב, והאזור הוכרז כנגוע.

ביום ו', אחרי שהתגלה כי גם אחת מהפרות שנשחטו ב"שחיטה שחורה" במושב היתה נגועה בכ־לבת, התברר כי לפני כשישה שבועות חדרו שועלים לאחת הרפתות ביישוב, ונשכו כמה מהפרות. בעלי הרפתות לא דיווחו לרשויות הווטרינריות על המקרה, כנדרש בחוק. יתרה מזו הם שחטו בעצמם לפחות אחת מהפרות, שהראתה סימני מחלה, וחילקו את בשרה, שנתפס ביום שישי במקררי החברים, למאכל.

בשירותים הווטרינריים מסרו אתמול כי מדובר באחד המקרים החמורים שאירעו בשנים האחרונות במרכז מדינת ישראל, בסמוך למרכזי אוכלוסין עיר־וניים, וציינו כי המקרה מצביע על הסכנות בהתארגנויות החמורות הכרוכות בשחיטה שחורה של בקר ללא פיקוח וטרינרי.

כאמור, בדרך־כלל בשר פרה הנגועה בכלבת אינו מדבק. עם זאת ציינו רופאים וטרינריים כי ידוע להם על מקרה שבו נדבק אדם ממאכל פרה נגועה. נגיפי הכלבת מצויים על־פי רוב ברוק ובריירי הפה של בעלי החיים הנ־גועים, ומסיבה זו העלו הווטר־ינרים את החשש שהאיש ששחט את הפרה מצוי בסכנת חיים, ושעליו לקבל טיפול מיידי. נגד תושבי המקום שהיו קשורים לשחיטה השחורה יוגשו תביעות פליליות.

המקרה האחרון שבו נפטר אדם בתחומי הקו הירוק של ישראל מכלבת אירע ב־1960.

כוונה להדיח את להט

(סוף מעמוד 1)

העירייה יורדת מעל הפרק.

יו"ר מזכירות תנועת החרות, ח"כ משה ארנס, הגדיר את דברי להט "חמורים ביותר" ואמר כי ייפגש עימו לשיחה דחופה בימים הקרובים.

תביעה להשעות את עמירב

במזכירות תנועת החרות, העתידה להתכנס ביום חמישי, תובא דרישה להקפיא את מועמדותו של להט לראשות עיריית ת"א, ולהשעות מתנועת החרות את משה עמירב. בית הדין של תנועת החרות עתיד להתכנס יום קודם לכן, ביום רביעי השבוע, לדון במספר עתירות של חברי חרות הדורשים לסלק את עמירב לאלתר מחרות.

להט ועמירב הואשמו בסוף השבוע כי דבריהם והצהרותיהם נגד שלמות ארץ־ישראל מהווים בגידה בליכוד, וכי הם משרתים גורמים המנסים לפגוע בתנועתם. אמש התברר כי להט ועמירב החליטו לשתף־פעולה ביניהם כדי להעניק תהודה רחבה לדעותיהם היוניות בתוך הליכוד. להט הודיע כי הוא תומך במעשי עמירב, והביע נכונות להשתתף בכנס למען השלום, שעמירב מבקש לקיים ביום רביעי בירושלים.

הכעס בליכוד על להט היה כע־קבות תמיכתו החוזרת ונישנית של להט בהוכחת מו"מ עם אש"ף ובעד החזרת כל שטחי יו"ש לירדן. בראיון ל"יומן השבוע" אמר להט, כי השטחים הם נטל קשה על מדינת ישראל. התביעה לסילוק עמירב נובעת בין היתר ממכתב ששלח בסוף השבוע לראש הממשלה, יצחק שמיר, שבו תבע לכנס לאלתר את מרכז תנועת החרות, כדי לדון בשינוי מצע חרות, ולהתאימו למציאות החדשה מול העובדה כי יאסר ערפאת ואש"ף מוכנים להכיר במדינת ישראל.

עמירב זייף חתימות

במכתבו של עמירב לשמיר צורפו חתימותיהם של אישים נוספים, ביניהם כמספר חברי מרכז התנועה. אך אמש התברר כי עמירב זייף חלק מחתימות אלו, וחלק מהחתומים כלל לא ידעו על תוכן המכתב. עמירב אמר אתמול כי בגלל לחץ הזמן נאלץ לחתום בעצמו תחת שמות האישים הנוספים, אך עם כולם דיבר טלפונית וקרא בפניהם את תוכן המכתב.

שניים מהחותמים החליטו אתמול לתבוע את עמירב על זיוף והוצאת דיבה.

בצמרת הליכוד קיימת נטיה להיפטר מעמירב מיד, ולא לאפשר את המשך חברותו בתנועת החרות, מחשש כי הוא עשוי לגרום נזק אלקטוראלי קשה לליכוד.

לגבי להט הדעות בליכוד חלוקות. יש החוששים כי קשה יהיה למצוא מועמד הולם אחר, שיוביל בביטחה את הליכוד לנצחון על מפלגת העבודה בתל־אביב. אלה טוענים כי יש להתעלם מדעותיו המדיניות, ולעסוק רק בהיבטים המוניציפליים הקשורים בו.

השר אריאל שרון, שהופיע בכנס רופאי־שיניים אמר כי רעיונו של עמירב הוא רעיון נפל. "עדיף שימצא לעצמו גוף פוליטי אחר", אמר.

בלשכת ראש הממשלה נמסר אתמול כי עמירב הפעיל במשך תקופה ארוכה לחצים על אישים בכירים בחרות ועל שמיר לקבל את תפקיד ראש לשכת העיתונות. מלשכת שמיר הובהר כי לאחר שנידחו פניות עמירב, הוא החליט לנקום וחלק מהמבצע שהוא עורך כיום הוא נקמה בתנועה.

ח"כ דן מרידור אמר אמש כי מקומו של להט הוא מחוץ לליכוד. ח"כ מיכאל איתן אמר כי העיקר שלהט הודיע שיתמוך בליכוד בב־חירות הקרובות.

ח"כ יוסי שריד פירסם אמש הודעת תמיכה בעמירב ולהט.

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו, סבתנו ואחותנו היקרה

שרה טפר

אלמנת ישראל טפר ז"ל

מוותיקי רחובות

ההלוויה תצא היום יום ראשון כ"ז טבת תשמ"ח 17.1.88 בשעה 14.00 מבית המנוחה רח' מנוחה ונחלה 45 רחובות לבית העלמין החדש ברחובות.

בתה: רחל פולק וב"ב - רחובות
בתה: אסתר שידלובסקי וב"ב - אשדוד
בתה: שולמית שיף וב"ב - כפר־סבא
בנה: מנחם טפר וב"ב - קנדה
אחיה: אשר ויהודית פרס - רמת־גן.

המעלות של

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'	מצב	הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	3	6	מעונן	4	5
אתונה	3	8	מ"ח	6	9
בוקארשט	-3	0	מ"ח	—	—
באזל	2	6	מעונן	5	8
וינה	-2	0	מעונן	-2	0
ז'נבה	3	8	מעונן	2	10
לונדון	2	5	מעונן	2	4
ליסבון	9	14	גשם	7	13
מדריד	7	12	גשם	2	10
ניו־יורק	-7	-4	מ"ח	-15	-3
פאריס	3	8	מעונן	7	8
פרנקפורט	0	3	מעונן	-1	4
ציריך	-2	0	מ"ח	—	—
קהיר	8	15	מ"ח	8	17
קופנהאגן	1	3	מעונן	2	4
רומא	10	16	מ"ח	10	15
שטוקהולם	-1	+1	מעונן	-1	1

EL AL אל על

בניגוד להמלצת הפרקליט הצבאי הראשי

רבין מתנגד להקמת ערכאת ערעור על פסקי דין של בתימ"ש צבאיים

ח"כ רובינשטיין: קיום הדיון בבג"ץ בהיבט המשפטי של הימנעות מהקמת ערכאת ערעור אינו משחרר את הדרג הפוליטי מהאחריות לדון בנושא

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אמנון שטרשנוב, וקצינים בכירים נוספים בצה"ל תומכים בהקמת ערכאת ערעור על פסקי הדין של בתיהמ"ש הצבאיים, אולם שר הביטחון, יצחק רבין, המתנגד בתוקף לכך, מונע את הקמתה.

באחרונה הודיע שר הביטחון, כי אין בכוונתו לדון בהצעה עד שתושג הכרעת בג"ץ בסוגיה זו. במכתב ששיגר לח"כ פרופ' אמנון רובינשטיין כתב השר רבין: "הבה נתאזר בסבלנות ונמתין לפסיקת בג"ץ".

ח"כ רובינשטיין דוחה את נימוקיו של שר הביטחון. לדבריו, הנושא העומד לדיון בבג"ץ הוא האם מערכת הביטחון נוהגת כחוק כשהיא נמנעת מהקמת ערכאת ערעור. לדבריו, בימ"ש אינו מתערב בשאלת הצורך או בנחיצות של צעד זה מבחינה מדינית, ציבורית או מוסרית. הוא סבור, כי קיום הדיון בהיבט המשפטי אינו משחרר את הדרג הפוליטי מאחריותו לטפל ולהכריע בשאלה זו. ח"כ רובינשטיין הדגיש, כי זכות הערעור היא זכות אלמנטרית שהיא חלק בלתי נפרד מכל שיטת משפט נאורה. לדבריו, מדו"ח לנדוי על השב"כ מתבררת ביתר שאת הבעייתיות הרבה של פעולת בתיהמ"ש הצבאיים בשטחים, המסתמכים לצרך הרשעה באופן מאסיבי על הודאות שניתנו ע"י אנשי השב"כ והמשטרה. "האם במצב דברים זה מתקבל על הדעת לשלול מן הנאשמים, הצפויים לעונשים חמורים ביותר, את זכות הערעור הניתנת בארץ לכל מי שבימ"ש השלום גזר עליו קנס פעוט?" — שואל ח"כ רובינשטיין.

אלפים השתתפו בעצרת למען חוקה

טדי קולק ושלמה להט אתמול בעצרת למען החוקה בישראל. צילום: עודי קרן

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

אלפים באו אמש לכיכר מלכי ישראל לעצרת הזדהות עם ההצעה לכונן חוקה בישראל.

היה קר בכיכר, גם הגשם ירד מפעם לפעם. המארגנים הפנו את המבקרים אל מתחת לבניין העירייה את הכבוד שם הם היו מוגנים מפני הגשם.

היו שם הרבה תגיכים של תנועות הנוער, הרבה צעירים. המארגנים אמרו שמספר כזה של אנשים ביום חורפי — זה בהחלט משהו.

היו שם ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, פרופסור עוזר, מאשה לובלסקי האלי הללי. הפרופ' אוריאל רייכמן אומר: "בעת הכרזת העצמאות הובטחה לנו חוקה. אנו כאן לקיים את ההבטחה. מדינת ישראל זקוקה לחוקה. יש ח"כים שרוצים לשמור על כסאותיהם, ולכן הם לא רוצים לשנות את השיטה".

בין הבאים היה גם ח"כ כהנא. מישהו מהקהל הניף את הדגל הצהוב שלו. הקהל קרא קריאות גנאי.

לפני הקהל הופיעו חיים משה, קורין אלאל, שלמה גרוניך, אריאל זילבר, ולבסוף הסוכריה — שלום חנוך. הוא שר "משיח לא בא" ואחר כך שיר חדש. הקהל אהב אותו. מוכנים להפגנה הבאה.

בהעדר אישור של היועץ המשפטי לממשלה

האוצר נסוג מכוונה להעניק לש"ס 2.5 מיליון שקלים כתמריץ מיוחד

מאת צבי זרחיה

משרדי האוצר והרווחה נסוגו מכוונתם להעניק בקרוב לש"ס סכום של 2.5 מיליון ש"ח כתמריץ מיוחד, בנוסף לכספים הייחודיים להם זכתה מפלגה זו. כך הוחלט בימים האחרונים בהתייעצויות שנערכו בין ראשי משרד האוצר לבין נציגי משרד העבודה והרווחה.

כפי שפורסם ב"הארץ", ניאות באחרונה שר האוצר, משה נסים, להקצות סכום של 2.5 מיליון ש"ח למפלגת ש"ס. הסכום אמור היה להינתן לתלמידי תורה באמצעות קריטריונים חדשים, העוקפים את הקריטריונים המקובלים לחלוקת כספי מדינה למוסדות דתיים. ש"ס הציעה להעניק את הכספים לתלמידי תורה, שתלמידיהם נמצאים בקשיים כלכליים.

שר האוצר, משה נסים, לא התלהב לבצע העברת הכספים באמצעות משרד האוצר, מחשש ביקורת ציבורית, ולפיכך הוחלט כי העברתם תתבצע באמצעות משרד העבודה והרווחה.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, הודיע כי לא יבצע ההעברות, בטרם יקבל לכך את אישורו של היועץ המשפטי לממשלה, אולם היועץ המשפטי לא אישר לפי שעה את הקריטריונים ולפיכך בלית ברירה הוחלט במשרדי האוצר והרווחה שלא להעניק הכספים לש"ס.

סגן שר העבודה והרווחה, ח"כ רפאל פנחסי, אמר אתמול ל"הארץ", כי הוא ממתין לאישור הקריטריונים על ידי היועץ המשפטי לממשלה ולא יוותר על תביעתו להעברת הכספים, אך במשרד העבודה אמרו אתמול שהעברת 2.5 מיליון ש"ח לש"ס ירדה סופית מעל הפרק.

מאבקי כוח על הרכב הפורום המדיני החדש של העבודה

ברעם: לא כל שרי העבודה יהיו חברים בו

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בצמרת העבודה החלו בסוף השבוע התרוצצות ומאבקי כוח על ההצטרפות לפורום המדיני החדש, שעליו החליטה ביום ה' המפלגה, כחלק מהתבאים שאיפשרו את שיבת ח"כ עוזי ברעם לתפקיד מזכ"ל המפלגה.

לשכת מפלגת העבודה החליטה כי בפורום החדש שיתאם בין שלוש זרועות המפלגה בממשלה, בכנסת, בהסתדרות וברשויות, יהיו 15 חברים. ברעם אמר בסוף השבוע כי לא כל שרי העבודה יהיו חברים בו. רשימת חברי הפורום עדיין לא סוכמה בין ברעם ויו"ר מפלגת העבודה מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, אולם בשיחות בלתי רשמיות נאמר כי השרים משה שחל, שושנה ארבלי אלמוזלינו, יעקב צור, חיים בר לב ואריק נחמקין, עשויים למצוא עצמם מחוץ לגוף החדש. מלשכות שרים אלו הודגש בסוף השבוע כי לא יתכן שמישהו בצמרת המפלגה יביא למעמד חדש שרים בכירים ושרים בכירים פחות.

הלחצים לחברות בפורום החדש באים לא רק מקרב שרי העבודה. בין הפונים היה גם יו"ר אגף הבחירות רענן כהן, ראשי התק"ם, חברי חוג הצעירים, ראשי היונים ועוד. מלשכתו של השר חיים בר לב נמסר כי פרס הבטיח לבר לב כי יהיה חבר בפורום, ולא ייתכן שיוטל וטו על השתתפותו.

דוברת מפלגת העבודה, מיכל כהן מסרה אמש כי רשימת משתתפי המוסד המפלגתי החדש, תיקבע במשך הימים הקרובים, ועדיין אין הכרעה לגבי השרים ויותר בעלי התפקידים שיתתפו בו.

פניה למספנות אמריקאיות לדחות ההחלטה לגבי פרוייקט הסטי"לים

מאת ראובן פדהצור
סופר "הארץ"

מערכת הביטחון פנתה למספנות האמריקאיות האמורות להשתתף בבניית הסטי"לים עבור חיל הים וביקשה הארכה של חודשיים עד למועד ההחלטה באשר לפרויקט. על פי ההסכמים עם אותן מספנות, היתה מערכת הביטחון אמורה למסור את תשובתה הסופית עד לסוף ינואר.

הצורך בהארכה נוצר בעקבות הוויכוח בהנהגה על פרויקט הסירות של חיל הים. שר הביטחון עדיין לא החליט על מסגרת התקציב של פרויקט זה, המיועד לכלול 3 סטי"לים מדגם "סער 5" ו־4 צוללות. ההסכמה האמריקאית לדחיית ההחלטה, גם אם תינתן, תגרור התייקרות נוספת בעלות הפרויקט.

על פי אומדני מערכת הביטחון תגיע עלות הפרוייקט כולו ל־1.66 מיליארד דולר.

שר הביטחון, יצחק רבין, שאישר את מרבית יסודותיה של תוכנית העבודה ל־1988, משהה עדיין את החלטתו לגבי חיל הים. אם יוחלט להצטייד ב"סער 5" ובצוללות, יהיה צורך להשקיע ב־1988 כ־41 מיליון דולר בפרוייקט זה.

קולק לשמיר: מחסור ב־200 כיתות לימוד במזרח י־ם — סכנה לאומית

"תלמידים הנדחים ממוסדות חינוך שבפיקוח עירוני פונים לבתי־ספר פרטיים הממומנים על ידי גורמים עויינים"

מאת נילי מנדלר

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, התריע בימים אלה, בפני ראש הממשלה, יצחק שמיר, על מחסור ב־200 כיתות־לימוד בבתי הספר במזרח ירושלים, הנמצאים בפיקוח ישראל. במכתב ששיגר לראש הממשלה, מדגיש קולק, את המשמעות הפוליטית המסוכנת של העובדה שחלק גדול מבני הנוער הערביים, במזרח העיר, אינם מתקבלים לבתי הספר העירוניים, בשל הצפיפות בהם, וכתוצאה מכך נאלצים לפנות למוסדות לימוד פרטיים, שאינם בפיקוח עירוני וממשלתי, אלא ממומנים ומודרכים על ידי "גורמים עויינים".

ראש עיריית ירושלים, מציין, כי "בהסתות ובהתפרעויות במזרח ירושלים בולטת מעורבותם של בני נוער. יתר על כן, מעקב שערכה העירייה, העלה כי תלמידי מוסדות החינוך, שבפיקוח ישראלי, אינם מעורבים במהומות. לפיכך למדינה צריך להיות עניין בהכנסת מספר רב ככל האפשר של תלמידים למערכת העירונית". לדברי קולק, למרות שהוא מתריע במשך שנים על הסכנה הלאומית הטמונה בחסרון כיתות במערכת החינוך העירונית במזרח ירושלים, לא הצליח לשכנע את הגורמים האחראים, ובתוכם האוצר, להקצות לבניה תקציב מיוחד, משום שמדובר ב"שליטה חינוכית ותרבותית באלפי ילדים ובני נוער הגדלים פרא [illegible]".

ראש מחלקת החינוך בעיריית ירושלים, מיכאל גל, מסר ל"הארץ", כי בעוד בתי הספר הפרטיים במזרח העיר היו סגורים בימי המהומות בשבועות האחרונים, נפתחו כל בתי הספר שבפיקוח ישראל. שיעור התלמידים שהגיעו ללימודים היה מ־25% ומעלה. גל ציין כי מנהלי בתי ספר עירוניים פנו אליו בתקופה האחרונה בבקשה לסייע להם וטענו, לדבריו, שהם נתונים בין הפטיש והסדן. במקרה אחד, סיפר, איימו צעירים על חייו של מנהל אחד מבתי הספר, בטענה שהוא משתף פעולה עם ישראל. גל ציין גם מקרה נוסף של התגודדות בני נוער ליד בית ספר. הם הלמו בשעריו וזרקו אבנים. העירייה הזעיקה משטרה והצעירים סולקו.

ב"מוספשבת" של "הארץ" ו"הבימה"

אבן: רוב המנהיגים הערביים אינם רוצים מדינה פלשתינית

• מעדיפים פתרון הבעיה הפלשתינית בדרך של פדרציה עם ירדן • פרופ' ירמיהו יובל על ספרו החדש: לפי קאנט, אם יש קהילה ערבית שיש לה תודעה לאומית, אין אפשרות להתחמק מכך ויש להכיר בה כפי שהיא מפרשת זאת

פרופ' עמוס שפירא

אבא אבן

פרופ' ירמיהו יובל

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אבא אבן, טען כי רוב המנהיגים הערביים מעדיפים את פתרון הבעיה הפלשתינית בדרך של פדרציה או קונפדרציה עם ירדן וגם לדעתו של חוסני מובארק אין מדינה ערבית לא רוצה מדינה פלשתינית נפרדת.

אבן שדיבר ב"מוספשבת" של "הארץ", עיריית תל אביב ותיאטרון "הבימה" בתל אביב, הוסיף, כי במצב שנוצר בשטחים קשה לנקוט דרכי הסברה, שישפרו את דימויה של ישראל בעולם. לדבריו, יש לנקוט אמצעים אחרים שיקטינו את הפגיעה בדימויה של ישראל, כמו מניעת גירושים, ותחת זאת הטלת פיקוח ומעקב אחר החשודים. כמו כן אין חובה, לדבריו, להציב חיילים בכל נקודה שיכולה להביא לחיכוך עם האוכלוסיה. הוא גם מתח ביקורת על הופעות של שרים באמצעי התקשורת במערב וטען כי תרמו בכך תרומה משלהם להידרדרות מעמדה של ישראל בעולם.

הוא ציין, כי לראשונה מזה ארבעים שנה אין כיום כל מהלך דיפלומטי שמטרתו להביא לפתרון במזרח התיכון. "אחת התוצאות של בלימתה של יוזמת פרס היא המהומות בשטחים. ראש הממשלה שמיר ראה לחסום כל סדק של תקווה בעבור תושבי השטחים. הוא אמר להם, כי אם יהיו מהומות, דבר לא יתקדם. אבל באותה שעה אמר, שגם אם יהיה שקט לא יקרה דבר", טען אבן. הוא הביע חשש, כי בעקבות אלה שגורשו יקומו לנו פרטנרים קיצוניים יותר בעזה ובגדה. "כשעזר גירש ויצמן את קואסמה ומלחם ואחר כך התחרט על הגירוש".

הפרופ' ירמיהו יובל, שדיבר על ספרו החדש "קאנט והפילוסופיה של ההיסטוריה", אמר, כי לפי קאנט מצב של כיבוש הנמשך כמצב קבע עומד בניגוד להגדרת המוסר. "אם יש קהילה ערבית שיש לה תודעה לאומית, אין אפשרות להתחמק מכך. אתה חייב, לפי קאנט, להכיר בהם כפי שהם מפרשים זאת".

הפרופ' עמוס שפירא, ממחבריה של הצעת החוקה למדינה, אמר, כי הוא מטיל ספק בכוחה של ההפגנה בעד החוקה לשנות את המצב. אולם למרות זאת אפשר לומר, כי בעקבות פעולתם של מחברי ההצעה זז משהו בתודעה הציבורית בנושא זה. הוא ציין כי ישראל היא בין המדינות הבודדות בעולם שאין להן חוקה.

עוד הופיעו ב"מוספשבת" ריקי גל ומתי כספי לרגל תכניתם החדשה המשותפת, הזמר בועז שרעבי, הפסנתרן רמי ברניב לרגל צאת תקליטו, והסופרת מיכל סנונית עם צאתם לאור של שני ספרים לילדים שחיברה.

הקואליציה תדחה הצעות חוק שבצוען כרוך בתוספת תקציב

עלות הצעות אלה מעל מיליארד שקל

מאת צבי זרחיה ודן סגיר
סופרי "הארץ"

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תקף את ההחלטה שקיבלו ביום ו' ראשי המערך והליכוד, בלחצו של שר האוצר, לפיה תדחה הקואליציה כל הצעות חוק פרטיות, שבצוען כרוך בהקצאת תקציב נוסף ליעדים שונים, מעבר ליעדי התקציב. עלות הצעות אלה מעל מיליארד שקל.

על שולחן הכנסת מונחות מספר הצעות חוק פרטיות של חברי כנסת, כמו חוק ערי הפיתוח שהגיש ח"כ דוד מגן (ליכוד), שעלותו כ־300 מיליון דולר, חוק עידוד הילודה שהוגש על ידי ח"כ מאיר כהן־אבידוב (ליכוד), חוק חיילים משוחררים ביוזמת ח"כ דב שילנסקי וחוק שיסדיר מתן גמול מקופת המדינה לאלמנות צה"ל שנישאות בשנית.

צבן אומר, כי הקורבן הראשון להחלטה קיצונית זו הם הקשישים והגימלאים. הוא קרא ל־40 חברי הכנסת מהקואליציה החברים בשדולה למען הקשישים לפעול להכשלתה של החלטה זו ולהבטיח חקיקת חוקים שהובטחו לגימלאים לפני זמן רב. כן הדגיש, כי החלטה זו כמוה כקנוניה לרוקן את הכנסת מסמכויות החקיקה והיא פוגעת בעצמאות הכנסת.

ח"כ יעקב שמאי (ליכוד) ביקש אמש דיון מחדש בהחלטה שקיבלו ראשי הקואליציה. במברק לראש הממשלה, כתב שמאי כי ההחלטה היא בחינת "שיקול דעת מוטעה והתחמקות ממציאת פתרון תקציבי שיאפשר מימוש הצעות החוק".

בדיון שנערך ביום שישי בין ראשי המערך והליכוד ובכירים משתי המפלגות, ביקש שר האוצר משה נסים שהקואליציה הנוכחית תמשיך בשנת הבחירות לגלות אחריות בנושאי כלכלה, והציע שהשנה לא תאשר הממשלה כל הצעות חוק פרטיות שהעלו ויעלו חברי הקואליציה.

בפגישה השתתפו רה"מ יצחק שמיר, מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס, שר האוצר משה נסים, השרים קורפו וצור הממונים מטעם שתי המפלגות על הקשר בין הממשלה לכנסת, יו"ר הנהלת הקואליציה ח"כ רפי אדרי, וסגן יו"ר סיעת הליכוד ח"כ יהושע מצא. רה"מ הביע תמיכה בהצעת נסים וכן מ"מ רה"מ שהסכים שיהיו חוקי בחירות במערכת הבחירות הנוכחית. המשתתפים סיכמו שהנהלת הקואליציה תכונס לקבלת החלטה ברוח זו, והיא תחייב את חברי כל המפלגות המשתתפות בקואליציה הנוכחית.

הוארך מעצר אברהם הרשקוביץ בחשד מעורבות בפרשת החטיפה של ארבעת בני משפחת מהרש"ק

ב"כ המשטרה: הרשקוביץ הוא קצה החוט של ארגון מחתרתי העוסק בהברחת אנשים לחו"ל ולארץ

(ע). אברהם הרשקוביץ הוא "קצה החוט של ארגון מחתרתי העוסק בהברחות אנשים אל ומן הארץ" — טען ב"כ המשטרה בדיון שנערך בבית משפט השלום בירושלים, שדן בהארכת מעצרו של הרשקוביץ, החשוד במעורבות בפרשת הטיפתם לחו"ל של ארבעת הילדים, בני משפחת מהרש"ק.

אברהם הרשקוביץ (43) מרחובות, הובא ביום ו' לבית המשפט כחשוד במתן דרכונו לשלמה מהרש"ק, שלפי גרסת המשטרה הוציא את ארבעת ילדיו לחו"ל, בניגוד לצו בית המשפט המחוזי בירושלים, שהורה למסור את הילדים לידי אמם.

ב"כ המשטרה, פקח אריק ברוזן, טען בבית המשפט כי בנובמבר האחרון עלו על אוניה בנמל חיפה אב וארבעה ילדים שתאמו לתיאור של שלמה מהרש"ק וארבעת ילדיו. פקח ברוזן סיפר בבית המשפט, כי בעקבות תוכנית הטלוויזיה "בשידור חוזר", שבה הוצגו פרטי הטיפת הילדים לחו"ל, התקשרה למשטרה סוכנת נסיעות מחיפה, שזיהתה את שלמה מהרש"ק כאדם שיצא את הארץ בתאריך ה־29 בנובמבר לקפריסין, והציג את הדרכון הנושא את השם אברהם הרשקוביץ. סוכנת הנסיעות אמרה עוד לחוקרי המשטרה, כי כרטיסי ההפלגה ניתנו כרבע שעה לפני מועד הפלגת האוניה.

ב"כ המשטרה טען עוד בבית המשפט, כי אברהם הרשקוביץ הוציא אישור יציאה מן הארץ מצה"ל, וכן הגיש בקשה לקבלת דרכון חדש ואף קיבל אותו כעבור שלושה ימים, וכל זאת שלושה ימים לאחר מתן פסק הדין בבית המשפט המחוזי, המורה לשלמה מהרש"ק להעביר את ילדיו לרשות אשתו.

פקח ברוזן ציין עוד, כי לחשוד תשעה ילדים, שארבעה מהם בגילים דומים לגילים של ילדי בני הזוג מהרש"ק. עוד טען פקח ברוזן, כי לחשוד עבר פלילי בארץ ובחו"ל. הוא ציין כי בשנת 1970 נקשר שמו של הרשקוביץ בנסיון להטיפת מטוס מצרי בארה"ב, ובעקבות זאת הוא גורש מארה"ב לארץ. עוד נאשם הרשקוביץ בשנת 1974 במסחר בלתי חוקי בכלי־נשק. פקח בר־זון ציין עוד, כי אברהם הרשקוביץ משמש כרכז תנועת "כך" במחוז המרכז והיה בעבר פעיל ב"ליגה להגנה יהודית" בארה"ב.

עוד אמר ב"כ המשטרה בדיון בבית המשפט, כי מאחר שאשתו של מהרש"ק היא גיורת, וכל התקופה הציגו אותה בארץ כאישה השואפת להחזיר את ילדיה לנצרות, יש להניח שתנועת "כך" נכנסה לתמונה במטרה לעזור לאבי הילדים להבריחם לארה"ב.

עו"ד מאיר שכטר, שייצג את החשוד אמר, כי המשטרה "עושה דרמטיזציה של העניין כדי להצדיק את המעצר". לדבריו, אמר מרשו בחקירתו במשטרה, כי הסבריו לגבי העלמות הדרכון הינם הגיוניים. לדבריו, אמר אברהם הרשקוביץ במשטרה, כי הוא הוציא את הדרכון במטרה לנסוע לארה"ב, כדי להשתתף בחגיגת בר המצווה של בן־אחותו. בקשר להיעלמות הדרכון אמר עו"ד שכטר, כי החשוד סיפר, כי דלת ביתו היתה פתוחה בזמן שהדרכון היה שם. וכי יתכן שעובדה זו נוצלה על ידי מישהו, כדי לקחתו.

השופט משה רביד אמר כי בהודעתו של החשוד במשטרה יש משום "עלבון לשכל הישר". לדברי השופט יש בראיות שהציג ב"כ המשטרה ראיות הקושרות אותו באופן סביר לעבירה, ועל כן הוא האריך את מעצרו של החשוד בעשרה ימים.

שחל בביקור כאורח עיריית אום אל פחם:

קהיר בודקת סיכוייו של שליח מטעמה לכנס פורום בין־לאומי

לדיון בהכנת שיחות מוקדמות בין ישראל, ירדן והפלשתינאים

מאת שמואלה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

הממשל המצרי מגשש לגבי סיכוייו של שליח מצרי מיוחד לכנס פורום בין־לאומי לדיון בהכנת שיחות מוקדמות בין ישראל, ירדן והפלשתינאים — זאת גילה ביום ו' משה שחל. שר האנרגיה היה ביום ו' אורח עיריית אום אל פחם.

שחל משוכנע, כי ראש ממשלת מצרים לשעבר, מוסטפה חליל, מסוגל למלא את התפקיד, ונראה כי המצרים מנסים לגשש ולבדוק מה הסיכויים ליוזמה כזאת, שחשיבותה גדלה, לדעת השר, לאור האירועים בשטחים.

שחל סיפר, כי קרא לנשיא חוסני מובארק, לפני חודשים, כי מצריים תקח על עצמה למנות שליח אשר יפתח במסע דילוגים בין קהיר, רבת עמון וירושלים ויכשיר את הקרקע לשיחות מוקדמות לקידום השלום בין ישראל והפלשתינאים.

שחל

כמו כן גילה שר האנרגיה, כי מנהל חברת החשמל הערבית של מזרח ירושלים מסר לו על נכונות ירדן לספק את צרכי החברה הערבית בחשמל. שחל אמר, כי הוא ביקש את הצעה הירדנית בצורה מפורטת, אבל באופן עקרוני הוא בירך על יוזמה זאת ומוכן להמליץ על הסדרי קניית ומכירת החשמל עם כל מדינה שכנה.

זה היה ביקור ראשון של שר באום אל פחם מאז ההפגנות וההתנגשויות עם המשטרה ביום השביתה הכללית של הערבים בישראל כאות לידידות עם תושבי השטחים. הביקור עבר בשקט וללא מתיחות. חבורה קטנה של נושאי סיסמאות הקוראות לשחרור העצורים ולשימת קץ לדיכוי בשטחים קידמו את השר בכניסה למשרדי העירייה.

הבטחות השר לתרום חמישים אלף שקל לחיבור מוסדות ציבור בעירייה לזרם החשמל זיכתה אותו במחיאות כפיים, מראש העירייה האשם מחאמיד, נשיא בית הדין השרעי לערעורים ועשרות פעילי ציבור שקידמו את פניו.

כ־250 חברי "יש גבול" הפגינו במחסום ארז

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

קבוצה של כ־250 חברי "יש גבול", מלווים בקבוצה של חותמי מכתב השמיניסטים לשר הביטחון (שבו הצהירו על סרובם לשרת "בפעולות דיכוי בשטחים"), הפגינה אתמול לפני הצהרים במחסום ארז שבכניסה לרצועה.

האתר נועד לסמל את קו הגבול שאותו מסרבים חברי התנועה לעבור. ההפגנה נערכה בהזדהות עם חבר "יש גבול", עופר כסיף, חייל מחותמי "מכתב השמיניסטים", המרצה עונש מאסר על סירובו לשרת בפעולות האוכלוסין מעבר לקו הירוק.

בגשם שוטף, ובאבטחה של כוחות צבא גדולים, נשאו המפגינים שלטים כמו: "רבין, שר הביטחון, כמה פליטים הרגת היום", "צבא הגנה כן, צבא כיבוש לא". מולם, הפגינה קבוצה קטנה של תושבי גוש קטיף, אך לא נוצר עימות בין הקבוצות.

ערכה את העמוד: עדה ארשתי

הצטרפת? כבר
לקבל לפני כולם 11 ספרים חדשים במחיר של 4 בלבד — בעלות של 9.9 ש"ח לחודש בלבד — זה שווה מנוי.
הספריה '88
בילוי ששווה מנוי
לנוחותך: הרשמה בטלפון
ירושלים: 523266, 02-521201
ת"א 5103218, 03-652999
רמה"ש: 03-493433 חיפה 04-674076
באמצעות
הספריה

משרד התיירות
ברצונך לתרום למען עידוד התיירות בישראל?
בוא והצטרף
לשרות מתנדבים לתיירות
דרושים מתנדבים למתן מידע וסיוע לתיירים במלונות ברחבי הארץ, בשעות הערב, ועוד פעילויות הקשורות לתיירות.
מועמדים דוברי אנגלית (כל שפה נוספת יתרון), בעלי הופעה נאה, וידע כללי בהיסטוריה וגאוגרפיה של ארץ ישראל ועירית, מתבקשים לכתוב לשרות מתנדבים לתיירות בצירוף תולדות חיים לפי הכתובות דלהלן:
★ המשרד הראשי: רחוב מנדלי 7, תל־אביב 63431
★ ירושלים: שער יפו, 91140
★ חיפה: רחוב אחד העם 10, 33103

טלפון פתוח בנושא: פצעי בגרות
חידושים ושיטות טיפול

צוות מומחים
ישיב טלפונית לפניות הציבור
ביום שני 18.1.88
בין השעות: 18.00-16.00
בטלפון: 03-233251-4
03-234437
03-229880
03-241622

משתתפים:
ד"ר דב סטמפלר
מומחה למחלות עור, מרכז רפואי אסף הרופא
ד"ר אדריאנה ספירה
מומחית למחלות עור, מרכז רפואי הלל יפה חדרה
ד"ר הנרי טראו
מומחה למחלות עור, מרכז רפואי שיבא תל־השומר
ד"ר אורה שיפר
מומחית למחלות עור, מרכז רפואי שיבא תל־השומר

כדאי לך בקופת חולים מאוחדת!!
קופת חולים מאוחדת
העיקר הבריאות

هكذا من الأصل

האופוזיציה בבון:

"חשד מבוסס שמיפעל מערב־גרמני הפר ההסכם לאי הפצת חומר רדיואקטיווי"

"החומר שנשלח יכול לשמש לייצור פצצות אטום לפקיסטן וללוב" ● השר לאיכות הסביבה בבון הכחיש השמועות

מאת דניאל דגן סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). השר לאיכות הסביבה בבון, קלאוס טופפר, הכחיש אמש שמועות כאילו נשלח ממערב גרמניה חומר היכול לשמש לייצור פצצות אטום לפקיסטן וללוב. אולם טופפר הוסיף, כי ייבדק כל רמז של חשד על משלוחים כאלה.

גורמים בבון הודיעו בינתיים לסוכנות האטום הבין־לאומית בווינה, כי יש חשדות שהמפעל המערב גרמני "נוקס", הנמצא במדינה המחוזית האסן, הפר את ההסכם לאי הפצת נשק גרעיני. הסוכנות מצידה אמרה, שהיא בודקת את הנושא, אך אין לה עד כה הוכחות להפרה כלשהי של ההסכם מצד המפעל הגרמני.

דוברים של האופוזיציה בבון חזרו ואמרו אמש, כי יש חשדות מבוססים לכך שחומר רדיואקטיווי נשלח ממערב גרמניה בניגוד לחוק ובניגוד להסכמים בין־לאומיים. דובר של הירוקים, אוטו שילי, טען ששתי חביות של חומר כזה נעלמו מבלי שמישהו הצליח להתחקות על עקבותיהן.

טופפר מצידו דרש מכל מי שיש לו מידע קונקרטי על הפרות ההסכם לאי הפצת נשק גרעיני למסור על כך מיד למשטרה. דוברים של המפעל "נוקס" הבהירו, כי לא ידוע להם על משלוחים בלתי חוקיים כלשהם לפקיסטן וללוב.

מערב גרמניה איננה מחזיקה או מייצרת נשק גרעיני, אך יש לה תעשייה גרעינית גדולה, וכן יכולת טכנולוגית לייצר נשק גרעיני, או לסייע לאחרים בייצורו.

בינתיים נסגר המפעל "נוקס" מפני שחברת בת שלו, שעסקה בהובלת חומר גרעיני, הפרה את תקנות הבטיחות. במערב גרמניה מוסיפה הפרשה להכות גלים, ואחת התוצאות המיידיות שלה היא פגיעה חמורה בתעשייה העוסקת בשימוש באנרגיה הגרעינית לצרכי שלום.

ממשלת בון אומרת, שהפרת תקנות הבטיחות בהובלת חומרים גרעיניים היתה עלולה להסתיים באסון, והיא הבטיח בדיקה מלאה של הפרשה. כמעט מדי יום יש כאן גילויים חדשים על ההונאה שהיתה בטיפול במשלוחים, וכן על האפשרות שחומר רדיואקטיווי נעלם, או מצא את דרכו לגורמים חיצוניים.

סגירת המפעל "נוקס", העוסק בייצור דלק גרעיני, גורמת בינתיים נזקים כלכליים כבדים. פוליטיקאים מכל המפלגות כאן התפארו אמש, כי הם הזהירו בעוד מועד מפני שימוש מוגזם באנרגיה גרעינית, ודרשו אמצעי פיקוח ובטיחות הדוקים. כל המפלגות המערב גרמניות מדברות על האפשרות להפסיק לחלוטין את השימוש באנרגיה גרעינית בתוך עשר עד עשרים שנים.

אנשי המוג'אהדין בתפילה במחנה צבא קטן ליד קנדהאר, אפגניסטאן. בחזית התמונה תותח ללא רתע 75 מ"מ מתוצרת סין. (תצלום אי־פי)

ערכה את העמוד: עדה ארשפי

מתה ילדה מתוך שלישיה שנולדה מביציות שהוקפאו

לוס אנג'לס. (ע"צ וע"ר). ילדה, אחת מתוך שלישיה שנולדה מביציות מופרות שהוקפאו ואחר כך הושתלו בגופה של אשה, מתה כאן ביום חמישי.

התינוקת נולדה במשקל של 1,020 גרם ביום רביעי. סיבת המוות טרם נודעה.

שני תאומים זהים שנולדו יחד עמה, האחד במשקל 850 גרם והאחר 990 גרם, הם במצב יציב. מסרה דוברת בית החולים בדרום קליפורניה.

מצבה של האם (35) שביקשה שלא להזדהות, טוב.

שיראק הודיע על כוונתו לרוץ לנשיאות

מאת יואב טוקר

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, הכריז אתמול רשמית על כוונתו לרוץ בעוד כשלושה חודשים בבחירות לנשיאות צרפת.

שיראק הודיע על התייצבותו למרוץ בנאום קצר וחגיגי שהוקלט בלשכתו בארמון "מאטיניון". הוא הצביע על הישגי ממשלת ה"מגורים המשותפים" שלו (שהיא ממשלת ימין המתפקדת מזה קרוב לשנתיים לצידו של הנשיא מיטראן, איש השמאל) והצהיר, כי בכוונתו "לאחד את העם ולהציב אתגרים, כיאה למעצמה גדולה".

שיראק הפך בכך למדינאי הבכיר הראשון המכריז באורח רשמי על מועמדותו. במחנה הימין עתיד להכריז בקרוב גם ראש הממשלה לשעבר, ריימון באר, על התייצבותו להתמודדות. במחנה השמאל, לעומת זאת, עדיין לא ברור אם הנשיא מיטראן אכן מתכוון להתייצב לבחירות לתקופת כהונה נוספת, בת שבע שנים.

ממשלת פיונגיאנג מכחישה קשר לפיצוץ המטוס הדרום־קוריאני

סיאול פתחה במסע דיפלומאטי נגד צפון קוריאה בעקבות אסון המטוס

600 אלף חיילים בדרום קוריאה הוצבו במצב הכן ● צפון קוריאה מאיימת ב"פעולות תגמול נמרצות נגד כל פרובוקציה של הדרום"

סיאול (ע"צ וע"ר). דרום קוריאה פתחה במיתקפה דיפלומאטית נגד קוריאה הקומוניסטית בשבת ואילו ממשלת פיונגיאנג ממשיכה להכחיש מעורבות בפיצוץ מטוס נוסעים דרום קוריאני בו ניספו 115 בני־אדם.

צפון־קוריאה גם איימה, כי תנקוט "פעולות תגמול נמרצות נגד כל פרובוקציה מצד הדרום".

שר החוץ של דרום־קוריאה, צ'וי [illegible], כי ממשלתו [illegible] אמצעים דיפלומאטיים על [illegible] להעניש את צפון קוריאה על [illegible].

הוא הסתמך על דבריה של אשה, שהודתה כי היא סוכנת חשאית של צפון־קוריאה ואמרה במסיבת עיתונאים בטלוויזיה ביום שישי, כי סייעה בהנחת מטען חומר נפץ במטוס דרום־קוריאני ב־29 בנובמבר, דבר שהביא להתפוצצותו באוויר.

השר אמר, כי הממשלה מבטלת את ההנחיה מן השנה שעברה, לפיה דיפלומאטים מדרום קוריאה רשאים לקיים מגעים יותר חופשיים עם צפון־קוריאנים בעת פגישות דיפלומאטיות.

שתי הקוריאות נחשבות לאויבות מאז המלחמה ביניהן בשנים 1950–1953 בה נהרגו מיליוני בני־אדם.

עוד שר החוץ, פארק סו־גיל, הודיע, כי הממשלה ביקשה מטוקיו לנתק את כל המגעים הרשמיים והאישיים עם ממשלת פיונגיאנג. כמו כן היא ביקשה מוואשינגטון למסור לבנות בריתה של צפון קוריאה, ברית המועצות וסין, את כל האמת על אסון המטוס.

בינתיים נודע, כי ממשלת סיאול העבירה עדויות בדבר מעורבותה של צפון קוריאה בפיצוץ המטוס לארגונים בין־לאומיים, ביניהם האו"ם, הוועדה האולימפית הבין־לאומית וארגון התעופה האזרחית. פקידים בסיאול טענו, כי אחת המטרות של פיצוץ המטוס היתה להפחיד [illegible] לבל ישלחו [illegible] למשחקי האולימפיאדה, שיתקיימו בסיאול בספטמבר השנה.

חיילי דרום קוריאה בכוננות. 600 אלף חיילי צבא דרום קוריאה הועמדו במצב הכן ביום שישי, ושר ההגנה צ'ונג הו־ריונג הודיע, שממשלת דרום־קוריאה תשקול "כל צורה אפשרית של מעשה תגמול" נגד הצפון.

סוכנות הידיעות הצפון־קוריאנית, לעומת זאת, האשימה כשבת את מנהיגי הדרום בהשמדת המטוס שלהם לצרכי תעמולה. בידיעה נאמר: "אנו נעקוב בעירנות אחרי המעשים הנמהרים וחסרי המחשבה של הכנופיה הפאשיסטית הדרום קוריאנית ונשיב על כל פרובוקציה של האויב במעשי תגמול מתאימים [illegible] המוכנות – בתוך של מקור בכיר בממשלת הצפון".

סוכנת של צפון קוריה בדרום הודתה כי היא שגרמה לפיצוצו של מטוס נוסעים הדרום־קוריאני בנובמבר שעבר, לפי הוראה ישירה של קים ג'ונג איל, בנו ויורשו של מנהיג צפון־קוריאה, קים איל סונג – מסרה ממשלת סיאול ביום ששי.

האישה, קים היון־הי (26), אמרה במסיבת עתונאים שהוקרנה בטלוויזיה, כי היא ועבר מבוגר, גם הוא סוכן שהתאבד לאחר־מכן, הטמינו שני מטעני חומר־נפץ במטוס חברת התעופה הדרום־קוריאנית ב־29 בנובמבר שעבר.

כאשר התייצבה האישה בפני מצלמות הטלוויזיה היא הרכינה את ראשה, דיברה בקול נמוך ומדי־פעם פרצה בבכי כאשר הודתה באשמתה.

"מגיע לי למות מאה פעמים ויותר. אבל לפני שאמות החלטתי לחשוף את כל האמת בקשר לחקירה על־מנת לסייע בחשיפת הפשע הנורא שאני ביצעתי".

העלמה קים שתוארה על ידי מקורות בצפון־קוריאה כבתו של פקיד בכיר בממשלת הצפון המשרת עתה באנגולה, מסרה לכתבים, כי היא ביקשה בתחילה להסתיר את זהותה, על מנת למנוע את חשיפת התפקיד שמילא בתקופה הטרוריסטית "המנהיג היקר" קים ג'ונג־איל.

השרידים היחידים שנותרו מן המטוס, בואינג 707, היו סירת־הצלה ריקה וכמה שברים קטנים שנתגלו בים אנדאמאן, במרחק של 500 ק"מ דרומית לראנגון ב־13 בדצמבר.

כיום סבורים שלטונות דרום־קוריאה, חברת התעופה ושלטונות בורמה, כי המטוס לא התרסק ככל הנראה בבורמה או בתאילנד. אולם החיפושים אחריו נמשכים.

עוד אמרה, כי היא ובן־לוויתה קים סונג־איל (70), שניהם סוכנים מיוחדים במחלקת המחקר של הוועד המרכזי במפלגת העובדים של צפון קוריאה, החלו באימונים מיוחדים ב־7 באוקטובר והתאמנו בהפעלתה פצצות זמן. האימונים נמשכו חודש, היא סיפרה.

החריף המאבק בצבא ארגנטינה

טורי טנקים נשלחו לבית מנהיג המרד הצבאי ריקו

לאחר שמתח ביקורת קשה על הרמטכ"ל

בואנוס איירס, 15 (רויטר־עתי"ם וע"צ). טנקים נעו ביום ששי לפנות בוקר לעבר ביתו של מנהיג המרד הצבאי, קולונל אלדו ריקו, על רקע מאבק על השלטון בין פיקוד צבא ארגנטינה לבין קבוצת קצינים.

לפי ידיעות שונות החריף המאבק בצבא ביום ששי לפנות בוקר.

כתבים דיווחו כי ראו טור של 8 טנקים ועליהם חיילים במדי קרב נע במהירות רבה בכביש המוביל לביתו של ריקו בפרבר בלה ויסטה בבואנוס איירס.

הכתבים גם ראו כמה מתומכיו של ריקו, נושאי אקדחים ונשק קל אחר, מתקהלים סביב ביתו.

ריקו, קולונל בצבא ארגנטינה, יצא בהודעה בה מתח ביקורת על הרמטכ"ל, גנרל דנטה קרידי. לטענתו, קרידי "מסכן את הביטחון הפנימי ואת הביטחון הלאומי".

גם תחנות רדיו מקומיות דיווחו כי טורי טנקים ורכב חמוש אחר נעו לעבר הבית.

ככל הנראה שלח הפיקוד הצבאי הארגנטיני את הטור המשוריין לביתו של ריקו, כדי למנוע התנגשות מזויינת בעת מעצרו.

אחד מתומכיו של ריקו אמר לסוכנות רויטר כי ריקו יצא בהודעה, מפני שהתוצאה כבר ברורה. "הם הולכים לשים אותו בביתו בבית סוהר", אמר.

"כולנו חוטאים, אך השאלה אם יפגע הדבר במנהיגותנו"

אמר גארי גארט בוויכוח טלוויזיוני של שבעת המתמודדים הדמוקרטיים על מועמדות מפלגתם לנשיאות

מאת יואב קרני

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). שבעת הדמוקרטים, המתמודדים על מועמדות מפלגתם לנשיאות, ניהלו אתמול לפנות בוקר (שעון ישראל) ויכוח בן שעתיים בטלוויזיה, ששודר בחוף־אל־חוף, והיה מנומס יותר ממה שקיוו רוב הצופים. הוויכוח התקיים בדה־מוין, בירת מדינת איובה, שבה יהיה בעוד שלושה שבועות הסיבוב הראשון של הבחירות המוקדמות לנשיאות.

זה היה ויכוח הטלוויזיה הראשון שבו השתתף גארי הארט, מאז חזר וזינק אל המירוץ באמצע החודש שעבר. רק פעמיים במהלך הוויכוח הוזכר, בעקיפות רבה, העניין שבגללו פרש הארט מן המירוץ בחודש מאי: ההאשמות על פרשת ניאופים בינו ובין דוגמנית צעירה מפלורידה. ואפילו אזכורים אלה לא באו מפי יריביו במפלגה, אלא מפי מנחה הוויכוח ומפי פוליטיקאי רפובליקאי, שהוזמן לקנטר את שבעת הדמוקרטים.

בתשובתו הכניס הארט לדיון נימות כמעט־תיאולוגיות. כאשר נשאל הסנאטור הדמוקרטי לשעבר על הכרזתו, שהוא – אם ייבחר לנשיא – לא יהיה "הנואף הראשון בבית הלבן", אמר הארט, כי מוטב היה אילו תיאר את עצמו כ"חוטא", ולא כנואף. אבל "על פי דתי, הכול הם חוטאים". הארט הוא פרוטסטאנטי, ונולד בקהילה [illegible]־נוצרית במדינת קנזאס.

הוא הוסיף: "השאלה היא, אם חטאינו יפגעו ביכולת המנהיגות שלנו. בעבר כמה אנשים שלא ניהלו אורח חיים מושלם, היו מנהיגינו הטובים ביותר", רמז ברור לנשיאים דוגמת ג'ון קנדי ופראנקלין רוזוולט.

ללמד סניגוריה על הסטנדארטים המוסריים שלו, הזכיר הארט את גידולו בבית דתי ואת לימודיו במכללה כנסייתית – שתי עובדות שבהן מיעט לעשות שימוש עד היום, במהלך קריירה פוליטית ארוכה. "מעולם לא ביקשנו שלמות ממנהיגינו", אמר, "ואינני חושב שאנחנו צריכים להתחיל עכשיו".

הארט ענה ברהיטות, מבלי להתבלבל, אבל במידה מסוימת של מתיחות, ומבלי שצל של חיוך עלה על פניו. ההבעה הזו, אגב, נשמרה לכל אורך הוויכוח.

אכזבה נכונה למי שציפו, כי שאלות נוספות בעניין הזה יוצגו להארט מצד עמיתיו המתמודדים. בחוגים של יועצים פוליטיים מקצועיים התגבשה בימים האחרונים הסכמה, שסגנון כזה יזיק לשואלים ויועיל לנשאל. חזיון של שישה פוליטיקאים מתנפלים על השביעי היה מקל על הארט לשווק את הדימוי [illegible] שלו: [illegible], שנוא־נפשו של הממסד, [illegible] וכל כיוצא באלה.

סקרי דעת הקהל שנעשו במדינת איובה מאז שב אל המירוץ מעמידים את הארט במקום הראשון, אבל אפילו משקפים הנתונים האלה אמת סטאטיסטית, עדיין אין משמעותם שהארט ינצח באיובה.

המדינה החקלאית הקטנה במערב התיכון של ארה"ב אינה עורכת בחירות רגילות, שבהן צועדים כל בעלי זכות הבחירה לקלפיות, ומצביעים. הבחירה באיובה נעשית במאות התכנסויות קטנות, מהן בחוות מבודדות ובעיירות קטנות. ב־1984 השתתפו בכינוסים האלה רק שלושה אחוזים מן האוכלוסיה. המנצח בכינוסים אינו בהכרח האיש בעל הפופולאריות הגדולה ביותר, אלא בעל כושר הארגון הגדול ביותר.

הארט, הואיל ופירק את מטה הבחירות שלו לפני שמונה חודשים, נטול לחלוטין כושר ארגוני. בלילה קר של חודש פברואר, אולי בסערת שלג, יעדיפו אוהדים בלתי־מאורגנים לשקוע בכורסת הטלוויזיה שלהם.

שלושת המאורגנים הטובים ביותר במפלגה הדמוקרטית הם ציר הקונגרס ריצ'ארד גפהארדט ממדינת מיזורי, המושל מייקל דוקאקיס ממדינת מסצ'וסטס, והסנאטור פול סיימון ממדינת אילינוי. אחד מהם יהיה כנראה המנצח באיובה. שלושת המועמדים הדמוקרטיים הנוספים הם המנהיג השחור ג'סי ג'קסון, המושל לשעבר ברוס באביט ממדינת אריזונה, והסנאטור אלברט גור ממדינת טנסי.

בצער רב ובלב כואב אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית ללא עת של
בעלי, אבינו, אחי, סבנו וגיסנו היקר

מרדכי ופנירסקי

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ז בטבת תשמ"ח 17.1.88 בשעה 15.00
בבית העלמין הישן חוף הכרמל. שער ראשי
התהלוכה תצא בשעה 14.30 מרחוב גלבוע 3 נווה שאנן חיפה

האבלים: אשתו: יפה ופנירסקי
בתו: בלה ושמואל ברנר
בתו: רחל ושלמה קנצ'וקר
בתו: אורנה ואיציק אביעד
אחיו: צבי ופנירסקי ומשפ'
נכדיו: לימור, מיכל, אייל,
תומר, מירב, דנה, יעל ותמר
גיסיו גיסותיו וכל בני המשפחה

יושבים שבעה בבית המנוח – רח' גלבוע 3 נוה־שאנן חיפה

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו סבתנו ואחותי היקרה

גיטה קופילוביץ ז"ל

אלמנת יהודה קופילוביץ ז"ל

ההלוויה התקיימה ביום שישי כ"ה טבת תשמ"ח 15.1.88
בבית העלמין בקרית שאול.

בנה וכלתה: שי ונירה קופילוביץ
נכדיה: אזי וב"ב
ריקי וב"ב
נילי, הילי, ליאת, שלי והדס
אחותה: סימה ספורובסקי

השבעה בבית המנוחה רחוב בן יהודה 74 תל אביב.

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו

חדוה בן־עמי ז"ל

(שפטר)

נעלה אל קברה לאזכרה וגילוי מצבה מחר יום שני כז' בטבת תשמ"ח 18.1.88 בשעה 14.00 בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
נפגשים ע"י שער הכניסה.
אוטובוס יצא מבית המנוחה רחוב פרויד 16, חיפה בשעה 13.30

המשפחה

לחיים כרמי

אתך באבלך במות
[illegible]
אביך ז"ל

חבריך בדירקטוריון ובהנהלה
מבני תעשיה ומלאכה בע"מ
מאגרי בנייה בע"מ

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

טוני ירמיצקי ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זיכרה ביום ב' כ"ח בטבת תשמ"ח 18.1.88
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בחולת יצחק
נפגשים ליד השער

המשפחה

אנו מודים לכל מנחמינו
שהיו עמנו באבלנו הכבד
במות יקירנו

ד"ר קאופמן ברוך
ז"ל

משפחות:
קאופמן וגירון

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו

אברהם (אבי) קריספין
ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום שלישי כ"ט בטבת תשמ"ח 19.1.88 בשעה 15.00
בבית העלמין בכפר סמיר חיפה.

ערב לזכרו יתקיים בשיתוף עם המכון ליהדות ומכון
המכבים לחינוך יהודי ציוני
[illegible] 18.1.88 בשעה 18.30
בקרית מוריה, תלפיות מזרח ירושלים.

המינהל המרכזי לשליחות

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

ליהודה פורת

משתתפים בצערך במות עליך
אמך ז"ל

כל עמיתך באלסינט

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יצחק ממון והמשפחה
על מות **האם** ז"ל

לדניז מורנו

הננו משתתפים בצערך העמוק על מות אחיך

רחמים מורנו

אוניברסיטת תל אביב
המזכירות האקדמית

דחפון
שרות מודעות מלצרי של דחק
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

אנו מודיעים בצער רב על פטירת יקירנו

ד"ר איסר עמיר (ליפשיץ)

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"ז טבת תשמ"ח 17.1.88 בשעה 2.00 אחר הצהריים
בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער.

בתו ותתנו: גילית ויוסי שי
בנו וכלתו: מורי ותקוה עמיר
נכדיו: אורי ורונית
רוניה, ערן, דני, גליה וירון.

נחקרת מעורבות שרון במתן הלוואה מועדפת לחבר חירות

עוזר שר התעשיה, ישראל כץ, כתב לבעל מוסך, הנמנה עם מחנה השר שרון במרכז חירות: ניסינו לעזור לך כמה שיכולנו • מחקירת המשטרה עולה כי ההלוואה ניתנה תוך זיוף פרוטוקולים במשרד התעשיה

מאת איל ארליך ויהונתן שרמן

המשטרה חוקרת חשדות בדבר מעורבות אפשרית של השר שרון במתן הלוואה מקרן המפעלים במצוקה, לפני כשנתיים, לבעל מוסך בירוחם, החבר במרכז חרות ופעיל במחנה שרון.

פרשה זו קשורה בחקירה שמנהלה היחידה לחקירות הונאה במשטרה בדבר חשדות למעורבות השר שרון בשתי חקירות נוספות: מתן הלוואה לחברת "שכוד" לשמירה ותקיון באיגוד מקרן לסיוע למפעלים במצוקה ומתן רשיונות ליבוא ברזל לבנין למקורבי חירות.

ההלוואה הנחקרת ניתנה למוסך "צבי" בירוחם, שאחד מבעליו, דוד הרפז, חבר מרכז חרות ופעיל במחנה שרון. היא ניתנה מהקרן, אף על פי שהמוסך אינו עונה על הקריטריונים לקבלת הלוואה כזו. ההלוואה ניתנה להרפז לאחר שנדחתה בקשת סיוע שהגיש למרכז ההשקעות כמפעל מאושר, בטענה שהוא מעסיק 12 עובדים.

"אני לא יכול ללחוץ יותר"

הרפז מסר אתמול כי פנה בעניין זה לשר שרון וזה אמר לו כי "יסתדל לעזור לך". עוד אמר הרפז, כי לאחר שבדיון במרכז ההשקעות נאמר לו כי הוא אינו זכאי לסיוע כמפעל מאושר, עלתה האפשרות שיקבל הלוואה מקרן הסיוע למפעלים במצוקה. לדבריו, לאחר פגישה זו שלח לו ישראל כץ, עוזר שר התעשיה מכתב שבו נאמר: "אני מבין כי הנושא שלך נמצא בטיפול". לדבריו אמר לו כץ, "ניסינו לעזור לך כמה שיכולנו. אני לא יכול ללחוץ יותר כיוון שזה ייראה פוליטי".

נודע גם כי משרד התעשיה אישר להרפז הלוואה של 50 אלף שקלים לפני שנתיים, לאחר שהרפז ביקש הלוואה של 100 אלף שקלים. המשטרה חוקרת חשד כי אחד הפקידים הבכירים ביותר במשרד התעשיה זייף את פרוטוקול דיוני המשרד כדי שההלוואה תאושר. השינויים בפרוטוקול נעשו עם השינויים בו שהיו דרושים לאישור ההלוואה ל"שכוד".

הרפז אמר גם, כי לאחר שקיבל את האישור לקבל ההלוואה, משך את הכספים מהבנק לפיתוח תעשיה, אך מאוחר יותר נקבע כי הוא אינו זכאי לסיוע זה והורעו תנאי ההלוואה על ידי העלאת שער הריבית. הוא ציין, כי החזיר את מרבית קרן ההלוואה, אך עודנו חייב 90 אלף שקלים.

המוסך נסגר בתחיים והרפז עובד כשכיר. הרפז מסר כי נחקר באוקטובר על ידי המשטרה.

משרד התעשיה ביקש לא להתייחס לנושא.

שר החינוך, יצחק נבון (משמאל) ומזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, בביקור בבית ספר לאמנויות בשכונת מוסררה בירושלים. (צילום: רוני נעמן)

שתי אחיות מבוקעתה חשודות שהטביעו 4 ילדים בבריכות

לפני חודש התגלו בבריכת מים בכפר אח ואחות בני 4 ו־5 • לפני שלושה חודשים נמצאו שני ילדים נוספים ללא רוח חיים • שתי החשודות נשלחו לבדיקה פסיכיאטרית

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

שופט בית־משפט השלום בצפת האריך את מעצרן של שתי אחיות מהכפר בוקעתה, שברמת הגולן, החשודות כי גרמו למותם של ארבעה ילדים, על־ידי הטבעתם בבריכות המים הסמוכות לכפר.

נראה כי מדובר בשתי אחיות מעורערות בנפשן. הן נשלחו לבדיקות פסיכיאטריות.

לפני חודש נתגלו גופותיהם של אח ואחות בני ארבע וחמש בבריכת מים בכפר. לפני שלושה חודשים נמצאו שני ילדים נוספים ללא רוח חיים, ועל־פי החשד גם ילדים אלה הוטבעו על־ידי שתי הנשים. נציג המשטרה אמר כי יתכן שרק אחת מהן ביצעה את הפשע, אך קשה לקבוע בוודאות מי האשמה.

בכפרים הדרוזיים בגולן סוערות הרוחות, וקיים חשש של פגיעה במשפחת הצעירות, אם אכן יתברר שהן שגרמו למותם של ילדים.

לכינרת נוספו מאז תחילת העונה 70 מיליון ממ"ק מים

מאת מנחם הורוביץ ואיתן רבין סופרי "הארץ" והסוכנות עתי"ם

גשמי השבוע האחרון שיפרו את מאזן המים והיו לברכה גם לחקלאות. דובר "מקורות", מרדכי יעקובוביץ, מסר שלשום כי הגשמים שירדו מתחילת העונה מתקרבים לממוצע הרב־שנתי לתקופה זו.

בחיפה ירדו 85% מהממוצע, בהר כנען — 54%, בתל־אביב — 72%, באשדוד — 76%, בבאר־שבע — 50%, ובאילת — 248% אחוז מהממוצע הרב־שנתי.

הדובר ציין את אילת כתופעה נדירה, כיוון שהממוצע הרב־שנתי בה עומד על 25 מ"מ בלבד.

מפלס הכינרת עלה בשבוע האחרון ב־10 ס"מ, ובסך־הכל עלה מאז תחילת העונה ב־40 ס"מ, שהם כ־70 מיליון ממ"ק.

הדובר הוסיף כי "מקורות" מחדירה עודפי מים לתת־הקרקע, להעשרת מי התהום. הכמות המוחדרת נאמדת ב־600 אלף ממ"ק מים ביממה.

יחידת שאיבה בתחנת ספיר שעל חוף הכינרת יצאה זמנית מכלל פעולה מחמת קצר חשמלי. התקלה תתוקן בימים הקרובים, ובינתיים צומצמה השאיבה מהכינרת.

סופות שלגים בחרמון

סופות שלגים השתוללו בסוף השבוע לפרקים באתר החרמון ובצפון רמת הגולן. שלג ירד אשם בגובה אטיב ובכפרים הדרוזיים שבגולן, וכן בצפת, במירון וביישובי גבול הצפון.

בצפת הוקם מטה חרום בשיתוף עם צה"ל, כדי להיערך לפינוי השלג מצירי התנועה המרכזיים, אם אכן יירדו שלגים בצפת ובכבישים המובילים אל העיר.

מטות החירום ערוכים להפעלת כלים כבדים בכבישים המרכזיים כדי לאפשר אספקה סדירה של מוצרי מזון הבוקר, ולאפשר תנועה של כלי־רכב ביטחוניים.

לאחר ששלשום התחוללו סופות השלגים בחרמון, וההערכה היתה כי יתעצמו, הוחלט אתמול לסגור את האתר, שכבר נפתח למבקרים לפני כשבועיים, לבקרים.

חיילי צה"ל בחרמון מבצעים את הסיורים לאורך המערכת בנגמשי"ם סגורים. תעים ללא הפוגה בצירים כדי למנוע הצטברות של השלג, ולאפשר לכרחות לסייר כרגיל. במידה שהשלג יגבר, תישקל אפשרות להורים אספקה למוצבים הגבוהים במסוקים, כפי שנעשה בעבר.

בוטלו טיולים בדרום

עשרות טיולים וצעדות של נערים בדרום הארץ בוטלו אתמול בעקבות מזג האוויר הגשום שפקד את הדרום בסוף השבוע.

לא נמסר על שטפונות באזור באר־שבע. במשטרת באר־שבע נמסר כי נחל חבר מוצף, וכי כביש סדום־ירושלים סגור לתנועה.

באילת זרחה אתמול השמש.

דייגים חולצו בחוף נהריה

שני דייגים שנקלעו למצוקה במימי מפרץ חיפה חולצו בידי משמר החופים של המשטרה. אור ליום ו' התקבלה הודעה במשטרת חיפה מספינת סיור של חיל־הים, כי ספינת הדיג "ג'טה" נקלעה למצוקה, כ־11 מייל ימיים מראש הכרמל. ספינת משמר החופים של משטרת חיפה הוזעקה למקום. אנשי צוות ההצלה של ספינת המשמר איתרו את הספינה, ובדיקה העלתה כי בחדר המכונות פרצה דליקה. אחד הדייגים, יהודה קלי מחיפה, נכווה קלות.

הספינה לא יכלה להמשיך בשיט מחמת התקלה הטכנית. הציוד המיכני של הספינה, שהשליכה רשתות־דיג בים, שותק אף הוא.

צוות ספינת המשמר של המשטרה סייע במשך ארבע שעות, תוך אילתורים, בידי הדייגים להחליץ את רשתות־הדיג, ולאחר מכן גרר את הספינה לנמל הדייגים בקישון.

שבע שנות מאסר לתושב עכו שהורשע בייבוא הרואין לארץ

מאת נורית בהנא סופרת "הארץ" בחיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה גזר שלשום תשע שנות מאסר, מהן שבע בפועל, על יצחק תתואל (25) מעכו, שהורשע בשבוע שעבר ביבוא הרואין, החזקתו שלא לצריכה עצמית ועשיית עיסקה בו.

על בת־דודתו, יפה איבגי, שהורשעה אף היא בבלדרות סמים, הוטלו ארבע שנות מאסר, מהן שנתיים בפועל.

טרם מתן גזר הדין לתתואל, שהיה אלוף סיף, העלו הסניגורים על דוכן העדים שני עדי אופי. אחד מהם שלמה פריסקי, מנהל קבוצת הסייף של "הפועל עכו". העד סיפר שהכיר את תתואל מאז כיתה ז', וכי היה "דמות נערצת במועדון הסיף, דמות לחיקוי". לדבריו, התייחס תתואל לכולם יפה וכולם אהבו אותו.

תתואל הורשע בשתי עיסקאות הרואין — אחת מהן יבוא חצי ק"ג הרואין, ושניה שלא יצאה לפועל. תתואל מימן את העיסקה ואת כל הפעולות הנלוות לביצועה. הוא היה היוזם והמתכנן, בעל הקשרים, והיה זה שסיכם את התנאים עם המוכר בצרפת. לדברי התביעה, תתואל היה בעל המידע בכל הנוגע למקורות הסם. הוא גם היה אחראי לכל ההחלטות הקשורות בפרשה, ודאג לצירופה של איבגי, במטרה לעשות רווחים קלים ולהחזיר כסף רב על־ידי הפצת הסם.

השופט, דוד גרשון, יצא בגזר הדין נגד מכת הסמים שפשטה במדינה והגדירה תנופה. "השפעת פשיעה זו היא סרטנית, והבטיה המורים גם במישור הביטחוני", אמר.

בסיכום גזר הדין קבע השופט כי תתואל נכשל כשלון חרוץ ונפשע, ולכן גזר עליו 9 שנות מאסר, מהן 7 בפועל.

על יפה איבגי, בהתחשב בעברה הנקי, נגזרו ארבע שנות מאסר, מחציתן בפועל.

ערך את העמוד יצחק לאור

הממוצע בבגרות בלימודי מחשב ברמה הקלה ביותר בבתי"ס טכנולוגיים — בלתי מספיק

מאת נילי מנדלר סופרת "הארץ" לענייני חינוך

הציון הממוצע בבחינת הבגרות בלימודי המחשב, ברמה הקלה ביותר, שהשיגו בתשמ"ז בוגרי כיתות י"ב בבתי הספר הטכנולוגיים (או במסלול הטכנולוגי בבתי־ספר מקיפים) היה "בלתי־מספיק" (53.8).

מדובר ב־733 תלמידים מ־49 בתי־ספר, שניגשו לבחינת־בגרות ברמת־קושי של יחידה אחת (רמות הקושי נעות בין 1 ל־5). נתון זה כלול בדו"ח חדש שהוגש למועצה למחשבים בחינוך, במשרד החינוך.

מהדו"ח עולה כי גם הישגיהם של בוגרי י"ב בבתי הספר הטכנולוגיים, שניגשו בתשמ"ז לבחינת־גמר בלימודי המחשב (להבדיל מבחינת בגרות), היו נמוכים. הם השיגו אמנם ציון "עובר", אולם על הגבול: 58.7 בממוצע.

לעומת הישגיהם הנמוכים של תלמידי הנתיב הטכנולוגי, טובה רמתם של תלמידי בתי הספר העיוניים (או הנתיב העיוני בבתי הספר המקיפים), שניגשו לבחינה במחשבים ברמת הקושי הנמוכה ביותר (יחידה אחת). הם השיגו ציון ממוצע: 76. תלמידים שניגשו לאותה בחינה, ברמה של שתי יחידות, השיגו בממוצע 64.2.

מהדו"ח עולה כי יש פער גדול בהישגים לא רק בין תלמידי הנתיב הטכנולוגי והעיוני, אלא בין קבוצות של תלמידים בנתיב הטכנולוגי לבדו. לעומת רמתם הנמוכה של חלק מהבוגרים, השיגו תלמידים בנתיב הטכנולוגי, שניגשו לבחינת בגרות בעיבוד נתונים אוטומטי, או בעיבוד נתונים אוטומטי־מערכות, ציונים טובים יותר. רמת הקושי בבחינות אלו נעה בין 3 ל־5 יחידות, וממוצע הציונים שהושג היה בין 60.7 ל־72.1.

להט ייאלץ לנמק מדוע לא יעמיד להצבעה הצעה לפטר את זאבי

בג"ץ הוציא צו על תנאי, לבקשת נציג "שינוי" בעיריה, שביקש להעלות הנושא בישיבת המועצה ואולם ראש העיריה נעל הישיבה בלי לאפשר לו לעשות כן

מאת חיים הנדוורקר סופר "הארץ" בתל־אביב

בג"ץ הוציא בסוף השבוע צו על־תנאי, המורה לראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, לנמק בתוך עשרה ימים מדוע לא יעמיד להצבעה במועצת העיריה את ההצעה לפטר את מנהלו של מוזיאון הארץ, רחבעם זאבי.

העתירה הוגשה לבקשת עו"ד אברהם פורז, חבר מועצת העיריה מטעם "שינוי", שביקש להעלות את הנושא לדיון בישיבת המועצה האחרונה, ואולם להט לא איפשר לו לעשות כן, ונעל את הישיבה.

עוד שתי הצעות העלה פורז באותה ישיבה — להקציב עוד שלושה מיליון שקל לקידום פרוייקט נתיבי איילון, וכן להפקיד את בתי החולים בעיר לחברה עירונית הפועלת על בסיס כלכלי. גם על אלו לא הצביעה המועצה.

ראש עיריית תל־אביב יצטרך לנמק מדוע לא יאפשר הצבעה גם בנושאים אלה.

חילוקי דעות לגבי עדכון שכרם של גמלאי המדינה

חברי ועדת משנה לגמלאים מאשימים את היו"ר וינשטיין בסחבת בדיון

וינשטיין: מאיצים לאשר הצעה שתקפח את הגמלאים הוותיקים

מאת צבי זרחיה

חילוקי־דעות בין חברי הוועדה המשותפת לוועדת העבודה ולוועדת הכספים בעניין עידכון שכר הפנסיה של גימלאי המדינה, מונעים הכרעה בהגדלת שכר הגימלאים, שנשחק באחוזים ניכרים.

במכתב ליועץ המשפטי של ועדת הכספים, אליעזר דמביץ, מאשימים חברים את היו"ר, ח"כ אריאל וינשטיין (ליכוד), בסחבת בדיון בהצעות חוק שהועברו לוועדה על־ידי המליאה לאחר שהתקבלו בקריאה טרומית, ועניינם — השוואה בפנסיות הגימלאים התקציביים.

חברי הוועדה, ז'אק אמיר, אליעזר שוסטק, נאווה ארד, יצחק פרץ, ואברהם ורדיגר, קובעים במכתבם שהיו"ר וינשטיין כיוון את הדיון לשתי הצעות־חוק הקשורות בבסיס הפנסיה, סירב לדון בעניין השוואה בפנסיות הגימלאים, ואף לא קבע מועד לישיבה נוספת של הוועדה.

המתלוננים תובעים להבטיח כי נושא השוואה בפנסיית הגימלאים יידון לפני כל עניין אחר, ומבקשים גם לדעת מהן הסמכויות והמיגבלות של יו"ר הוועדה המשותפת.

ח"כ וינשטיין אמר אתמול בתגובה לתלונה כי עידכון הקיצבאות בשיעור שווה של 26.7% לכל הגימלאים בשירות המדינה, כפי שמוצע עתה, יפגע מאוד בוותיקים שביניהם, שקיצבתם נשחקה מאוד בהשוואה לפנסיונרים החדשים.

לכן, לדבריו, יש צורך להכניס שינויים בחוקים המוצעים על־ידי הח"כים, ולהבטיח תוספת של 40% לפחות לגימלאים הוותיקים, ולהעניק לפנסיונרים החדשים פנסיה בשיעור נמוך יותר.

וינשטיין טוען שהעברת החוקים לכנסת ללא דיון מעמיק והכנה מספקת כפי שהוצע בתחילת הדיונים בוועדה המשותפת תחטיא כל מטרה עניינית.

600 מועמדים לפיטורים מהתעשיה האווירית טרם עזבו מרצונם החופשי

מחר ימסור המנכ"ל את רשימת המועמדים לתפקידי המנהלים במפעלים השונים

מאת זוהר בלומנקרנץ כתב "הארץ" לענייני תעופה

מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, אמור למסור כבר מחר את רשימת המועמדים לתפקידי המנהלים במפעלים השונים, במסגרת הארגון מחדש. הרשימות יימסרו רשמית בפגישה עם ועד העובדים.

הנהלת התעשיה האווירית מתכוננת להפשיר עוד 150 מקומות לעובדים, שיבקשו לפרוש, מתוך הסכמה הדדית, לאחר שתהליך זה הוקפא בתחילת החודש. עד היום נותרו עוד כ־600 עובדים — מתוך רשימת 3,000 שהיו מועמדים לפיטורין עקב סגירת פרוייקט "הלביא" — שלא הסכימו לעזוב מרצונם החופשי.

ההנהלה טרם החלה בתהליך פיטוריהם הרשמי, למרות שחלפו כבר שבועיים מאז נפסק למעשה תהליך הפרישה בהסכמה הדדית.

ועד העובדים גיבש רשימה של כמאה מהנדסים שלא נכללו בין המועמדים לפיטורין, ומבקשים לעזוב את התעשיה האווירית בתנאים מועדפים. מדובר באנשי מקצוע מהשורה הראשונה, רבים מהם בעלי דירוג מחקר. מדי יום כמעט מצטרפים לרשימה עוד בעלי תפקידים שלא היו מיועדים לפיטורים, ומבקשים לעזוב.

בוועד העובדים מקווים כי עם פרסום רשימת המועמדים לתפקידים החדשים וחלוקת מבנה המחלקות, יוכלו חלק מאותם מהנדסים לעזוב ללא הערמת קשיים מצד ההנהלה. לנציגים בוועד גם הגיעו דיווחים מצד עובדים שעזבו בתנאים המועדפים בתהליך הפרישה מרצון, ועתה נתקלים בקשיים במציאת מקומות עבודה חליפים בשוק העבודה האזרחי מחוץ לתעשיה האווירית.

בפרסומה הלא רשמי של רשימת המועמדים לתפקידים החדשים התברר בתוספת היוצר כי מועמדים בכירים ביותר לא נכללו בשיבוץ החדש. הדבר התקבל בגילויי שמחה לאיד, ובאחד המקרים עובדים אף "חגגו" בגלוי, עם בקבוק משקה חריף והשקת כוסות, את אי־הכללתו של מנהל בכיר ביותר באותה חטיבה לתפקיד, במסגרת השיבוץ מחדש.

בתוך כך נמשכת העבודה על האב־טיפוס "בי־3" של מטוס "הלביא". "האווירית היא של מולך קרק, אין קצב", הגדיר בסוף השבוע גורם מוסמך את התחושות בקרב העובדים הקשורים לפרוייקט.

המשך ביצוע העבודות של ה"בי־3" אמורות להכלל במפעל החדש להשבחת מטוסי־קרב צבאיים. בסוף החודש עזבו ארבעה טייסי ניסוי את התעשיה האווירית בשל סגירת פרוייקט "הלביא". שלושה מהם פרשו לעסקיה מוקדמת, וטייס רביעי, צעיר, נאלץ לעזוב אף הוא את המחלקה, שכללה 15 טייסי ניסוי.

לאל על יוצע לאסור עישון בטיסותיה

מאת זוהר בלומנקרנץ

תוכנית חדשה שתאסור כליל על עישון בטיסות מיוחדות לחו"ל גובשה באגודה למניעת העישון, ועומדת להיות מוצעת לניסיון ב"אל על".

על־פי ההצעה החדשה של האגודה למניעת העישון, ישבצו חברות התעופה הישראליות בלוח הטיסות הסדירות, ליעדים שונים בתבל, טיסות שבהן ייאסר כליל העישון.

האגודה למניעת עישון תציע ל"אל על" לנסות קיום טיסות ללא עישון, לאחר שתקיים סקר בין ציבור הנוסעים, כדי לבדוק את תגובתו לנושא.

להקת בז'אר תרקוד את "הדיבוק" בפסטיבל ירושלים עם גלאנטה כלאה

(ע). הריקוד "הדיבוק", יצירתו החדשה של הכוראוגרף מוריס בז'אר, יועלה בבכורה עולמית בפסטיבל ישראל־ירושלים 1988, בחודש מאי, ויבוצע על־ידי להקתו "בלט בז'אר לוזאן". על כך נמסר שלשום במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

הלהקה, המונה 58 רקדנים, תופיע בארץ מ־17 עד 27 במאי, בירושלים, תל־אביב וקיסריה.

הרקדנית האיטלקיה גראציה גלאנטה, שתבצע את תפקיד לאה ב"הדיבוק", הגיעה לארץ יחד עם נשיא הלהקה, פיליפ בראנשוויג. היא סיפרה כי קראה את מחזהו של אנסקי, וכן על הקבלה והתלמוד.

הרקדנית סיפרה כי נפגשה עם דבורה ברטונוב, שהשתתפה בזמנו בריקוד הקבצנים בהצגה "הדיבוק" ב"הבימה". עוד סיפרה כי ראתה סרט של "הדיבוק" שצולם ב־1937, ושמעה מנגינות יהודיות בביצוע נגן התזמורת הפילהרמונית, ישראל זוהר. את תפקיד חנן בריקוד ימלא הרקדן זיל רומן.

נשיא הלהקה מסר כי בז'אר ראה את הצגת הבימה "הדיבוק" בשנות ה־30 בפאריס. ההצגה השפיעה עליו עמוקות. הוא קרא ספרים על היהדות ומסורתה ועל המיסטיקה היהודית. בז'אר גם ביקש ממנו כי בביקורו בארץ יעקוב אחרי מוסיקה יהודית מתאימה לריקוד "הדיבוק".

הוא סיפר כי בז'אר ולהקתו ביקרו לפני חודשים מספר בווילנה, וביקור זה עורר בו את זכרונותיו על המחזה שבביצוע "הבימה". בינתיים יצר בז'אר דואט מתוך "הדיבוק" והופיע עמו בלוזן.

هكذا عن الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

רק לא לנצח את הבלגים

מן היציע

מאת יהושע שגיא

נבחרת הכדורגל של בלגיה, העומדת לנחות היום בישראל, תהיה מחרתיים יריבת אימון לצוות הישראלי המשלים הכנו־תיו ליציאה לאוסטרליה בעוד פחות מ־45 יום. אחרי סידרה של אכזבות, הגביר מאמן הנבחרת מיליינקו מיהיץ' את קצב ההכנות, והשיפור ניכר אצל מי שעוקב אחר אימוני הנבחרת.

כאשר יתייצבו הישראלים מחרתיים למיפגש עם הבלגים, אחת הנבחרות האטרקטיביות של אירופה, יוכל המאמן מיהיץ' לגלות במיבחן בינלאומי רשמי מה הפיק משחקניו בחודש האחרון של עבודתו המאומצת. האם הוא השיג את קצב השיפור שקבע לעצמו: האם הוא כבר רואה לנגד עיניו את הבסיס הסופי להרכב במשימה הקדם־אולימפית באוקיאניה. אחרי בל־גיה יהיו לנבחרת עוד שלוש הזדמנויות לתקן ולשפר, כאשר יופיעו כאן בזו אחר זו תוך שלושה שבועות נבחרות צרפת, פולין ואנגליה: אבל לכל ברור, כי שעון החול אוזל והולך, וכי ה־6 במארס, מול אוסטרליה במ־לבורן, קרב בקצב מהיר ולא נותר עוד זמן רב לאילתורים ולשינויים.

מי שמצוי בענייני הנבחרת הלאומית, יודע כי המאמן מי־היץ' הולך בדרך שהיתווה לעצמו מאז בא לישראל. העובדה שחלו שיבושים קשים ובלתי צפויים בעבודתו ובלוח הזמנים שקבע לנבחרת לא הסיטה אותו מדרך עבודתו. העובדה שניספה בתאונה השוער הטוב ביותר; שהכישרוניים משחקני ההרכב הראשון עזבו לאירופה; שכמעט כל האירופים שלנו לא רוו שם נחת ועל כן הם מצויים בנחיתות מוראלית — כל אלה לא שינו את הקו בו נקט. ימים יגידו אם היה הצדק עם מיהיץ', או שהסטאקטיקה שלו לא הו־כיחה את עצמה.

מה שברור הוא, שבאווירה ההיסטרית השלטת בישראל מתפקד מיהיץ' כצוק שפוי ומ־עורר הערצה. הגם שאינו נהנה מסיוע נדיב של מאמני הליגה הלאומית — כל אחד מהם דואג, מבחינתו האישית בצדק, בעיקר לאינטרס של קבוצתו בלי להתייחס לתמונה הלאומית הכוללת — הוא נהנה מהערכתם של שחקניו והסובבים אותו. כלות הכל, מאז בא לישראל עורך מיהיץ' מהפך טוטאלי בסגל הלאומי.

השיפור שניכר באחרונה בכושרם של שחקני הסגל הלאומי, שאימוניהם המאומצים בנבחרת באים לידי ביטוי חיובי גם במישחקי הליגה, מעודד סקרנות רבה בפרוס המישחק עם הבלגים. סקרנות — וגם סכנה. אם שוב יפגין הצוות שלנו חולשה רבה יתעורר החשש, שהנבחרת הישראלית לא תהיה מסוגלת להתעלות מוראלית למאבק הקשה הצפוי לה באוסטרליה ובניו זילנד. אך סכנה גדולה לא פחות טמונה בהצלחה מול הבלגים. אם ננצח את בלגיה עלולה התקשורת ההיסטרית, עם הסופרלטיבים המופרזים והמחמאות שלא מן העולם הזה, לטעת בשחקנים את התחושה הכוזבת כאילו הם כו־כבים בדרג אירופי, לפחות. דבר דומה קרה לפני היציאה לאוסטרליה בסוף 1985, ואת נפילת האלילים כבר חזינו באוסטרליה אחרי הופעתנו האחרונה שם.

מה שחשוב הוא לגלות מול הבלגים שיפור איכותי, פריסה טאקטית נבונה, שאפתנות די־כולת שיעוררו תקווה להופעה מוצלחת במארס באוסטרליה.

כל הצלחה גדולה מדי, כמו כל כישלון צורב מדי, יחטיאו את המטרה.

מלך השערים

1. שלום תקוה (מכבי נתניה) 12
2. ניר לוין (הפועל פ"ת) 10
—. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 10
—. א. מלמיליאן (בי. י־ם) 10
5. בני טבק (מכבי ת"א) 9

אין 14 בטוטו

מאת סופר "ספורט הארץ"

תוצאות מישחקי השבת ואולי גם מזג האויר, שבגללו בוטלו שלושה מישחקים, הפתיעו ככל הנראה את המנחשים. לאחר בדיקה של כ־80 אחוז מהטפסים, לא נמצא שום משתתף שניחש את כל 14 המישחקים.

33 משתתפים ניחשו 13: 650 ני־חשו 12: 6,800 ניחשו 11: 44 אלף משתתפים ניחשו 10 תוצאות. בדיקת הטפסים תסתיים היום.

הניחוש הנכון

1. הפועל ב"ש — מכ. חיפה 2
2. הפ. פ"ת — שמשון ת"א 1
3. בני־יהודה — בית"ר י־ם 2
4. מכ. נתניה — הפועל לוד 1
5. הפועל כפ"ס — צ. חולון x
6. הפועל ת"א — מכבי פ"ת 1
7. מכבי ת"א — בית"ר ת"א x
8. הפועל ר"ג — בי. נתניה x
9. הפ. יהוד — מכ. שעריים x
10. הפ. בת־ים — מכבי יפו 2
11. הפו. חיפה — הפועל עכו x
12. רמת־עמידר — הפ. חדרה 2
13. הפועל י־ם — הפ. טבריה x
14. מכבי יבנה — הכח ר"ג 2

● האליפות הלאומית של ישראל בטניס לא נפתחה ביום שני כמתוכנן. מזג האויר הסוער מנע את פתיחת המישחקים במרכז הטניס בהדר יוסף גם בשבת. במארגני האלי־פות מקווים כי היום ייפסק הגשם, ואפשר יהיה לקיים את המישחקים הראשונים.

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. מכבי נתניה (1)	19	11	4	4	23–36	37
2. הפועל תל־אביב (2)	19	10	5	4	13–19	35
3. בית"ר תל־אביב (3)	19	8	7	4	17–28	31
4. הפועל כפר־סבא (4)	19	8	7	4	16–22	31
5. בית"ר ירושלים (7)	19	8	4	7	28–27	28
6. שמשון תל־אביב (5)	19	6	9	4	16–19	27
7. הפועל פתח־תקוה (8)	19	7	6	6	25–27	27
8. הפועל באר־שבע (6)	19	6	8	5	12–14	26
9. בני־יהודה (9)	19	5	8	6	14–15	23
10. מכבי ת"א (10)	19	4	10	5	22–26	22
11. מכבי חיפה (12)	19	4	7	8	21–20	19
12. צפרירים חולון (12)	19	3	10	6	18–14	19
13. הפועל לוד (13)	19	2	7	10	41–15	13
14. מכבי פ"ת (14)	19	2	6	11	27–11	12

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

פ"ת ניצחה בטקטיקה

מאת אהרון שמולביץ

הפועל פתח תקוה ניצח את שמשון 2–5. אולם התוצאה הגבוהה אינה משקפת את יחסי הכוחות. פתח תקוה ניצלה טוב יותר את ההזדמנויות ושמשון, שלא נפלה ממנה, התקשתה לעשות כן.

יחסי הכוחות במחצית הראשונה היו שקולים והקבוצות שיחקו פתוח וחופשי. ההבדל ניכר רק במישחקם של שחקני החוד. דמתי ואדרי משמשון לא הורגשו כלל. לעומתם ניר לוין ורבינוביץ הירבו להטריד את הגנת שמשון.

השער הראשון הובקע כבר בדקה השביעית. דוד לוי בעט והכדור פגע באחד המגינים, היטעה את השוער וחדר לשער. ארבע דקות מאוחר יותר השוותה שמשון. מזרחי ניצל עירבוביה ברחבת פ"ת ובעט מקרוב לפינת השער.

לפ"ת לקח רק דקה אחת כדי להחזיר לעצמה את היתרון. שושני פרץ מימין והגביה. איליה נגח היטב משבעה מטר מעל ידיו של חדד.

פ"ת פתחה את המחצית השנייה במישחק סגור שהזמין לחץ של שמשון ואיפשר לה לצאת להתקפות מתפרצות. כבר בדקה ה־48 הוכיחה הטקטיקה את עצמה. התקפה מתפרצת שבסיומה פרץ ניר לוין וחלף על פני חדד שיצא לקראתו, ומקו הרוחב בעט חזק לרוחב השער. אלי כהן שניסה להרחיק דחק את הכדור לשערו הוא.

הפועל פתח תקווה — שמשון תל אביב (1–2) 2–5

השערים לפתח תקוה: דוד לוי (7), עוז איליה (12), אלי כהן (48, עצמי), ניר לוין (68, 73). לשמשון: שלמה מזרחי (11), גיל סאבו (80, עצמי).

* המצטיין: עוז איליה.

● הפועל פתח תקוה: ג'רבי, דוד לוי, ברזניק, ניר אלון, גיא לוי, מאבו, שושני, מחפוד (קייס), איליה, רבינוביץ, לוין. המאמן: אברהם גרנט.

● שמשון תל אביב: חדד, זכותי (שוקרון), ברדה, אורי כהן, דהרי, שמעונוב, הלל, עוב־דיה, מזרחי, אדרי, דמתי. המאמן: יעקב גרונדמן.

שפט צבי שריד, 800 צופים, בפתח תקוה.

התסריט חזר על עצמו. שמשון לחצה ופ"ת כבשה. בדקה ה־68 שוב מצא עצמו לוין בודד מול חדד ובעט חזק פנימה. בדקה ה־73 הגביה גיא לוי מימין ולוין בעט מהאויר, 1–5.

עשר דקות מן הסיום הצליח שמשון להקטין. שוקרון פרץ מימין, חדר לרחבה ובעט שטוח. סאבו הסיט לתוך השער וקבע 2–5.

בני לם: שיחקנו כדי לצאת מהתקופה הקשה

מה הם אומרים

מכבי נתניה — הפועל לוד

● יעקב אסקולר, מאמן הפועל לוד: לא חשבנו שנוכל להוציא נקודות בנתניה, אבל הפסדנו מארבעה שערים מיות־רים. בכל מקרה לא היינו גרועים מנתניה בהפרש של שלושה שערים.

● בני לם, מכבי נתניה: קשה לשחק מול הפועל לוד ולהפגין רמה גבוהה במיוחד. שיחקנו בעיקר, כדי לנצח ול־עבור את התקופה של שני ההפסדים.

הפועל תל־אביב — מכבי פתח־תקוה

● יצחק שניאור, מאמן הפועל תל־אביב: שיחקנו מצויין במחצית השנייה. חבל שהחמצנו ובמקום לתת 4 או 5 שערים, ניצחנו רק 1–0.

● חזי ארזן, מאמן מכבי פתח־תקוה: לא היינו כל־כך חלשים. השופט קיפח אותנו. במישחק הבא עם כפר־סבא נשחק על שלוש נקודות.

בני־יהודה — בית"ר ירושלים

● אליהו עופר מאמן בית"ר ירושלים: השתמשנו בנשק של בני יהודה לחמנו חזק והרבה התלהבות והיינו על כל המגרש. בני יהודה איכזבו.

● דוד שוייצר מאמן בני יהודה: חסר לקבוצתי מנהיג במרכז המגרש. השחקנים לא מרוכזים והחשוב מכל אין מתח בהתקפה ובלי זה קשה לנצח בכדורגל.

הפועל באר־שבע — מכבי חיפה

● ניסים בכר מאמן באר־שבע: המחצית הראשונה היתה טובה מאד לבאר־שבע אך בני גינצבורג [illegible] את הניצחון לקבוצתו.

● דוד קשטן מאמן חיפה: אני לא מדבר כשמפסידים ולא מדבר גם כאשר מנצחים.

הפועל פתח־תקוה — שמשון תל־אביב

● אברהם גרנט, מאמן הפועל פתח תקוה: שיחקנו כדורגל טוב. לא שונה מהמישחקים הקודמים שלנו אך הפעם להבדיל משמשון ניצלנו טוב יותר את ההזדמנויות במישחק.

● יעקב גרונדמן, מאמן שמשון תל אביב: מישחק מעניין מאוד. הם שיחקו טוב, ניצלו היטב את ההזדמנויות שהיו להם ומימשו את יתרונם בעצם העובדה שהובילו מההתחלה.

מכבי תל־אביב — בית"ר תל־אביב

● אלי דריקס, מכבי תל אביב: אם אנחנו מצליחים להפוך פיגור ליתרון 2–1, ממשיכים לתקוף אבל סופגים בסיום, זה מצביע בעיקר על חוסר מזל. במצבנו כיום גם תיקו זה טוב.

● יצחק שום, מאמן בית"ר ת"א: אם לא ניצחנו זה לא מספיק טוב. כשהובלנו לא הבק־ענו את השערים שהיינו אמורים להבקיע.

הפועל כפר־סבא — הפועל צפרירים חולון

● נח איינשטיין, כפר־סבא: כשהובלנו 1–0 השופט טעה ואישר שער לחולונים אחרי שהקוון סימן נבדל. נכנסנו קצת להלם וחולון הוליכה. השוינו וכמעט ניצחנו בסיום. חולון הפתיעה לטובה.

● גיל זיתוני, האירוח בכפר־סבא זו חוויה נהדרת. המועדון, היציעים וחדרי ההלב־שה שיגעון. זו הזדמנות טובה להודות להם. תקפנו וזכינו. התוצאה קיפחה אותנו.

שני שמשונים לנבחרת העתודה

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

שני שחקנים משמשון תל־אביב, יגאל הלל ודן הדרי הוזמנו לנבחרת המישנה של ישראל שתתמודד ביום ד' עם נבחרת חובבים מחוזית ממערב גרמניה.

רשימת השחקנים כוללת גם את יעקב שוורץ מבית"ר ירושלים, ניר לוין ונדב אלון מהפועל פתח־תקוה ושמעון מנחם ממכבי נתניה. המאמן הלאומי מילינקו מיהיץ' זימן למישחק 15 שחקנים. עוד ברשימה יעקב בלדב, דוד הרשליקוביץ', שלומי עמר, רוני לוי, דוד נורדנה, מאיר צרפתי, יעקב הלל, יצחק גואטה, רז רבינוביץ.

הגרמנים יתמודדו מחר עם נבחרת הנוער. שני המישחקים יהיו באיצטדיון בהרצליה.

ליגה א'

במחזור הי־13 הושגו התוצאות:

● מחוז צפון: מכבי אחי־נצרת — בית"ר חיפה 1–2 (0–1), הפועל טירה — מכבי חדרה 1–1 (0–1), הפועל טירת־הכרמל — הפועל בני טמרה 3–1 (1–3), הפועל טירה — בית"ר נהריה 1–0 (0–0), מכבי עפולה — הפועל קרית־שמונה 1–0 (0–0), מכבי טמרה — הפועל בית־שאן 1–0 (0–1). המישחקים שבוטלו בגלל מזג האויר: הפועל רעננה — מכבי עוספיה, הפועל קרית־אתא — הפועל בני־נצרת.

● מחוז דרום: מכבי [illegible] חו־לון — הפועל רמת־השרון 1–2 (0–1), הפועל דימונה — בית"ר רמלה 0–0, הפועל רמלה — מכבי הרצליה 0–0, הפועל אור־יהודה — מכבי קרית־גת 1–0 (0–0), הפועל ראשון־לציון — הפועל אשדוד 1–0 (0–0). המישחקים שבוטלו בגלל מזג אויר: הפועל אשקלון — הפועל קרית־אונו. הפועל בית־שמש — הפועל מרמורק, הפועל קרית־מלאכי — הפועל אזור.

פרופסור שניידר: מצטער שלא באתי לישראל

סובל מאבנים בכליות

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). פרופסור פאול גרהארד שניידר, רופא הספורט המערב גרמני המפורסם, לא בא בשבוע שעבר לישראל לקונגרס של רופאי ספורט בירושלים בגלל מחלת אבנים בכליות.

פרופסור שניידר, שטיפל בקליניקה שלו בקלן בכדורגלנים ישראלים רבים, נועד לשאת אחת ההרצאות המרכזיות בהדסה ירושלים. אך הודיע ברגע האחרון במברק שלא יגיע לאירוע. הודעתו של פרופ' שניידר נתקבלה בירושלים באכזבה. הועלה חשש כאילו ביקש להימנע מביקור בירושלים שצילומי הלוויין המובאים ממנה באחרונה מדי ערב בטלוויזיה הגרמנית יוצרים חשש לבטחון המבקרים בה.

מבדיקה שערכתי עלה, כי הפרופסור שניידר חלה וכמעט שלא עבד בקליניקה שלו בקלן בשבוע האחרון. ניתוחים רבים שנועד לבצע הוזזו למועד מאוחר יותר. "אני מצטער מאוד שלא יכולתי לבקר בישראל בשבוע שעבר, אבל אין לביטול בואי שום קשר למתרחש בישראל, אלא למצב בריאותי בלבד", אמר לי פרופ' שניידר.

16–16 לישראל מול איטליה

בטורניר בלוכסמבורג

כדוריד

לוכסמבורג, (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת ישראל סיימה בתיקו 16–16 עם נבחרת איטליה בטורניר בינלאומי בלוכסמבורג בו משתת־פות גם המדינה המארחת ומערב גרמניה.

במחצית היה שיוויון 9–9. ישראל הובילה חמש דקות לסיום 13–15 אך חיים צרפתי הורחק לשתי דקות והאיטלקים עלו ליתרון 15–16. צרפתי שחזר לשחק בדקת הסיום הבקיע שער מהדהד בשניות הסיום. לישראל הבקיעו: דיין 4, צרפתי 4, קושניר 3, בלדר 1, עמר 1, סומך 1, והדי 1, דרזוקר 1. הערב תתמודד ישראל עם מערב־גרמניה.

נבחרת ישראל גברה אמש על לוכסמבורג 17–22, לאחר 8–13 במחצית. את השערים לישראל כבשו אוסלנדר 7, צרפתי 5, נח 4, זלינגר 3, קושניר 2, דיין 1. הערב תשחק ישראל נגד נבחרת מערב גרמניה ב'.

בעוד שמכבי נתניה והפועל ת"א מנצחים ושומרים על הבכורה בפיסגה

ומי במקום החמישי? בית"ר ירושלים

הצלה נועזת של שוער בני־יהודה יעקב אסייג אחרי ניסיון הבקעה של הירושלמי משה סלקטר. משמאל הדוהרים גם מגיני בני־יהודה משה עלו ודוד סלמן. (צילום: עודד קרן).

האלוף ממשיך לצבור נקודות: 1–0 על בני־יהודה בשכונה

מאת אפרים יונתי

ביתם של בני־יהודה כבר אינו מבצרם. ואם מסיבות כלשהן עדיין חשב כך תקופה ארוכה המאמן דוד שוייצר, באו אתמול כדורגלני בית"ר ירושלים והנחילו להוכים הפסד שני ברציפות בשכונת התקוה. לא נורא, אבל בהחלט לא נעים.

שוב הוברר, כי ההתאוששות של האלופים אינה מקרית. בית"ר י־רושלים שיחק בהתלהבות ובמרץ רב, כשעל המלאכה ניצחו בכשרון רב המגינים אבי כהן ושירזי שהירבו לפרוץ מאגפיהם וכן שחקן החוד רוקמן, ש"חתך" פעם אחר פעם בה־גנת המארחים. ההגנה הירושלמית הדפה בקלות את התקפות הסרק של בני־יהודה. הקישור בהשראת מלמי־ליאן היה הפעם מאופק. אולם גם זה הספיק אתמול כדי לשלוט במרכז השורה על רקע חולשת היריב.

מנגד הפגינו בני־יהודה מישחק רשלני וחסר התלהבות. ההגנה סבלה מיום חלש של אלקבץ ופרי; הקישור היה מבולבל ובלתי יעיל, ואילו החוד חסר מוחץ, כאשר חזי שירזי גילה הססנות ואילו אייזנברג הירבה להסתבך בכדרורים מיותרים.

המחצית הראשונה היתה חלשה ומאכזבת. הירושלמים היו עדיפים, אבל כמעט לא סיכנו את השער. רק בדקה ה־27 נרשם האירוע המסוכן הראשון, כאשר רוקמן פרץ באגפו ומסר לרחבה: סלקטר הגיח ובעט לשער אולם אסייג הדף בזינוק לאחור. בדקה ה־36 ניתנה להוכים הזדמנות להבקיע, אך אייזנברג ושירזי החטיאו.

במחצית השנייה הפך המישחק לאגרסיבי יותר, וההתקפות באו בת־כיפות משני צידי המגרש. בדקה ה־56 בעט סלקטר מקרוב ואסייג הדף לקרן. מן העבר השני החמיץ גור־דנה. בדקה ה־63 ניתנה הזדמנות לרוקמן להשיג יתרון לבית"ר, אולם הכדור שבעט החטיא. דקה לאחר מכן נכבש שער הניצחון: הירושל־מים ביצעו התקפה מתואמת להפליא, כאשר הכדור נע בדייקנות. לבסוף מסר רוקמן כדור רוחב לתיבת ה־5 והמגן אבי כהן הגיח במרוצה והכניע את אסייג.

בדקה ה־72 הצליח מורחי להדוף כדור לקרן שירה שירזי. בני יהודה המשיכו בלחצם העקר. ודווקא מן העבר השני כמעט הובקע שער נוסף. מלמיליאן ביצע התקפה מתפרצת שבסיומה בעט כדור אדיר מ־20 מטרים למשקוף והחוצה. דקה לסיום — הזדמנות אחרונה לבני יהודה להשוות: גורדנה מסר לשירזי שעמד יחידי מול מורחי, אולם התמהמה ואיפשר לאבי כהן שהגיח מאחור בשנייה האחרונה להדוף לקרן שלא נוצלה.

בית"ר ירושלים — בני יהודה 1–0 (0–0)

השער: אבי כהן (64).

* המצטיין: אבי כהן.

● בית"ר ירושלים: מורחי. כהן, אוולאי, אשש, שירזי, קדוש, שמואלי, מלמיליאן, שוורץ, סלקטר, רוקמן. המאמן: אליהו עופר.

● בני יהודה: אסייג. סלמן. אלקבץ, עלו, שרעבי, פרי, א. חיים (מליחי), זקס, מורה, (גורדנה), אייזנברג, שירזי. המאמן: דוד שוייצר.

שפט עובדיה צבי, 3,000 צו־פים בשכונת התקוה.

האכזבה של מכבי ת"א: הפך פיגור ליתרון ולא ניצח

מאת צחי ברזילי

במכבי ת"א לא ידעו אם לצחוק או לבכות. חילצו נקודה מקבוצת צמרת ולפרקים גם הציגו כדורגל מרשים, אבל שמטו ניצחון לאחר שער מרגיז, שתי דקות לסיום. בכ"ל בית"ר ת"א אמנם הצילו נקודה ברגע האחרון, אבל יכולים היו להכריע את המשחק עוד קודם לכן.

לאחר מחצית ראשונה איטית, בה דמה המישחק למופע קטשא, עלה בית"ר ליתרון בדקה ה־50. אבו־צור חלף על פני מוספי ומיקי כהן, מסר במדויק לאלי תגר, שבעט מקרוב פנימה.

לאחר מכן עברה השליטה הבלע־דית לבית"ר. אדרי בעט לקורה (55), תגר החמיץ ממטר (68), ואז באה ההבקעה של בני טבק ושינתה את פני המישחק.

דקה 69. טבק התגלגל עם הכדור כיבית דרך, חלף בזריזות על פני שני מגינים ומתוך הרחבה בעט לפינה, 1–1. שער ראשון לאחר חמישה מחזורים עקרים.

בדקה ה־74, הוכשל טבק ברחבה ע"י מאיה. הוא עצמו ביצע ללא דופי את הפנדל, ושינה בכך גם את אופיו של המישחק, שכן אז עברה השליטה לרגלי המכבים, שהציגו כדורגל טוב. מסתבר, שככל זאת יש קשר בין כדורגל לפסיכולוגיה. כשאתה מוביל, אתה נוהג מביטחון עצמי, ואיתו הכל נראה אחרת.

הניצחון נראה אז כמונח בכיסו של מכבי ת"א, אבל היה זה לפני הבילבול בהגנה המכבית. בדקה ה־88, עירבוביה ברחבת מכבי. מרכוס הדף כדור, ואברהמי — מחליף אלמוני — הישווה. הבית"רים עלזו, והמכבים — הם הרי יודעים שזו איננה העונה שלהם.

מכבי תל אביב — בית"ר תל אביב (0–0) 2–2

השערים למכבי: בני טבק (69, 74 מ־11 מ'). השערים לבית"ר: אלי תגר (50), אברהמי (88).

* המצטיין: בני טבק.

● מכבי תל אביב: מרכוס, מוספי, מיקי כהן, קרייס, אוולאי, צרפתי (איציק סוויסה), איזנר, שאול כהן, גולדברג, טבק, דריקס. המאמן: דרור כרינגר.

● בית"ר תל אביב: ליברמן, טורס, צמח, עמר, אבו־צור (קצב), אדרי, מאיה (אברהמי), ניסן כהן, נסים כהן, תגר, ירון כהן. המאמן: יצחק שום.

שפט יעקב שיינר, 1,700 צו־פים, ברמת גן.

במחזור הבא

● מכבי חיפה — מכבי ת"א (1–1)
● בית"ר ת"א — הפ. ת"א (1–0)
● מכבי פ"ת — ה. כ"ס (1–0)
● צ. חולון — מכבי נתניה (1–1)
● הפועל לוד — בני־יהודה (2–0)
● בית"ר י־ם — הפועל פ"ת (2–1)
● שמשון — הפועל ב"ש (0–0)

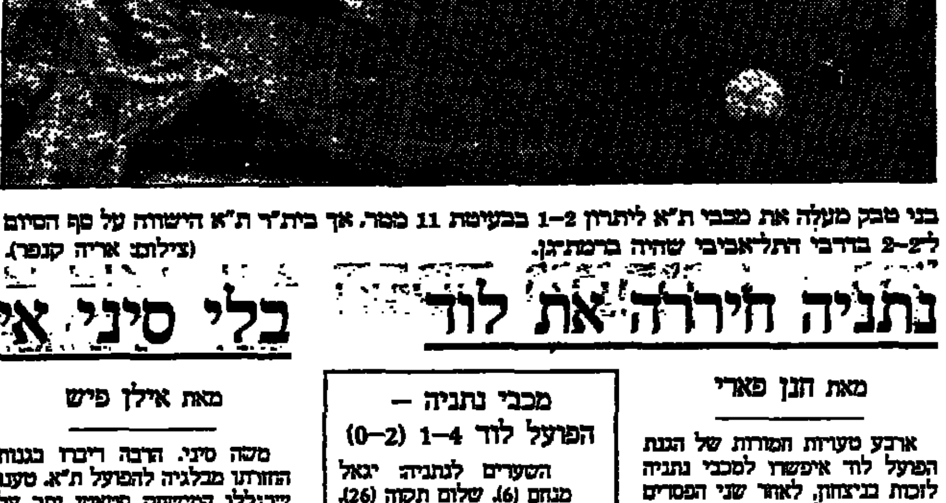

בני טבק מעלה את מכבי ת"א ליתרון 2–1 בבעיטת 11 מטר. אך בית"ר ת"א הישוותה על סף הסיום ל־2–2 בדרבי התל־אביבי שהיה ברמת־גן. (צילום: אריה קנפר).

נתניה חירדה את לוד

מאת חנן פארי

ארבע טעויות חמורות של הגנת הפועל לוד איפשרו למכבי נתניה לזכות בניצחון, לאחר שני הפסדים רצופים. הבדלי הרמות בין שתי הקבוצות בלטו לעין וללוד לא היה למעשה כל סיכוי.

נתניה הופיעה ללא הבלם הותיק חיים בר, ואת מקומו מילא הקשר מרדכי חלפון. המאמן ולצר ניצל את ההזדמנות כדי לשלב בקישור ארבעה שחקנים תוקפים: לם, גבאי, עציוני, ורוני לוי. הללו יצרו לחץ כבר על שער לוד במגמה לרכוש יתרון מוקדם ולהימנע ממצבים מבי־כים, כפי שאירע בשני ההפסדים לשמשון ולבית"ר ירושלים.

לוד כמעט ולא הורגשה במחצית הראשונה. רק בשלהי המחצית ובתח־ילת המחצית השנייה הצליחו שח־קני לוד לנצל רפיון של הקישור הנתנייתי כדי להחזיק יותר בכדור.

הלחץ הנתנייתי הניב פירות. כבר בדקה השישית פרץ יגאל מנחם לתוך רחבת לוד, ומול השוער לא התקשה לבעוט פנימה. נתניה המשיכה לתקוף. בדקה ה־26 בעט רוני לוי מרחוק, בנודיס הדף בצורה גרועה ושלום תקוה המשיך מקרוב לרשת, 2–0.

לוד הצליחה לצמק בדקה ה־53 ל־2–1, כאשר דוד שרבים ניצל את חסרונו של שמעון מנחם באגפו. שרבים פרץ משמאל, חלף על פני רונן גבאי וחלפון ומ־16 מטר בעט כדור קשתי ומדוייק אל בין חיבורי הקורות.

השער לא עשה רושם מיוחד על נתניה. בדקה ה־71 בעט יגאל מנחם ממרחק ועודד מכבס רק נגע בכדור כדי להטעות את בנודיס ולקבוע 1–3. היה זה שערו ה־190 של מכבס במהלך 12 העונות בהן הוא משחק בליגה הלאומית. את התוצאה הסו־פית קבע בלם לוד, מיקי דרעי בדקה ה־77, כאשר שמעון מנחם פרץ מימין ובעט כדור רוחב לתוך רחבת לוד. דרעי נגע בכדור אולם לרוע מזלו הכיוון לא היה נכון. 1–4.

מכבי נתניה — הפועל לוד 1–4 (0–2)

השערים לנתניה: יגאל מנחם (6), שלום תקוה (26), עודד מכבס (71), מיקי דרעי (77, עצמי). ללוד: דוד שר־בים (53).

* המצטיין: יגאל מנחם.

● מכבי נתניה: בלדב, שמ־עון מנחם, חלפון, חכן, עציוני, רוני לוי, לם, (מכבס), גבאי, תקוה, יגאל מנחם (גואטה), המאמן: זאב ולצר.

● הפועל לוד: יעקב בנו־דיס, דרעי, אורי בנודיס, בן הרוש, ברזוגו, יעקב הלל, בן ממס (קטשווילי), בלאיש (בן שטרית), שרבים, סנדורי, סמרג'ה, מאמן: יעקב אסקולר.

שפט חיים ליפקוביץ, 5000 צופים, בנתניה.

בלי סיני אי־אפשר

מאת אילן פיש

משה סיני. הרבה דיברו בגנות החזרתו מבלגיה להפועל ת"א. טענו שבגללו המישחק סטאטי יותר על המידה. שלשום, בתום מחצית עלובה של הפועל, מול סוגר הטבלה מפתח תקוה, קם משה סיני מהספסל, כדי לסחוף את חבריו לנצ־חון. אגב שינוי משמעותי ביכולת הקבוצה. אין פלא שהמאמן יצחק שניאור היה מרוצה בסיום: "זו התשובה לכל מי שטען שלא היה צריך להחזיר את סיני מבלגיה".

על המחצית הראשונה קשה להרחיב את הדיבור. אפילו הזדמנות טובה אחת לא היתה. אמנם בחוד הפועל הוצבו שלושה חלוצים, בת־קוה לפורר את הגנת היריב. אך התפוקה היתה אפסית. במקום לתקוף מהאגפים, פעלו הקשרים מהמרכז וזה לא הלך.

כניסתו של סיני במחצית השנייה, במקום מוריס זאנו החלש, הפיחה רוח חדשה בהפועל. עד מהרה גם נבנה שער. בדקה ה־57 הסיט אלי כהן כדור ברחבה לסיני שקבע 1–0.

לחץ הפועל נימשך. הגשם העז לא עצר את תנופת הפועל ששח־קניו ניצלו את חוסנם הגופני מול צעירי פתח־תקוה, שהתקשו לפעול במזג אויר זה. שחקני הפועל יכולים להצטער שהמישחק הסתיים בהפרש מינימלי. שכן חוסר ריכוז וחוסר מזל מנע מהם כיבוש ארבעה שערים נוספים לפחות. בדקה ה־66 בעט אלי כהן מ־20 מטרים לקורה. דקה 80 — אלי כהן מוסר למיקי בן שטרית שחולף על פני פביאן שיצא מחוץ לרחבה, ומול שער ריק מקשית את הכדור...החוצה.

דקה 86 — הפעם בן־שטרית שולח את אלי כהן לבדו מול פביאן. כהן מקשית מעל פביאן, שמצליח בקושי רב לחסום. דקה 88 — כדור עונשין 18 מ' אלכסונית לשער פ"ת. סיני מפציץ למשקוף.

בשער תל־אביב עמד יום־טוב טליאס ולא השוער הקבוע אריה אלטר. שניאור: "טליאס משקיע הרבה באימונים והיתה לי הזדמנות להציבו נגד יריב נוח. הסברתי זאת לאלטר והוא הבין".

הפועל תל אביב — מכבי פתח תקוה 1–0 (0–0)

השער: משה סיני (57).

* המצטיין: משה סיני.

● הפועל תל אביב: טליאס, עמר, זאנה, סגל, הרשליקוביץ', ארמה, אלי כהן, זאנו (סיני), רוכין, שבתאי לוי, בן־שטרית. המאמן: יצחק שניאור.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, שרון צופין, אריה, אלי כהן, שימקוביץ', אוזבל, רפי כהן, אלון ירוחם (ניר בן־שמעון), אלישע לוי, בביה, מוסלי (ראג), המאמן: חזי ארזן.

שפט יוסף דיאמנט, 2,000 צו־פים, בבלומפילד.

המוביל התאושש מול התחתית

ליגה לאומית

מאת משה הר־געש

מבול שערים פקד את הליגה הלאומית במחזור הי־19 שהגיע לשיא חדש בעונה זו, 23 שערים. בצמרת לא השתנה כמעט מאומה: המוליך מכבי נתניה התאושש משני הפסדיו האחרונים והביס במיגרשו כצפוי 1–4 את הפועל לוד מהתחתית. סגנו הפועל תל־אביב השלים ניצחון שלישי רצוף כשגבר 1–0 על מכבי פתח־תקוה סוגר הטבלה.

שלוש קבוצות ראויות השבוע לתואר "כוכב המחזור". האלופה בית"ר ירושלים, שניצחה 1–0 את בני־יהודה בשכונת התקוה והתקדמה עד למקום ה־5. מכבי חיפה, שניצחה בבאר־שבע 1–0 את הפועל המקומי, והפועל פתח־תקוה, שהביס 2–5 את שמשון תל־אביב לו היה זה הפסד שני רצוף.

שתי קבוצות עמדו בשני ניצ־חונות נאים אך ספגו שערי השוואה בדקות הסיום. הפועל צפרירים חולון הוליכה 1–2 בכפר־סבא. אך זו הישוותה ע"י ירון פרסלני. מכבי תל־אביב הו־ליכה 2–1 מול בית"ר, אך נכנעה לשער שהבקיע שלי אברהמי שנכנס כמחליף.

בית"ר ירושלים ושמשון תל־אביב (למרות שהפסידו) הבטיחו את השתתפותם בטורניר הקיץ האירופי של האינטרטוטו. בית"ר, עקב זכייתו באליפות בעונה שעברה ושמשון בזכות זכייתו בגביע הטוטו. שניהם ידורגו במקומות 1–8 גם בסוף דור הקרב הקובע.

בלגיה באה היום לישראל

כדורגל

למשחק עם ישראל מחרתיים ברמת גן

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורגל של בלגיה עומדת להגיע היום אחר הצהריים לישראל כדי להתמודד מחרתיים עם נבחרת ישראל באיצטדיון רמת־גן. היום עומד להגיע גם אבי כהן, המו־פיע בקבוצת גלאזגו ריינג'רס, אלופת סקוטלנד. הסגל הישראלי יתכנס מחר באיצטדיון רמת־גן לאימון בודד לפני המישחק.

ירושלמים צוהלים בשכונת התקוה: אבי כהן (מימין) לאחר כיבוש שער הניצחון של בית"ר נגד בני יהודה. (צילום: עודד קרן).

חולון בסיוע הגשם, השופט ומחדלי כפ"ס

מאת נפתלי וזירא

2–2 דטוב. הפכפך ומלא עניין — שילוח הביתה שתי קבוצות מתוסכ־לות, המסרבות להאמין שהחמיצו את שתי הנקודות הנוספות.

לחולון, מטיפולי הטבלה הלאו־מית, חסרו אתמול רק חמש דקות כדי להשפיל את כפר סבא בביתה. אבל כפר סבא, לאחר בעיטת העונשין המוצלחת של ירון פרסלני (85), בכתה את החמצתו הגדולה של אלי יאני בדקה ה־90 כאשר הכדור שבעט חלף על פני השוער יעקב ביטון והורחק מקו השער. כדי להחמיץ תיקו שהיה יותר מהמאה לכפר סבא מאשר לחולון.

גשם, בוץ, כדור חלק. תנאים ארכיאקטיביים המקשים על כדורג־לנים מכביים ונותנים יתרון לקבוצה לוחמת. חולון ניצלה את תנאי המגרש כדי לשלוט על הרכז ולהקהות את יתרונה הטכני של כפר סבא, דאיננו אתמול פתוח מייקל יפה ואלי יאני, סלהיבים וגו־נבי בדק, ויותר בני דמתי וחזן והלל וגם אלי כהן (מצויין בהגנה) לוחמים ובעלי מוטיבציה גבוהה.

גם השער הראשון (30) של נח איינשטיין (כן, פעם ב־20 שנה...) בבעיטת עונשין מסובבת, כשהכדור חודר מתוך לבישתו של ביטון האומלל — לא השפיע לרעה על מוראל החולונים. תחילת המחצית השנייה בישרה על הולכה חולונית נהרצת: אבתור הגשם נעצמו את כפר סבא האיטית והמזויפת. דקה 56: בני דמתי פרץ מעמדת נבדל ברורה: השופט דינצ'י לא התחשב באיתותי קונו, דני יפמלר, הנחה להמשיך במישחק וארז שקרוקה קלט את הכדור וקבע באין מפריע מקרוב 1–1. כך נפלה כפר סבא ברשת מלכודת הנבדל שפרשה ליריבתה.

החולונים המשיכו לשלוט בשדה ובשתיים־שלוש כסידות מרשייקת הוציאו את הגנת כפר סבא משיווי מישקלה. בדקה ה־75 כבש שקרוקה את שערו השני. בנגיחה מכדור קרן. כאשר ההגנה הגבוהה של כפר סבא מחפשת אשמים. 1–2 לחולון וההפתעה עומדת באויר.

עכשיו נכנסה כפר סבא ללחץ. היא מתעשתת. מחליפה שחקנים (שמיר בן חיים במקום מימוני וחסים במקום גוהר) ושוטפת לעבר השער החולוני. הבשלתו של מייקל יפה חמש דקות מהסיום מצילה את כפר סבא מאי נעימות רבה, ביצוע מרשים של כדור עונשין מ־18 מטרים. מרגלי פרסלני מציל את כפר סבא מהפסד ביתי ראשון.

הפועל כפר סבא — הפועל צפרירים חולון (0–1) 2–2

השערים לכפר סבא: נח איינשטיין (30), ירון פרסלני (85) לחולון: ארז שקרוקה (75, 57).

* המצטיין: אלי כהן.

● הפועל כפר סבא: שמיר, א. ברחיים, פרסלני, רבימוביץ, איינשטיין, פלבה, יפה, יאני, סימחן, מימוני (ת. ברחיים), גוהר (חסים). המאמן: שמעון שנהר.

● הפועל צפרירים חולון: ביטון, זיתוני, יעקובי, א. כהן, חולוף, פרזה, פנסו, אהרונוב (בן ברוך), דמתי, הלל, שקרוקה (עמרני). המאמן: מאיר נמני.

שפט רחמים דינצ'י, 2,000 צופים בכפר סבא.

● ניר הרן ו[illegible] מדורגים במקום ה־9 בתום שישה מתוך שבעה מירוצים באליפות העולם במפרשיות מדגם 420, המתקיימת באוסטרליה. צמד ישראלי נוסף, שי בכר ואלון רגן, מדורג 14. באליפות משתתפות 66 ספינות מ־15 מדינות.

אחרי 12 הפסדים: הכח פיגר 0-1 וניצח 2-1

חולץ מיבנה על ידי כח משטרתי אחרי התפרעות אוהדים

הליגה הארצית

מאת משה הר־געש

הסמן הבולט ביותר במחזור ה־19 היה מזג האויר. הוא גרם לדחיית שלושה מישחקים בהם היו מעורבים שלושת הראשונים. המוליך הפועל ירושלים מול הפועל טבריה המדורג שלישי. הפועל חיפה המדורג שני מול הפועל עכו והפועל יהוד נגד מכבי שעריים. המישחקים הנדחים יהיו כנראה ביום ד'.

גבור המחזור היה הכח רמת־גן שניצח 2–1 ביבנה את המכבי המקומי. הכח מדורג 13 ומכבי יבנה רביעי. הניצחון האחרון של הכח הושג במחזור ה־5 כאז הוא צבר נקודה בודדת ונחל 12 הפסדים.

גם מכבי יפו ניצח בחוץ 3–2 את הפועל בת־ים. היפואים ניצחו ארבעה ימים בלבד לאחר שנכנעו באותה תוצאה ע"י שחקני בת־ים בסיבוב השביעי בגביע המדינה. הפועל חדרה הכניע ברמת־עמידר 3–0 את המכבי המקומי.

הכח רמת־גן — מכבי יבנה
(0–0) 1–2

השערים להכח: ניסים חלפון (64), אברהם לוי (79). ליבנה: גבי אסור (46).

* המצטיין: ניסים חלפון.

הכל נראה ורוד ליבנאים עד לדקה ה־64. שער היתרון שהבקיע גבי אסור בבעיטה אלכסונית בתחילת המחצית השניה ביטא יתרון ברור. הכח עמד בפני הפסד נוסף, 13 בסך הכל ב־14 מחזורים. בדקה זו חלה הפוגה בלחץ של יבנה, כאשר לזכות האורחים נקבעה בעיטת עונשין מ־25 מ'. ניסים חלפון בעט לרשת הישווה. שחקני יבנה המשיכו לתקוף ללא הצלחה. בהתקפת נגד של הכח נקבעה שוב בעיטת עונשין. הפעם מ־20 מ'. ואברהם לוי הבקיע את שער הניצחון. לאחר שריקת הסיום היתה מהומה. אוהדי יבנה פרצו למגרש והתנכלו לשחקני הכח בטענה שחלק מהם התגרו באוהדים במהלך המישחק. כח השיטור לא הצליח להשליט סדר, אלא לאחר שהובאה תגבורת.

שפט עמית קליין, 500 צופים, ביבנה. משה בוקר

הפועל חדרה — מכבי רמת־עמידר
(0–1) 0–3

השערים: אהוד ואנה (49, 70, מ־11 מ'), דני פורטוגלי (45).

* המצטיין: אודי צאושו.

האורחים מחדרה ניצלו עד תום את חולשת רמת עמידר והשיגו ניצחון משכנע. דני פורטוגלי פתח בסידרת השערים בבעיטה מ־25 מ'. בשני השערים האחרים היה מעורב רונן שפירא שהחליף במחצית הראשונה את מגדלי אבטוף הפצוע. תחילה מסר לאהוד ואנה שהיה חופשי מול שער ריק והבקיע מקרוב. לאחר מכן הוכשל שפירא ברחבת עמידר ושוב היה זה ואנה שביצע בהלכה את בעיטת העונשין מ־11 מ'. בדקה ה־61 הורחק אייל מליחי מעמידר, לאחר שפגע ללא כדור באודי צאושו.

שפט מייק עפרון, 200 צופים, ברמת־עמידר. יוסף חבס

מכבי יפו — הפועל בת־ים
(1–0) 2–3

השערים ליפו: אלישע ציפורוס (75), יגאל קרן (83), יצחק זוהר (89). לבת־ים: מאיר בן־זגי (8, 52 מ־11 מ').

* המצטיין: יצחק זוהר.

מכבי יפו גמל להפועל בת־ים על ניצחונו באמצע השבוע בגביע באותה תוצאה 3–2. בן־זגי הבקיע מבעיטת קרן ישירה והעלה ל־2–0 מנקודת ה־11 מ'. הבת־ימים יכלו לגונן על יתרונם, כאשר כשערם שוער הנוער דוד בר־ששת. היפואים לא היססו להיענות להזמנה הבלתי צפויה. ציפורוס צימצם בבעיטה מקרוב ובדקה ה־83 השווה יגאל קרן. היפואים המשיכו לתקוף את ההגנה המבולבלת והכושלת של בת־ים, ובדקה ה־89 הבקיע יצחק זוהר את שער הניצחון בבעיטת עונשין מ־20 מ'.

שפט יעקב ברזומי, 450 צופים, בחולון. מנחם כהן

הפועל רמת־גן — בית"ר נתניה 0–0

* המצטיין: טל בראל.

התוצאה אינה מקפחת אף לא אחת משתי הקבוצות. המישחק היה שקול ולא התעלה לרמה בינונית. טל בראל קשר הרכש של בית"ר היה הבולט במגרש, אך גם יכולתו לא הספיקה ליותר מנקודה.

שפט ראובן דינר, 500 צופים, ברמת־גן.

● יצחק ינמני מהפועל אשקלון קבע בשבת תוצאה מצויינת בירי ברובה אויר, כשצבר 397 נקודות מ־400 אפשריות באליפות הנגב ע"ש מקס גליקר שהיתה בקיבוץ ניר־ים. במקום הראשון (קבוצתי) זכה הפועל אשקלון עם 1077 נקודות. באקדח אויר ניצח יהואש בלושטיין.

טבלת הליגה הארצית

.1	הפועל י-ם	18	22–41	41
.2	הפ. חיפה	18	11–19	38
.3	הפ. טבריה	18	25–34	34
.4	מכבי יבנה	19	21–24	31
.5	הפ. חדרה	19	27–30	28
.6	הפועל ר"ג	19	22–19	27
.7	מכבי יפו	19	14–15	25
.8	מ. שעריים	18	22–22	22
.9	הפ. בת-ים	19	20–20	22
.10	הפ. יהוד	18	26–25	22
.11	ב. נתניה	19	23–19	22
.12	רמת-עמידר	19	26–21	20
.13	הכח ר"ג	19	25–16	17
.14	הפועל עכו	18	31–10	9

מלך השערים

1. יעקב סמוכה (הפועל י-ם) 16
2. עופר דן (הפועל טבריה) 12
3. אהוד ואנה (הפועל חדרה) 11
4. ציון יעקב (מכבי יבנה) 10

במחזור הבא

● הכח ר"ג — הפועל י-ם (3–1)
● הפועל חדרה — הפ. חיפה (1–1)
● הפ. טבריה — ר. עמידר (1–3)
● בית"ר נתניה — מ. יבנה (2–1)
● הפ. עכו — הפועל בת-ים (2–1)
● מכבי שעריים — הפ. ר"ג (1–0)
● מכבי יפו — הפועל יהוד (2–0)

הפיסיותראפיסט הגלילי הכריע את הפועל חיפה

הפועל גליל־עליון — הפועל חיפה (39–43) 77–88

● המצטיינים: [illegible]

● לגליל קלעו: ליף 27, פליישר 19, פרימן 17, הנפלד 15, מרטין 10, מורוז 2.

● להפועל חיפה קלעו: יוסטון 26, שפיטוב 20, יוברס 15, גולס 11, גודס 4, קסקי 1.

● שפטו: אברהם גניל ושלום חולבי. 1400 צופים, בכפר־גלעדי.

מאת יצחק ברתנא

לפני המישחק, דמה חדר ההלבשה של הגליל לחדר מיון מאולתר. כאילו לא די בכך שהנפלד, מורוז ומרטין סוחבים שפעת זה כמה ימים, גם גבו של בוד ליף נתפס והסב לו כאבים עזים. כך שבמקום להתחמם עם חבריו, בילה הכדורסלן על מיטת הטיפולים ועלה לפארקט עם חגורת גב. זה הספיק כדי לגבור על הפועל חיפה.

במישחק שהוקדם מהמחזור ה־13, (39–43) 77–88.

הגליל פתח כשמירה אישית הלם בחיפאים 11–0 (דקה 4) ו־22–10 (8). אבל אז נכנסו לפעולה אבנר שפיטוב (29 נקודות, מהן 6 מ־3) ורולאנד יוסטון (26 נק' ו־9 ריבאונד) ... 49–45.

במחצית השניה חל רפיון בשורות החיפאים, הגליל ניצל זאת להתקפות מתפרצות של פרימן, ליף ופליישר, כדי לברוח ל־48–58 (דקה 27) ו־55–70 (32). הפרש השיא במישחק, מסל של הנפלד.

לשבחים מיוחדים ראוי עופר פליישר, שלקח על עצמו אחריות לנוכח קשייו של ליף הפגוע, ותוך הפגנת מישחק מצויין קלע 19 נק', אסף 7 כדורים חוזרים וביצע ארבע חסימות. הישגו כפול ומכופל אם ניקח בחשבון שהיה עליו להתמודד מול יוסטון רודלס, עליו שמר היטב. פליישר היה גיבור הערב.

סיכם מולי קצורין, מאמן הגליל: "דני ליבנה, הפיסיותראפיסט שלנו, הוא שניצח את המישחק".

הבוקר יוצא הפועל גליל עליון לספרד, שם יתמודד ביום שלישי בערב עם באדלונה ברבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע.

הערב בנתניה: אליצור מקווה לנצח את הפועל ת"א גם בליגה

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

אליצור נתניה יארח הערב (20.00) את הפועל תל אביב, במישחק שהוקדם מן המחזור ה־13 בגלל מישחקי שתי הקבוצות ברבע גמר גביע קוראץ'. אליצור יארח למישחק פורטגלי חוסר חשיבות את דיישור בולוניה ואילו הפועל ת"א יתמודד עם יוגופלסטיקה ספליט, בתקוה להבטיח את עליית הקבוצה לחצי הגמר.

למשה ויינקרנץ תהיה זו הזדמנות לגמול לצבי שרף על ההפסד המפתיע בגביע, 90–91, לפני שבועיים, ואילו שרף יבקש להוכיח, כי לא היה זה ניצחון מקרי וקבוצתו המצליחה אכן תתבסס בצמרת. שרף: "אליצור משתפר ונמצא בכושר טוב. כבר יומיים אינני עוצם עין בגלל המחשבות על המישחק. ניצחון יהיה משמעותי להמשך".

גם ויינקרנץ דוחה בינתיים את המחשבות על הצפוי לו מתחיים בגביע קוראץ' ואומר, כי יתרכז במישחק החשוב הערב בנתניה, שנועדה לו חשיבות רבה באשר לקביעת דירוגן הסופי של הקבוצות לפני הפליי־אוף.

אן.בי.איי.

בוסטון לא ריחמה על ביל ראסל

ניו־יורק (איי־פי). ביל ראסל, כוכב העבר של הסלטיקס, חזר לבוסטון כמאמן של סקרמנטו קינגס וראה את קבוצתו מובסת 86–122. לארי בירד עם 27 נקודות וקווין מקהייל עם 24 היו הגורמים העיקריים לניצחון הגבוה. עשרים וארבע שעות קודם לכן נוצחו הקינגס 87–90 ע"י ניו־ג'רזי נטס עם 21 נקודות ו־16 ריבאונדים של באק וויליאמס.

הניו־יורק ניקס נחלו את ההפסד ה־15 ב־16 מישחקי חוץ העונה, 104–119 נגד פילדלפיה. צ'ארלי בארקלי קלע 35 נקודות לפילדלפיה. כוכב מאלון הציג שיא עונתי של 36 נקודות ו־14 ריבאונדים בניצחון 107–156 של וושינגטון על מילווקי. דייל אליס קלע 39 נקודות בניצחון 105–124 של סיאטל על יוטה.

תוצאות אחרות: קליבלנד — שיקאגו 88–91, יוסטון — פורטלנד 98–103, דנוור — אטלנטה 112–115, דטרויט — קליבלנד 93–97, אינדיאנה — סקרמנטו 108–112, גולדן סטייט — ל.א. קליפרס 116–123.

ספורט נכים

ניצחון 44–41 לנכי צה"ל על בית הלוחם

מאבקים מרתקים ממשיכים לאפיין את מישחקי הליגה הלאומית בכדורסל לנכים. בדרבי שהיה בסוף השבוע בבית הלוחם בתל־אביב גברו נכי צה"ל על בית הלוחם 44–41. במחצית הובילו כדורסלני בית הלוחם, בשורותיהם הצטיין עקיבא כץ, 14–26. בין נכי צה"ל בלטו חיים כהן ואוהד לנגי.

איל"ן יפו הפסידה 45–47 לאיל"ן לוד וניצחה 38–46 את איל"ן רמת־גן.

במישחק המרכזי בליגה הארצית גברה איל"ן חיפה על איל"ן ת"א 36–43. בליגה א': איל"ן קרית־גת — איל"ן ת"א ב' 46–32.

● אבי ניזרי מהפועל באר שבע זכה בשבת באליפות הנגב של הפועל לצעירים בטניס שולחן. בגמר ניצח את אהוד טוריקי, גם הוא מבאר שבע, 2–1. כ־80 אחוז מחובטי הנגב השתתפו באליפות.

מיטלט מהומם במלבורן: השוודי שטפאן אדברג מקרר את פניו במגבת לחה, בהפסקת מישחקו נגד האמריקאי דן גולדי, שבסיומו עלה לשמינית הגמר של אליפות אוסטרליה. משמאל: השוויצרית מלין בקן, אחת מהפתעות טורניר הנשים, חובטת בדרך לשמינית הגמר. (צילומים של איי־פי).

4 אוסטרלים ו־4 שוודים בשמינית הגמר במלבורן

לקונט, ז'יוורוביץ' וקרישנאן בין המודחים מאליפות אוסטרליה

טניס

מלבורן (שרות "ספורט הארץ"). ששת המדורגים הראשונים העפילו לשמינית הגמר של האליפות הפתוחה של אוסטרליה בטניס, אבל המדורגים השביעי והשמיני הודחו בסוף השבוע, בחום כבד של יותר מ־38 מעלות. הנרי לקונט (7) הודח ע"י האמריקאי טוד וויטסקן 6–4, 3–6, 6–4 ואחרי כן נקנס ב־500 דולאר בגלל התנהגות בלתי־ספורטיבית. סלובודאן ז'יוורוביץ' (8) הפסיד לגרמני הצעיר קארל־אובה שטיב 4–6, 5–7, 6–2, 6–1, 3–6. מדורג נוסף שהודח הוא הדרום־אפריקאי כריסטו ון־רנסבורג (12) שנוצח ע"י ההולנדי מיכאל שפרס 6–2, 6–3, 6–3, 6–4.

אוסטרליה ושוודיה יתנו את הטון בשמינית הגמר. לשתיהן 4 נציגים. בראש המארחות המדורג רביעי פאט קאש, שגבר על בן ארצו הוותיק פול מקנאמי 6–1, 6–2, 6–1. אחרי המישחק הודיע מקנאמי על פרישתו הסופית מפעילות. ואלי מאסור (16) ניצח את ההודי ראמש קרישנאן 6–3, 6–2, 6–3. גם איוון פרולי גבר על ג'ים גראב (ארה"ב) 6–3, 6–2, 7–6, 4–6 ושחקן הנוער מספר אחד בעולם, ג'ייסון סטולטנברג, הדיח את האמריקאי ג'ון ריזה 6–2, 6–2, 6–2.

גם לשוודיה ארבעה נציגים בשמינית הגמר: אלוף השנתיים האחרונות המדורג שני, שטפאן אדברג, ניצח את דן גולדי (ארה"ב) 6–4, 5–7, 6–2, 6–3; המדורג שלישי מאטס וילאנדר גבר על בן ארצו מגנוס גוסטפסון 6–1, 6–4, 6–1; המדורג שישי אנדרס יארי ניצח את האמריקאי פול צ'מברלין 5–7, 6–1, 6–2; והמדורג 14, יונאס סוונסון, גבר על שוודי אחר, ניקלאס קרון 6–2, 6–7, 6–4, 6–3.

להולנד ומערב־גרמניה יהיו שני נציגים. מנו אוסטינג, שגבר על רני ויסר (דרא"פ) 7–5, 6–4, 6–1, 6–4, מצטרף לשפרס וכריסטיאן סאצ'אנו, שניצח את הצרפתי ז'רום פוטייה 6–2, 6–1, 7–5, מצטרף לשטיב.

אנדריי צ'סנוקוב, שהדיח את עמוס מנסדורף בסיבוב הראשון, ישחק בשמינית הגמר נגד שטיב אחרי שגבר על האוסטרלי מארק קרטסמן 7–5, 6–7, 6–2, 6–3. גם איוון לנדל ויאניק נואה ישחקו בין 16 האחרונים. לנדל (מדורג 1) ניצח את האוסטרלי מארק וודפורד 6–4, 6–3, 6–1 ונואה (5) גבר על אדי אדוארדס מדרום־אפריקה 6–3, 6–3, 7–6, 6–7, 6–4.

מי מכיר את מלין בקן?

אחת־עשרה משלוש־עשרה המדורגות הראשונות העפילו לשמינית הגמר. בסוף השבוע לא הודחה שום מדורגת. השמות המפתיעים יהיו אלה של הצעירות ראדקה זרובקובה (צ'כיה) ומלין בקן (שוייץ). זרובקובה ניצחה את היפאנית אמיקו אוקי באפס 6–0, 6–0 ותשחק עתה נגד המדורגת שמינית, קלאודיה קודה קילש. בקן הפתיעה את האמריקאית לאה אנטונופליס 6–4, 6–1, 7–9 ותפגוש היום בכריס אוורט.

המדורגת ראשונה שטפי גראף הכניעה בתוך 49 דקות את קמי מקגרגור (ארה"ב) 6–1, 6–2. אבל המדורגות במקומות השני והשלישי שמטו מערכת: מרטינה נוורטילובה נגד היפאנית אקיקו קיג'ימוטה 6–4, 6–2, וכריס אוורט נגד האמריקאית פאם פבריק 6–4, 6–1, 1–6.

ליוורפול: 23 ללא הפסד ויתרון 15 נק'

ניצחה את ארסנל 0–2 ● רק 2–2 לנוטינגהאם והפסד ביתי 0–2 למנצ'סטר נגד סאות'המפטון

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). הפער בצמרת הליגה האנגלית גדל אתמול ל־15 נקודות כאשר ליוורפול ניצחה 2–0 את ארסנל, בעוד שנוטינגהאם פורסט סיימה בתיקו 2–2 עם צ'רלטון.

לעיני יותר מ־44 אלף צופים באיצטדיון אנפילד, השלימה ליוורפול מישחק ליגה 23 ללא הפסד משעריהם של ג'ון אולדריג' בדקה ה־45 (שערו ה־20 העונה) ופיטר בירדסלי (דקה 61), במיבצע אישי מבריק בו הבקיע את שערו השמיני העונה.

נוטינגהאם הובילה פעמיים במיגרשה נגד האחרונה בטבלה שהשיגה את השוויון השני בנגיחה של אנדי ג'ונס שתי דקות לסיום. פורסט הובילה משער של קאלווין פלאמר בדקה ה־48, ודוברס לי השווה בדקה ה־71 אבל ניל ווב קבע 2–1 לנוטינגהאם שבע דקות לסיום.

אם עוד היו למנצ'סטר יונייטד תקוות סמויות להתמודד על התואר, הם נגוזו סופית אחרי מישחק הבית אתמול מול סאות'המפטון שניצחה 2–0. רק 35 אלף צופים ראו את קולין קלארק מבקיע פעמיים בדקות 7 ו־74. זה היה הניצחון הראשון של סאות'המפטון באולד טרפורד מאז 19 שנים, וההפסד הביתי הראשון של יונייטד העונה.

הפתעה נוספת היתה בווימבלדון, שם ניצחה לפני האחרונה את קבוצת הצמרת המקומית 2–1. לווטפורד היה זה ניצחון ליגה ראשון מאז ה־28 בנובמבר, ארבעה ימים אחרי שסטיב הריסון מונה מנהל במקום דייב באסט שהתפטר. ווטפורד עלתה ליתרון בדקה ה־49 משער של ווול סטרלינג. איאנג השווה בדקה ה־60 ומלקולם אלן השיג את שלוש הנקודות בבעיטה של 11 מ' בדקה ה־74.

אוורטון בכבר שלישית

את ההפסדים האלה ניצלה היטב האלופה אוורטון, שניצחה 3–0 בנוריץ' ועלתה למקום השלישי. גרהאם שארפ הבקיע פעמיים ואדריאן היט פעם אחת. שניים מהשערים הושגו בשלוש הדקות האחרונות.

היה זה יום מוצלח באר לקבוצות האורחות. רק שתיים נוצחו: דרבי קאונטי 0–1 בלוטון, המפסידה השמינית ברציפות. דארן מקדונה הבקיע בדקה ה־84 וצ'לסי שהובסה 3–0 במגרשה של שפילד ונסדיי. לשפילד היה זה מישחק שביעי ללא הפסד ואת השערים הבקיעו לאורי מיי, בריאן מארווד וקאל ברדשו.

בדרבי לונדוני ניצחה טוטנהאם בקווינס פארק ריינג'רס 1–0 משער של אלן דיקנס בדקה ה־74. ... 2–2. טוטנהאם הובילה פעמיים משערים של קלייב אלן (36 ו־75) אבל סידיל ריג'יס (53) ודייב בנט (83) השוו. גם המישחק בין פורטסמות לאוקספורד יונייטד ...

צמרת הטבלה

.1	ליוורפול	23	11–57	59
.2	נוטינגהאם	23	21–46	44
.3	אברטון	25	16–36	43
.4	ארסנל	25	23–36	42
.5	מנצ'סטר	24	24–36	42

הסתיים בתיקו 2–2. פורטסמות הובילה על סף ניצחון אבל חמש דקות לסיום נגע נורין בול בכדור בידו, ודין סונדרס השיג את שער השוויון בבעיטת 11 מ'.

ארבע הראשונות בליגה השניה ניצחו: אסטון־וילה את איפסוויץ' 1–0, קריסטל פאלאס את האדרספילד 1–2, מילוול את מידלסבורו 1–2 ובלקבורן את האל סיטי 2–1. הצמרת: אסטון־וילה 55, קריסטל־פאלאס ומילוול 52, בלקבורן 51.

ליגה סקוטית

ריינג'רס: עוד שני שחקני־רכש ו־1–1 בהארטס

גלאזגו (שרות "ספורט הארץ"). גרהאם סונס, מנהל גלאזגו ריינג'רס, רכש בסוף השבוע שעבר שני כדורגלנים תמורת 530 אלף לי"ש ובכך העלה את הסכום שהוציא ב־20 חודשי עבודתו לחמישה מיליון לי"ש. סונס רכש את הקשר הדני יאן בארטראם ואת שחקן ההגנה של דאנדי ג'ון בראון.

זה האחרון שיחק אתמול בתיקו 1–1 של ריינג'רס באדינבורו עם הארטס. ריינג'רס הובילה בדקה ה־54 מבעיטת 11 מ' של איאן דוראנט אבל סנדי קלארק השווה בדקה ה־77.

המובילה סלטיק השלימה מישחק 16 ללא הפסד, כשגברה על היברניאן 2–0 משערים של מקסטיי ומקאווני. אברדין גברה על דאנפרמלין 1–0. בדרבי של העיר דאנדי ניצחה יונייטד את דאנדי 2–0.

הצמרת: סלטיק 47, אברדין 44, הארטס 43, ריינג'רס 42.

האנגליות: לא לגביעי אירופה

לונדון (איי־פי). האיסור על השתתפותן של קבוצות אנגליות במישחקים על גביעי אירופה בכדורגל, לא יוסר בשלב זה. הנושא לא יעלה להצבעה בישיבת הוועד הפועל של אופ"א שתהיה בשבוע הבא במונטה־קארלו.

יו"ר התאחדות הכדורגל האנגלית ברט מילייצ'פ ונשיא הליגה פיליפ קארטר, הוזמנו למונטה־קארלו לדווח על התנהגות הבלתית של האוהדים במישחקי הליגה באנגליה". דובר אופ"א מסר, כי ההחלטות בעניין לא יתקבלו לפני הפגישה הבאה, שתהיה בסנט־אנדריוס, סקוטלנד, ב־3 במאי.

בוטל מחנה האימונים של הטניסאים בזלצבורג

הנבחרת תקדים צאתה לפאלרמו ב־29 בינואר

גביע דייויס

מאת מיכאל קרנון

נבחרת הטניס של ישראל לא תקיים את מחנה האימונים המתוכנן בזלצבורג, אוסטריה, לקראת מישחק גביע דייויס נגד איטליה שיהיה בין ה־5 ל־7 בפברואר בפאלרמו. הנבחרת תמשיך באימונים במרכז הטניס ברמת השרון ותקדים צאתה לסיציליה ל־29 בחודש זה.

שלמה גליקשטיין הסביר אתמול את ההחלטה בכך שהתברר, שמיגרשי החימר ברמת השרון הם באיכות טובה מזו שהערכנו קודם לכן. יותר על כן המישחקים בפאלרמו יתקיימו במיגרש פתוח, בעוד שבזאלצבורג עמדה הנבחרת להתאמן באולם. "הגשמים הפכו את המיגרשים אצלנו לאיטיים, כמעט כמו אלה עליהם נשחק נגד האיטלקים", אומר גליקשטיין. "מאידך אין לנו כמעט בעיה עם מזג האויר מאחר המיגרשים מתייבשים מהר למדי".

לאימונים יצטרפו השבוע עמוס מנסדורף, שחזר מאוסטרליה ושחר פרקיס, שלא היה בנבחרת ששיחקה בהודו. עד כה התאמנו גלעד בלום, עמית נאור וגליקשטיין. הוותם הר תיק אומר כי חל שיפור ניכר במצב קרסולו הפגוע, אם כי עדיין לא נרפא לחלוטין. "בסך הכל מצויים כולם בכושר טוב ובשבועיים שנותרו עד לנסיעה לאיטליה אנו אמורים להגיע לכושר מירבי".

הנבחרת מתאמנת בהדרכתם של המאמן שלמה צורף ומאמן הכושר פיני שמעון, ובפיקוחו של הקפטן יוסי שטבהולץ. פיטר פישבק, מאמנו האמריקאי של עמוס מנסדורף שישמש יועץ לנבחרת, יגיע הישר לפאלרמו.

סיאול '88

160 מדינות באולימפיאדה

היום גמר ההרשמה

לוזאן (איי־פי). מועד ההרשמה למישחקים האולימפיים בסיאול יפקע הלילה בחצות ומחר יפרסם חואן־אנטוניו סאמאראנץ', נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, את הרשימה הסופית. בסוף השבוע הודיעו עוד ארבע מדינות על השתתפותן — צ'כוסלובקיה, וייטנאם, מאוריטניה ומאדאגאסקאר. בכך מגיע מספר המדינות שאישרו את השתתפותן ל־160. עתה נותרו רק 6 מדינות החברות בוועד האולימפי הבינלאומי, שלא אישרו את השתתפותן — אלבניה, אתיופיה, ניקאראגואה, סוריה, איי סיישל וקובה.

אתמול הודיע נשיא קובה פידל קאסטרו שארצו לא תיטול חלק במישחקי סיאול כל עוד צפון קוריאה לא תהיה מארחת שותפה בזכויות לדרום־קוריאה וכל עוד לא יובטח שלא יהיו מעשי אלימות בסיאול. קאסטרו שלח מכתב בעניין לסאמאראנץ'.

כדורגלני עיראק לגמר האולימפי

בגדאד (איי־פי). תושבי בגדאד חגגו שעות ארוכות לאחר שנודע, כי נבחרת הכדורגל של עיראק העפילה למישחקי סיאול. העיראקים עשו זאת אחרי ניצחון 1–0 על כווית במישחק שנערך במסקט, עומאן.

קארים עלאוי הבקיע את השער בדקה ה־22 בבעיטה מ־30 מטרים. בכך סיימה עיראק בראש טבלת בית הגמר האסיאתי עם 9 נקודות לפני כווית, 7, קאטאר 5 וסעודיה 4. זו הפעם השלישית ברציפות שכדורגלני עיראק נוטלים חלק בטורניר האולימפי.

פרשן אמריקאי: שחורים גודלו מטבע בריאתם לעסוק בספורט — ללבנים לא נותר עוד מקום

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הערות גזעניות על יכולתם הספורטיבית של השחורים עלולות לעלות לפרשן הספורט של רשת הסי.בי.אס. במשרתו. הפרשן, ג'ימי ("היווני") סניידר, אמר בראיון לרשת טלוויזיה מקומית בוואשינגטון כי "השחור הוא ספורטאי טוב יותר משום שגודל בדרך זו. בגלל שוקיו הגדולות והגבוהות הצומחות עד גבו, הוא יכול לקפוץ גבוה יותר ולרוץ מהר יותר. הסיבה לכך נעוצה עוד בתקופת מלחמת האזרחים, כאשר בעת סחר העבדים היה בעל העבדים מגדל נשים שחורות גדולות, כדי שיהיו להן ילדים גדולים. מכאן זה התחיל".

בהמשך הראיון אמר סניידר, כי השחורים תופסים את כל המקומות בספורט וללבנים לא נותרו אלא כמה משרות ניהול ואימון. רשת הסי.בי.אס. התנצלה על התבטאויות אלה, אך ארגונים הפועלים למען זכויות אדם וארגוני שחורים תובעים את הדחתו של הפרשן הוותיק.

ארבלי

(סוף מעמוד 1)

החולים, כפי שנדרש כמנו כעת ההחלטה על התקציב.

מנהלי בתי החולים הממשלתיים ביקשו פגישה דחופה עם שר האוצר משה נסים, כדי להעמידו על מצבם החמור של בתי החולים הממשלתיים כתוצאה מהעדר תקציבים.

היום שביתה במרפאות החוץ

רופאי המדינה משביתים היום את מרפאות החוץ והמחלקות לטיפול יום בתשעה בתי חולים ממשלתיים. ההשבתה מקיפה את בתי החולים "ברזילי" באשקלון, "אסף הרופא" בצריפין, "וולפסון" בחולון, "שערי צדק" בירושלים, בבית החולים ע"ש זיו בצפת, "פוריה" בטבריה, "הלל יפה" בחדרה ובתי החולים הפסיכיאטריים "איתנים" ליד ירושלים ו"פרדסיה" ליד נתניה.

נסים: לא יהיה מו"מ

אין בשלב זה כל נסיון הידברות מצד האוצר ומשרד הבריאות עם ארגון הרופאים. שר האוצר הודיע בסוף השבוע בראיון ל"קול ישראל", כי אין כוונה להיכנס למו"מ עם הרופאים על הסכם להפעלת משמרת שניה בתנאים הזהים לאלו שבהסכם שנחתם עם רופאי קופת חולים. הוא טען כי קופת חולים חתמה על הסכם שלא בהתייעצות ולא על דעת האוצר.

שביתת המרדימים

הרופאים המרדימים ימשיכו גם השבוע בהשבתה לסרוגין של חדרי הניתוח בבתי החולים בארץ. היום ישביתו את חדרי הניתוח בבתי החולים "העמק" בעפולה, ו"ברזילי" באשקלון. מחר ישבתו חדרי הניתוח בבתי החולים "פוריה" בטבריה ו"הדסה" הר הצופים. בבתי חולים אלו יבוצעו רק ניתוחים דחופים להצלת חיי אדם.

אוטובוס

(סוף מעמוד 1)

סים בקו המיוחד מביה"ח הדסה בהר הצופים לעיקרים. אברהם (פריצי) פריד, מתנועת המרכז, שהיה בין יוזמי הפעלת קו האוטובוס החדש, אמר כי המגמה היא ששני אוטובוסים בתפוסה של 22 מקומות ישיבה כל אחד, יצאו במקביל במועדים זהים האחד מעין כרם והשני מהר הצופים, כדי לייעל ולשפר את השירות לציבור הנוסעים בקו.

הדתיים לא הפריעו

הפעלת קו האוטובוס אתמול לא הופרעה ע"י גורמים חרדיים. בשעה 10 בבוקר נערך ליד ביה"ח הדסה בהר הצופים טקס קצר, בו נטלו חלק כ־30 מחברי תנועת המרכז בירושלים ואוהדיה.

האוטובוס שנשכר למשימה שייך לחברת האוטובוסים המזרח ירושלמית "ג'רוזלם אוריינט".

בנסיעת הבכורה נכנסו לאוטובוס חברי ואוהדי תנועת המרכז בירושלים. כדי שלא לעבור על החוק נמנעו יוזמי המבצע מגביית דמי נסיעה. אולם בכניסה לאוטובוס הוצבה קופה וכל נוסע נתבקש לתת תרומה.

קצין משטרה ביקש פרטים

במהלך הנסיעה, שלוותה ע"י חברת אבטחה, ביקש קצין משטרה, סנ"צ נתן קרמנסקי, ראש ענף קשב במרחב ירושלים מנהג האוטובוס לעצור. הקצין רשם את פרטי הנהג והודיע לו כי הוא מפעיל תחבורה ציבורית בצורה בלתי חוקית, משום שלא ניתן לו אישור משרד התחבורה והממונה על התעבורה.

הר הבית

(סוף מעמוד 1)

מאות מאמינים מוסלמים ברחבת הר הבית ופגעו בשוטרים. 3,500 מתפללים הגיעו בשעות לפני הצהריים לרחבת מסגד אל־אקצה. קודם שהחלה התפילה פנה השייח מוחמד ג'אמיל אדיפאעי, מראשי הווקאף, לאלפי המוסלמים, וקרא להם לקיים מיד אחר התפילה תהלוכה.

קודם שהחלה התפילה הזהירה המשטרה את השייח והורתה לו לחזור בו מדבריו. אדיפאעי נענה אמנם שוב למקול, אך לא ביטל את קריאתו לקיום התהלוכה ורק ביקש מן הקהל לשמור על הסדר.

סמוך לשעה 13:00, מיד עם תום התפילה, יצאו כ־200 כאבניים מהמסגד כשהם אוחזים בידיהם דגל ישראל. הם שפכו עליו נפט והציתו אותו. אחר־כך הניפו את דגל אש"ף והחלו לרגום באבנים את כוחות המשטרה, שהגיבו מיד בירי כמות גדולה של רימוני גז־מדמיע. במקום התפתחו תגרות ידיים בין השוטרים למוסלמים.

נפגע בראשו

המפגינים קראו "ברוח ובדם נפדה את פלסטין", וכן — "פלסטין ערבית". במקום הופעלה היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור, שאנשיה פעלו עם אלות לפיזור המפגינים. שערי הר הבית ננעלו, כדי למנוע זרימת מפגינים נוספים לשטח הרחבה, ובמשך דקות ארוכות התנהלו קרבות מגע בין המפגינים לאנשי כוחות הביטחון. כמה מהמוסלמים ניסו לגרור ולהוציא את אחד משוטרי היס"מ אל תוך מסגד אל־אקצה. האיש ירה כמה יריות באויר, אך למרות זאת הצליחו המפגינים לפגוע בו בראשו. הוא הועבר במצב קשה לבית החולים "הדסה" הר הצופים, ואתמול נמסר כי מצבו השתפר והוא מוגדר עתה בינוני. אקדחו של האיש, שנתפס ממנו, נמצא מאוחר יותר בחיפוש שערכה המשטרה ברחבת אל־אקצה.

כ־30 מהמפגינים הועברו לבתי חולים במזרח העיר, כשהם סובלים מפגיעות של מכות וגז מדמיע.

שלשום נרשמו הפרות סדר במקומות נוספים במזרח העיר.

קולק: תהליך מסוכן

"מי שמסרב על אף שעל ואינו מוכן להתייחס לאפשרות של פתרון הבדיקה אמיצה, מעודד תהליך מסוכן שיביא לכך שנהיה כמדינת דרום־אפריקה או כמדינת לבנון" — אמר ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, בישיבת הסיעה "ירושלים אחת", שדנה במצב בעיר.

שוחררו 2 עיתונאים ממזרח־ירושלים

(ע). משטרת ירושלים שיחררה שלשום בבוקר ממעצר את שני העיתונאים הערבים, כותבי הדריקה ואת עבדל לטיף ריח. השניים נעצרו ביום ה' יחד עם סאלח זהדיקה, עורך העתון א־שעב, בחשד חברות בארגון עוין.

מדוע נעצר סניורה?

אם חנא סניורה עבר על החוק בצורה רצינית יש לפעול נגדו, אך מסתבר כי תכלית המעצר היתה למנוע את מסיבת העתונאים שעמד לערוך באותו יום ושבה התכוון כנראה להודיע על הרחבת המרי האזרחי למרות שנכשל בקריאתו הראשונה. הוא הוחזק פחות מיום במעצר ואחר שוחרר. אם היה מעורב בעניין רציני היה נשאר ודאי במעצר ואולי אף היו מאריכים את מעצרו אצל שופט.

מה השגנו בכך? במעצרו של סניורה קיבל תהודה בינלאומית כאילו נעצר מנהיגי של הפלשתינאים. לא התקשורת היא שגרמה לתהודה שלילית זו, אלא המעשה עצמו. מי שרצה להזהיר את סניורה מפני דברים שעמד לומר במסיבת העתונאים יכול היה לעשות זאת בשיחת הבהרה פשוטה. במקום זאת, נקטו כאן בשיטה שהיתה נהוגה בממשל הצבאי בשנות החמישים, כאשר אישים ערבים היו מוזמנים למושל ומשאירים אותם להתייבש בחצר הממשל. אך אצלנו נוטים לשכוח שאנו חיים כיום בסוף שנות השמונים.

אם הקריאה למרי אזרחי אינה מדאיגה, כפי שאומרים מקורות רשמיים, מדוע אנו שופכים דלק למדורה זו? ומעל לכל: ספק רב אם לישראל יש באמת עניין לנהל שיחות רציניות עם המנהיגות הפלשתינאית הפרגמטית בשטחים. חנא סניורה הוא אחד הפלשתינאים המתנגד לאלימות ולטרור. ישראל אישרה בשעתו כי היא מסכימה שסניורה יהיה אחד משלושת הפלשתינאים במשלחת המשותפת הירדנית־פלשתינאית במקרה ויתנהל משא ומתן. חנא סניורה הוא אחד האישים הפלשתינאים שהוזמן לשיחה אצל שמעון פרס בעת שהיה ראש הממשלה.

למדנו כבר כי הקבינט אינו נמצא תמיד בזמן בתמונה באשר למתרחש בשטחים. השאלה האם קיים תאום מלא בעניין זה בפורום של שלושת ראשי הממשלה לשעבר.

הוא ניסה לדקור אותי

"התחלתי להיאבק איתו, תוך שאני צועק, 'יש כאן ערבי'. כל הזמן הוא ניסה לדקור אותי, ולאחר מאבק הצליח לדקור אותי בעפעף. כשניסה לדקור אותי בחזה תפסתי לו את היד, החלקתי על שלולית מים, ואז הערבי דקר אותי בירך.

"על הגג היה אחד הקצינים שבא לעזרתי וירה עליו עשרות כדורים. התאוששתי וגם אני יריתי על הערבי. הורדנו עליו עשרות כדורים, הוא היה מת".

בדיוק אושפז במחלקה האורתופדית לאחר שפצעיו נתפרו. מבית החולים נמסר כי החייל נדקר בירך שמאל, חתך בעומק 3 ס"מ, וסבל מקרע בעפעף ימין. הוא אושפז להמשך הטיפול.

מבדיקה שערך סופר "הארץ" עולה כי הודעתו של דובר צה"ל בפיקוד הדרום אומרת כי רק הקצין ירה. לעומת זאת, לדברי החייל שהותקף — ירה גם הוא עשרות כדורים.

דובר צה"ל בפיקוד הדרום, רב־סרן יוני אבני, אמר בתגובה כי ההודעה שלו נמסרה לתקשורת כפי שנמסרה לו מהמבצעים בעזה.

תושב עזה שתקף

(סוף מעמוד 1)

רדואן, אב ל־4 בנים ו־2 בנות.

החנויות ובתי המלאכה ברצועה היו סגורים שלשום, יום שהוכרז כ"יום הזכרון לחללים הפלשתינאים". רק מחצית המועסקים בישראל יצאו למקומות העבודה. כל הכבישים ברצועה פתוחים לתנועה ולא היו הפרות־סדר בשעות הבוקר.

נהרג במדבר יהודה

צעיר ערבי נהרג מאש חיילי צה"ל ביום ה' אחר הצהרים, בעת התנגשות בין עשרות ערבים לבין חיילי צה"ל, שניסו לפנות עדר כבשים משטח אש במדבר יהודה. מקורות בשטחים מסרו כי הרועים ועשרות אנשים נוספים התנגדו לחיילי צה"ל, שלפו סכינים ואיימו לדקור את החיילים. כוח צה"ל פתח באש וכתוצאה מכך נהרג אחמד אל־קאמר (33) תושב הכפר קיסמבאויר בית־לחם.

בעקבות התקרית שלהבו הרוחות בכפר קיסם, צעירים ידו אבנים על כוחות צה"ל והוטל עוצר.

15 נשים בהריון נפגעו מגז

15 נשים מהרצועה, כולן בהריון מתקדם, אושפזו בחודש האחרון בבתי החולים "שיפא" בעזה ובית החולים בחאן־יונס, כתוצאה מפגיעות של גז שהתיזו חיילי צה"ל במהלך פיזור הפרות הסדר.

מקור במנהל האזרחי גילה כי בעקבות אישפוזן ניתנה הוראה לעקוב מקרוב אחר מהלך ההריונות ולדווח על כך לשלטונות — אף שהסתבר כי מדובר בגז שאינו מזיק להריון. לעומת זאת טוענים מקורות ערביים כי לפחות שתי נשים הפילו את עובריהן. דובר צה"ל הכחיש נתון זה.

תושב רפיח נפגע

לבית־החולים ברזילי באשקלון הגיע שלשום עזמה מחמד (36) תושב רפיח, כשהוא פגוע קשה מהחבלות בראשו. דובר צה"ל בפיקוד הדרום מסר כי "מדובר באדם שהפר את העוצר. החיילים היכו אותו במקום לידות בו".

רבין אישר עוצר

(סוף מעמוד 1)

כוחות גדולים בשטחים, ועוסק בהוספת ציוד אישי לפיזור מהומות.

שר הביטחון יצחק רבין ושר המשטרה חיים בר־לב יסקרו היום בישיבת הממשלה את המאמצים הנעשים ע"י זרועות הביטחון לצמצם את ממדי המהומות והפרות הסדר בשטחי יו"ש וחבל עזה.

"דיווחים מסולפים"

גורמים מדיניים הביעו אמש מורת רוח מהדיווחים המסולפים של כלי התקשורת בחו"ל על האירועים בהר הבית שלשום, מהם התקבל הרושם המוטעה כאילו כוחות הביטחון הפעילו גז מדמיע בתוך הר הבית.

עוצר בגדה

העוצר המוטל על מרבית מחנות הפליטים בגדה נמשך בסוף השבוע, והוא הוטל על כל מחנה או כפר, שתושביו ידו אבנים תוכו לפגוע בחיילי צה"ל.

שביתת המסחר ברוב ערי הגדה נמשכה גם בסוף השבוע, לבד ממקומות שבהוראת צה"ל ואבטחתו פתחו הסוחרים את חנויותיהם למספר שעות במשך השבת, כמו בטולכרם. היקף ההתנגשויות בין מפגינים לכוחות הביטחון בסוף השבוע היה קטן יחסית. הדבר נבע בחלקו ממזג האוויר הגשום.

פרקליטי המגורשים יערערו

עורכי הדין של ארבעת הערבים מהרצועה שנגדם הוציא אלוף פיקוד הדרום צווי גירוש, יגישו היום ערעור לבג"ץ על הצווים.

תקריות סוף השבוע

מספר תקריות בולטות שהיו בגדה בסוף השבוע:

● שני בקבוקי תבערה נזרקו שלשום בבוקר לעבר סיור מג"ב, מכיוון חורשת עצים לעבר הציר הראשי, בסמוך לכפר סיר אל־חרבייה ליד ג'נין. הסיור רדף אחרי הזורקים ולכד אותם.

● בכפר סלפיט שבשומרון היתה שלשום התפרעות אלימה של עשרות רעולי פנים, שתקפו את נקודת המשטרה במקום באמצעות אבנים, בקבוקים וברזלים. החיילים השתמשו בכדורי גומי, בגז ובאש חיה. שני צעירים נפצעו.

● אמש נמסר ממקורות ערביים על הפגנה בכפר סילוואד שליד רמאללה. שני צעירים נפצעו, אחד מהם — קשה. דובר צה"ל טרם מסר פרטים על תקרית זו.

● במחנה הפליטים בלטה נרשמו הפרות סדר בעקבות ביקורו של תת־מזכ"ל האו"ם מארק גולדינג במקום, עם שני צוותי טלוויזיה. על המחנה הוטל עוצר.

● רכב ערבי פגע אמש בחייל לאור כהן (19.5) ליד הישוב עתניאל באזור הר חברון. החייל נפצע באורח בינוני ופונה לבית החולים "סורוקה" בבאר־שבע. שלטונות הצבא בודקים אם מדובר בתאונת דרכים כתוצאה מהחלקה, ופגיעה בחייל שהיה עסוק בפינוי מחסום מהכבישים, או שמא מדובר בפיגוע על רקע חבלני.

מדד דצמבר

(סוף מעמוד 1)

(בנקודות — 2,676.4), לאחר עלייה של 15.1% במשך שנת 1986. מדד מחירי תשומה בבניה למגורים עלה במשך השנה שחלפה ב־23.7% (2,616.4 נקודות) לעומת עלייה של 24.0% בשנת 1986.

כ־75% מ"סל" התצרוכת של מדד המחירים לצרכן, התייקרו במשך 1987 בשיעורים שבין אחוז אחד ל־30%. כ־15% התייקרו בפחות מאחוז אחד וחלקם אף הוזלו. כ־10% ממוצרי הסל התייקרו בשיעורים שמעל ל־30%. מוצרי אנרגיה לצריכה כגון גז, נפט, סולר והלק מחירי מוצרי מזון אחרים כגון ביצים בשר קפוא והירקות נשארו יציבים במשך 1987 ותרמו למיתון עליית המדד.

בשיעורים גבוהים במיוחד התייקרו: שירותים רבים כגון: אגרות ממשלתיות (ב־71.6%), שירותים אישיים כגון עזרה בבית (53.2%), שירותי בריאות (51.6% — 33%), שירותי בידור (50.4% — 34.4%) ותחבורה ציבורית (34.4%).

בתגובה למדד המחירים הביע ביום שישי שר האוצר משה ניסים "שביעות רצון מסויימת".

ארנון טיברג, מנכ"ל התאחדות התעשיינים, אמר בתגובה כי נתוני המדד מוכיחים כי זו השנה השנייה בה מתייצב המשק על רמת אינפלציה שנתית של כ־17%. לדבריו, לאור התייצבות האינפלציה על רמה כזו, יש לבטל את שיטת תוספת היוקר, הגורמת לעליית השכר הריאלי במשק ויוצרת לחצים אינפלציוניים מחודשים.

נשיא אגוד לשכות המסחר נגד זעזועים בשער החליפין

"שיעור העלייה הנמוך במדד המחירים לחודש דצמבר וב־1987 כולה, מצביע על הצלחת המדיניות הכלכלית" אמר אתמול דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר בישראל. גילרמן ציין, כי במידה והפיחות של ינואר 87 לא היה מתבצע היה המדד יכול להיות אף נמוך יותר ובסדר גודל של 12% בלבד.

קיסר: נתבע תוספות על יסוד גידול בתפוקה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר בסוף השבוע ל"הארץ" כי תביעות השכר של ההסתדרות ב־1988 יהיו מבוססות על גידול של 4.4% בתפוקה במהלך 1987 ו־2% במהלך 1986. אומדן ההסתדרות לגידול התפוקה ב־1988 מסתכם ב־3.2%. על יסוד נתונים שנמסרו לקיסר על ידי כלכלנים בבנק הפועלים והמכון הכלכלי חברתי של הוועד הפועל.

העצמאיים: הפחתת המיסים תשמור מפני האינפלציה

אלדד בוקשפן, נשיא ארגוני העצמאיים בירך אתמול על הצלחת האוצר בהפחתת שיעורי האינפלציה ב־1987 ואמר כי על מנת להמשיך בתהליך יש להמשיך ולהוריד את המדד ולפתוח את 1988 בהפחתת נטל המיסים.

צלם عن الاصل

صورة عن الاصل

חדשות כלכלה

מחירי האשראי בבנק לאומי
ליום 17/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית – לקוחות מסחריים	ריבית חודשית – לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" – הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה־31.3.88	1.0%	
	עד ה־30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	1.0%	

* עמלת הקצאה לתקופה עד ה־31.3.88 - 3%, עד ה־30.6.88 - 4.5%
פרטים וגובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

עובדי חב' "דובק" יחזרו לעבודה תמורת התחייבות לזירוז בדיקה של המחירים

גם אם יחודש הייצור היום יימשך המחסור בסיגריות עד סוף השבוע

מאת יונתן שרמן

ראשי העובדים ב"דובק" כינסו ביום ו' את מועצת העובדים לאחר פגישות עם פקידים במשרד התעשיה והמסחר והביעו נכונות, על תנאי, לחדש את הייצור במפעל.

העובדים מתנים את ההחלטה לחדש את הייצור בכינוס ישיבה משותפת של עובדי "דובק" ומנהליה עם מנכ"ל משרד התעשיה וכלכלני המשרד וקבלת התחייבות להשלמת הבדיקה של משרד התעשיה בתוך מספר ימים (השבתת מפעלי "דובק" באה לקדם את דרישתם להעלאת מחירי הסיגריות בשיעור של 17 אחוזים, כדרישת הנהלת החברה).

נכונותם של העובדים לחדש את הייצור נובעת בין השאר מפניה של מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, שהבטיח לעובדים את גיבויו בעתיד, אם בדיקת משרד התעשיה תתעכב.

הנהלת "דובק" השלימה את העברת כל החומר הנדרש על ידי משרד התעשיה – הדו"חות הכספיים של החברה לשנים '86 ו־'87. מסמכים אלו הועברו לרואה החשבון החיצוני, סעד רסולי, הבודק את מחירי הסיגריות וההערכה במשרד התעשיה היא, כי ניתן לסיים את הבדיקה בתוך ימים אחדים.

גם אם תתקבל ההחלטה על חידוש הייצור היום או מחר בבוקר, יהיה מחסור בסיגריות כל השבוע, כיון שדרושים יום עד יומיים להפעלת קו הייצור ועוד יום לפחות להפצת הסיגריות לנקודות המכירה.

בחנויות מדווחים על מחסור בכל סוגי הסיגריות מתוצרת מקומית ובסיגריות מתוצרת חוץ.

במשרד התעשיה ממשיכים בהליכים להסרת המיסוי מסיגריות מיובאות, כדי להתמודד עם אפשרות המשך השבתת מפעלי הסיגריות על ידי "דובק".

הארגון הארצי של שירותי כוח אדם הגיש הצעה למיסוד יבוא של עובדים

ההצעה הוגשה לשר העבודה, משה קצב • להערכתם, עובדים בארץ 5,000 פועלים זרים בלי היתר ו־2,000 – פועלים עם היתר

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

הצעה למסד יבוא פועלים זרים, בתיאום עם הממשלה וההסתדרות, הוגשה לשר העבודה משה קצב על־ידי הארגון הארצי של שירותי כוח אדם.

משה קצב

בתזכיר מפורט שהוגש לשר ולשורה ארוכה של גורמים הקשורים בנושא, מבקשים בעלי משרדים ליישום ותיווך עובדים ברמות שונות, להביא להסרת ההגבלות החלות כיום על יבוא של כוח־אדם זר לארץ.

הארגון הארצי של שירותי כוח אדם מייצג כמחצית מהמשרדים העוסקים בנושא. היו"ר, אהרון גפן, ונציגות מטעם הארגון, מקיימים שורה של פגישות שקיבלה משנה דחיפות בימים האחרונים, לנוכח המחסור בידיים עובדות בקטיף ובמספר ענפי תעשיה, בשל היעדרות עובדים מהשטחים.

הם טוענים בתזכיר כי תופעת העובדים הזרים אינה יחודית לישראל, אלא מהווה חלק מתופעה בינלאומית כלל־עולמית. להערכתם, בארץ שוהים ועובדים באופן בלתי חוקי כ־5,000 עובדים זרים, לעומת כ־2,000 עובדים זרים השוהים על־פי היתר. לדבריהם יש צורך להוסיף עוד כ־3,000 עובדים זרים למשק. הם מציעים להבטיח עדיפות במתן היתר לעבוד ליהודים, בין אם מדובר באשרת עליה או ביקור. מוצע לקיים מעקב וביקורת אחר עובדים זרים באמצעות המשרדים לשרותי כוח־אדם, המהווים חלק מלשכות המסחר, באמצעות המעסיקים למיניהם, שירות התעסוקה ובשיתופן של ההסתדרויות המקצועיות. ועדה משותפת לגורמים אלה אמורה על־פי ההצעה להגדיר גם את המחסור הריאלי בכוח־אדם, לפי ענפים ומקצועות, ולהמליץ על מתן היתרי עבודה.

לעומתו טוען מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, כי "ייבוא כוח־אדם לישראל מארצות מסויימות באירופה לביצוע עבודות מקומיות, הוא בבחינת הליכה בדרך ההתנגדות הקלה לפתרון בעיות חיוניות במשק. הבאת פועלים ועובדים זרים לארץ תהיה בכיה לדורות ומישגה ללא תקנה". קיסר הודיע שההסתדרות שוללת מכל וכל יבוא כוח־אדם, ולא תשלים עם פתיחת המשק לעובדים זרים.

הוא מסר כי לנציגי ההסתדרות בשירות התעסוקה הממלכתי ניתנה הוראה להתנגד בתקיפות למתן היתרים לייבוא כוח־אדם זה, אם באופן מאורגן באמצעות חברות פרטיות, ואם ישירות על מעסיקים.

לטענת קיסר, כוח האדם הנמצא בישראל יכול לענות על צרכי המשק.

בתשובה לשאלה כיצד דבריו מתיישבים עם המחסור בפועלי קטיף והמחסור בעובדים שנוצר כתוצאה מהעדרות עובדי השטחים ממפעלי ייצור, אמר מזכיר ההסתדרות כי יש להיערך לכך על־ידי יעול ומיכון, ולא על־ידי ייבוא עובדים זרים.

"איאלץ לאשר הבאת פועלים מאירופה ולבנון"

(עו). "אני חושב שעם ישראל יכול להתקיים בלי עבודה של פועלים מהגדה או מלבנון ופורטוגל, אולם אם לא תהיה ברירה איאלץ לאשר הבאתם של פועלים מאירופה ומלבנון לעבוד בישראל" – אמר שלשום שר החקלאות, אריה נחמקין, בעת ביקור שערך בעמק הירדן.

בפגישה עם נציגי המשקים, אמר נחמקין בין השאר: "הפועלים שנעדרים כיום מעבודתם עושים זאת על גב האוכל של ילדיהם. אינני מאמין כי יוכלו להחזיק מעמד לאורך זמן. אולם עלינו לקחת בחשבון כי כאן נחשפה עובדה מצערת – שאנו איננו מסוגלים לעבוד בחקלאות ובבניין בכוחות עצמנו. הגיע הזמן שנחזור לעבודה ללא כוחות־עזר מבחוץ".

השר התייחס גם להצעתו של גנדי זאבי – לתת לישובים בגדה וברצועה לנסות ולקיים עצמם ללא תקציבים מועדפים, ובכך, ללא כל צורך הכרעה פוליטית תעשה הכלכלה את שלה וישובים אלה ייחנקו. נחמקין התנגד להצעה זו בתוקף, וטען שהיא מזיקה ומקלקלת. "עברנו טראומה קשה בימית, עת נאלצנו לוותר על ישובים שבנינו. אינני חושב שהיום יש צורך להציג ישובים כערך אלקטוראלי שיש לשאוף אליו".

מנכ"ל מפעלי ים המלח נדרש להתפטר מדירקטוריון בל"ל

מחשש לקיומם של ניגודי אינטרסים בין תפקידו בבנק לתפקידו בים המלח • המנכ"ל, אריה שחר: מקורה של הדרישה בצביעות פוליטית

מאת יהודה שרוני

אריה שחר, מנכ"ל מפעלי ים המלח, נדרש על ידי גורמים באוצר וברשות החברות הממשלתיות, להתפטר מתפקידו כדירקטור בבנק לאומי, על רקע החשש לקיומם של ניגודי אינטרסים בין שני התפקידים.

ברשות החברות הממשלתיות הוכנה חוות דעת משפטית, ממנה עולה כי כהונתו של שחר בשני התפקידים עלולה ליצור ניגוד בין האינטרסים שלו כמנהלה של חברה ממשלתית, לבין תפקידו בבנק לאומי.

חוק החברות הממשלתיות אוסר על מנכ"ל חברה ממשלתית לקבל שכר נוסף לזה שהוא מקבל מהחברה הממשלתית. אריה שחר מקבל בנוסף לתפקידו כמנכ"ל בים המלח שכר נוסף, המגיע ל־250 דולר לכל ישיבת דירקטוריון.

אריה שחר

נודע, כי שחר מסרב להתפטר מתפקידו בבנק לאומי, בטענה שבידיו חוות דעת נגדית של היועץ המשפטי של מפעלי ים המלח, שאינה מונעת ממנו לכהן גם בבנק לאומי. חילוקי הדעות בעניין יובאו להכרעתם של השרים הממונים, שיקבעו תוך פרק זמן סביר, אם שחר יוכל לכהן ברוטציה בשני התפקידים.

אריה שחר מסר, כי הדרישה להתפטרותו באה "מטעמי צביעות פוליטית". לדבריו, בעבר היו מקרים חמורים משלו, כמו אהרון סהרוב שכיהן בו זמנית בבנק לאומי, ותפקד יו"ר דירקטוריון כימיקלים לישראל, "אך איש לא אמר לו דבר על כך".

חברות התעופה הישראליות למשרד האנרגיה: לבטל את ייקור הדלק למטוסים

מאת זהר בלומנקרנץ

חברות התעופה הישראליות ביקשו את משרדי האנרגיה, התחבורה ואת מינהל הדלק לבטל את יקור הדלק למטוסים בשיעור 10%. בפניות נפרדות של "אל על" "ארקיע" ו"סאן דור", הן ביקשו מהגורמים האחראים לשוב ולדון מחדש בהעלאת מחיר הדלק, כמו־הותן על אי שיתופן בדיונים על העלאת המחירים.

לטענתן מחירי הדלק ובכלל זה הדלק למטוסים יורדים בעולם. לטענתן נקבעו מחירי תעריפי הטיסות לעונת החורף והעלאת הדלק לא הובאה בהם בחשבון. חברות התעופה רמזו, כי לא יהיה מנוס ממילוי דלק בחו"ל, דבר שעשוי לפגוע בהכנסות ממכירת דלק למטוסים בישראל. מחירי הדלק למטוסים נמצאים מחוץ לפיקוח.

ערך את העמוד יצחק לאור

שובל: ישראל צריכה להיערך לקיצוץ דרמטי בסיוע מארה"ב

מאת אריה לביא

ישראל צריכה להיערך לקיצוץ ניכר בסיוע מארה"ב מהשנה הבאה – אמר זלמן שובל יו"ר תנועת אומץ. בארה"ב, סבור שובל, כבר נערכים למשבר שעשוי להיות אחד הקשים בעשרות השנים האחרונות, ואילו בארץ לא מתייחסים לסכנה.

שובל שחזר לא מכבר מביקור ממושך בארה"ב אמר שבשיחות עם בנקאים ואנשי מימשל בארה"ב התרשם שבסוף 1989 צפוי משבר עמוק בכלכלה האמריקאית שיביא לקיצוץ בתקציב הסיוע של ארה"ב.

אגד במו"מ עם חברה צרפתית על שותפות בהשקעה בשיפוץ הכרמלית

היקף ההשקעה – בין 8 ל־10 מיליון דולר • תוצאות המכרז הבינלאומי שפרסמה עיריית חיפה יפורסמו בסוף החודש או בחודש הבא

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

"אגד" מנהלת מו"מ עם חברה צרפתית על שותפות בהשקעה בהיקף של בין 8 ל־10 מליון דולר בשיפוץ הכרמלית בחיפה, שהפעלתה הופסקה לפני יותר משנה בגלל בעיות בטיחות. החברה הצרפתית בנתה ומפעילה את הרכבת התחתית החדשה בקהיר, והיא בין ארבע חברות מחו"ל שהגישו הצעותיהן במכרז הבין־לאומי שפירסמה עיריית חיפה. בשל סיבות בטיחות הופסקה תנועת "הכרמלית" לפני יותר משנה.

המכרז נסגר ותוצאותיו יפורסמו בסוף חודש זה או בתחילת החודש הבא.

חברה ישראלית לא נגשה למכרז, אולם, החברות המתחרות מחו"ל בודקות אפשרות לשתף גורמים ישראליים בפרוייקט, אם יזכו בו. בין השאר, נוהלו מגעים גם עם חברת "סולל־בונה" לביצוע העבודות במנהרת הכרמלית. לבד מהחברה הצרפתית, נגשו למכרז חברות משוויץ, ספרד וגרמניה המערבית.

על־פי אחת האופציות שנכללו במכרז, תעניק עיריית חיפה זכויות בלעדיות לתפעול קו הכרמלית המשופץ למשך שנים מספר לחברה שתסכים להשקיע מכספה את מלוא הסכום הנדרש לשיפוץ הקו. אם לא תימצא החברה שתסכים לאופציה זו תאמץ עיריית חיפה למימון ממקורותיה ומהלוואות מהבנקים את מלוא הסכום הנדרש לפרוייקט.

בשלב מאוחר יותר מתכוונת העיריה לפרסם מכרז נוסף להארכת הכרמלית ב־14 ק"מ תוך כריית מנהרות נוספות שתאפשרנה הובלת נוסעים לנוה־שאנן, אחוזה ובית החולים רמב"ם בחיפה בנוסף לקו הקיים מהעיר התחתית למרכז הכרמל. ההשקעה בתוספת הקווים מוערכת ב־200 עד 300 מיליון דולר.

קבוצת סהר רכשה מבל"ל חלק מ"בניין המגינים" בחיפה

מאת אריה לביא

קבוצת "סהר" רכשה מבנק לאומי שתי קומות בבנין המגינים בחיפה שם שכנו המשרדים הראשיים של הבנק בצפון הארץ. שטח שתי הקומות – 1230 מ"ר והן נמכרו תמורת 1.3 מיליון דולר.

קבוצת "סהר" השלימה בסוף השבוע שעבר את השתלטותה על רוב בניין המשרדים "היכל הסיטי" שבנו קונסרן סולל בונה עם חברת רמיר שבבעלות משפחת יורסין באזור מנשיה בתל אביב. כעת מחזיקה קבוצת סהר בכ־60 אחוז מהשטחים בבנין ובכלל זה הקומה העליונה המיועדת להנהלת חברת "סהר החזקות".

"היכל הסיטי" הוא מבניני המשרדים החדישים בתל אביב והשלמתו מסתיימת כעת, בפיגור מסויים לעומת ההבטחות שניתנו לדיירים. אחת מהתלונות בעניין זה, של ד"ר אמנון רפאל הגיעה אף לדיון בבית המשפט.

עד עתה היו לקבוצת סהר 6 קומות מכלל ה־15 קומות בבניין. שלוש מהן בבעלותה ושלוש בבעלות סהר החזקות. ביום ה' רכשה סהר החזקות שטחים נוספים לרבות קומות הקרקע המיועדות לחנויות. תמורת השטחים הנוספים שילמה סהר החזקות כשלשה מיליון דולר.

מנכ"ל חברת סהר החזקות אהרן אזועז מסר שההשקעה הכוללת של קבוצת סהר בבנין זה מסתכמת בכ־7 מיליון דולר. החברה מצפה לקבל עליה תשואה של 15%.

יעקב פישר ופרופ' מי־טל חזרו בהם מהמסקנה כאילו האינפלציה בחודשים האחרונים 1.8% לחודש ו־24% לשנה

מאת דן מגיר

במכתב אל הסטטיסטיקן הממשלתי, פרופ' משה סיקרון, בנוגע לביקורת ולהדים שעורר מחקרם בעניין השפעת גורמי העונתיות על שיעור האינפלציה בחודשים האחרונים, חזרו בהם יעקב פישר מבנק ישראל ופרופ' שלמה מי־טל, מנהל הרשות לתכנון לאומי, מהמסקנה כי לאחר ניכוי גורמי העונתיות, שיעור האינפלציה בחודשים ספטמבר־נובמבר 1987, עמד על 1.8% בחודש ובחישוב שנתי בין 20% ל־24%, ולא 16% כפי שמוסרת הלשכה לסטטיסטיקה."

במכתבם לפרופ' סיקרון, כתבו השניים: "אנו מצטערים על הפרסומים בעתונות בנושא הנידון. המחקר שאנו עורכים הוא בעיצומו ולכן מסקנות הפרות עלולות להטעות. גם אנו הזהרנו בטיוטת התזכיר מהטיה שיכולה להיגרם כתוצאה ממיעוט התצפיות. כדי למנוע אי־הבנות, ברצוננו להבהיר כי:

* התזכיר לא מתייחס כלל וכלל לשיטת המדידה של מדד המחירים לצרכן ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לכן, הפרשנות בכלי התקשורת כאילו התזכיר מציג מדד מחירים שונה או אלטרנטיבי למדד הרשמי לקויה מיסודה.

מקובל עלינו שניכוי עונתיות היא שיטה סטטיסטית שמטרתה לאפשר מעקב אחרי המגמה בנתונים. גורמי העונתיות, המתארים את ההתנהגות העונתית במשך השנה, מחושבים מתוך הנתונים הבודדים עצמם. הגורמים הם אומדנים ואינם נצפים וחישובם דורש שנים מספר של נתונים בעלי התנהגות סדירה.

* בדיון פנימי על התזכיר שהתקיים ביום ב' האחרון בבנק ישראל, הדגישו המשתתפים שהתקופה של אינפלציה איטית יותר, מאז הנהגת תכנית הייצוב, אינה ארוכה דיה לקביעת גורמי עונתיות מהימנים כדי לעמוד על מגמת האינפלציה ושינויים אפשריים בה במשך שנת 1987 (על פי המודל שבו אנו משתמשים נדרשות לפחות 36 תצפיות ואילו מאז התכנית ביולי 1985 חלפו רק 28 חודשים). השינוי החריף שחל במגמת האינפלציה בשנתיים האחרונות לעומת התקופה שלפני הנהגת תכנית־הייצוב מקשה על חישוב גורמי עונתיות עדכניים ורק תוספת אינפורמציה תאפשר התגברות על בעיה זו.

* לאור הביקורת שהושמעה בדיון, אנו מסכימים שקשה עדיין ללמוד מבחינה סטטיסטית מה היא מתכונת העונתיות המדוייקת של מדד המחירים לצרכן כעת ולכן מה מגמת האינפלציה הנוכחית. מכאן שהמסקנה הכתובה בתזכיר ש"בספטמבר־נובמבר חזר קצב האינפלציה מבחינת מגמתו לזה, שאפיין את תחילת השנה, כ־1.8% לחודש" טעונה בדיקות נוספות. לדעתנו, חשוב להמשיך בנסיון לאמוד גורמי עונתיות מהימנים עבור המדד שיהיו מקובלים על כולם. אנו מתכוונים להמשיך בעבודתנו בנושא זה, תוך התייעצות עם מומחי הלשכה לסטטיסטיקה."

הוצאת שוקן מזמינה אותך
לערב עיון לקראת צאתו לאור של הספר
מרטין בובר
ארץ לשני עמים
בעריכת פול מנדס־פלור
מנחה ח"כ שולמית אלוני
בהשתתפות
פול מנדס־פלור
אריה סימון
אדיר כהן
קטעי־קריאה: עידית טופרשון
הערב, יום א' 17.1.88, בשעה 20:00 בגלריה גורדון
רח' גורדון 60 תל־אביב
ש
הוצאת שוקן/ירושלים ותל־אביב

שרות חקירות כללי ש.ח.כ
מקבוצת "השמירה"
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!
בחקירות בינלאומיות
איתור אנשים ורכוש
בדיקת מעמד כלכלי
בדיקות גרפולוגיה
תל־אביב, רח' אנגל 8
טל. 623084, 621975 (03)

"אפשר"
אגודה לפיתוח שירותי רווחה
שהוקמה ע"י בוגרי וידידי המדרשה להכשרת עובדים חינוכיים־סוציאליים
"שולחן" ראשון בשנת תשמ"ח:
הכשרת כח־אדם למגזר החינוכי־סוציאלי (המדרשה)
14.30–13.45 – ארוחה
14.45–14.30 – יושב־ראש: ד"ר צבי פיין
דברי פתיחה: ד"ר איתן ישראלי
15.00–14.45 – הצגת המדרשה: מר יעקב סדן
15.25–15.00 – הרצאה ראשונה: מר ברוך עובדיה
15.45–15.25 – הרצאה־שניה: מר אהרון לנגרמן
16.55–15.45 – דיון, מנחה: ד"ר מאיר חובב
17.10–16.55 – נסיון ישום: ד"ר איתן ישראלי
יום שלישי כ"ט בטבת, תשמ"ח (19.1.88) ירושלים
פרטים: טלפון מס' 02-419264 (עבור אילנה)

המטבח המודרני

המטבח המודרני עם 3 פטנטים חובה!
1 מיחם אוטומטי I.S.E. מים רותחים מיד וכל רגע
2 כיורי מטבח אורגינאליים American Standard 4 דגמים 4 צבעים עם ברזים קרמיים אורגינאליים של אמריקאן סטנדרד
3 טוחן אשפה I.S.E. היחיד בשוק העשוי נירוסטה 2 כווני סיבוב אוטומטיים
יבוא בלעדי: א. רובינסקי
כיכר המושבות, פינת החשמל 2 ת"א טל. 625936, 03-612193

בזכות תיק ההשקעות שלך - מגיע לך כרטיס "ויזה זהב" חינם לשנה.
ממש מתנה.
חשבון יומי זהב
לבעלי השקעות של 50,000 ש"ח ומעלה
לבעלי השקעות הכוללות קופות גמל - מ־75,000 ש"ח ומעלה.
בנק לאומי - רווח יומי

הארץ

יום א' כ"ז בטבת תשמ"ח
17 בינואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 – טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

לא בגירוש בלבד מדובר

מועצת הבטחון של האו"ם קראה לישראל, ביום ה' שעבר, "לבטל את הצווים בדבר גירושם של פלשתינאים ולוודא שאלה שכבר גורשו, יוכלו לשוב לאלתר לשטחים המוחזקים". כמו כן דרשה מישראל לחדול מגירושים נוספים. קבלת החלטה זו לא תעזור לארבעת המגורשים ולא תחליש את רצונה של ממשלת ישראל לגרש פלשתינאים נוספים. ואשר לגורלם של חמישה מהם אשר צו גירוש הוצא לגביהם, אין הוא תלוי בהחלטת מועצת הבטחון אלא בפסיקתו של בית המשפט הגבוה לצדק, אליו עתרו נמעני הצו.

נציג ארה"ב נמנע מלתמוך בהחלטת המועצה, הימנעות זו נרשמה אצלנו כהישג מדיני, על רקע העובדה שאותו נציג הרים את ידו, לפני עשרה ימים, בעד הצעת ההחלטה שגינתה את כוונת הגירוש. הערבים הבינו כי ארה"ב לא תוכל שלא לתמוך בהצעת ההחלטה השניה, מאחר שצידדה בראשונה; ויש מקום להעריך כי ויתרו על הניסיון להחריף אותה על ידי איום בסנקציות כלשהן, כדי להיות בטוחים בתמיכה אמריקאית. אם הערבים פעלו מתוך חישוב זה נחלו אכזבה; והם אף לא הסתירו אותה.

הנציג האמריקאי נימק את הימנעותו באומרו כי "ישיבות חוזרות ונשנות במועצת הבטחון אינן מסייעות להרגעת השטחים". שגרירנו באו"ם ציין את ההימנעות כסימן לכך שעמדת ארה"ב "נוטה עכשיו לכיוון האחר", והרחיק לכת באומרו כי "אולי תוסיף לנוע עוד יותר".

מאחר וארה"ב תמכה בגינוי הראשון, היה מובן מאליו שלא תוכל להטיל וטו על ההחלטה השניה; ויש מקום להתייחס אל ההימנעות עתה כאל נסיון לתקן את עמדת ארה"ב, תוך התחשבות בביקורת שנמתחה עליה בירושלים. ככל הנראה היה זה מזכיר המדינה שהורה על תיקון זה, בניגוד לדעתו של עוזרו, ריצ'ארד מרפי, ופקידים אחרים.

ג'ורג' שולץ הוכיח פעם נוספת את כנות ידידותו כלפי ישראל; אולם כדאי שלא נעלים עין מהעובדה כי, ככלות הכל, גם הוא הניח להצעת־ההחלטה האנטי־ישראלית לזכות בגושפנקא של מועצת הבטחון. בין ארבע־עשרה המדינות שהצביעו בעדה היו גם בריטניה וצרפת, ואם כי לא נסתכן בסיכון רב מדי אם נסרב לפעול בהתאם לרצונו של המוסד העליון של האו"ם, מוטב שלא נקל ראש בעמדתן של שתי המדינות האירופיות הגדולות.

הויכוח עם מרבית חברי מועצת הבטחון אינו, מיסודו של דבר, ויכוח בין ממשלות ויועציהן המשפטיים על השאלה אם סעיף 49 של אמנת ז'נווה הרביעית מחייב או אינו מחייב את מדינת ישראל. החלטת מועצת הבטחון משקפת ויכוח עקרוני בין דעת הקהל הבין־לאומית, ברובה המכריע, לבין ישראל, ביחס למדיניותה לגבי עתידם הפוליטי של השטחים המוחזקים ותושביהם הערבים־פלשתינאים. ההימנעות האמריקאית בהצבעה, בעוד שיש בה משום רי־כך לטובתנו, מעידה בכל זאת עד כמה מדיניות זו מתקבלת בספקנות גם בדעת הקהל האמריקאית. ועם כל הוקרתנו את יחסו מלא ההבנה והאהדה של שולץ, ניטיב לעשות אם נשים לב לקולות הביקורתיים הנשמעים באמצעי התקשורת בחוגי ארה"ב.

ביקורת זו נאמרת עתה בשיטות התגובה של צה"ל על המהומות, בצווי גירוש וכיוצא באלה נושאים אקטואליים, אבל גם היא עתידה להתמקד, ככל שיחלוף הזמן, בשורש הבעיה. שלטון ישראלי על מיליון ושלוש מאות אלף ערבים בשטחים המוחזקים נתפס יותר ויותר באמריקה [illegible] להסבירה שוב אינם צפויים להיקלט.

למה הם מתמהמהים

בהתנגדותם להקדמת הבחירות, יצחק שמיר ושמעון פרס חוטאים לאחריותם הממלכתית

מאת אברהם טל

ברוב העניינים החשובים יצחק שמיר ושמעון פרס חלוקים קשות, אבל בדבר אחד שניהם מסכימים, ואף מאמצים והאת־ידיהם: יש לקיים את הבחירות במועדן, והיינו בנובמבר, אין להקדימן.

כל המתבונן באופן אובייקטיווי וללא חשבון מפלגתי בזירה הפוליטית יגיע למסקנה שהקדמת הבחירות היא הדבר הנבון, המתבקש והחיוני בנסיבות הקיימות. הדבר הבולט ביותר בשטח הוא שהממשלה מיצתה את יכולתה (והעומה מלכתחילה) בתחום המדיני. היא איננה מסוגלת לגבש מתוך אחדות דעות הצעה ישראלית אופראטיווית מוסכמת בעניין השאלה המרכזית של הפרק – קידום תהליך השלום התקוע.

הליכוד יחדל להיות ליכוד אם יסכים לפתרון מקובל על מפלגת העבודה, ומפלגת העבודה לא תהיה מפלגת העבודה אם תסכים לפתרון שיתקבל על דעת הליכוד. הכל יודעים זאת, ולכן נשואות העיניים לנובמבר 1988, מתוך תקווה, שבמועד זה תיפול הכרעה שתאפשר תזוזה: לשם – או לשם, ובלבד תזוזה. אין ביטחון שתיפול הכרעה והתבת בבחירות. – אבל אין לנו תקווה אחרת.

***

גם לולא התחוללו המאורעות בשטחים – לא היה טעם לדחות את הבחירות עד נובמבר: התיקו בלשון נקיה, והשיתוק המדיני בלשון בוטה, "ימשיכו" להתקיים עד נובמבר בדיוק כפי שהם עכשיו, ואין סיבה לדחות את ההכרעה. אבל באחרונה נוצר גורם חדש, המאורעות בשטחים, וגם אם הדבר אינו בעיה, צריך להודות באומנו: הם מעניקים דחיפה עליונה לצורך במציאת פתרון יסודי.

הדבר מסתבר על נקלה לגבי מפלגת העבודה ותכניותיה: שמעון פרס סבור שמדיניות השב"ואל־ תעשה הנקוסה בפועל בידי־ה' ממשלה מובילה לאסון. דמוגרפי, מדיני ואולי גם צבאי; איך יכול הוא לעמוד מנגד בחוסר אונים, ללא מעש, ולהמתין לנוכח ההידרדרות הנמשכת והסכנות המתעצמות – לתאריך הפורמאלי, שיאפשר להביא את העניינים במלוא הבחירות ההדיפות להכרעת העם?

הוא הדין בליכוד. במחנה הימין לא מעטים סבורים כי יצחק שמיר בוגד ברעיונות הליכוד ואינו מבצע את מדיניותו. טוענים כי יש לטפל ביד אחרת במאורעות בשטחים (החל ב"יד חזקה" וכלה ב"תשובה ציונית"), אבל הדבר נמנע בגלל קיומה של ממשלת האחדות הלאומית. גם הליכוד, אם הוא נאמן לדרכו, לא יכול להיות מאושר מן השיתוק שאחז בממשלה.

ובארץ מתחולל ויכוח סוער על בעית השטחים ועל תהליך השלום, בקרב הציבור והמפלגות. הויכוח, גורלי לנו ולדורות הבאים, מתחולל בחלל ריק. הכל יודעים, ש"עד נובמבר ממילא אי אפשר לעשות כלום", ולכן הויכוח ארטילאי, אקדמי להחליט. לא נבקשים שום צעדים (לבד מאלה ששמעון פרס חושב שהוא נוקט) לפתרון ארוך־טווח של הבעיה. מתבצע רק המינימום העיוני שעליו ניתן להגיע להסכמה בממשלת האחדות הלאומית. המינימום הזה הוא בדרג משטרתי – לנסות ולשמור על הסדר. ותו לא.

***

השמעו מספר טענות, עניינית כביכול, נגד הקדמת הבחירות. באף אחת מהן אין ממש:

● "צריך תחילה להשיב את הסדר על כנו". כבר נתבדתה התקווה שמאורעות בשטחים הם "גל שיחלוף במהרה". אפילו יחלוף, יתחדש בוקדם ויתעצם בהיעדר פתרון ארוך־טווח. החזרת הסדר היא רק תירוץ להוסר היכולת לנקוט צעדים ממשיים יותר.

● "לממשלה יש עדיין תפקידים חשובים במשק – שמירת היציבות". לאחר אישור התקציב האחרון הסתיים למעשה תפקידה העיקרי של הממשלה בתחום הכלכלה. דחיית הבחירות עד נובמבר רק מגדילה את הסכנה הפוטנציאלית של כלכלת בחירות – מצד משרדים ממשלתיים ומצד ההסתדרות (במו"מ השכר באביב).

● "שיקולים מכניים אינם מאפשרים את הקדמת הבחירות". אין בטענה זו ממש. אפשר בהחלט לערוך את הבחירות במאי. הלוא ניתנת כאן הודעה מוקדמת של יותר משלושה חודשים, וכבר היו דברים מעולם.

● "כל עוד הדבר אפשרי, צריך לשמור על מועד הבחירות הנקבע בחוק". אין מניעה – לא בחוק ולא בחוקה הבלתי כתובה שלנו – להקדים את הבחירות. כאשר נוצר קונסנסוס ציבורי שהקדמתן רצויה – ראוי לעשות זאת. יש מדינות מתוקנות שבהן מקדימים בחירות כאשר הדבר נוח למפלגת השלטון לבדה; אצלנו תוקדמנה הבחירות על יסוד הסכמת שתי המפלגות הגדולות המתחרות על השלטון.

מספר חברי כנסת אינם מעוניינים בהקדמת הבחירות, מטעמים אישיים: נותרו להם 10־11 חודשים בלבד לחבוק את כורסאותיהם בכנסת, אליהן לא יחזרו, ואין בלבם רצון לוותר אף לא על טיפת צוף יוקרתית אחת. יש גם סיעות קטנות שבחירות (בכל מועד שהוא) לא יוסיפו להן דבר, ובמקרה הטוב לא יגרעו.

אבל איזה שיקול ממלכתי יכול להצדיק את התנגדותם של יצחק שמיר ושמעון פרס להקדמת הבחירות – ומקבים במפלגותיהם נותן לדעתם משקל מכריע גם בנושא זה? האם שמיר מקבל גם הוא החלטות על פי מספר החודשים שנותרו לו בלשכת ראש הממשלה, ולכן אינו נותן לו לוותר אף לא על טיפת שררה אחת, המגיעה לו מכוח בחירות והסכם שנערכו לפני למעלה משלוש שנים?

ואיך נצדיק את עמדתו התמוהה של פרס, אשר הבריח בשבוע שעבר הברזה שכולה פירכה? תחילה אמר: "אין שום תועלת בהקדמת הבחירות בכמה חודשים". האמנם? האם תת־אמת תקוותו המוצהרת שמפלגת העבודה תגיע בעקבות הבחירות לעמדה שתאפשר להניע את התהליך המדיני – האין תועלת בהקדמת תחילתו של התהליך בכ־מחצית שנה לפחות, מחצית שנה סוערת, שאת סכנותיה מי ישורו?

מיניה וביה הוסיף פרס כי לא היה מתנגד להקדמת הבחירות אך בשל קוצר הזמן הדבר אינו אפשרי – האמנם? האם מונחת על שולחנו חוות דעת מוסמכת של הממונה על הבחירות במשרד הפנים? אין זו עמדה ראויה למנהיג הרואה כאחד מתפקידיו העיקריים להמחיש לציבור השכם והערב את הסכנות האורבות מן השיתוק שאחז בממשלה.

עמדתו של פרס מעוררת תמיהות ברבר מביעה. לא פחות מעמדת שמיר. בהתנגדותם להקדמת הבחירות, שניהם חוטאים לאחריותם הממלכתית.

תוכנית האוטונומיה – הפתרון הריאלי היחיד

מאת יוסף בן־אהרן

הכותב הוא מנכ"ל משרד ראש הממשלה

בשבוע שעבר, ב־6 בינואר, העניק נשיא מצרים, חוסני מובארק, ראיון לעתון הכוויתי החשוב "אל אנבאא". בראיון זה אמר הנשיא מובארק, בין היתר:

"קמפ־דייויד כולל שני מסמכים: אחד הוא פתרון הבעיה המצרית־ישראלית והשני הוא המסגרת הכללית של העקרונות שעל פיהם תיפתר הבעיה הפלשתינית מכל האספקטים שלה. המסמך הראשון הסתיים בחוזה המצרי־ישראלי, זהו חוזה השלום ושיבתו של סיני למצרים. אשר למסמך השני, הנוגע לפתרון הבעיה הפלשתינית מכל האספקטים, כאשר דנו לגביו עם ישראל, מצאתי שאחינו הערבים תוקפים את המצרים משום שמצרים מנסה להגיע לפתרון הבעיה הפלשתינית. אם היינו ממשיכים בשיחות סביב המסגרת השניה של קמפ־דייויד, היינו היום במצב טוב יותר."

דברים אלה של נשיא מצרים הם מאירי עיניים. שכן פירושם הוא חד משמעי: הנשיא מובארק מצטער על כך שמצרים הפסיקה את המו"מ על פי הסכמי קמפ־דייויד. והוא מודה שאילמלא הפסיקו המצרים את שיחות האוטונומיה, לאחר מותו של הנשיא סאדאת, היו כיום הפלשתינים במצב טוב והרבה מזה שבו הם מצויים היום.

באותו ראיון הוסיף הנשיא מובארק ואמר כי "לו מצרים לא היתה מבודדת ומותקפת שעה שדנה במסגרת השניה של קמפ־דייויד עם ישראל, היינו כבר בשלבים מתקדמים של פתרון האוטונומיה". במלים אחרות: מצרים מצטערת על כך שהפסיקה את המו"מ על האוטונומיה והיא אומרת לפלשתינים ולמדינות ערב: אתם הרדיתם זאת מאתנו, ואתם איפוא אלה האשמים בכך שלא הושגה התקדמות לפתרון הבעיה הפלשתינית.

דבריו של הנשיא מובארק מבהירים לראשונה במפורש מדוע הפסיקה מצרים את המו"מ אתנו על תוכנית האוטונומיה, וכי היא עשתה כן בלחץ הגורמים הערביים האחרים. עד עתה נהגו הערבים להאשים שהשיחות הופסקו בגלל הדרישות המופרזות של ישראל. והנה אנו שומעים עתה מפי הנשיא מובארק עצמו מדוע הן הופסקו. עם זאת, בהתבטאות פומבית אחרת טען הנשיא מובארק, בסתירה לדבריו לעתון "אל אנבאא", כי שיחות אלה הופסקו בגלל שישראל חוקקה את חוקי ירושלים והגולן. לטענה זו אין, למרבה הצער, בסיס. "חוק יסוד ירושלים – בירת ישראל" – התקבל בכנסת ביום 30.7.80. "חוק רמת הגולן" התקבל בכנסת ביום 14.12.81, ואף על פי כן, ב־20.4.82, כלומר, לאחר קבלת שני החוקים הללו, כתב הנשיא מובארק איגרת רשמית לראש הממשלה דאז מנחם בגין, שבה נאמר:

"אנו מתכוונים להמשיך לשאת ולתת אתכם, בעזרת ארה"ב כשותפה מלאה שלנו, עד אשר נגיע להסכם. חיוני הדבר שנבצע לפעולה את תהליך פתרון השאלה הפלשתינית שכן אנו נחושים בדעתנו להגיע להסדר צודק כולל ובר־קיימא של הסכסוך במזרח התיכון על פי סעיפי המסגרת של קמפ־דייויד המוסיף להיות המסמך המחייב היחיד בין שתי מדינותינו. זאת מדיניותנו כיום והיא תישאר ללא שינוי בעתיד".

כאמור, חוק יסוד ירושלים התקבל בכנסת כמעט שנתיים לפני שיגורו של המכתב הזה, ואילו על רמת הגולן הוחלה הריבונות הישראלית 4 חודשים לפני אותו מכתב. ברור, איפוא, שבאפריל 1982 הבין מובארק היטב שחייבים להמשיך בתהליך השלום עם ישראל, במסלול הזה של קמפ־דייויד, למרות שלפני כן התקבלו החוקים של החלת הריבונות הישראלית על ירושלים ורמת־הגולן. הטענה שבגלל חוקים אלה הופסקו שיחות האוטונומיה הושמעה רק לאחרונה.

אין לנו שום עניין בפולמוס עם נשיא מצרים. אדרבא, יש לנו עניין לפתור את הבעיות, למנוע אי הבנות עם המצרים ולעקור את כל שורשי האיבה והשינאה במזרח התיכון, כדי לעשות כן – וכפי שגם נשיא מצרים קבע במכתבו למר בגין, וכן בראיון הנ"ל לעתון הכוויתי – חייבים לחזור למסלול של קמפ־דייויד. איש איננו טוען, כמובן, שהמשימה תהיה קלה, ושכאשר נת־יישב לשולחן המו"מ הכל ייפתר במחי יד, ואולם זאת היא הדרך ההגיונית. מצרים הסכימה לכך. ישראל הסכימה. וארה"ב נתנה את ידה.

דווקא בימים אלה, לנוכח האירועים המתרחשים ביהודה, שומרון וחבל עזה, כולנו העובדה שתוכנית זו היא טובה, מתאימה וקולעת לפתרון הבעיות שבהן אנו נתקלים עתה. מעטים מבין אלה התוקפים את תוכנית האוטונומיה, או טוענים שהיא איננה ריאליסטית, טרחו אי פעם לקרוא אותה, וספק אם הם יודעים כי זאת היא תוכנית שפירושה אוטונומיה מלאה ומימשל עצמי של ממש, פרט לענייני בטחון ומדיניות חוץ. גדולתה של תוכנית זאת היא שהיא מספקת במידה מרבית את רצון הגורמים כולם, מבלי שהיא מחייבת גורם כלשהו לסגת מעקרונותיו. מי שרוצה ומעוניין בריבונות ישראלית על כל שטחי ארץ ישראל יכול לקבל את התוכנית הזאת, משום שכאשר יבוא שלב המו"מ, לאחר חמש שנים של דו קיום בשלום, במסגרת שלב המעבר, הוא יוכל לדרוש ריבונות ישראלית. מי שרוצה בריבונות ערבית יוכל לאחר אותן חמש שנים לדרוש ריבונות ערבית. על רקע זה יהיה מו"מ והרי בכך אנו רוצים: מו"מ ישיר עם שכנינו הערבים.

נכון, גם בדרך הזאת יוכנסו סיכונים. אך אין להשוותם לסיכונים של הדרך האלטרנטיווית המוצעת – הוועידה הבין־לאומית. העולם הערבי מפולג לגבי נושאים רבים ורק בנושא אחד הוא מאוחד – בשאיפה לוועידה בין־לאומית, החל מן הקיצוניים שבהם, כגון אש"ף וסוריה, ועד המתונים שבהם, כגון מצרים וסעודיה. מדוע מאוחדים הם כולם סביב תוכנית הוועידה הבין־לאומית? האם משום שכולם הפכו לפתע לשוחרי שלום וכולם רוצים בטובתנו, או משום שהם יודעים היטב שוועידה בין־לאומית, שבה המועצות תככב ככוכב ראשי, תסכן את האינטרסים של ישראל ותעמיד את ישראל על ברכיה?

התוכנית הערבית־סובייטית לוועידה בין־לאומית נועדה להכביס את ישראל למלכודת שממנה לא נוכל לצאת אלא אם נשלם מחיר יקר. לעומת זאת, כיום ברור יותר מאי פעם בעבר, שתוכנית האוטונומיה, על פי הסכמי קמפ־דייויד, שעליהם חתמנו, היא יותר טובה, ריאלית ובריאה לישראל מאשר כל תוכנית אחרת. מצרים, כאמור, כבר הסכימה לכך, וארה"ב חתמה על תוכנית זאת, ומדוע שלא נעמוד גם אנו על כך? זהו צו ההגיון וזהו צו האינטרס הלאומי. ואם הנשיא מובארק אומר בשבוע שעבר בימים אלה ממש, ולמרות האירועים ביהודה שומרון ועזה שיש להצטער על כך שמצרים נטשה את המו"מ על תוכנית האוטונומיה, הרי אין הוכחה ניצחת מזאת שקיים סיכוי ריאלי שגם מדינות ערב ותושבי־גיהן יקבלו את העקרון הזה ויבואו לשבת אתנו למו"מ על תוכנית האוטונומיה על פי מסגרת קמפ־דייויד.

בסוגריים / נחמיה שטרסלר

גירוש ומוסר

רגע לפני הגירוש, בשבוע שעבר

יצחק רבין מאמין שגירוש הוא אמצעי הרתעה יעיל. הוא גם מתפאר במספר הגירושים הרב בתקופתו. לדעתו יש רק להגלות כמה מנהיגים, והשאבאב ייוותר ללא הנהגה – ויירגע.

רבין נלחם את המלחמה שעברה. גירוש יכול להרתיע או להביא לרגיעה כאשר מספר חמומי מוח מנהיגים את ההמון, ובלעדיהם הוא ישאר כעדר ללא רועה.

עכשיו המצב הוא אחר. אין אלו "הפרות סדר" אלא מרי אזרחי במלוא מובן המילה, והמרי אזרחי הבא מלמטה לא צריכים מנהיגים, לא צריכים תאום, לא צריכים אש"ף. צריכים רק אבנים. גירוש לא יכול להפחיד או להרגיע את מי שאינו חושש להיהרג.

אך הנימוק המרכזי נגד הגירוש איננו הנימוק המעשי שלעיל, אלא הנימוק המוסרי. עונשים כמו הריסת בית או הגליה מנוגדים לצדק הטבעי ולזכותו של כל אדם להיות בביתו ועל אדמתו. מי שמאמין שכוחה של ישראל טמון ברמתה המוסרית, בטיפול צודק בכל אדם שנברא בצלם, מבין שבלי היסוד המוסרי הזה יתערער הבסיס לקיומנו כאן.

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

אנטישמיות באוסטריה

"סקרי דעת הקהל באוסטריה מצביעים על שתי מגמות: סירוב לקבל אחריות המשולב בנטייה להשאיר את האחריות לגרמנים, והמשך קיומן של נטיות אנטישמיות בהשוואה לארצות אחרות". אלה הן מסקנות מחקרו של ד"ר דן בונצל, מחוקרי המכון האוסטרי ליחסים בין־לאומיים, שפורסם ברבעון הקונגרס היהודי העולמי "פאטרנס אוף פרג'ודיס" ("דגמי דעות קדומות"). הדרך בה תודעה החזרת האוסטרית אחרי 1945 (כאשר בעלות הברית הכירו באוסטריה כארץ שהיתה כבושה בידי הנאצים), והדרך בה ממשיכים לקיים את המגמות האנטישמיות קשורות זה בזה, קובע הד"ר בונצל.

מרבית הגרמנים מקבלים אחריות קולקטיווית לעברם. האוסטרים מסרבים בתוקף לעשות כן. בכך נמנעת התמודדות דמוקראטית מודעת עם העבר. במישור הפוליטי, תיפקודה של "הקואליציה הגדולה" בין המפלגה הסוציאליסטית והמפלגה העממית [illegible] מן העבר. כבר האנטישמיות הנציונל־סוציאלית או הלאומנות הגרמנית הסוציאל־דמוקראטית. לאמיתו של דבר, האוכלוסיה ברובה לא סברה שהמשטר הנאצי היה "שלטון זר". בדיקות שנעשו בתקופת הכיבוש של בנות הברית אחרי המלחמה הראו כי רק 42 אחוז חשבו שהנאציזם היה רעיון גרוע, 38 אחוז אמרו שזה רעיון טוב ול־20 אחוז לא היתה דעה בנדון.

"אין זה מפתיע שמתוך 100,000 היהודים שגורשו או הצליחו להימלט מאוסטריה, חזרו רק מעטים. על זכרונם העיקר והזעות האנטישמיות האוסטרית והפוגרומים האוסטריים. הרפובליקה האוסטרית החדשה גם הראתה נכונות מעטה מאד להזמינם לחזור. נוכחות יהודית מאסיווית (אחרי המלחמה), פירושה היה נוכחות מאסיווית של הכובשות, ואלה היו מפריעים להסדרים שלאחרי המלחמה – שכללו תחרות גוברת בין שתי המפלגות על הנאצים "לשעבר". במשאלי דעת קהל ב־1973, בשאלו האוסטרים האם הם חשים אחריות מיוחדת כלפי היהודים. 67 אחוז השיבו בשלילה.

במשאל ב־1982 השיבו 74 אחוז כי היהודים עצמם היו אשמים, במידה מסויימת, בגורלם הנורא. רק 21 אחוז שללו דיעה זאת. 63 אחוז מהאוסטרים אמרו כי לא היו מוכנים לגור בשכנות ליהודים", כותב ד"ר בונצל.

אשר לפרשת ולדהיים, "כיוון שהציבור האוסטרי מכיר את העובדות, אפשר היה בהחלט לצפות שהאוסטרים יקבלו בברכה המעטת דיון על תולדות תקופת המלחמה שולדהיים מסמל אותה ושהם יקבלו את כל הסתירות שבביוגרפיה של ולדהיים ולא יפנו נגד התופעות האנטישמיות שהיו סביב הפרשה. אך, בהשמיעו את הטענה שהוא רק מילא חובתו, ולדהיים סתר בעצם את "אגדת היסוד" (שאוסטריה היתה קורבן של כיבוש נאצי), הצלחתו מלמדת יותר על האקלים הפוליטי באוסטריה מאשר כל סקרי דעת הקהל. לא היתה כל התנגדות לטענתו, לא מהסוציאליסטים, לא מהירוקים, וכמובן לא ממפלגת העם האוסטרית".

"באקלים כזה אפשר היה להפוך את האנטישמיות הפרטית לאנטישמיות ציבורית", מסכם ד"ר בונצל.

מותר כבר לדבר על האנטישמיות של סטאלין

הגיע הזמן שלא לשתוק עוד בברית־המועצות על האנטישמיות של סטאלין ועל התפקיד של היהדות הסובייטית במאבק נגד גרמניה הנאצית, כותב ההיסטוריון מ. ינכסאלי בכתב העת "סובייטסקיה ליטובה". בין המעשים השרירותיים הרבים הקשורים בפולחן האישיות של סטאלין יש גם הדיכוי הבלתי מוצדק, שקורבנותיו היו סופרים, משוררים, שחקנים ואנשי תרבות יהודיים אחרים בשנים האחרונות של שלטון הרודן.

יש לציין כי עדיין מדברים על "דיכוי". זהו המונח בו השתמש גם גורבצ'וב בוועידת המפלגה. ההיסטוריון הליטאי מגנה גם "את הנוהג המביש שהיה מקובל משך עשרות שנים, מסיבות שונות, שלא להזכיר במודע את היהודים, כאילו הם לא היו קיימים".

גם העתון "מולודאי אסטוניי" (נוער אסטוניה) דן לאחרונה בתופעות של אנטישמיות רוסית. את הופעת האגודה הלאומנית האנטישמית הרוסית "פמיאט" יש להסביר בכך שאישים מסויימים רוצים להטיל על היהודים את האחריות על הקשיים הנוכחיים, כותב העתון. הוא מראיין גם את פרשן הטלוויזיה הפופולרי ולדימיר פוזנר, המאשים את אגודת "פמיאט" בהגנה על "עמדות ראקציוניות ופשיסטיות". הוא מציין כי בתקופות קשות ומסובכות יש תמיד אנשים המחפשים ביהודים הסובייטיים את "השעיר לעזאזל".

הקול היהודי באמריקה

1988 היא שנת בחירות לנשיאות בארה"ב, וכמדי ארבע שנים מתעוררת שוב שאלת הקול היהודי ומידת תמיכתו המסורתית באחת משתי המפלגות העיקריות. עלון הוועד היהודי האמריקאי מפרסם אחת לחודש, עלידי משרד הוועד בירושלים, טבלה על שיעורי התמיכה היהודית במועמדים מאז 1948.

מהטבלה מתברר כי בעשר הבחירות, מאז הקמת המדינה ועד 1984, תמכו רוב היהודים חמש פעמים במועמד המנצח, שהיה מועמד המפלגה הדמוקרטית. בכל עשר הבחירות ניתן רוב הקולות למועמד הדמוקרטי, אך היו תנודות גדולות בשיעורי התמיכה. את האחוז הגבוה ביותר של קולות יהודיים (90%) קיבל לינדון ג'ונסון ב־1964. את השיעור הנמוך ביותר (40%) קיבל ג'ימי קארטר ב־1980 (כאשר היו שלושה מועמדים לנשיאות).

המועמד הרפובליקאי האהוד ביותר על היהודים היה ריצ'רד ניקסון, שקיבל (ב־1972) 42 אחוז מקולות היהודים. הפחות אהוד מכולם היה הסנאטור בארי גולדווטר (10%).

קרב־רב / גדעון אלון

בעד ונגד "חוק ההסמכה"

שר הדתות זבולון המר יצא בראשית השבוע שעבר מישיבת הממשלה כשהאכזבה ניכרת על פניו. ציפיותיו שהצעת "חוק ההסמכה" שהגיש תזכה חיש קל לאמונם של השרים, נכזבו. במשך כמה ישיבות לא הועלתה ההצעה כלל לדיון בשל עיסוקיה של הממשלה בנושאים בוערים יותר וכשסוף־סוף נדונה הצעת החוק, היא לא זכתה לתמיכת השרים. כמה משרי המערך (ובעיקר השרים משה שחל ויעקב צור) הודיעו כי לא יתנו ידם לאישור הצעת חוק שנועדה למעשה "לעקוף" את פסק הדין של שופטת בית משפט השלום בירושלים ד"ר איילה פרוקצ'יה, שקבעה כי אין בכוחם של חוקי העזר העירוניים למנוע הקרנת סרטי קולנוע בלילות שבת בבירה.

עקרונית, מוכנים שרי המערך לתמוך ב"חוק ההסמכה". אבל הם תובעים להכניס בהצעתו המקורית של שר הדתות שינויים מפליגים שספק אם יענו לדרישותן של המפלגות החרדיות. מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס אף הבהיר כי המערך יתנגד לכל שנוי בסטטוס קוו הנוכחי.

השר המר חש עצמו בודאי כמי שמצוי בין הפטיש והסדן. מחד גיסא שרי המערך מסתייגים מנוסח הצעת החוק שהגיש, ומאידך גיסא גם המפלגות החרדיות (בעיקר אגו"י) מתנגדות להצעה זו, משום שהן רואות בה הצעת פשרה. ח"כ אברהם שפירא (אגו"י) אמר כי "לחוק ההסמכה" בנוסח ה"פרווה" שלו, לא תהיה שום השפעה ולכן אין שום תועלת בקבלתו. "אני מאד מקווה", אמר שפירא, "שהשרים הדתיים היושבים בממשלה יבינו כי יש רק אפשרות אחת. או שעושים חוק עם שיניים או שיורדים מכל ההצעות ושוכחים אותן. עלינו לדרוש מיד שהממשלה תחוקק חוק ממלכתי נגד חילול שבת בכל המקומות הציבוריים. כל הנותן ידו לפשרה הפך לשותף לחילולי שבת," אמר ח"כ שפירא וכמו זקף אצבע מאשימה לעבר שר הדתות זבולון המר.

החלטת הממשלה למנות ועדת שרים מיוחדת בה חברים השרים זבולון המר, הרב יצחק פרץ ומשה שחל, שתבקש לגבש תוך שבועיים בתאום עם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, נוסח של הצעת חוק חדשה, מרמזת על חילוקי הדעות בתוך הממשלה לגבי נוסח הצעת החוק. ברור שהמר (על אחת כמה וכמה נציגי אגו"י וש"ס) לא יקבלו את הנוסח המוצע ע"י השרים שחל וצור, שמגמתו להגביל את סמכויותיהן של הרשויות המקומיות ולא להתיר להן למנוע פעילות תרבות, נוער וספורט בשבתות. הם גם ממליצים להגביל את האזורים שבהם תיאסר פעילות תרבותית בשבתות, כשמגמתם היא לאפשר לתושבי השכונות החילוניות בירושלים ובערים אחרות בארץ לקיים פעילות תרבותית (לרבות הקרנת סרטי קולנוע בלילות שבת), אבל לאסור כל פעילות כזו באזורים הסמוכים לשכונות בהן מתגוררת אוכלוסיה דתית.

בשבוע שעבר כבר התכנסה ועדת השרים לישיבתה הראשונה (אליה הוזמנו גם הח"כים אברהם שפירא ומנחם פרוש (אגו"י) ואברהם ורדיגר (פא"י). בישיבה זו נקבעו, על פי הצעתו של השר שחל, עקרונות החוק המוצע. ועדת השרים החליטה גם למנות צוות משפטי מיוחד (עוה"ד טולה, ליזין ומעוז) שתבקש להגיש תוך שבוע נוסח מוסכם של הצעת החוק, שתושתת על שמירת הסטטוס קוו בענייני דת.

גם אם ועדת השרים המיוחדת תצליח לגבש נוסח של הצעת חוק שתהיה מוסכמת על השרים המר, פרץ ושחל, דבר שאינו מובטח לאור ניגודי ההשקפות בין שלושת השרים לגבי מהותו של החוק, סביר להניח שבעת שההצעה תובא לאישור מליאת הממשלה, היא תזכה לרוב של שרי הליכוד והמפלגות הדתיות. לעומת זאת, נראה שכמה משרי המערך וכן כמה שרים מהמפלגה הליברלית (אם יצביעו בהתאם למצפונם ולא עפ"י שיקולים פוליטיים) – יצביעו נגדה.

אבל בכך לא תסתיים הפרשה, משום שאז יעבור "הכדור" לבית המחוקקים ויחול המאבק האמיתי על אישור הצעת "חוק ההסמכה" בכנסת, שעשוי להיות מייגע וממושך. לא מן הנמנע שבכנסת תיווצר קואליציה מעניינת של שוללי הצעת החוק, שתכלול את שולמית אלוני, יוסי שריד ורן כהן מר"צ וכן את הח"כים של מפ"ם יחד עם אברהם שפירא ומנחם פרוש מאגו"י.

עוקץ חרדי

מי אמר שלחרדים אין ב. מיכאל ואפרים סידון משלהם? מי זה טען שליהודים הדתיים אין כותבי סאטירה עם חוש הומור? ב"המודיע" בטאון אגו"י פורסם באחרונה פליטון ארוך של נתן גילרנטר הדן בתביעתם של חוגים חילוניים לשתף נשים בגוף הבוחר את הרב הראשי של תל־אביב. גילרנטר מלגלג על העניין שיש לציבור החילוני בבחירת רב ראשי וכותב: "החילוניים צריכים רב ראשי לתל־אביב – יש להם בתי קפה, מועדוני קלפים, דיסקוטקים, פאבים, תיאטרונים, בתי קולנוע, איצטדיונים, מגרשי ספורט, טניס, כדורגל, אגרוף, מרוצי סוסים, תצוגות כלבים ואולפני חתולים וידידי חיות... מסתובבים אצלם בפאבים, סופרים, משוררים, פרופסורים, שופטים, שחקנים, אמנים, ברונים וליצנים, אלופי ספורט, נרקומנים, מעשני סמים, מגדלי חזירים, מלכת כלבים וחתן החתולים – שיסתובב גם רב..."

אתם הבנתם את העוקץ?

מצב־רוח / ב. מיכאל

המרגל שחזר מן המזנון

מתרבים הסימנים כי הסוכן החשאי [illegible] שבתאי קלמנוביץ', שם אבן שפיגן הוא, הולך ונעשה המרגל המצחיק ביותר בהיסטוריה המודיעינית. לא רק, ואפילו לא בעיקר, בזכות עצמו. אף כי אין לזלזל בהצלחתו המסחררת להשתלב בצמרת מפלגתו של מר פלאטו־שרון, ולדווח הישר מצומת־העצבים השלטוני הזה אל מפעיליו במרתפי הקג"ב.

מר קלמנוביץ' (עדיין בחזקת זכאי כמובן, עד שלא יוכח אחרת), נעשה לאתנחתא הקומית של עולם ההפרפרות לאימעט בזכות שמחתה הגועשת של התקשורת. באיזו מין אנחת־רווחה כלל לא מוסתרת, הסתערה העיתונות על הבידוח הגמדי הזה, ושיסתה את טובי הרפורטרים בקורקבנו של האיש. נהנית בעליל להשתחרר קצת מן הטורח המעיק. להתעסק עוד ועוד בצוק־העתים אפוף העשן הגז.

מה לא דווח עליו. באווירה רצינית לחלוטין: תפריטי־ארוחותיו, הריהוט במשרדו, נבכי אמרנותו, קשריו המסתוריים עם המלצרים בקפה סקאלה, יכולתו הווירטואוזית להשתחל אל תוככי סודותיה הכמוסים של מחלקת־העלייה (מדור רוסיה) בסניף מפלגת־העבודה של איזור צפון תל־אביב, ועוד כהנה וכהנה פעולות מדהימות. המוכיחות שוב כי ההפרפרת המבוצעת מצטיינת לא רק בחתרנותה התת־קרקעית, אלא גם בעיוורון טוטאלי.

אך אין להכחיש כי הכותרת העליצה ביותר על מעלליו של המרגל היתה זו שדיווחה במצח אבול קמטי־דאגה ש"קלמנוביץ' השיג אישור כניסה לכנסת, והסתובב במשכן כבתוך ביתו". מותר להניח כי מר קלמנוביץ' טרח לקבל אישור־כניסה לכנסת, בעיקר על־מנת לא לבלוט בשטח. שהרי רק שתי־עשר בני־אדם במדינת־ישראל אינם נושאים בכיסם אישור־כניסה לכנסת, רובם ככולם מכיוון שלא טרחו לבקש אישור שכזה.

מרגל טוב יודע כי עליו להיטמע בהמון ולא להתעקש להיות יוצא־דופן. לעומת־זאת, מותר לתמוה בקול גדול מה הוא דיווח משם למפעיליו. מה הם אותם סודות גדולים הנצורים, המסתתרים שם בין המסדרונות. לא קשה לדמיין את ארשת־פניו הדהומה של אותו קצין־פענוח סובייטי, הטורח לפענח את האניגמה של שידורי־קלמנוביץ', ומגלה בהם דיווח מפורט על הדיאטה של שרון, על משנתו הפילוסופית של ח"כ מיכאל איתן, על תכניותיו האסטרטגיות של מר בני שליט"א, ואת הרכב הסודי של הקוסקוס הגפילטע של המזנון.

מותר אפילו להניח כי ברבות השידורים הפרלמנטריים האלה, קיבל המרגל שדר כעוס מידי שולחיו, ובו הוא מתבקש להפסיק להתבטל ממלאכתו, ולחדול מן הדיווחים האלה מן המקום האחרון אליו מגיע מידע סודי, או חשוב.

ואז, בעיצומו של הלעג הצורב, עלתה לפתע מחשבה מעיקה: אם אכן דיווח המרגל לשולחיו דיווחי אמת מפורטים על המתרחש בין כתלי־הכנסת – לביטחון המדינה זה כנראה לא הזיק באופן מיוחד, אבל הבושה...

עצור

ביורופקאר מכירת רכב מסוגים שונים

רוב המכוניות ממוזגות
פיאט 127 1986-7
סיאט איביזה 1987
סיאט מלגה 1986
סיאט מרבלה 1987
פז'ו 505 1987
אופל קדט (A) 1986
אופל אסקונה (A) 1987

חכירת רכב והשכרה לטווח ארוך

europcar
rent a car

Yes, I can.

מבצע בלעדי למחזיקי ישראכרט:
50% במזומן ו־6 תשלומים צמודי מדד.

תל־אביב:
רח' המסגר 43
טל. 03-337951

חיפה:
רח' אלנבי 3
טל. 04-672839, 04-674403

ישראכרט, ידידי

אדרת

هكذا عن الأصل

صورة عن الاصل

מוזיאון סוקר את עצמו

סקר מבקרים שהוזמן על־ידי מוזיאון ישראל גילה — לא במפתיע — שהמוזיאון הוא להיט תרבותי

כשני שלישים מכלל האוכלוסייה היהודית בישראל ביקרו לפחות פעם אחת במוזיאון ישראל. מהם 15 אחוזים חמש פעמים ומעלה ו־27 אחוזים שתיים עד ארבע פעמים. רוב המבקרים באים בקבוצות, עם משפחות או עם ידידים, ורק 12 אחוזים באים למוזיאון לבדם. מספר הנשים המבקרות גדול ממספר הגברים, במיוחד בקבוצת הגיל 30—49 שנים ובגילים אלה רק 19% מן הנשים לא ביקרו במוזיאון. למוצא ולרמת ההשכלה יש השפעה מכרעת על מידת הביקורים במוזיאון: מקרב בעלי השכלה אקדמאית בישראל רק 6% לא ביקרו בו.

נתונים אלה ואחרים עולים מתוך סקר שערכה גב' הדסה האז מ"מכון ישראל למחקר חברתי שימושי" עבור מחלקת החינוך במוזיאון ישראל. הסקר נועד לאתר את הגורמים המשפיעים על ביקור במוזיאונים בכלל ובמוזיאון ישראל בפרט, וכן לבדוק את העמדות ואת ההתנהגות של קהל המבקרים.

במחקר נכללו שלוש קבוצות: כלל האוכלוסיה במדגם מקרי של 1,190 מרואיינים ב־35 ישובים ברחבי הארץ, מדגם של 700 מבקרים ישראלים במוזיאון ישראל, מדגם של 200 תיירים שביקרו במוזיאון.

ממצאי הסקר מצביעים על כך שהמוזיאונים בכלל הם מוקד משיכה והתעניינות לתושבי ישראל: 72% מכלל האוכלוסייה מבקרים במוזיאונים השונים בארץ, מחציתם בקביעות. בהשוואה לסקר שנערך ב־1970, מתברר שמספר המבקרים עלה ביותר מ־9 אחוזים, ומכאן ניתן להסיק שהמספר היחסי של מבקרי מוזיאונים בארץ הוא מהגבוהים בעולם.

בשאלונים שמילאו המבקרים הם התבקשו לציין מה מושך אותם לבקר במוזיאון. "הנאה אסתטית" דורגה במקום הראשון, ובמקום השני "ללמוד דברים חדשים ו־להתפתח". "לפתח את הילדים שלי" דורג במקום השלישי.

ממצאים מעניינים אחדים התקבלו מתוך השאלונים שמילאו אלה שלא ביקרו מעודם במוזיאון. 27% מהם "לא מצאו עניין במוזיאון". ול־30% "אין זמן". "קשיי תחבורה" היקשו על 15% ול־9% "אין עם מי ללכת". 5% התקשו להשיג שמרטף לילדים ו־5% לא הגיעו בגלל מגבלות גופניות. שני שלישים מכלל הלא־מבקרים הם יוצאי אסיה אפריקה, ושליש יוצאי אירופה ואמריקה. מבין יוצאי אסיה ואפריקה הצעירים מבקרים במוזיאון יותר מאשר המבוגרים. מבין המרואיינים מאיזור תל־אביב והמרכז 22% עלו לבקר במוזיאון ישראל, ואילו מקרב ירושלמים הגיע למוזיאונים התל־אביביים רק 3%.

אחת ההפתעות בסקר היתה משך השהייה במוזיאון. המבקרים הישראליים נוהגים לבלות במוזיאון שעתיים וחצי עד שלוש שעות בממוצע, והתיירים קצת למעלה משעתיים. נושא אחר שנבדק בסקר היה היקף ההשתתפות בחוגים. מסתבר שבארץ כולה רק 4 אחוזים מכלל המדגם משתתפים בחוג או בפעילות כלשהי במוזיאונים, אך בירושלים משתתפים 13%, מהם 11% ילדים. נראה שהשיעור הגבוה יחסית בירושלים קשור לפעילויות האמנותיות הרבות באגף הנוער.

מנכ"ל המוזיאון, ד"ר מרטין וייל, הצביע בתגובה לממצאי הסקר על החשיבות ההולכת וגוברת של המוזיאונים בחיי התרבות בארץ. וייל ציין בצער שהדבר אינו מקבל ביטוי הולם בהתייחסות הגורמים הממשלתיים. ההקצבה הממשלתית לתרבות בארץ דלה מאוד בהשוואה למדינות נאורות אחרות בעולם, שבניגוד להן אין לחוגי התרבות בארץ "לובי" בכנסת או תמיכה של מפלגות. עם זאת — אומר וייל — קיימת התעניינות ופעילות בתחומי התרבות בארץ למרות היעדר התמיכה הממסדית.

לאה של בז'אר בירושלים

גרציה גלאנטה היא רקדנית איטלקיה, הרוקדת אצל מוריס בז'אר מזה 8 שנים. הוא זכר את "הדיבוק" של הבימה, חלם על זקן יהודי האומר לו להעלות את "הדיבוק" במחול, ובחר בגלאנטה לגלם את תפקיד לאה בכוריאוגרפיה שלו ל"הדיבוק", שבכורתה העולמית תתקיים בפסטיבאל ישראל, בחודש מאי, בירושלים. בז'אר, שנפרד לאחרונה מ"באלט המאה ה־20" שלו בבריסל, ועבר עם רוב רקדניו לעבוד בלוזאן שבשווייץ, לא הגיע לביקור צפוי בישראל, אבל שלח במקומו את נשיא "באלט בז'אר לוזאן", התעשיין סילים ברונשוויג, ואת גלאנטה, שבמהלך ביקורה הקצר כאן שמעה מוסיקה יהודית, סיירה בשכונת מאה שערים בירושלים (בתמונה) ונפגשה עם דבורה ברטונוב, הרוקדת עדיין את ריקוד הקבצנים מתוך "הדיבוק" המקורי. ודאי אחד מתוך "הדיבוק" המתוכנן, "קאנטיק" קיים כבר. בעת ביקור באלט בז'אר כאן הם יבצעו גם, קרוב לוודאי, עבודה חדשה אחרת שלו "זכרונות מלנינגרד".

הזיקנה אינה איפור

התיאטרון הלאומי "הבימה" מעלה ב"הבימתרטף" את "השדירה" במסגרת חג המחזה המקורי. מחזה מאת עידא דבור. בימוי: יוסי אלפי. תפאורה ותלבושות: אריק סמית. ניהול מוסיקלי: פולדי שצמן. תאורה: אריה בין. משתתפים: אריה אליאס, מרים גבריאלי, עדה טל, אליעזר יונג, אברהם מור, מרבה פרזה, ישראל רובינצ'יק, שמואל רודנסקי ואברהם רונאי.

בתכניה של ההצגה מיוחסת האמירה "הזיקנה היא איפור" ליהושע ברטונוב, אבל למעשה היא לקוחה מתוך שירו של אלתרמן המוקדש ליהושע ברטונוב עם קבלתו את פרס ישראל: "ערב חג הוא, לא כן, עוד לא תם הסיפור, / עוד לשאת וללכת/ הזיקנה הבלים. הזיקנה היא איפור... / מתוכה עוד עיניך בוהקות אל המלאכה".

אבל ברטונוב ואלתרמן ידעו את מה שאנחנו יודעים היטב: שהזיקנה אינה איפור, אלא מציאות, הארוכה לכל אחד מאיתנו, וסופה הוא "ילדות שנייה ושכחה גמורה / לא שן, לא עין, ולא טעם ולא כלום" (כמו שכתב שיקספיר ב"כטוב בעיניכם", המצוטט כראוי בתכניה בתרגומו של אבי עוז).

ואם לגבינו הזיקנה היא ה"בקרוב" שלנו, הרי גם לגבי שחקנים מגיע הרגע בו הזיקנה אינה איפור אלא עובדה, וקשה יותר למצוא תפקידים ולעשות אותם כהלכה. לכן יש איזה פן יפה בעצם העלאת "השדירה" שעלילתה — ובה שמונה קשישים הלוחמים על כבודם ודרך חייהם — מאפשרת ליהודק לשחקנים ותיקים.

על הנייר נראית ההצגה מבטיחה: הקשישים, שכל אחד מהם הוא מרקע שונה וסיפור בפני עצמו, מבקשים לחיות את חיי היום יום. והכל אצלם כמו אצל הלא־קשישים, אבל יותר קשה. והם מתגייסים למאבק נגד העירייה הרוצה לגזול מהם את פיסת השדירה שלהם בשם הקידמה. הם גם מפסידים את המאבק, כמובן.

אבל אחרי שאמרתי את זה, אמרתי כמעט את כל מה שיש בהצגה. מעבר להשיפה הראשונית של הדמויות והיחסים ביניהן אין כמעט כל פיתוח או העמקה של יחסים אלה, וחלק מן המעט שישנו תפור בתפרים גסים, והאיכות כתיבה מביכה. במקום לנסות להעמיק ביחסים בין הדמויות השונות (ובין שמונה דמויות יכול לקרות כל כך הרבה) מסתפקת ההצגה בקטעי הווי של זיקנה, שמרמזים לרגעים על מה שיכול היה להתפתח.

נקודות האור בהצגה הם כמה מן השחקנים: לשמואל רודנסקי יש נוכחות נפלאה, חמה, רכה ואבהית, וכל רגע שהוא על הבימה — בתפקיד הרופא הקשיש שמנסה לברוח מבית האבות אליו שלחה אותו משפחתו, הוא כמעט מוזיק לעלילה — הוא רגע של חסד תיאטרוני.

אליעזר יונג מעצב תפקיד קטן וכבד, ברמות נגן הפילהרמונית המזוקן, וגם עדה טל (בתפקיד צביה) או ישראל רובינצ'יק (בתפקיד הקטן של הנזיר) מביאים אל הבימה. עולם שהוא מעבר למה שהמחזאי העניק להם. לעומת זאת, מבוזבזים לגמרי איכויותיהם המשחקיות של אברהם מור, מרים גבריאלי ואריה אליאס. כל השחקנים בהצגה ראויים לטקסט שיכבד אותם יותר.

אולי נכון היה להיכנס לתהליך של חזרות עם בסיס כזה של מחזה. ספק אם עבודתו של הדרמטורג שהיה עושה את מה שמוטל עליו, ובימאי שאינו מסתפק בצד החברתי של עבודתו, אלא יודע לסייע ולדרוש מהמחזאי להפיק יותר מן הטקסט, למען השחקנים, היו מביא את התוצאה המביכה הזו. מכך אני מסיק שעבודה כזו לא נעשתה במידה מספקת. כמות שהיא, אפילו אם אפשר יהיה להציג את ההצגה בפני קשישי תל־אביב, וגם דבר זה הוא בעל חשיבות לא מבוטלת — אין ההצגה מביאה כבוד ל"הבימה", אפילו לא ל"הבימתרטף" הבודדה, לא במסגרת "חג המחזה המקורי".

רוח המקום ורוח הזמן

הרצאה על ארכיטקטורה מודרנית: ידע נרחב ושמרנות חדשה

מאת זיוה שטרנהל

לא בכל יום מוזמנת אצלנו הרצאה ברמה כזאת בתחום האדריכלות. האורח מנורבגיה, כריסטיאן נורברג־שולץ, הראה כיצד ניתן לרתק קהל גדול של מאזינים לדיון בנושאים עיוניים מובהקים. כמי שעוד בתחילת שנות השישים קרא תיגר על הפונקציונליזם האוניברסלי, נחשב נורברג־שולץ לאחד מהוגיו הראשונים והחשובים של הפוסט־מודרניזם. בדומה לעמיתים כמו אלדו רוסי ואן אייק (בני החוג סמיטסון, בקיש), האדריכל הנורבגי לבנת מהפילם הגבוה, של חזונות אוטופיים, כדי לשוב לקרקע המציאות.

תהליך זה, שהחל אצל בצעירים והירים ומתונים, הפך ברבות הימים להירה כמעט פראית הטומנת בחובה גם סכנות לא מעטות. כיום אין הוא מהסס לתקוף בשצף קצף את התורה שהרביצו בו מוריו זיגפריד גידיון ומיאס ואן דר רואה. "הארכיטקטורה המודרנית הגיעה למבוי סתום" — הוא מצהיר מפני מאזיניו בתיאטרון ירושלים. "העיסוק המופרז בשאלות מופשטות, הרצון לשקף את קצב החיים המודרני ואת הקידמה הטכנולוגית, השכיחו את המסורת האמיתית הרואה את נקודת המוצא של האדריכלות בעולם הצורות של עצמה". לדעתו תפקידו של האדריכל הוא בראש ובראשונה להענות לצרכים הנפשיים של בני האדם וליצור עבורם סביבה שתשמש מקור הזדהות והשתייכות. מי שמבקש למחוק את העבר ואת הזכרון מתנכר למעשה לתהליך התפתחות אישיותו של האדם ולדרך־שבה הוא לומד להכיר ולהתיחס לסובב אותו.

אמנם בשנות השמונים אין אלה הצהרות מהפכניות, אך הידע הנרחב של המרצה בתחומים שונים מסייע לו לחזור לבעיות המהותיות של המקצוע ואף להציג אלטרנטיבה לשיקומו. לדעתו הפתרון נעוץ בהשלת התפיסות המלאכותיות והתעלתניות שהעמסנו על עצמנו בדורות האחרונים, ובחזרה אל עולם הטבע ואל הקרקע הבטוחה של הבניה המסורתית. הטבע אינו נתפס אצלו כמקור לחוקים אוניברסליים מופשטים המאחדים את הכל, אלא כבסיס להיפרש אחרי אותם אלמנטים צורניים יחודיים התורמים להתפתחן של תרבויות מקומיות. בעבר ידעו האדריכלים לתרגם את התכונות האופייניות לכל אזור לשפת הצורות. התייחסותם לאיכות האור, צבע השמים, מבנה הקרקע וחומרי הבניה המצויים, כמו גם לשאיפותיהם הכמוסות של התושבים, העניקה לנו בסופו של דבר עולם של אדריכלות עשירה ומגוונת. בניה מקומית זו ביטאה את הקונטקסט התרבותי ונטלה חלק בהגדרת הזהות של העמים השונים.

בישראל יש להיבט זה של האדריכלות חשיבות מיוחדת, נורברג־שולץ מודע לעובדה שכאן קיימת ביתיות בקשר המלכתו להתחבר מחדש להיסטוריה. הוא יודע שלירושה אין דימויים חזותיים מסורתיים שניתן להאחז בהם. לכן הוא סבור שהטבע צריך לשמש נקודת מוצא. אין כוונתו רק לצורך להבחין בין אזורים כמו ההר, השפלה או המדבר, הוא מבקש להגדיר את המושג "רוח המקום" ולהמחיש את אותן דקויות המאפיינות את הנוף, שרק עין האמן יכולה להבחין בהן. השקופיות שהקרין, כמו למשל צלום קרוב של הכותל והשוואתו לסלעים הגדולים בדרך לירושלים, הוכיחו כי לפחות המרצה עצמו ניחן באותה רגישות אמנותית שחסרה אצלנו כל כך.

השאלה העקרונית היא כמובן, באיזו מידה מתחילה האדריכלות וניגמרת בהתמודדותו של האמן עם העולם הצורות הסובב אותו. לכל אלה שיצאו מהאולם ועיניהם נוצצות, ראוי להבהיר שמאחורי ההרצאה המוצפת מסתתרת למעשה שמרנות חדשה, שסופה בגישה כנרעית המסתייעת במקצועות כמו פסיכולוגיה ולינגויסטיקה. דומה כי בעיות חברתיות, טכנולוגיות, כלכליות, אינן קיימות כלל. האדריכל הנורבגי אינו מתייחס להתפתחות הטכנולוגית, ולהשפעת הייצור ההמוני והתקשורת הבין־לאומית. הוא מדגיש את חשיבות הזכרון, אך מבטל לחלוטין בגדי יד את המציאות שהורישה לנו האדריכלות המודרנית ב־50 השנים האחרונות. רוח של רומנטיקה מוכרת עולה מדבריו של האורח הנכבד. הוא מבקש להחזיר לאדריכלות את האוטונומיה שלה, להגביר את הקשר בינה ובין הרגש ולהרחיקה מהמחשבה הרציונלית. זוהי גישה אופיינית למי שסבור ש"רוח המקום" חשובה מ"רוח הזמן".

נגינה רגישה ואישית

מאת אורי אפשטיין

סונטות לפסנתר מאת בטהובן: אופ' 10 מס' 3, אופ' 27 מס' 2, אופ' 49 מס' 1 ו־2 ואופ' 110. ברסיטל של אורה רותם־נלקן באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים.

למן תקופת "הסער והדחף" של בטהובן הצעיר בן ה־28 בסונטה ברה מז'ור ועד לבשלותו של המלחין בן ה־51 בסונטה בלה במול מז'ור הגישה אורה רותם חתך אורך יצוגי של יצירותיו, שכללו גם את שתי הסונטות "הקלות" בסול מינור ובסול מז'ור ואת סונטת "אור־הירח". זו שונה משתי הקודמות באופן כה ניגודי, עד כי קשה להאמין כי שלושת אלה חוברו באותה השנה בידי בטהובן בן ה־32.

בכל היצירות האלה, השונות כל־כך זו מזו באופיין, היתה הנגינה של אורה רותם רגישה ואישית מאד. אם תעתועי־ההגיון עורר ציפיות, כי ביצירות הצעירות וה"קלות" עשויה הפסנתרנית להמחיש את בטהובן בדרך האובייקטיביות, השירה הפשוטה ביותר, הרי באופן פרדוקסאלי קרה ההיפך מכך. דווקא בנגינת הסונטה אופ' 10 מס' 3 משנת 1798 היתה קיימת לא־פעם תחושה של כוח עצור, לסירוגין עם התפרצויות של מטעני אנרגיה, שלעתים חסרים היו האיזון והאינטגרציה ביניהם: בהיותם בלתי־צפויים ומנותקים מהקשריהם דומה היה כי נבעו מהלכי־רוחה של הפסנתרנית עצמה לא פחות מאשר מכוונותיו של המלחין.

על נגינת הסונטות אופ' 49 עלולים הקפדנים לטעון, כי החרויות הגמישות שנטלה הפסנתרנית בנקיטת המהירויות מתאימות אלי לתקופה מאוחרת יותר מאשר ליומרותיה הקלאסיות עדיין של בטהובן. אך דווקא ביצירות התובעניות הרבה יותר — סונטת "אור הירח" ואופ' 110 — הדורשות מידת הפנמה אינטנסיווית רבה ומעורבות אינטימית יותר עם מורכבויות רוחו הסבוכה של המלחין, הגיעה הפסנתרנית לתחושת הזדהות המשתקפת בעוצמות ובדקויות בעלות כח־שכנוע, שהזותם של אמת אמנותית היה מודגש בו.

בסימן מנדלסון

מאת יצחק ברזם

קונצרט מיוחד של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: סטנלי ספרבר. סולנים: יהונתן בריק (כינור), רובין וילקאמסון (סופרן), רעיה זיסקינד־גוגן (סופרן), האורד האסקין (טנור). בהשתתפות מקהלת הקתדרלה של מינסטר. בתכנית מיצירות מנדלסון: הקונצ'רטו לכינור והסימפוניה מס' 2 ("שיר תהילה").

הקונצרט כולו הוקדש למנדלסון, הקומפוזיטור הגדול בן המאה ה־19, שעמד בין קלאסיקה ורומנטיקה. מלחין זה שחיבר יצירות מופת בצד מוסיקה "סלונית" שערכה שנוי במחלוקת, הוצג בקונצרט זה על־ידי שתי יצירות היכולות להמחיש את האבחנה הנ"ל: הקונצ'רטו לכינור הוא אחת היצירות הקצרות יחסית, המגיעות לפיסגת ההישג האמנותי. לעומת זאת, הסימפוניה השנייה היא יצירה ארוכה, שערכה המוסיקלי מפוקפק. חבל שנבחרו שתי דוגמאות המייצגות את יצירתו של מנדלסון לפי מידות פרופורציונליות שאינן עושות עימו צדק.

יהונתן בריק הוא ללא ספק כנר צעיר ומבטיח. נגינתו את הקונצ'רטו ברה של מנדלסון היתה יפה ואקספרסיווית, ועל אף בעיות אינטונציה קטנות פה ושם הוא הצליח לבצע את היצירה באופן שוטף, בהיר ובטוח תו, כשספרבר מוביל את התזמורת ביד בטוחה, בגמישות וברגישות.

המוסיקולוג הנודע אריק ורנר מכנה את התקופה שבין 1837—1841 בחייו של מנדלסון בשם "השנים השקטות". בשנים אלה עסק בעיר לייפציג בעבודה אדמיניסטרטיווית ושם לו למטרה את שורשת המסורת המוסיקלית באולם הגוונדהאוס. לרגל יובל ה־400 להמצאת הדפוס ביקשו אבות העיר לחגוג את המאורע באירוע תרבותי מרשים והזמינו אצלו יצירה מוסיקלית לצורך חגיגות גוטנברג. תכנית הקונצרט החגיגי שהתקיים בכנסיית סנט תומס כללה אכן את ביצוע הבכורה של "שיר התהילה", שהיא ספק סימפוניה ספק קנטטה. מנדלסון עצמו אהב את היצירה מאד, אך קשה להתעלם מן העובדה שאין זו אחת מיצירותיו המוצלחות ביותר. ליד קטעים בעלי יופי נדיר ניתן למצוא בה מוסיקה בינונית אם לא למטה מזה.

החלק האינסטרומנטלי של היצירה כולל שלושה פרקים. בהם רק הראשון עשיר כהלכה. זה היה גם החלק המרשים ביותר בביצוע, ושם הפגין סטנלי ספרבר את מלוא יכולתו כמנצח, כשהוא מציג אפקט מרשים ביותר על־ידי בנייה נבונה של המתח הסימפוני, תוך ניצול נכון של פרמטרים, כגון טמפו, ארטיקולציה ודינמיקה. הפרק השני — אם כי יש בו מן האווירה המנדלסונית האופיינית — נופל בערכו המוסיקלי, והפרק השלישי אינו מהווה מתמאה ליכולתו הקומפוזיטורית של מנדלסון.

החלק הווקאלי כולל תשעה קטעים לשלושה סולנים ולמקהלה, ואף הם שונים מבחינת ערכם המוסיקלי. יש בהם קטעים בעלי השראה כמו הדואט בין שתי זמרות הסופרן, עליו כתב רוברט שומן שבכה בשעתו בגינית הבכורה "...אחריו נשמע רחש בקהל וכבנסיה פרוטו של דבר זה הוא הרבה מעבר למחיאות כפיים סוערות באולם הקונצרטים. היה זה כעין הצצה לתוך הרקיע של עיני מדונה מאת רפאל...".

אך גם חלק זה כולל קטעים שערכם המוסיקלי שנוי במחלוקת. ואם בכל זאת הושג בביצוע אפקט כללי אחיד ומרשים למדי, היה זה בזכותו של ספרבר, אשר ניצח בנבונות ודייקנות והפיח ללא ליאות רוח חיים בגוף המבצע המסורבל של תזמורת מורחבת הכוללת עוגב, מקהלת הקתדרלה של מינסטר (שהיא מקהלה גדולה בהופקה וקטנה מאד ביכולתה האמנותית), שתי זמרות סופרן טובות וטנור בעל מוניטין עולמי, שהיה הפעם מאכזב ולא הצדיק את הבאתו מחו"ל במיוחד לקונצרט זה.

פיוט דרמטי

מאת אורה ברפמן

להקת מחול בת־שבע מעלה את "העלמה והמוות" — כוריאוגרפיה של רוברט כהן למוסיקה של שוברט. "תמיכה ממעית" — כוריאוגרפיה של ניר בקגל, למוסיקה של מרטינס. "למה? ככה" — כוריאוגרפיה של דייוויד פרסונס למוסיקה של צ'ייקובסקי. "לינמוך" — כוריאוגרפיה של דייוויד פרסונס למוסיקה של ליגמן.

להקת "בת שבע" פותחת את העונה החדשה בגרש, מחודש וכמשהו מהעונה שעברה, בתוכנית רפרטוארית אופיינית ומאוזנת היטב — שלוש עבודות קבוצתיות ודואט אחד בלי הרבה הפתעות בביצוע, לטוב ולרע.

דייוויד פרסונס מביא ללהקה שתי יצירות חדשות. כשהוכין לאמריקן באלט תיאטר את "למה? ככה" נתבקש להכין יצירה שתהיה "צ'ייקובסקי, קצרה ומצחיקה". מה דרישה האחרונה נותר מעט, אך פיצוי מלא יש בבכורה העולמית "לינמוך": הריצה בלתי פוסקת, בלתי מרפה של תוחה במסלול תנועה מורכב ומרתק. מיבנים פורמליסטים מתחברים ומתפרקים, תוך יצירת מתח בין קו ישר וקו אלכסוני. הטבע מגוף בתנועה צנטריפוגלית מתכנסת. הקטעים הזוגיים יפים ביחוד. והווה של תנועה לשמה.

"בת־שבע" מעלה שוב את "העלמה והמוות" — עבודה טובה ומבוצעת היטב על־ידי שולה מוסגי, דוד דביר ושלי שיר. הרקדנים־פותחים בהרכבת ראש אחד בפני השני ואל הקהל כמוזהה של כבוד בפני המוות הנוגה, מעופל, מושך ומכניע. יצירה פיוטית דרמטית שטוב לראותה שוב.

*

קבוצת המחול "מאגמה". בתכנית: "לנהתפרק" — כוריאוגרפיה של אור בגים למוסיקה של רסיונבס. "מגבילית" — כוריאוגרפיה משותפת למוסיקה של בנג'מין לאו ומוריבן בריאן. "אלה החיים" — כוריאוגרפיה של אור בגים למוסיקה של רסיונבס.

קבוצת המחול "מאגמה" הופיעה באולם הכניסה של מוזיאון תל־אביב, כשהקהל מקיף אותה. אפשר היה לחוש בציפיות מכל צד, אך אלה לא התממשו. אור בגים, רינה ברש וחברותה פלורסהיים יוצרות ורוקדות את החומרים של עצמן. הכיוון הכללי של סגנון עבודתן הוא בתחום הפוסט־מודרניסטי. שילוב אלמנטים של תנועה אחרת, מעברים חדים, חריפות בתנועה ואלמנטים מחוליים השזורים בתנועות יומיות ובשימוש עז בנמימיקה.

זה נשמע נכון, אלא ש"מאגמה" בתכנית זו לא השכילה לשמור על הישגים קודמים של הלהקה. אף אחת מהעבודות אינה עוסקת בשמידה על מבנה מגודר ליצירה. התוצאה היא תערובת מבחינה כיוונית וסגנונית שאינה מגיעה לכלל תרכובת הומוגנית. מכשול נוסף הוא מסר המוסיקה הבינונית מאוד, היוצר מיגבלות בבהירות התנועה וגורע מקיזון הביצוע.

ב"מגבילית" ישנו שימוש מרובה באביזרים. "מאגמה" עוסקה בלהתלבש בשכבות ולהפשיט אותן מאוחר יותר, בלי להתייחס להגדרה של העיסוק האובססיווי, בחשיבותו, במשמעותו ובהשפעתו על מה שקורה על הבימה. כל זה הופך את ההתעסקות לבלתי משמעותית, לדבר שאינו מעלה או מוריד לגבי המחול. חוץ ממילוי נפח הזמן.

ברגעים נדירים מדי מבצבצים אלמנטים מיוחדים את "מאגמה" לפני שנתיים. עדיין לא ניטלה היכולת המיוחדת שלהן להביע זו בזו, להתקרב ולגעת באופן שלא נראה לעתים קרובות על בימת המחול הישראלי. ברגעים נדירים ב"מגבילית" ישנה התכנסות, התחברות והצטברות בתוך גרש צפוף שיש בו יופי וייחוד.

"אלה החיים", העבודה איטרודים מתחום הפוקרויות, הוא דוגמא לבידוד מסקרנת של חומרים, המתמסמסת כתוצאה מתחום לקוי. חסרה כאן לחלוטין ההבנה של "ללכת עד הסוף" עם העבודה, או הידיעה מתי להרפות ולוותר. כאילו נעשה כאן ניסיון לעשות משהו משוגע ואחר ותו לא. "מאגמה" הולכת לאיבוד ביער אותו אין רואים מרוב עצים.

הטכניון־מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסת תעשיה וניהול
אוניברסיטת חיפה
החוג לכלכלה

ההרצאה השנתית לזכרו של
ד"ר יוחנן קומיי ז"ל
אשר נספה במלחמת יום הכיפורים

תתקיים ביום ב' ו' בשבט תשמ"ח (25.1.88) בשעה 17:00
אולם הסנט בנין הסנט, קרית הטכניון

מר גד יעקובי
שר הכלכלה, התכנון והתקשורת

ירצה על הנושא:
"תכנון ומדיניות לאומית"

לפני ההרצאה יוענק פרס קומיי לסטודנטים מצטיינים בכלכלה

הציבור מוזמן

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית/מפורטת

[illegible]

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־השרון

הודעה על הכנת שינוי תכנית מתאר

[illegible]

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

קרן קימת לישראל
הודעת תיקון
מכרז 2/88
לביצוע עבודות פתוח בח'ירבר בשדרות
במודעה שפורסמה בנדון ביום רביעי 13.1.88 חל שיבוש בתאריך הסיור לקבלנים.
הסיור יתקיים ביום ב' 18.1.88 ולא כפי שפורסם.

אילון חברה למלונות ובנין בע"מ
הודעה לבעלי המניות
ניתנת בזה הודעה כי ביום 25 בינואר 1988 בשעה 17.00 תתקיים: אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה במשרדה הרשום ברחוב בן יהודה 34 ירושלים.
על סדר היום:
[illegible]
אותן שמואלי, עו"ד
בפקודת הדירקטוריון

המרכז הישראלי לניהול
קידום נשים בתפקידי ניהול
קורס סמסטריאלי לנשים מנהלות
מחזור ז': 3.2.88, מלון רמת־אביב, ת"א

13 מפגשים, יום לימודים בשבוע
מועד פתיחה: 3 בפברואר 1988
מקום: מלון רמת־אביב, ת"א

הרצאות תיאורטיות וסדנאות ישומיות בנושאים הבאים:
* בעיות ניהול בחברה מודרנית * נשים בתוך מערכות ארגוניות * אסטרטגיות לקידום נשים * סגנונות ניהול בארגון * תכנון ופיתוח קריירה * תקשורת בסגנון אסרטיבי * התמודדות עם מצבי לחץ * יחסי גברים נשים בעולם העבודה * ניהול מו"מ * פתרון בעיות וקבלת החלטות * ועוד...

בסגל המרצים:
* פרופ' רבקה בר יוסף * פרופ' דפנה יזרעאלי * גב' רבקה נרדי * מר גדי ברייר * ד"ר יעל־זיו * מר ראובן כץ * גב' אורה סתר * ד"ר דליה עציון * ד"ר יהודית ריכטר * מר יוסף נשר

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול.
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678;
057-57914

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר [illegible]
[illegible]

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר [illegible]
[illegible]

שים לב וזכה בפרסים!
עשרות אלפי תאונות עבודה נגרמות מדי שנה.
עשרות אלפי תאונות עבודה נגרמות מדי שעה.
עשרות תאונות בעתונים וזכה בפרסים.
שים לב למודעות המתאימות.
סמן ב-x את התשובות המתאימות.
בין הפותרים נכונה יוגרלו הפרסים הבאים:

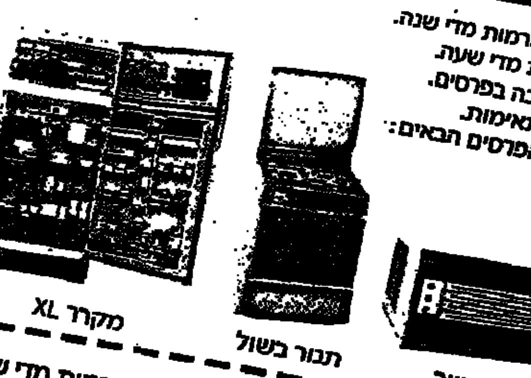

הפרסים באדיבות חברת -
אמקור

מועד אחרון לקבלת תשובות - 10/2/88
ההגרלה תערך ב-25/2/88

1. כ-60,000 ☐ 50,000 ☐ 20,000 ☐ תאונות עבודה נגרמות מדי שנה.
2. אחד מכל 6 ☐ 12 ☐ 3 ☐ עובדים נפגע מדי שעה
3. כ-1000 ☐ 5000 ☐ 3000 ☐ איש נותרו נכים לאחר שנפגעו בתאונות עבודה מדי שנה.
4. כ-50 ☐ 100 ☐ 250 ☐ איש נהרגים בתאונות עבודה מדי שנה

שם ______ משפחה ______
טלפון ______
כתובת ______

את התשובות שלח אל:
המוסד לבטיחות ולגיהות ת.ד. 1122 ת"א 61010 (למבצע פרסים)

שים לב בעבודה

המוסד לבטיחות ולגיהות

ההגרלה תערך בפיקוח רו"ח. ההשתתפות אסורה על עובדי המוסד לבטיחות ולגיהות

מצוקת החולים ומצוקת מטפליהם

מאת עדנה ארידור

המרכז הרפואי שיבא כדוגמה לנעשה במערכת הבריאות הממשלתית: המצוקה הכספית כופה שימוש בתרופות סוג ב'

המרכז הרפואי על־שם שיבא בתל השומר משמש כבית החולים המרכזי של המדינה. הוא משרת אוכלוסיה של למעלה מ־300 אלף נפש באוכלוסייה של יותר ממיליון נפש, שבללה גם שטחים ביו"ש ורצועת עזה. מה שמתרחש בין כתליו בחודש האחרון משקף את המצב ששורר היום בבתי החולים הממשלתיים.

"התקציב התפעולי נוצל כבר כמעט במלואו ואין מקורות כדי לממן את המשך תפעול בית החולים עד לסוף שנת התקציב. מאחר ובתשלומי שכר אי אפשר לקצץ ומשרד הבריאות אינו מאפשר לגבות כספים עבור טיפולים יקרים, אין ברירה אלא לקצץ בתרופות, בציוד, באוכל ובתחזוקה" אומר ישראל הדר, המנהל האדמיניסטרטיבי של בית החולים.

ב־25 לחודש דצמבר האחרון, סגן מנהל בית החולים, ד"ר משה מודעי, הוציא חוזר לכל מנהלי המחלקות והאחיות האחראיות בו נקבע: "בגלל המצוקה התקציבית הקשה בה נתון בית החולים יחול קיצוץ מיידי בשיעור של 20% באספקה השוטפת של ציוד רפואי וחומרים בבית החולים וזאת עד להודעה חדשה. צפויים שיבושים גם באספקה שוטפת של תרופות. המחלקות מתבקשות להתארגן לחסכון מירבי, שכן בית המרקחת, האפסנאות הרפואית והאספקה הסטרילית קיבלו הוראה שלא להענות לפניות לקבלת תוספות בשלהן". הוראה זו לא הפתיעה את הצוותים הרפואיים. הם הורגלו לקיצוצים ולמחסור גם בעבר, אבל "הפעם," הם אומרים "זה מגיע כאחור וזה גובל בסכנת חיים".

שלא יבואו בטענות

מי שמסתובב בימים האחרונים במחלקות בית החולים יבין כי ברגע שנופלת החלטה שהיא כלכלית־פוליטית, הראשונים להפגע ממנה הם החולים. תהילה, האחות הראשית של מחלקה פנימית ד', תלתה את חוזר ההנהלה על דלת הכניסה למחלקה "כדי שבני משפחות החולים יקראו, ידעו ולא יבואו בטענות לצוות הרפואי. לכי תסבירי לבני משפחה שיש לך רק תחבושת אחת לטיפול בפצעי לחץ, שאין לך מזרק ומין לזריקה, או אגד לחבוש פצע, שחסרה מבחנה לבדיקות דם ותרביות ואין סדין נקי, שמיכה, מגבת, או כתונת," אומרת תהילה. סופי, אחות ביחידה לטיפול נמרץ במחלקה הנוירוכירורגית מחזיקה בידה שתי תחבושות סטריליות לחבישת ראש. "למי להחליף תחבושת כאשר מספר החולים הזקוקים לתחבושת עולה על הכמות המצויה? מחסור בציוד בתכלה (לשימוש חד פעמי) כמו פקק או צינור לאינפוזיה או למערכת המצנן, מחייב לשלוח את הפריטים הללו לסטריליזציה כדי שאפשר יהיה לחזור ולהשתמש בהם, למרות הסיכון שיש בדבר". איך להסביר מדוע קוצצה מנת האוכל לחולה, מדוע הוא מקבל רק פעם בשבוע בשר. כל מי שיסתובב במחלקות ויציץ לתנועת האחיות במחלקות השונות, יראה זאת במו עיניו.

מנהלת שרותי הסיעוד של בית החולים, זיוה טל, הורתה לאחיות המחלקות לא לרדוף ולחפש ציוד ותרופות. יש להסביר לרופאים שמבקשים לטפל בחולים כי אין ציוד. הלחץ שיוצרה הוראה זו של בית החולים צריך, לדבריה, לפעול על גורמים שאחראים למצב. הצוות הרפואי לא מרגיש נוח לדבר על ירידה ברמת הטיפול בחולה כתוצאה מהקיצוץ. "זה לא מוסיף כבוד לבית החולים" אמר לי אחד הרופאים שביקש להישאר בעילום שם." זו תוצאה ישירה של מדיניות הרפואה השוויונית. עם קיצוץ באוכל ובציוד של "מלונאות" (סדינים, שמיכות וכו') עוד אפשר להשלים. קשה להשלים עם דחיית ניתוחים אורטופדיים כי אין כסף לקנות תותבות של פרקי נפים, עם קיצוץ בציוד הרפואי ובתרופות.

פרופ' רמות: דילמה אתית

14.5 מיליון שקלים מיועדים לרכישת של תרופות. מזה, כ־45% מהוות התרופות האנטיביוטיות. מסיבה זו החליטה ההנהלה לקצץ 20% מצריכת תרופות אלו. מי ש"מנצח" כיום על צמצום השימוש בתרופות הוא ראש היחידה למחלות זיהומיות, פרופ' איתן רובינשטיין. לדבריו "עלות טיפול בחולה באנטיביוטיקה יכולה להגיע עד 200 דולרים ליום. התרופות היקרות הן היום התרופות היעילות הבטוחות יותר. הלחץ המופעל עלינו הוא לקצץ דווקא באלו, דבר שמחייב אותנו לעבור לשימוש בתרופות ישנות יותר, שהחיידקים יציבים נגדן. השימוש בתרופות מסוג ב' משאיר את התוצאה הסופית של הטיפול בידי המזל".

לדבריו, חולי האיידס המטופלים בבית החולים, חויבו לרכוש את התרופות בכוחות עצמם מאחר ובית החולים לא מסוגל לממן סכום של 700 דולרים לחודש עבורם.

להמחשת השלכות הקיצוץ מצביע פרופ' רובינשטיין על התפרצות של זיהומי פצע בימים אלו באחת ממחלקות בית חולים, הנגרמת על ידי חיידק ה"אצינובקטר". חיידק "אלים" הרגיש רק לתרופה חדשה "אימיפנם" שמיובאת מחו"ל. מחיר הטיפול בתרופה זו נע בין 100 ל־200 דולר לחולה ליום, תלוי, כמובן, במידת הזיהום. "ניצלנו את כל אפשרויות המימון לרכישת תרופה זו כולל גיוס תרומות. כעת אנו נערכים להפסיק לחלק מהחולים את הטיפול בתרופה זו. כתחליף יינתן להם טיפול בתרופות זולות ופחות יעילות מ"האימיפנם". כשאני ניצב בפני זקנה בת 80 פלוס, הסובלת מזיהום, והיא חסרת משפחה ולא מסוגלת לקרוא את מפת מצבה — אני חייב היום להפעיל שיקול כלכלי."

תרופות מכספי מחקר

"דוגמה נוספת: ה"ואנקומיצין" היא תרופה יעילה נגד חיידקי הסטפילוקוקים שגורמים לדלקות עצם, זיהומי פצעים, דלקות ורידים, הרעלות דם ועוד. מחיר יום טיפול בתרופה זו הוא 150 דולרים. כאשר חרב הקיצוץ מונחת על הצוואר מחפשים דרכים לטפל בחולים במחיר של 50־60 דולרים ליום, ועושים זאת מתוך מודעות שאיכות הטיפול יורדת. אף אחד לא נתן לנו, הרופאים, הזכות לדון אנשים למוות וכוודאי לא משיקולים כלכליים. עובדה מצערת היא שאנחנו מוצאים את עצמנו עושים זאת." מציין פרופ' רובינשטיין.

מקצצים גם בתרופות לחולים אונקולוגיים. במסגרת המכון האונקולוגי ויחידת האישפוז ההמטולוגית מקבלים 3000 חולים טיפולים כימותרפיים, 100 מתוכם חולים קשים. מנהלת המכון, פרופ' ברכה רמות, טוענת כי בתקציב תרופות שנתי של 250 אלף שקלים לא ניתן לתת תשובה לחולי מחלות דם וסרטן.

"מה צריך לעשות רופא שהוא זקוק לתרופה יחודית מחו"ל בשם "אסמה" לטיפול דחוף בשתי חולות לויקמה, בת 19, בת יחידה להוריה, או רופאה צעירה, ששתיהן מגיבות רק לשילוב טיפול בתרופה זו שמחירה 1600 דולר? נאלצנו להזמין לחולה בסרטן דם תרופות יחודיות שמחירן 2900 פרנקים צרפתיים. במקרים אלו ואחרים, באין ברירה אנו נאלצים לממן את הטיפול מכספי קרן המחקר," אומרת פרופ' רמות ומוסיפה: "מעמידים אותנו היום בדילמה אתית. לא יתכן שלא יהיה תקציב מספיק לתרופות כימותרפיות ובו בזמן אין אפשרות חוקית לשתף את החולה בהוצאות הטיפול. בבתי חולים אחרים, כמו הדסה בירושלים, החולה קונה את התרופות או החומר הרדיואקטיבי על חשבונו. איך אפשר להמשיך ולעמוד מול פני חולה ולשקר לו שאין טיפול טוב יותר ממה שאנו מסוגלים לתת?".

התרבו הזיהומים

הקיצוץ פגע גם בטיפול בילדים. שימוש חוזר באביזרים חד־פעמיים העלה את שיעור הזיהומים במחלקה. במחלקת טיפול נמרץ ילדים חסרות ערכות לכלי נשימה, חסרים סטים לאיסוף נוזלים. בהעדר מגבות נייר לניגוב ידיים, משתמשים שימוש חוזר במגבות, בניגוד לכל כללי ההגיינה. מנהל אגף הילדים, ד"ר זהר ברזילי, טוען כי שיקול כלכלי הוא טוב וחשוב, אבל לא כאשר הוא מעוות את המערכת. אם חלק מהציוד הדרוש ייקנה מתקציב מחקר של 30 אלף דולר שעומד לרשות מחלקת ילדים, לא יענה הדבר על הצרכים, ובמקביל ייפגע המחקר.

בכל מחלקה תשמע את אותו "פזמון". הצוותים הרפואיים מודאגים מהמשך הקיצוצים הצפויים. הם מסכימים שיש צורך לייעל. אך לא על ידי קיצוץ בתרופות וציוד רפואי מהיום למחר.

בימים שמקצצים אוכל ותרופות לחולים, משלימים בניית מיבנים חדשים, כמו מיבנה למחלקות אף אוזן וגרון. הנהלת בית החולים הצליחה לגייס תרומות ולהקים מחלקות ומכוני טיפול מן המתקדמים בעולם אבל אין כסף לתחזק אותם.

טרגדיית התחזוקה

"זו הטרגדיה האמיתית של בית החולים וכל החולים," אומר ישראל הדר, המנהל האדמיניסטרטיבי. "אין כסף לתיקון צנרת רקובה במבנה של בית יולדות, נוזלת ומים גורמת לרטיבות ועובש בחדרי השרותים במבנה. 450 חולים עדיין מאושפזים בצריפים עם גגות פח. חייבים לשפץ בביתנים אלו את הגג כדי למנוע דליפת מים ורטיבות. הדבר נכון גם במבני האשפוז שהוקמו לפני 10 שנים, וכמו שד־כים המעבדות והמכונים על ציודם המשוכלל. בביתנים עם הגג השטוח החלו להתגלות סימני רטיבות, צריך לשפץ אותם ולכסותם ביריעות מיוחדות. אין תקציב לשפץ את חדרי הקירור המשמשים לאחזקת מזון, הדלתות של חדרים אלו אינן במצב תקין דבר שמונע אטימות החדרים ופוגם באיכות המזון. במסבה יצאו מכלל שימוש מכונות לשטיפת כלים ויש מחסור בכלים אוטומטים אחרים מודרניים יותר. הדבר מחייב להגדיל את העבודה הידנית.

"ללא תחזוקה נאותה של מבנים וציוד ומערכות חשמל ומיזוג אוויר וציוד רנטגן ואחר, לא יוכלו הרופאים לטפל בחולים. היום אין תחזוקה. המאמץ שעושים היום כדי להבטיח רמת טיפול סבירה לחולה בא על חשבון התחזוקה". אומר הדר.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

ניסיון הידברות בפורום משותף

"הוועד הארצי של הרשויות הערביות" פועל מזה תריסר שנים. גם "מועצת הגליל" אינה התארגנות חדשה. אבל שני גופים אלה פעלו דרך קבע בנפרד. "הוועד הארצי" ארגן את הערבים, ו"מועצת הגליל" את היהודים. הערבים, בדרך כלל, חזרו והדגישו כי הם מקופחים בהשוואה ליהודים. היהודים השיבו, דרך קבע, כי אינם מקבלים עידוד שיספיק למשיכת מתיישבים יהודיים לגליל, וכי המאזן הדמוגרפי הנוטה לטובת הערבים יעיד על כך. למשקיף האובייקטיבי קשה להתווכח עם טיעוני שני הצדדים. הרשויות הערביות מקבלות פחות, הרבה פחות, מאשר ישובים יהודיים שכנים ובגודל דומה. מצד שני צודק מנחם אריאב באומרו כי העידוד הממשלתי הניתן לקליטת העליה בכל מקום בארץ, והחוק מלשמש תמריץ רציני לעולים אלה כדי להעדיף ישובים מרוחקים ממרכז הארץ, שבהם מקומות עבודה המשלמים שכר נמוך, חיי תרבות ובידור מוגבלים ביותר.

אבל טיעוני הערבים והיהודים נתקבלו מעבר לגדר כהסתה נגד הצד השני. באיזה זכות באים במועצת הגליל יום לספור את ילדינו ולהקים קול זעקה נגד הריבוי הטבעי שלנו — היא טענה ערבית מקובלת. לאלה שאינם מבינים את רגישות העניין אציין כי בתרבות הערבית סופרים רק דברים, לא בני אדם. לבאים לספור אנשים אומרים: לך לספור את ראשי הצאן של אביך.

היהודים בגליל, מבחינה זאת, מתחלקים לשתי קבוצות. יש כאלה הסבורים לנצל את השאלה הדמוגרפית כדי לגרום לפקידות בירושלים ותל אביב לגלות נדיבות לב. ויש כאלה אשר באמת ובתמים מתעוררים מדי בוקר ושואלים בדאגה האם נולדו כיום יותר ערבים או יהודים. התשובה לשאלה כזאת בגליל היא אחת: מספר התינוקות הערביים גבוה מכל היהודים והוא ישאר כזה גם בעוד עשרים שנה. על פי תכנית המתאר הארצית שהוכנה ואושרה על ידי המועצה הארצית לתכנון ובניה במשרד הפנים. על פי תחזית זאת תגיע אוכלוסיית הגליל (והגולן) בשנת 2010 ל־1.513 מיליון נפש, מהם 728 אלף יהודים ו־785 אלף ערבים.

הסטטיסטיקה הרשמית לגבי עשרים השנים האחרונות מעידה כי חלקם של היהודים בגליל נמצא כל הזמן בירידה. בשנת 1965 היוו היהודים 51.4 אחוז מכלל האוכלוסיה במחוז, אבל כעבור חמש שנים ירד חלקם לפחות מחמישים אחוז. ב־1970 ירדו היהודים ל־48.1 אחוז, ובשנת 1975 ירד חלקם ל־47 אחוז, וכעבור חמש שנים נוספות, ב־1980 ירד חלקם ל־46.1 אחוז. וב־1985 ירד חלקם שוב ל־44.4 אחוז בלבד. בשנה האחרונה היה מאזן ההגירה של היהודים בגליל שלילי. מספר היוצאים מהאיזור עלה על מספר הבאים אליו בכששת אלפים איש.

המסקנה מתבקשת ממצב ענינים זה אינה יכולה שלא לפגוע בבטחונם העצמי של היהודים בגליל. העובדה כי רבים מראשי המתיישבים היהודים ממהרים לנטוש את האיזור למחרת הגיעם לגיל הפרישה או עקב אובדן מקומם בראש ישוביהם, אינה תורמת לבטחונם העצמי. כדוגמה לכך אפשר לראות את מרדכי אלון שעמד בראש נצרת עלית מאז הקמתה ועד שאיבד את מקומו בראש המועצה, וכמוהו צבי אלדרוטי ממגדל העמק אשר "ירד" לגוש דן. הלוקאל־פטריוטיזם על־תנאי של "אבות ההתיישבות" אינו מדרבן לחסינות חברתית של הציבור היהודי בגליל. לעומת זאת קל לטעון כי חוסר הבטחון העצמי מהווה גורם היכול בקלות לעורר רגשות נגד ה"זרים". וביחוד כאשר ה"זרים" שובתים ומפגינים נגד ממשלת "האחדות הלאומית" שנבחרה על ידי רוב מוחלט של היהודים ומיעוט קטן של הערבים.

מראה המפגינים בכביש ואדי ערה על מסך הטלוויזיה, כך הסבירו לי עסקני ציבור יהודיים, היכה כרעם ביום בהיר את הצופים היהודיים שקיוו כי הקורה בשטחים לא יקרה בתוככי ישראל. העובדה כי המפגינים שניסו לחסום את כביש ואדי ערה הם "שוליים" או "חריגים" כפי שהם נקראים על ידי ראשי הציבור הערבי, לא מרגיעה את עסקני הציבור היהודי: "אלה הם הסברים ונסיון לשכנע, עם נימוקים כאלה אפשר להגיע למספר קטן של אנשים. הציבור הרחב התרשם בעצמו ממראה המפגינים ודברי השוטרים".

עסקני הציבור הערביים אינם חסרי מענה: הם טוענים כי מתוך 650 אלף ערבים בכמאה וחמישים ישובים היו רק הפרות חוק אחדות. כמה עשרות נערים קלי דעת עברו על החוק והחלטות הוועד הערבי קראו לשביתה שקטה ורגועה. מפירי החוק נעצרו. מעשיהם גונו על ידי הציבור הרחב. מאז עבר חודש ימים. שקט מוחלט שורר בכל ריכוזי הערבים במדינה על אף שמעשי הפרות החוק וההרג נמשכים יום יום בשטחים. האין שכנינו מבינים מהבדל התהומי בינינו לבין אחינו מעבר לקו הירוק? — שואלים העסקנים הערביים.

ספק אם יש היהודים איזה השפעה יש כיום לשקט הנמשך במיגזר הערבי מאז השביתה הכללית. אבל הממונה על מחוז הצפון, עמרם קלעג'י, משוכנע כי אין מקום לאופטימיות לפיה הקיטור שהצטבר מאז יעלם מעצמו. הוא רוצה לנסות ולהתערב בתהליך כדי לשים קץ לתהליך של קיטוב המתפתח בין היהודים והערבים במחוז. הוא קיים התייעצויות והגיע למסקנה כי המענה לבעיה נמצא בכינון פורום קבוע ומשותף להחלפי דעות בין היהודים והערבים בגליל. הוא עומד להזמין את כל ראשי העיריות, המועצות המקומיות והאזוריות, ומכל העדות, לכנס פתוח לדיון משותף שיהווה פתיחת המפגשים של פורום ראשי הרשויות בגליל. הפורום החדש לא יחליף ולא יבטל את ההתארגנויות הקיימות והנפרדות ליהודים וערבים. הוא יאחד את כולם לדיונים בנושאים המעניינים את כולם.

עמרם קלעג'י יודע כי משה צחר, ראש עיריית טבריה לשעבר, ניסה את כוחו בקירוב לבבות בין יהודים וערבים. גם עובדיה עלי, ראש עיריית עפולה, בשותפות עם אברהאם נמר חסין, ראש עיריית שפרעם, קיימו נסיון שני. בשני מקרים אלה נערכו נסיונות שהצליחו רק באופן חד פעמי. מאז המפגשים לא מצאו לנכון ללחוץ על הפיכתם למוסד קבע. קלעג'י מקווה כי נסיון קודמיו יסייע לו במציאת נוסחה שתאפשר שהמפגש יהפך ענין של קבע.

המתקדמת נלחמת על מבצרה האחרון

מחרתיים ייוודע אם הצליחה התנועה המתקדמת לשמור על מבצרה האחרון בקרב הנוער הערבי האקדמאי בישראל. המתקדמת, אשר הצליחה בבחירות לכנסת להפתיע את יריביה ומייסדיה כאחד ולזכות, בהופעתה הראשונה כמדמה בבחירות לכנסת, בשני מושבים בכנסת ובקרוב ל־18 אחוז מקולות הבוחרים הערבים, הביאה לליכוד השורות בקרב עסקני הסטודנטים הערבים באוניברסיטאות. אנשי חד"ש ו"התנועה הלאומית המתקדמת" חברו יחדיו הסמו את ועדי הסטודנטים הערבים בפני פעילי המתקדמת.

רק באוניברסיטאות הגדולות בחיפה ובירושלים הצליחה המתקדמת לזכות בייצוג מינימלי, בראשית הדרך. אבל בבחירות לפני שנה נכשלה המתקדמת בירושלים ולא זכתה כלל בייצוג בוועד. רק בחיפה הצליחה לשמור על מעמד של קבוצה שולית. בבחירות בין הסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה התחרות נערכה בין חד"ש לתנועה הלאומית המתקדמת — ובכל המוסדות זכתה חד"ש ברוב ברור. דבר המעיד על מיתון מסוים בעמדת הסטודנטים הערבים. כאחד ותל"ם היא קיצונית מחד"ש.

השבוע יערכו הבחירות בחיפה וראשי המתקדמת ייווכחו לדעת מה כוחם בקרב הנוער הערבי המשכיל. התוצאה תרמז גם לגבי מידת כוחם בבחירות הקרובות לכנסת.

הערבים מגלים את העתונות

עד לפני חמש שנים הוצע לקוראי העיתונות הערביים מבחר מצומצם ביותר של עתונים "מטעם" ועתונים מפלגתיים. כיום מוצעים להם חמישה עתונים יומיים (ארבעה מהם מופיעים בירושלים המזרחית, ואחד המופיע בחיפה) וקרוב לתריסר שבועונים מקומיים ושבועון אחד המופץ בישראל ובשטחים. אבל נראה כי אין השוק מסתפק בהיצע הקיים. בשלושת הגליונות האחרונים של ילקוט הפרסומים מצאתי כי חצי תריסר ערבים נוספים ביקשו וקיבלו רשיונות להוצאת עתונים חדשים.

האחד, מכפר אבו סנאן, מתכוון להסביר לנוצרים את ענייני הדת בעתון שהוא קורא לו "חובז אל חיאה" (לחם חיים); תושב אום אל פחם מתכוון לפרסם עתון בשלוש שפות בשם "איאר" (מאי); גברת מעכו מתכוונת לפרסם עתון צבעוני יותר — בעברית ובערבית, בשם "הד הגליל". נאיף תורי, עתונאי ובמאי מחיפה מתכוון לפרסם עתון לעניני אמנות יפה. ותושב סחנין קורא לעתונו "הנוער". ד"ר אחמד טייבי, שהתפרסם לאחרונה עקב התקרית עם איש הבטחון בכניסה לבית החולים הדסה בירושלים, מתכוון לפרסם עתון בשם "עיניים אקדמאים"; וצליבא חמיס, עסקן רק"ח הוותיק שהודח בשל רעיונותיו, מתכוון לפרסם כתב עת רעיוני בשם "אל פכר אל גדיד" (המחשבה החדשה).

להשיב כבוד אבוד

שרות Le Monde מיוחד ל"הארץ"

העיתון היומי של המפלגה הקומוניסטית האיטלקית ל'אוניטה, פירסם ראיון ארוך המשתרע על שישה עמודים עם אלכסנדר דובצ'אק. היה זה הראיון ראשון מסוגו שהעניק מי שעמד בראש הנהגת ארצו בתקופת אביב פראג לעיתון מערבי, מאז סולק מהשלטון. העיתונאים האיטלקים יכלו לפגוש את המזכיר הכללי לשעבר של המפלגה הצ'כוסלובקית בבראטיסלאווה, שם הוא חי בצנעה כגימלאי, לאחר שעבד בשרותי היערנות בסלובקיה. לדברי העיתון האיטלקי, השיחה היתה "לא נינוחה ולא נבוכה". "מאז ביקור החבר גורבצ'וב" באפריל האחרון בפראג, אמר דובצ'ק, נעלמו "מלאכי השרת שלי", אם הם עדיין עוקבים אחריו. בלי לדעת אפילו שנערך ראיון, מחתה שגרירות צ'כוסלובקיה ברומא בפני הנהלת העיתון, על "ההתערבות בחיים הפנימיים של המפלגה הצ'כוסלובקית". במדרים בודד דובצ'אק לפני 17 שנים. במדרים אחרים, שבידוד ב"סוציאליזם בעל־קלסתר אנושי". דובצ'אק מוסיף להאמין בדרכו. את רוב הראיון שפורסם כמוסף יום ראשון של ה־10 בינואר הוא הקדיש להסברת הצדקת צעדיו ב־1968. הוא התעכב ארוכות על המיגזים של המפלגה בעבר, ואמר שהגיעה השעה להחזיר את הסוציאליזם בתנאים למציאות של העולם המודרני ולא בחיפוש אחר מירשמים בספרים. המנהיג לשעבר של המפלגה הצ'כוסלובקית מדבר בזכות סוציאליזם ש"תוכנו הרוחני חייב לכלול את ההמציגים הצרוף ביותר, אנושיות עמוקה, אתיקה ומוסריות". הנסיגה בעקבות 1968 וההתפתחות בברית המועצות ובשאר מדינות הגוש המזרחי מזה עשרים שנה מאשרות, הוא מרגיש, ש"הסוציאליזם אינו יכול יותר לשאת את הסטריאוטיפים, הקלישאות, הנוקשות, הדוגמטיות והכיתתיות, וכי הוא חייב להתחדש ולבנות את עצמו מחדש בהתאם לדרישות ודחופות חדשות". דובצ'אק מביע "תמיכה כנה, חד משמעית וללא צביעות", כמו גם את תמיכת "החברים החושבים כמוני" ב"פרסטרויקה". עבורו היא "בלתי נמנעת" בשל הבעיות שהכשילו ב"קהיליה הסוציאליסטית".

דובצ'אק הביע צער על עשרים השנים האבודות, אך התברך בהימנות ההנהגה הצ'כוסלובקית החדשה בפרסטרויקה ובגלזנוסט. עם זאת, הוא אומר כי "כרגע ההכרזות הן התולשות בזירה ולמעשה עושים רק דברים מעשיים". הוא סבור שהרפורמה במפעלים ממלכתיים הנמצאת כעת בשלבי גיבוש וניסוח היא חשובה, אך לדעתו יש להכינה ביתר קפידה, כדי לשכנע את האוכלוסיה "על־ידי תוצאות קונקרטיות שיוכיחו שהאווירה במדינה מתחילה להשתנות, דבר שיהיה מאפשר לאחד את כל הכוחות היצירתיים בחברה לתחולה חדשה". כאשר נשאל על הפלישה הסובייטית ששמה קץ לאביב פראג, אמר המזכיר לשעבר ש"היא היתה בלתי אפשרית, לו היתה אז בברית המועצות הנהגה פוליטית כמו זו הנוכחית". לדעתו, הפצע שנגרם על־ידי פלישה זו עשוי "לעלות ארוכה באמצעות תרופה טובה. אך לא על־ידי טיפול קוסמטי. אי אפשר למחוק, לחסל, להתעלם מהאירועים או להחליף אותם בדרך לבן בהיסטוריה... על אלו המחזיקים בשלטון בצ'כוסלובקיה מוטלת אחריות גדולה: עליהם להבטיח שהיחסים הדדיים בתוך הברית לא יהיו מבוססים על תוצאות ה־21 באוגוסט 1968 ועל התחבולות הפוליטיות בעקבות זאת... גישה ישרה לאמת ההיסטורית ותכנית פוליטית חדשה של המפלגה יוכלו לשמש בסיס לאיחודן מחדש של המפלגה והחברה, להאצה ממשית של התקדמותנו הסוציו־כלכלית. בלי זה אין לצפות לדעתי שהאומה תיתן אמון בדרך הבנייה מחדש בצ'כוסלובקיה". דובצ'אק מדגיש בעיקר את הצורך לכבד את כללי החיים והפעולה שהם באמת דמוקרטיים, על מנת להימנע ממשברים שלולא כן יהיו בלתי נמנעים, אפילו במדינות אחרות בגוש המזרחי. כאשר לעצמו, יש למזכיר לשעבר רק שאיפה אחת ויחידה: "לראות בחזרת [illegible] הפוליטי שלי ושל חברי האחרים שנפגעו" באותה תקופה.

סיפורי בנגקוק / דני טברסקי

עיר של אורות

בנגקוק

פריס זכתה בתואר עיר האורות. אבל בימים אלה של חגיגות יום הולדתו השישים של המלך בומיפול ראמה התשיעי, אין לי ספק שבנגקוק ראויה יותר לתואר הזה.

התאילנדים מחלקים את חייו של אדם למחזורים של שתים עשרה שנה, וכל מחזור כזה מהווה השלמת פרק בחיים. המחזור החשוב ביותר אצלם הוא המחזור החמישי. ועם השלמתו, כלומר עם הגעת האיש לגיל שישים, הוא זוכה בכל מקרה לכבוד ולהוקרה רבים.

זאת באשר לאנשים פשוטים. ועל אחת כמה וכמה כאשר הדברים אמורים במלך אהוב ונערץ כמו המלך בומיפול, שבני עמו טרחו לפני כשנתיים להוסיף לשמו את התואר "הגדול". לכן עם התקרב חודש דצמבר, שבמהלכו חוגג המלך את יום הולדתו, התחילו הבנגקוקאים, כמו שאר תושבי תאילנד, לקשט את עירם ולהכין אותה לחגיגות הגדולות.

כל בנייני הממשלה, המשטרה, הצבא ובתי החולים הציבוריים, כל האגודות והמפקיקים הפרטיים, כל הבנקים ובתי המלון, כל חנויות הכלבו והכרכולים, בתי הדירות הגדולים (מגדלים של עשרים עד ארבעים קומות) וכן מסעדות גדולות, חנויות ושאר בתי עסק פרטיים, התקשטו לכבוד החג במחרוזות של נורות צבעוניות בצבעים שונים, לעתים עד לגובה של חמישים מטר ויותר. גם העצים שליד אותם מקומות קושטו בנורות צבעוניות, מן הגזעים ועד לצמרות.

התוצאה היתה תאורה מרהיבת עין בכל רחוב וסמטה. וכדי להוסיף על שלל האורות הצבעוניים נתלו במקומות רבים שלטים מוארים בנוסח "יחי המלך" או "יחיה המלך חיים ארוכים". ובכל מקום יכולת לראות את הסמל המיוחד של חגיגות השישים מואר אף הוא.

ואם לא די בכך, תרמו יפן וסין העממית זיקוקים רבים לחגיגות. ובשלושה ערבים בשבוע יום ההולדת, זכו תושבי בנגקוק לתצוגות מרהיבות של זיקוקי דינור. כבר ראיתי זיקוקים רבים בחיי, אבל תצוגה נהדרת כזו, בכמות ובאיכות, לא ראיתי קודם לכן.

גם תושבי שכונות העוני העניים המרודים, המתקיימים מקומץ של אורז ליום והכנסתם החודשית הממוצעת היא בין עשרים לשלושים דולר, קיבלו את שלהם. ביום הולדתו של המלך סובבו מאות זמרים ונגנים בין השכונות והעניקו לתושבים הצגות חינם שאין הם זוכים לשכמותן לעתים קרובות.

חגיגות יום הולדתו של המלך עלו כסף רב ושיבשו מעט את החיים בבירת תאילנד. אבל כל התושבים כמעט ללא יוצא מן הכלל השתתפו בשמחה הגדולה שהעניקה לעירם מראה של עיר זוהרת ומוצפת כים של אורות.

הזרוקים

אפשר לראות אותם בכל מקום. בבנגקוק, בעיקר באזור קאוזה־סאן, אבל גם באזורים אחרים כמובן. בצ'יינג מאי, באזור בתי הארחה, בשוק הלילי ובאזור התעלה. באיים סמאי ופנגן שבדרום ובמקומות אחרים אליהם מגיעים בעיקר התיירים הצעירים בעלי תרמילי הגב. הם — הצעירים הישראלים הרבים שהתחילו בשנים האחרונות לטייל במזרח הרחוק ובעיקר בהודו ובתאילנד.

שתי תופעות שליליות מלוות את אותם ישראלים צעירים. האחת היא תאוות ההסתופפות יחד. אם גילה ישראלי אחד שאזור קאווה סאן בבנגקוק הוא אזור זול ונוח יחסית לגישה, מיד מגיעים לשם כל הישראלים המטיילים בתאילנד. ואם אתה יושב שלושה ימים בבית קפה או במסעדה באותו רחוב, חזקה עליך שתדע בדיוק כמה ישראלים צעירים שוהים בתאילנד, מה שמותיהם, מה הם עושים והעיקר — כמה עלתה המציפה שקנה אחד, איפה כדאי ביותר למסור כביסה, להחליף דולרים, לקנות כרטיסי טיסה וכדומה, והכל בקול רם כדי שכל הרחוב ידע על כך.

הצעיר הישראלי יוצא בדרך כלל לטייל בעולם לאחר שהשלים את שירותו הצבאי, וכפי הנראה מהווה הטיול בשבילו הזדמנות לפרוק כל עול של כללי תלבושת, ניקיון אלמנטריים. כל הצעירים המטיילים בתאילנד עם תרמילי גב אינם הדורים בלבושם. אבל בדרך כלל הם שומרים על מינימום מסוים של סדר וניקיון. לא כן הישראלים. סנדלי אצבע הם פאר הנעלים וסמרטוטים דהויים שאפילו בשוק הפשפשים בתל אביב אי אפשר למצוא אותם, הם שיא הלבוש המפואר. גילוח או רחצה — בשביל מה? הסמל המסחרי של הצעיר המטייל הוא פנים בלתי מגולחות, לפעמים יומיים או שלושה ולפעמים זקן בן כמה שבועות.

לשיא הגיעו הדברים בקונסוליה הישראלית בבנגקוק. שם ראיתי יום אחד בחור צעיר, שנכנס לשאול שאלה טריביאלית כשהוא יחף, דבר הנוגד לכללי ההתנהגות הבסיסיים ביותר. רק מתוך נימוס נמנע הקונסול מלחוקר את הבחור הזוהר. אבל כששאל אותו מדוע הוא יחף ענה הבחור: "נקרעו לי הצלילים". נראה לי שהבחור אפילו לא מודע לחוסר הנימוס שבהופעתו.

צרה נוספת היא הזלזול המופלג של המטייל הישראלי הממוצע ברכושם של אחרים. מן המפורסמות בתאילנד הוא שאסור להשכיר אופנועים לישראלים. ישראלי שוכר אופנוע בצ'יינג מאי, יוצא לטיול של כמה ימים בשבילים נידחים בהרים, ואם האופנוע מתקלקל או נתקע בדרך מכל סיבה אחרת, הוא פשוט נוטש אותו וממשיך הלאה. זה אינו מעשה פחות גרוע מן הגניבות של מאפרות, מגבות וסדינים מבתי מלון באירופה. התוצאה — כשרציתי לשכור אופנוע בצ'יינג מאי נתקלתי בכמה מקומות בסירוב מוחלט ורק לאחר שהפקדתי ערבון גדול וידידי מקומי ערב לטוהר מידותי הצלחתי לשכור אופנוע ליום אחד.

אסור כמובן להכליל הכללות ולומר שכל הצעירים הישראלים המבקרים בתאילנד מתלבשים ומתנהגים בצורה כזו. אבל אני יכול לומר באחריות מלאה שחלק גדול מהם אינם מהווים בדיוק נציגים טובים של ישראל. ולעיתים אף מכתימים את שמה, ודי בכך.

הקסבה של בנגקוק

ההתגודדות יתר ברובע אחד בעיר זוהי כפי הנראה תכונה מזרח תיכונית. כמו הישראלים כן גם הערבים מתרכזים ברובם באזור אחד — רחוב נאנה היוצא מרחוב סוקומביט, אחד הרחובות הגדולים והעשירים של בנגקוק.

אבל לצערנו הנפט פסח על ישראל והגיע למדינות המפרץ הפרסי, ולכן עולה בהרבה מספרם של התיירים הערבים על מספר הישראלים, ואין צורך לומר שהם אינם מטיילים עם תרמילי גב אלא תיירים של ממש המתגוררים בבתי מלון ומוציאים כסף רב, בעיקר על שעשועים שאינם חסרים כידוע בבירת תאילנד.

ישראלי המבקר באותו אזור אינו יכול שלא להיזכר ברחובות בסימים בירושלים המזרחית או בקסבה של אחת מערי הגדה המערבית. שלטים בערבית, באותיות של קידוש לבנה, מתנוססים מעל כל החנויות, בתי המרקחת, הבנקים ומקומות הבידור. גברים (התיירות הערבית היא כמעט כולה על טהרת הגברים, ורק נשים מעטות ביותר מגיעות לבנגקוק) לבושים בג'לביות וכפיות ממלאים את הרחוב ואת הסמטאות הקטנות היוצאות ממנו. כל המסעדות בסביבה מציעות אוכל ערבי, איראני, פקיסטאני וכדומה.

גם החנויות ברחוב מזכירות שוק ערבי. בגדי ילדים ומבוגרים בסגנון ובצבעים המוכרים לנו מן הערים הערביות, ובתי מאכלים של רחוב כמו בוטנים בדבש וגרעיני חמניות, שלא תמצא כמותם בשום מקום אחר בבנגקוק. התנועה ברחוב רבה, הקונים נכנסים ויוצאים ללא הרף.

גם בשטח הבידור זהו רובע ערבי לכל דבר. יש בו כמה ברים פתוחים אל הרחוב שבהם הכל, פרט לבחורות המארחות, הוא ערבי. החל מן המוסיקה הערבית המסתלסלת בקולי קולות וכלה במנהגים שהם ערביים. כדי שהתיירים העשירים יוכלו לדבר בשפה האחת שהם יודעים, בערבית.

בית המלון הגדול שברחוב הוא מלון גרייס, מלון ברמה של ארבעה או חמישה כוכבים. המלא אף הוא בתיירים ערבים עשירים. שירות הטיולים של המלון — ולכל בית מלון המכבד את עצמו בתאילנד יש שירות טיולים כזה, המספק לאורחים סיורים באזורים לכל אתרי התיירות בעיר ובסביבתה — מציע את טיוליו באנגלית ובערבית ויש לו מדריכי תיירים ערביים.

בית הקפה של בית המלון הזה הוא לאמיתו של דבר מקום מפגש בין יצאניות תאילנדיות לבין לקוחות שאינם מעוניינים להסתובב ולחפש בין מאות מקומות השעשועים של העיר, או שרוצים לחסוך כסף ולא לשלם לאותם מקומות "דמי שכירות" בשביל הבחורה. גם כאן יש תופעה מעניינת. בעוד שבמרבית המקומות הבחורות הן דקות גו ועדינות, מסתובבות באותו בית קפה עשרות בחורות שמנמנות ובעלות פנים מלאים, לספק את טעמם של הערבים.

האחרון אחרון — אפילו הסרסורים השורצים בכל פינת רחוב בעיר ומציעים לתייר מטעים, בחורות צעירות וכל מיני מופעי דמה, אפילו הם למדו מעט ערבית ובמו אזני שמעתי בחור כזה, תאילנדי טהור לפי מראהו, משוחח בערבית רצוצה עם תייר ערבי ומציע לו להנחותו אל מרכזי ההנאה והשעשועים של העיר.

"אלקטרה לשרותכם"

מאת זאב יפת

"הנוחות שלך — האתגר שלנו", מפרסמת חברת אלקטרה במודעותיה. האומנם?

בתחילת החודש פירסמה חברת אלקטרה בכל העתונים מודעה זהה שכותרתה: "הודעה חשובה לרוכשי תנורי חימום בגז". בהודעה נאמר שבחלק מתנורי החימום משנת ייצור 1987, בסידרה שמספרה צוין, נתגלה פגם בייצור. לכן, רוכשי התנורים מתבקשים להביאם לבדיקה אל מרכזי השירות של החברה בתל־אביב, חיפה, ירושלים, באר־שבע ואילת, כפי שפורט במודעה.

המודעה נסתיימה בשתי סיסמאות — "אלקטרה לשרותכם" ו"אלקטרה, הנוחות שלך — האתגר שלנו". לא הבנתי מדוע חברה המתיימרת לספק לקהל לקוחותיה שירות, אמינות ותמורה מירבית, לא טרחה לציין במודעת האזהרה שלה באיזה פגם ייצור מדובר. האם לפגם אסתטי בלבד, או שמא מדובר בפגם בטיחותי העלול לסכן חיי אדם, ומכאן יש להשבית מיד את השימוש בתנורים עד שיתוקנו. גם לא הבנתי מדוע חייב הלקוח להיענות בהוצאה כספית לא מבוטלת, בעיקר לקוח שאין לו רכב פרטי. מרכז השירות של החברה בתל־אביב ובמרחב גוש דן הוא באיזור התעשייה החדש בראשון לציון. כלומר, לקוח המתגורר בתל־אביב, בהרצליה, או בכל עיר אחרת במרכז, חייב לשכור מונית כדי להביא את תנור החימום למרכז השירות ולחזור כעבור יום־יומיים כדי לקחתו. זו הוצאה בת עשרות שקלים. אם יעדיף הלקוח להשתמש בתחבורה ציבורית, יאלץ לבזבז שעת עבודה. כך גם אם הלקוח מתגורר בצפון הארץ, או במרחב שבין באר־שבע לאילת. ההגיון אומר שמן הראוי שהחברה המייצרת מוצר פגום, תשלח אנשיה לבתי הלקוחות כדי לאסוף את המכשירים, או לפחות תמליץ להחזירם לחנויות בהן ניקנו, ומשם הם ייאספו על־ידי החברה. בעניין זה יש לערה לבנו, מנכ"ל המועצה הישראלית לצרכנות, דעה דומה, והוא אף שיגר מכתב מחאה [illegible] לאלקטרה.

בשיחה עם מנהלי החברה ועם אינג' מרים מילר, מנכ"ל מכון התקנים, המפקח על הליכי הייצור במפעל, התבררו העובדות הבאות: כיוון שתנור החימום הוא מוצר עונתי, וכדי לא לצבור מלאים, החל בייצור סדרת התנורים בחודש ספטמבר שנה שעברה. כדי לייעל את הייצור תוכנן במפעל מבלט שבניגוד לעבר הצליח לבצע בו־זמנית שתי פעולות של כיפוף. מחלקת בקרת האיכות במפעל היתה בדיעה שפעולת ייעול זו עלולה לגרום לפגם בטיחותי בייצור, אך אגף ההנדסה סבר שאין כל יסוד לחשש זה ובסופו של דבר דעתו נתקבלה.

במהלך הייצור נבדק כל תנור שלישי. התנורים הנושאים תו־תקן של מכון התקנים עברו בדיקות מדגמיות שגרתיות של המכון, אך גם בבדיקות אלה לא נתגלה כל פגם. מנכ"ל מכון התקנים טוענת שבבדיקות השגרתיות של המכון לא ניתן היה לגלות את הפגם. היתכן שמכון התקנים על מיכשוריו המתקדמים ועובדיו המקצועיים, לא יצליחו לגלות פגם בטיחותי בייצור? היו אלה אנשי השירות של החברה שבמסגרת עבודות תיקון שוטפות גילו לפתע את הפגם בייצור — בכל תנור כפתור ביטחון אוטומטי. בכל מקרה בו הלהבה בתנור נכבית, מכל סיבה שהיא, כפתור הבטחון מפעיל מנגנון הבולם המשך זרימת הגז. לאנשי השירות נתגלה כי בחלק מהתנורים מסידרת הייצור האחרונה, פעולת המבלט החדש שהוכנס לייצור היא שגרמה להשבתת פעולת כפתור הביטחון המותקן בתנור. הן במכון התקנים והן בהנהלת המפעל אישרו כי המדובר בפגם בטיחותי חמור, וכי המשך זרימת גז לתנור שאינו פועל, עלולה להסתיים בתוצאות קטלניות.

הנהלת החברה אומרת כי שקלה בכובד ראש אם יש מקום להסביר ללקוחות, במסגרת המודעות שפורסמו בעתונים, מהות הפגם. הוחלט להימנע מהסברים, כיוון שמדובר באנשים בלתי מקצועיים, רבים מהם לא יבינו במה מדובר. לכן פורסם רק שנתגלה פגם בייצור.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

עונת חפירה ראשונה בארץ גשור

המחקרים והחפירות הארכיאולוגיות בגולן הנמשכים זה עשרים שנה, קיבלו השנה מימד חדש עם הפעלתה של משלחת ארץ גשור מטעם המכון לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, בראשותו של פרופ' משה כוכבי. את הדו"ח הראשון על פעילות ענפה שנערכה בקיץ האחרון בשלושה אתרים שונים בדרום הגולן, מצאנו בגליון 127 של "ארץ הגולן", בטאון ישובי הגולן, הנאמן לכל גילוי חדש בארכיאולוגיה והיסטוריה של האיזור. לדעת פרופ' כוכבי לא שמו לב במיוחד לתקופת הכנעניות והישראליות בחקר הגולן, אלא בעיקר לפרה־היסטוריות והקלאסיות.

בנוסף לסקרי הגולן הקודמים, עוד בשנת 1986 ליפו ויניצקי, סקר ארכיאולוגי נוסף בדרום הגולן מטעם האגודה לסקר ישראל, על פיו יצאה המשלחת לארץ גשור. ההנחה היתה שארץ גשור המוזכרת במכתבי תל־עמרנה, אינה אלא ארץ גשור. גשור מוכרת גם כממלכה ארמאית של דוד המלך הכורת עמה ברית ונושא את מעכה בת תלמי, מלך גשור, לאשה. בנה אבשלום, בורח מרוד לממלכת סבא בגולן ונשאר שם שלוש שנים. עם עליית כוחה של ארם במאה ה־9 לפנה"ס נבללת גשור באימפריה הארמית. באותו האיזור של אפיק — אפק התנהלו מלחמות ישראל נגד ארם. תחילה מצד אחאב ואחרי יובל שנים על ידי יואש מלך ישראל, בהם ניצחו את ארם. בדעת המשלחת של כוכבי לחשוף את ערי ממלכת גשור ומרכזי השלטון שלה, להתחקות אחר התרבות החומרית של הארמים ולזהות את אפק בגולן.

תוצאות עונת החפירות הראשונה של המשלחת לארץ גשור העלו שבתקופה הכנענית הקדומה התקיימה בגולן עיר גדולה אחת, שעל שרידיה הוקמה בתקופת בית שני העיר גמלא, הנחשפת בידי שמריה גוטמן מזה כתריסר שנים. במרחק הליכה של שעות אחדות מהעיר האחת, הוקמו "מתחמים" במתחם יצוק, מתחם לביאה, מתחם ברדוויל ומתחם שעבניה (רג'ם אל־הירי). הקשר בין העיר והמתחמים ברור, אף שלא ידועים את המשמעות המדוייקת. הבדיקה במתחם לביאה הוכיחה, שחומת הבניה שם לא נפלה מזו שבעיר המרכזית ושהוא התקיים לאורכה של התקופה כולה.

תוצאות חפירת הקיץ

לא נוכל לפרט כאן את כל הממצאים, בחלקם גם התחלותיים בלבד. במתחם לביאה נתגלה מתחת לגל האבנים המרכזי, קיר אבן ברוחב 4 מטר, בנוי היטב מדרבכים מאבנים קטנות. ראש הקיר מישור ומפולס יפה. לא ברור עדיין האם הקיר שימש לבסיס־על מלבנים או חלק מחומה. לפי החרסים המקום היה מיושב בתקופות הכנענית הקדומה והתיכונה.

בתל־אפיק, שנתגלה לפני מספר שנים בידי ורוויק ברעמי מבית ספר שדה גולן, נמצאה "סטראטיגראפיה הפוכה". בראש הגבעה, על פני הסלע החשוף, מתגלים השרידים הקדומים ביותר ואילו למרגלות הגבעה נשתמרו ביצורים מתקופה המאוחרת יותר. כל זה בגין סחף על ידי צוקים העליונים של נחל עין גב, סחף הפוגע באתר שהינו גבעה על שטח של כחמישה דונם. בראש הגבעה — הישוב העתיק ביותר באתר, מראשית האלף השני לפנה"ס. נתגלתה מערה חצובה שפתחה מלא מפולות מתקופתה הישראלית. העלתה השערה שמדובר כאן בתופעה של דרום יהודה של מערה ובית צמודים.

קנקני שפת־צוואר מעידים על ישוב בתחילת התקופה הישראלית, מהטיפוס הנפוץ במרכז הארץ ובגלעד ולא בגליל. ביצור של ממש נמצא באתר רק בתקופה הישראלית ב'. נמצא מבנה מבוצר בעל קירות בעובי של מטר, בנוי על הסלע. בו שלושה חדרים מקבילים בגודל 3x1.5 מטר, בנויים בניצב לקיר החיצוני. לפי כלי חרס שנתגלו, חרב המבנה בתקופה הישראלית התיכונה. טרם ברור האם המדובר במבנה מבוצר או בחלק מחומת העיר. נמצאו מיבנים בנויים במידרגים ובהם מיתקנים חקלאיים, אבני כתישה וממגורות. המבנים, לדברי כוכבי ב"ארץ הגולן", נבנו בתקופה הישראלית וישובם נמשך, תוך כדי תיקונים ותוספות, גם בתקופה הפרסית וההלניסטית.

האתר השלישי של המשלחת, תל־הדר, שוכן על שפת הכנרת, 7 ק"מ מצפון לעין־גב. שטחו עשרה דונם וצורתו מעוגלת. על פני השטח ניכרות שתי חומות. אחת מקיפה בשולי התל ושניה מקיפה את ראש התל. בחפירה בשטח 10x40 מטר נתגלו שרידי התקופה הישראלית מהמאות ט' וח' לפנה"ס. בין שתי החומות השתרע רובע מגורים צפוף מאוד. אף מנצלים את החומה הפנימית למגורים. לאורך החומה החיצונית קיים רחוב ברוחב 3.5 מטר. ניתן לשחזר שלושה מיבני מגורים. בין המבנים נתגלו שטחים מרוצפים, בהם ממגורות ותנורים. צויין שבבתים אלה אין אומנות או עמודים. בין הכלים הרבים נמצא עוגן בולת עם סימני חבל. חשיבותו בעצם קביעת שימוש בעוגנים אלה במאה הח' לפנה"ס, שהיא זמנה של השכבה האחרונה של ישוב זה.

מחקר ומוזיאון פרה־היסטורי בחיפה

המחקר הפרה־היסטורי בכרמל, אחד המקומות החשובים במחקר זה בעולם, ופעילותו של פרופ' מ. שטקליס ז"ל כראשון חופרי כבארה, היו נושאי כנס המחקר הפרה־היסטורי שנערך בדצמבר במוזיאון לפרה־היסטוריה בחיפה. מוזיאון זה קיים 25 שנים. בתקופה זו ביקרו בו 1.5 מיליון מבקרים, בעיקר תלמידים. עתה נוסף למוזיאון מדור חדש שימשוך עוד רבים למקום. מוצגים בו הכפרים הפרה־היסטוריים שנתגלו מתחת למים באיזור עתלית וכפר סמיר, עליהם כבר דיווחנו במדור זה. עתה ניתן לראות מקצת המימצאים של הכפרים וכן דגמים של בתים עם חצרותיהם, וכן בארות וממגורות בדגמים מוקטנים במוזיאון שבגן האם בחיפה. אלה תוצאות עבודתם המאומצת של אהוד גלילי וחובריו בגילוי, חפירה ושיחזור הכפרים, שפעם שכנו בחוף הים ועתה נמצאים שרידיהם 8־12 מטר מתחת לפני הים כשהם שמורים היטב. לפי בדיקות פחמן 14 של קורות עץ שנתגלו באתרים התת־מימיים מדובר בישוב מלפני כ־6,830 שנה.

הועלתה הצעה לקיים מדי שנה, ביום השנה לפטירתו של פרופ' שטקליס, יום עיון ודיון במוזיאון בחיפה בנושא מסוים, כשם שהשנה דובר בעיקר על המימצא בכרמל. סקירה ראשונית ניתנה בידי יעקב עולמי שעשה שנים רבות בחקר הכרמל והוציא ספר על הסקר הפרה־היסטורי של האיזור. בין היתר סיפר ששטקליס עלה בשנת 1929 וכפועל בייבוש ביצות הכבארה גילה את המערות הפרה־היסטוריות שבאיזור, ששנתיים לאחר זאת נחפרו בידי דורותי גרוד ודורותי בייט. שטקליס מצא את פתח המערה סתומה ומלאה אדמת סחף וגם שכבה עבה מאוד של זבל צאן. בחפירה הראשונה גילה את מדרגת המערה עם הכלים הראשונים שהעידו על האדם הקדמון במערה זו. בשנים 1951 — 1965 שב שטקליס לכבארה ומאז פעלו שם משלחות שונות. לדברי פרופ' עופר בר־יוסף, "חלק מהאתר כבר לא קיים, כי השכבות הופרו ואינם ולא ניתן לחזור ולבדוק על פי השיטות החדישות של היום". מסקנתו של בר־יוסף מהמחקר הפרה־היסטורי במערות הכרמל היא, שהאדם לפני 40,000 שנה התנהג באופן זהה להתנהגות האדם היום.

בכנס הועלו עוד נושאים שונים כגון על תפוצת ניאנדרטלים במזרח התיכון, על חפירות בנחל ספתים ונחל אורן, גילוי כלי אבן ואובסידיאן בכרמל, הכפרים התת־מימיים בחוף הכרמל, עולם החי והצומח על פי המימצאים בתוך הים בעומק 8־12 מטר, שמהם רוצים ללמוד גם על שינויי האקלים באיזור.

מפריע לך לפעול בחוסר מידע?

אינפורמרקטינג - דמוגרפיה עיסקית ומידע שיווקי בע"מ שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 פקס: 268020.

מאגרי מידע, מחקרי שוק, חקר ישימות, נתונים לביצוע

صورة عن الاصل

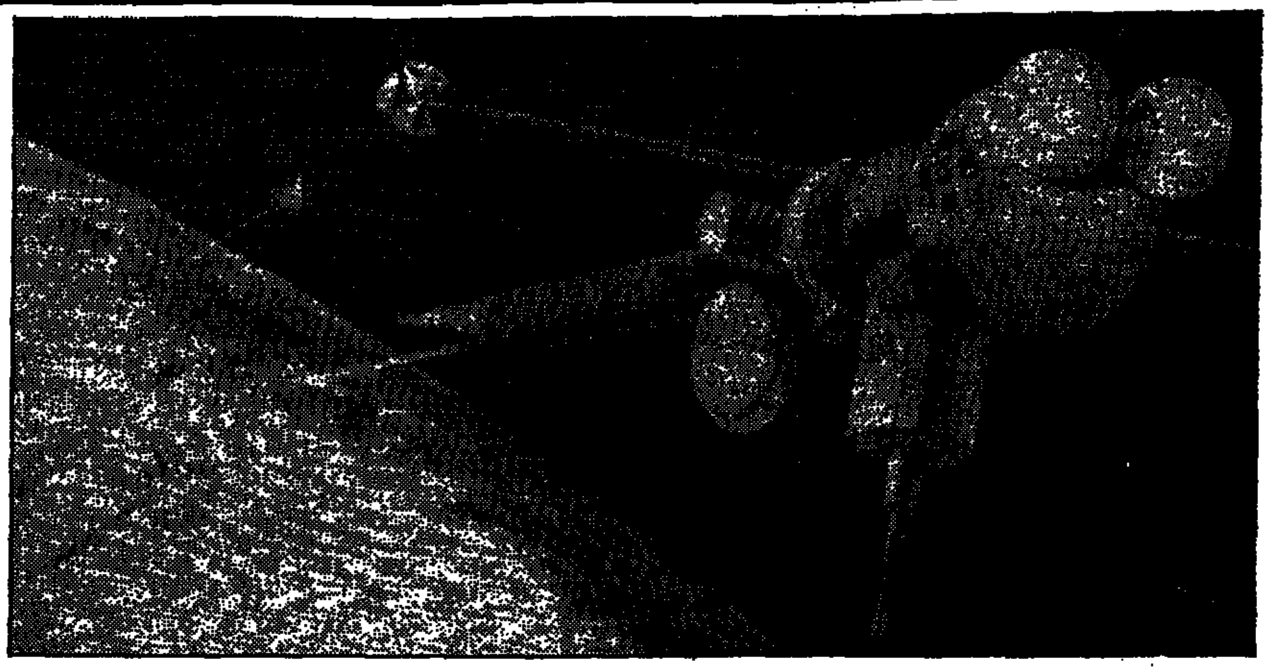

ציור שפירסם הממשל האמריקאי מראה "לוויין קטל" יורה קרני לייזר שמקור האנרגיה שלהן כור גרעיני

לייזר גרעיני למלחמת הכוכבים

פעימות של ביקוע אורניום עשויות לשמש כמקור אנרגיה להפעלת לייזר רב עוצמה שיותקן בתחנת חלל במסגרת יוזמת ההגנה האסטראטגית

האם תצליח ארה"ב לפתח "תותח" לייזר רב עוצמה שיוכל לפעול מן החלל ללא מקור אנרגיה גדול ומסורבל כדי לשמש כמשמיד טילים באליסטיים בתוכנית יוזמת ההגנה האסטראטגית המוכרת יותר כ"מלחמת הכוכבים"?

הרעיון של יצירת מיתקן לייזר כזה קדם בהרבה ליוזמת ההגנה האסטראטגית, ופיתוחו המתחדש עתה במסגרת המחקרים של יוזמה זו, עשוי להביא גם לפיתוח נשק קרני לייזר לשימושים טאקטיים. המטרה היא ליצור מכשיר לייזר קומפאקטי רב עוצמה. במטרה זו מוגדרים שני ניגודים, שכן המכשירים רבי העוצמה מצריכים כמות אנרגיה עצומה ההופכת אותם למסורבלים וכבדים ביותר. כבר ב־1974 החלו מדענים שעבדו בשירות משרד ההגנה האמריקאי בפיתוח מיתקן כזה, אך נראה כי במסגרת יוזמת ההגנה האסטראטגית הופך פיתוחו לחיוני.

הלייזר המתוכנן מכונה פאלקון, ראשי התיבות באנגלית של לייזר מעורר באמצעות ביקוע גרעיני. הרעיון שמאחורי התיכנון הוא לעורר קרינת לייזר של גאז באמצעות אנרגיה שתסופק מחלקי אטומים של אורניום 235 העובר תהליך של "ביקוע בפעימות". תהליך כזה הוא פשוט בהרבה מתהליך של ביקוע רציף ומבוקר המקויים בכורים גרעיניים. כל שצריך לקיומו הוא שני חלקים שביחד יש בהם מסה קריטית של אורניום 235: קירוב שני החלקים במהירות יוצר מסה קריטית המפתחת תגובת שרשרת ואז הם מורחקים.

תוצאת הקירוב וההפרדה המהירים הוא פרץ של אנרגיה הארוך כמאתיים מיליוניות השניה. פצצות אטום, אגב, פועלות באותו אופן, אלא ששם אין מרחיקים את החלקים לאחר שהוצמדו, ותגובת השרשרת של הביקוע היא היוצרת את הפיצוץ האטומי.

מקור האנרגיה הגרעיני לפעימות הלייזר הבאי הוא אטרקטיבי ביותר למתכנני "מלחמת הכוכבים", שכן הוא קטן ויעיל בהרבה מכל מקור אנרגיה קונוונציונאלי, וכך יאפשר את התקנתו בלוויינים קטלניים. בעבר נטו מתכנני "מלחמת הכוכבים" מרעיון תחנות החלל נושאות הלייזר, בשל המסה האדירה של החומרים שהיתה דרושה להזנת הלייזרים האלה באנרגיה הדרושה ליצור קרינת לייזר קטלנית. גם אם היו מצליחים לייצר תחנת חלל כזו, היתה האנרגיה המאוחסנת בה נגמרת במהירות.

מבחינה תיאורטית יוכל לייזר גרעיני להפיק מיליוני פעימות רבות עוצמה ללא צורך בתידלוק מחדש.

על־פי מסמך לא מסווג שהוכן במעבדות הלאומיות סאנדיה בניו מכסיקו "הושגה התקדמות משמעותית בהגדרת התפיסה של נשק הפאלקון".

למרות זאת נותרות בעיות טכניות רבות ללא מענה. למרות שהחלקיקים אכן מעבירים אנרגיית ביקוע אדירה אל לייזר הגז, נראה כי קשה לתרגם אנרגיה זו לקרן לייזר, והעוצמות שנבחנו בסאנדיה אינן ידועות — אם כי משקיפים מעריכים שמדובר "בעוצמות צנועות". מכשלה שנייה היא בעצם מבנהו של מקור האנרגיה הפועם.

רק קומץ כורים פועמים כאלה קיימים כציוד מעבדתי במחקר גרעיני, ולכולם דרוש משך קירור של כמה שעות לאחר כל פעימה. כמו כן, לא נפתרה בעיית החלק האופטי המכוון את קרן הלייזר למטרתה, ועל פי הרוח של סאנדיה "זהו האתגר הטכנולוגי הגדול ביותר".

לפני יותר מ־13 שנה פותח ונוסה לייזר מונע בכח גרעיני במעבדות בלוס אלאמוס, אך נאס"א שהיתה מממנת המחקר נטשה את הרעיון, בין היתר בשל ההתנגדות לשיגור כור גרעיני למסלול סביב כדור הארץ.

האם יש לציפורים הנודדות מצפן מגנטי

מעקב אחר התנהגות הציפורים בעת טיסתן מעל ריכוזי עפרות ברזל העלה כי יתכן שהשינוי בשדה המגנטי באיזור גרם לחלק מהעופות הנודדים "לאבד את הצפן"

מזה עשרות שנים מנסים חוקרים להסביר את כושר הניווט המפליא של הציפורים הנודדות. תשומת לב רבה הושגה במחקרים שונים אל הקשר האפשרי שבין מנגנון הניווט של ציפורים אלה לבין השדה המגנטי של כדור הארץ, אם כי אף אחד מן המחקרים לא הציג מנגנון היכול לשמש לציפורים אלה מצפן מגנטי.

במחקר חדש, שהתפרסם לאחרונה בבטאון ג'ורנאל אוף אקספרימנטאל ביולוג'י (כרך 130 עמ' 63), מציג החוקר השוודי תומס אלמרסטרם הוכחה לתיאוריה זו מצפן המגנטי של הציפורים. הוכחה זו מבוססת על שינויים בכיוון נדידת העופות בעקבות אנומאליות בשדה המגנטי.

עד כה היו המקרים בהם ניצפו השפעות של שינויים בשדה המגנטי של כדור הארץ מבודדים, והתייחסו לשינויים בכיוון הנדידה בעקבות סופה מגנטית או בעקבות שינויים שנגרמו על־ידי מכ"ם (שכוון לקלוט ולעקוב אחר הנדידה). אלמרסטרם בחן את הנושא באורח יסודי יותר על־ידי מעקב אחר התנהגות העופות הנודדים באיזור בו קיימת אנומליה מגנטית טבעית עקית בשדה המגנטי של כדור הארץ. באיזור נורברג במרכז שוודיה מצויים מרבצי עפרות ברזל ענקיים, הכוללים תחמוצות ברזל ומגנט בעובי המגיע ליותר משני קמ"מ. מרבצים אלה יוצרים אנומליה מגנטית המתבטאת בעוצמת שדה מגנטי המגיעה — בעת טיסה בגובה נמוך — שהיא ב־60 אחוז גבוהה יותר מעוצמת השדה המגנטי הרגיל של כדור הארץ.

למרות שאלמרסטרם מצא כי ציפורים רבות לא הראו כל סימן של ניסיון להימנע מטיסה באיזור וחצו אותו לעיתים קרובות בטיסה ישרה, הוא העלה סימנים מבוקים לכך שכושר הכיוון של הציפורים נפגע מהנסיבות המיוחדות שבמקום.

כמה ציפורים נודדות שטסו בגובה נמוך, שבו עוצמת השדה היתה גדולה ביותר וכיווניו מסודרים, גילו סימנים ברורים של דיסאוריינטציה — אובדן כיוון. ציפורים אלה נחתו בעצבנות על הקרקע וחידשו את טיסתם רק לאחר שהתהלכו סביב. ציפורים אחרות שינו בפתאומיות את גובה טיסתן, תוך צלילה חדה של כמאה מטרים בשתי דקות ועזיבת מקומן במבנה הלהקה — תופעות שבלטו בעיקר במקום שהנטייה של השדה המגנטי מן האנך היתה תלולה במיוחד.

החוקר השוודי מציין כי אין הוא יכול להציג מנגנון ביולוגי שיסביר את תחושת השדה המגנטי של העופות, כמו גם אצל כל בעל חיים אחר. ולכן אינו יכול לקבוע מדוע הגיבו הציפורים לאנומליה המגנטית בדרך שהגיבו. ייתכן שהתגובה באה בשל השינוי הפתאומי בשדה שד אחריו עקבו. כמו כן יתכן גם שהתגובות הפתאומיות שלהם היו מסיבות אחרות, כגון משבי רוח צד שאותם לא יכול היה החוקר לזהות. מכל מקום אלמרסטרם הצליח במחקרו להוכיח כי ציפורים נודדות רבות הראו תגובה עקבית לאנומליות מגנטיות. הזאת בניגוד לתצפיות קודמות בהן היתה התגובה מבודדת.

מנהרת הרוח החדשה של נאס"א, שבנייתה נשלמה בימים אלה בקליפורניה, הוצגה בשבוע שעבר בפני כתבי תעופה. המנהרה, שבבנייתה הושקעו יותר מ־120 מיליון דולר כוללת שש מניפות כמו זו הנראית בצילום, ומהירות הרוח בתנאי הניסוי הענקיים שלה מגיעה לכ־700 קמ"ש צילום איי פי

שמנים אתרים עשויים להדביר אקריות

ד"ר פאול מנסור, אנטומולוג (חוקר חרקים) מטוספייה, העובד במינהל המחקר החקלאי, בתחנת הנסיונות נווה־יער שליד טבעון, גילה כי שמנים אתרים מסויימים, המופקים מצמחי תבלין, עשויים להדביר מזיקים מקבוצת האקריות, בגידולים חקלאיים שונים, כגון כותנה, גידולי מטע, פרחים, ירקות וצמחי חממות. שמנים אתרים הם חומרי טבע המצויים בצמחים המשמשים למאכל אדם, ולפיכך אינם רעילים. לא צפוייה מהם הסכנה הקיימת בתכשירי הדברה כימיים.

החוקר מנווה־יער הבחין כי תבלינים מסויימים אינם נתקפים על־ידי אקריות, ובבדיקה גילה כי השמן האתרי המצוי בהם דוחה את המזיקים. עמיתיו מהמחלקה לצמחי מרפא ותבלינים העמידו לרשותו שמנים אתרים שהופקו מאותם צמחים, ובניסויים שערך נמצא כי הם בעלי כושר הדברה של אקריות, בגידולים חקלאיים ממשפחות שונות. הממצאים עודם בראשיתם וטרם נעשה שימוש מעשי בחומרים הללו, אך החוקר מאמין כי בעזרת תקציבים שיגוייסו לפיתוח השמנים האתרים לצרכי הדברה, ניתן יהיה, בסופו של דבר, להשתמש בהם כתחליף לתכשירים כימיים מסוכנים. האקריות גורמות נזקים כבדים בצמחי תרבות רבים והדברתם חיונית לקבלת יבול חקלאי.

הוגש פרויקט מחקר בשיתוף עם חוקרים גרמנים, לפיתוח הנושא.

לפיד — קרן השקעות באמנות
אבוקה — קרן השקעות באמנות

מנהל הקרן: יוניטרסט (ניהול קרנות — 1980) בע"מ
הנאמן: בנק דיסקונט לישראל בע"מ חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מוזמנים בזה את מחזיקי יחידות ההשתתפות בקרנות הנ"ל לאסיפה כללית של בעלי היחידות, שתתקיים בתאריך 28 בינואר 1988 במשרדי מנהל הקרן, יוניטרסט (ניהול קרנות־1980) בע"מ, מגדל שלום מאיר, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בשעה 9.30. בפני האסיפה יוצע לאשר שינויים להסכם הנאמנות של הקרנות בענינים הבאים: —

1. הפחתת שיעור שכרו של נאמן הקרן ל־0.0417% לחודש (במקום 0.0694%) החל מ־1.1.1988.
2. הגדלת שיעור שכרו של מנהל הקרן ל־0.166% לחודש (במקום 0.1389%) החל מ־1.2.1988.

על מחזיקי תעודות השתתפות אשר תעודותיהם מופקדות בבנקים והרוצים להשתתף ולהצביע באסיפה, לבוא לאסיפה עם אשור של הבנק בדבר התעודות המופקדות.

אם בתום חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא יימצא מנין חוקי, תידחה האסיפה לשבוע אחד לאותו היום ולאותו שעה ולאותו מקום ובעלי היחידות הנוכחים באסיפה נדחית זו ייחשבו למנין חוקי.

הכרזה על נעדר

קטע מפסק דין שנמסר ב־4 בדצמבר 1987 בבית הדין בערכאה עליונה בפאריס לבקשת גברת רוזה הופמן המתגוררת ב־75020 פאריס 3, רחוב ארנסט לאוור:

בית הדין, על יסוד סעיפים 122 והסעיפים הבאים בחוק האזרחי, קובע שאריה רייקין, יליד 1905 בפולין, שהתגורר בתל אביב (ישראל) בגרשוב 34 ורמבי 5 (מכבי) לא הופיע יותר במקום מגוריו או מעונו ולא התקבל ממנו שום מידע מאז ה־19 ביולי 1932.

על החותום (־)

או שאתה מזריק לו
או שאתה "מיישן" אותו

אין דרך אחרת. חייבים לעבד את הבשר כדי שיהיה רך ומוכן לאכילה. אפשר כמובן להזריק לבשר, כפי שנהוג ברוב המקומות. זה זול יותר, מהר יותר, קל יותר, אבל...
אתה יודע מה זה. כימיקלים וכאלה. ישנה דרך נוספת ל"יישן" את הבשר. שיטת טיפול מיוחדת שנהוגה במקומות מסויימים שבהם יש יחס רציני לבשר. ועוד יותר רציני לאלה שאוכלים אותו.

ב"וויט הול" בחרנו בשיטת ה"יישון". את הבשר אותנו תולים במקרר מיוחד השומר על טמפ' קבועה של 0°. לתקופה של שבועיים עד חודש, בהתאם לנדרש לחלק המסויים של הבשר. וכך, חומצת החלב הנמצאת בבשר, מתפרקת ומרככת את הבשר בתהליך טבעי לחלוטין. זהו אמנם תהליך ארוך ויקר, אבל... את ההבדל בטעם מרגישים כבר מהנגיסה הראשונה.

steak house WHITE HALL
רח' מנדלי 6 תל־אביב. טל. 03-249282

נגיסה אחת תשכנע אותך

קול המפרסם

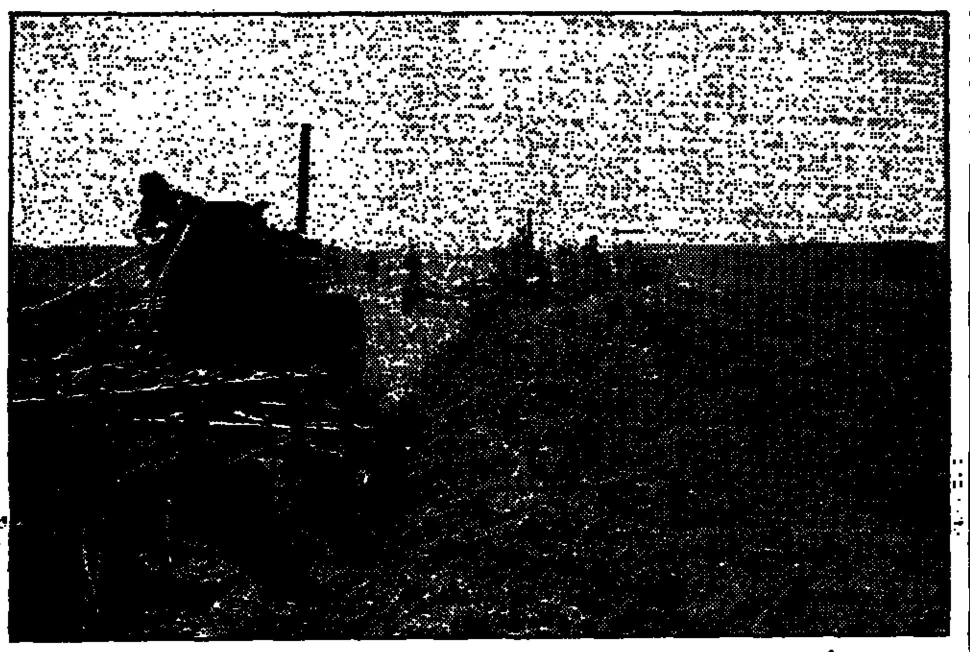

חקלאות אורגנית לשימור הקרקע

מחקר שנעשה בארה"ב מעלה כי סחף שכבת הקרקע העליונה הפוריה קטן פי ארבעה בשדות המעובדים בלי דשנים לאאורגניים. בשדות המעובדים בשיטות המקובלות עלולה שכבת הקרקע העליונה להיעלם לאחר 50 שנה

חקלאים המשתמשים בדשנים לא אורגניים כדי להגדיל את היבול, עושים זאת על חשבון היבולים העתידיים של שדותיהם. מחקר שהתפרסם לאחרונה בשבועון נייצ'ר (כרך 330 עמ' 370) הראה כי במשקים המשתמשים בשיטות העיבוד החדישות המקובלות מאבדים מדי שנה פי ארבע יותר משכבת הקרקע העליונה מאשר משקים המעבדים את הקרקע בשיטות של חקלאות אורגנית ללא שימוש בדשנים לאאורגניים.

ג'ון רגנולד מהאוניברסיטה של מדינת וואשינגטון, לויד אליוט ממשרד החקלאות האמריקאי ואיבון אונגר מאוניברסיטת מיין בדקו שתי חוות סמוכות במדינת וואשינגטון. בשתי החוות, גדלה חיטת חורף. החוואי, שפעל בשיטות של חקלאות אורגנית, הצניע בקרקע "זבל ירוק", הנהיג מחזור זרעים ולא דישן בחומר מינרלי.

בחווה השנייה דושנה הקרקע בדשנים לא אורגניים ונעשה רק שימוש מועט בסבב גידולים. המחקר העלה כי במהלך 37 השנים האחרונות הפחית סחף הקרקע את עוביה של שכבת הקרקע העליונה בחווה "המודרנית" ב־21 ס"מ, בעוד שבחווה שעובדה ללא דישון איבדה שכבת הקרקע העליונה רק 5 ס"מ.

בשדות המעובדים בצורה המקובלת במערב מאבדת השכבה העליונה מדי שנה כמות קרקע גדולה פי שלושה מזו הנוצרת באופן טבעי. בשדות המעובדים בשיטה האורגנית מפוצה אובדן הקרקע בשכבה העליונה על־ידי יצירה של קרקע חדשה. על־פי חישובי החוקרים תאבד בחווה "המודרנית" כל שכבת הקרקע העליונה הפוריה בתוך חמישים שנה.

ההסבר למניעת הסחף בשדות המעובדים בשיטה אורגנית טמון בשיטת הדישון באמצעות "זבל ירוק". בשיטה זו טומנים בקרקע — באמצעות חריש — צמחיה שגדלה לצורך זה כדי שתרקב ותעשיר את הקרקע במיוחד בחנקן. בדרך זו הופכת הקרקע עשירה יותר ברקבובית — אותו חומר אורגני המכונה "הומוס" — והיא ספוגית יותר.

תכונה זו חשובה במיוחד למניעת סחף קרקע, שכן ככל ששכבת הקרקע העליונה ספוגית יותר, כך נמנעת היווצרות נגר עילי — זרימת מים על פני השטח המורידה אתו וסוחפת עימה את השכבה העליונה.

ה"הומוס" כולל פולימרים של רב־סוכרים, ואלה מסייעים להחזקת חלקיקי הקרקע זה בזה ומונעים היווצרות בוץ דמוי קרום שהוא כמעט בלתי חדיר למים. תופעה המוכרת היטב מקרקעות הלאס שבנגב, שבהם אין רקבוביות וגם גשמים קלים הופכים את פני השטח לעיסה המונעת חלחול נוסף ותורמת להיווצרות שטפונות חזקים הסוחפים כמות קרקע רבה. במחקר האמריקאי נמצא כי בקרקע של החווה האורגנית נמצאה כמות גדולה יותר של רב סוכרים מאשר בחווה הרגילה.

תרומה נוספת של הרקבוביות בקרקע לשימור השכבה העליונה היא שהרקבוביות תורמת לאחיזה בין גרגרי החול ומונעת ריסוק רגבים בגשם חזק. יתרון נוסף לשימור הקרקע בשיטה האורגנית נובע מכך שהחוואי המעבד את שדהו בשיטה זו אינו צריך לעלות על השדה עם טרקטור בעונת הגידול לצורכי ריסוס או דישון כעמיתו המודרני. כל נסיעה של הטרקטור על פני השדה גורמת לחירוץ פני הקרקע וליצירת תיעול לנגר העילי המסייע לסחף של השכבה העליונה.

מעבורת החלל: התקלות נמשכות

ליקויים בנחיר הבעירה של המאיץ החדש שתוכנן למעבורת, דחו שוב למועד בלתי מוגדר את השיגור הראשון לאחר יותר משנתיים של קירקוע

ליקויים בנחיר הפליטה של המאיץ הרקטי של מעבורת החלל, שהתגלו בניסויים בשבוע שעבר, עלולים לגרום לדחייה של כמה חודשים בשיגור הראשון המתוכנן של המעבורת. ראשי סוכנות החלל האמריקאית נאס"א הודיעו בעקבות כשלון הניסוי, כי השיגור שנועד להתבצע בתחילת יולי 1988 נדחה לפחות בעשרה שבועות.

מהנדסי נאס"א הבהירו לאחר הניסוי כי בעת ביצועו בקנה מידה מלא של המאיץ נשבר חלק מהמכלול המורכב את ציר נחיר הפליטה. החלק שנשבר בעת הניסוי מכונה "מיגעל הטבעת" ומשמש כמגן למנגנון המאפשר את הטיית נחיר הפליטה של המנוע כאמצעי היגוי בשתי הדקות הראשונות לאחר שיגור המעבורת.

מיגעל הטבעת הוא אחד החלקים שתוכננו מחדש לאחר אסון המעבורת לפני שנתיים, וזאת למרות שלחלק זה לא היה כל קשר לתאונה שנגרמה בשל קריעת אטם במאיץ. התיכנון מחדש של חלק זה בוצע במסגרת החלטת נאס"א לבחון אחד לאחד את כל רכיבי המעבורת כדי להבטיח אפס ליקויים בעתיד.

בסוף השבוע שעבר הודיעו ראשי נאס"א כי מהנדסי החברה פיתחו כבר קודם לניסוי מכלול חדש שכבר נבנה ויחליף את החלק שנשבר בעת הניסוי. הגירסה החדשה של מכלול נחיר הבעירה של המאיץ תותקן במעבדות לקראת ניסוי בקנה מידה מלא של המנועים הראשיים של המעבורת, המתוכנן לתחילת מרס 1988.

החלק החדש כבר נוסה בעבר בהצלחה בעת ניסויי המנוע הראשי באוגוסט שעבר. אך הוא לא תוכנן להיות מותקן במאיץ המתוכנן מחדש. במקביל לעבודה המבוצעת על המאיצים הושלמו בחודש שעבר המבחנים למנועים הראשיים של המעבורת — אלה המותקנים בזנבה. גם במנועים אלה בוצעו שינויים הנדסיים שעיקרם החלפת מערכת החשמל, עיצוב מחדש של תאי הבעירה והתקנת חיישני בקרה חדשים. מהנדסי נאס"א הודיעו לפני ימים אחדים כי המנועים עברו בהצלחה את המבחנים ואושרו לשיגור.

פרס נובל כבר יש אבל היכן הפאטנט

פיסיקאים ומהנדסי מחקר ופיתוח בכל מרכזי המחקר החשובים בעולם מבקשים להניח את ידיהם על בקשת הפאטנט הצפויה של חברת יבם לרישום החומרים החדשים בעלי תכונה של מוליכות־על בטמפרטורות גבוהות יחסית ורישומי הפאטנטים של שימושים שונים של חומרים אלה. יבם, לעומת זאת, אינה ממהרת כנראה להגיש את הבקשות לרישום במטרה לעכב את דליפת הידע שנצבר בתחום מוליכי העל.

לפני פריצת הדרך של מדעני יבם לא היו בנמצא חומרים מוליכי־על בטמפרטורה הגבוהה מ־23 מעלות מעל האפס המוחלט. ג'ורג' בדנורז ואלקס מילר, ממעבדות יבם באירופה, גילו קבוצה חדשה של חומרים בעלי מוליכות־על בטמפרטורות גבוהות יותר, ואף זכו בשל התגלית בפרס נובל בפיסיקה שהוענק להם באוקטובר 1987. הטענה של חוקרים ומתעניינים תעשייתיים היא, שכל בקשת פאטנט על החומרים החדשים צריכה לשאת את שמם של בדנורז, מילר או יבם. עד כה, מודות הניו־סאיינטיסט, טרם הוגשו בקשות הנושאות את שמם.

התגלית והיישומים המצופים שלה, שכמה מהם עשויים לחולל מהפכה של ממש בתחומי החשמל והאלקטרוניקה, מציבים דילמה בפני מנהלי יבם. כדי להגן על התגלית צריכה החברה להגיש בקשות לפאטנטים. בקשות כאלה מוגנות בארה"ב, כיוון שהן נשמרות בסודיות עד להשלמת תהליך הרישום. באירופה, לעומת זאת, מפורסמות כל הבקשות לפאטנטים כעבור 18 חודש מתאריך ההגשה — בין אם אושרו ובין אם הן בתהליך אישור.

הסודות נשמרים כל עוד יבם מעכבת את הגשת הבקשות לרישום. אך השהייה כוללת תמיד סיכון שמישהו אחר עשוי להעלות את אותם רעיונות לשימושים ולהגיש בקשה לפני יבם.

בדנורז ומילר החלו את שורת התגליות שלהם בתחום מוליכי־העל בינואר 1986, ומאז אותה תגלית הגיעו למידע אודותיה להסתנן אל מחוץ למעבדות. אילו הגישה יבם בקשה לרישום פאטנט מיד לאחר התגלית, היה מידע אודותיה הופך לנחלת הכלל כבר עתה. על־פי הערכת הניו־סאיינטיסט לא הוגשה בקשה כזו מיד לאחר התגלית, אך יבם הגישה במהלך 1986 את הבקשות הראשונות, הן ייחשפו כבר במחצית הראשונה של 1988.

עם זאת, מזהירים המתנגדים לגילוי באמצעות רישום הפאטנטים מפני תקלה מתוחכמת שיבם כבר עשתה בה שימוש לפני שבע שנים. אז הגישה יבם בקשה לרישום פאטנט לתהליך לטרנזיסטור המכונה "קאינרון". הבקשה לרישום פאטנט אירופי נוסחה והוגשה בשפה הגרמנית, ובעוד כולם מחפשים בקשות באנגלית, היו כל הפרטים מונחים על המדף בספריה של רשם הפאטנטים במשך יותר משנתיים.

כיוון שהמחקר אודות מוליכי־העל בוצע במעבדות המחקר של יבם בציריך, ייתכן מאוד שהחברה תחזור על התהליך. מכל מקום, מתברר כי בינתיים הוגשו כבר מאות בקשות לרישומי פאטנטים הנוגעים לישומי מוליכי העל...על־ידי חברות יפאניות.

עריכה דיגיטאלית לשידורי רדיו

סלילי גילוח וסרטים דביקים הם הכלים המסורתיים המשמשים את מפיקי תוכניות הרדיו בעת עריכת השידורים, שעומדים לצאת משימוש. כך לפחות ברשת השידור הבריטית הבי.בי.סי. חלק משידורי הבי.בי.סי בשבועות האחרונים הוקלטו ונערכו באמצעות מכשירי הקלטה דיגיטליים המאחסנים את הצלילים על גבי דיסקט מגנטי, המשמש בדרך כלל במחשבים.

המשדרים השונים המוקלטים בדרך כלל על גבי סרטי הקלטה מגנטיים נערכו עד כה בעיקר בשיטה של חיתוך קטעי הטעויות בסרט ו"ניקוי" לפני השידור. עתה, כך מסרו אנשי הבי.בי.סי, הופכת עבודה זו, שהיתה כרוכה במיומנות אצבעות וביכולת לחתוך ולהדביק בדייקנות את הסרטים, לנחלת העבר.

שיטת העריכה החדשה מבוססת על העברת ההקלטה המגנטית לזכרון מגנטי באמצעות הפיכת ההקלטה לדיגיטאלית (כגון זו המשמשת בתקליטורי הלייזר או בקלטות הדיגיטאליות — ראט). ההקלטה הדיגיטאלית מוקלטת על גבי תקליט קשיח של מחשב אישי. סבכאי השידור מאזין להקלטה במהירות רגילה, במהירות מואצת או במהירות איטית יותר. וכאשר הוא מזהה קטע הטעון טיפול הוא לוחץ על כפתור מיוחד ה"מסמן" קטע זה בסימון בלתי נשמע שהוא בעצם פקודה למחשב לדלג על הקטע ולהגיע לסופו. בצורה כזו נמחק הקטע המסומן בדייקנות.

הגישה לקטעים מסומנים על גבי דיסק קשיח היא כה מהירה עד שאי אפשר כמעט להבחין בדילוג המהיר על פני המקום שנמחק. בניגוד לחיתוך סרט ההקלטה, יתרון העריכה הדיגיטאלית הוא שבמקרה של טעות ומחיקת קטע שצריך להישאר בהקלטה, אין צורך לחפש אחר כמה סנטימטרים של סרט זרוק על רצפת האולפן. כל מה שצריך הוא להורות למכשיר לחזור לקטע המסומן ולבטל את המחיקה — חזרה המתבצעת אף היא במהירות העולה בהרבה על כל גלגול של סרט הקלטה.

בדיקות שעשו אנשי הבי.בי.סי לשיטת עריכה זו העלו כי היא מאפשרת דיוק של אלפית שניה בקביעת מקום ה"חיתוך" בסרט — דיוק הגדול פי עשרה לפחות מאשר אפשר היה להשיג בשיטה הישנה. עד כה נעשה שימוש בשיטה החדשה רק לעריכת קטעים קצרים, אך כבר בחודשים הקרובים תשולב הטכנולוגיה החדשה בעריכת ראיונות ודיווחים של יומני החדשות של הבי.בי.סי.

כלכלה ועסקים

יש היכן לחסוך:

תדיראן מחסלת חברה בת בגרמניה שצברה הפסדים של 7.5 מיליון ד'

מאת יונתן שרמן

"תדיראן" פועלת בימים אלו לחי-סול חברה בת בגרמניה, שצברה הפסדים של למעלה מ-7.5 מיליון דולר בשנים '85 ו־'86.

החברה, "שפיזל גרסרבו המבורג", נרכשה על ידי "תדיראן" לפני כחמש שנים במטרה להקל על מכירות החברה בשוק הגרמני וביתר שוקי נאט"ו. היא ייצרה תיבות קשר ומוצרי אלומיניום, המשלימים את מערכות הקשר ש"תדיראן" מייצרת בארץ.

לפני למעלה משנה הוחלט על חיסול החברה ובימים אלו נבחנות האפשרויות לחיסולה — אם על ידי מכירת המניות או בכל דרך אחרת. בשלב זה, החברה הגרמנית אינה פעילה כלל והיא אף אינה מעסיקה עובדים.

ב"תדיראן" מציינים, כי רכישת החברה לא היתה עסקה מוצלחת במיוחד. הגרעון בהון של החברה הגיע ל־7.6 מיליון דולר ובשנת '85 היא צברה הפסד של 5.1 מיליון דולר על מחזור מכירות של 9 מי-ליון דולר ואילו בשנת '86 היא הפסידה כ־1.5 מיליון דולר נוספים, ללא שמכרה ציוד כלל.

נכסי החברה מגיעים כיום לסכום של 1.5 מיליון דולר לערך ואילו התחייבויות הן בסכום של כ־9 מי-ליון דולר. מרביתן לחברת "תדיראן".

"כור" שוקלת להעביר את "רוטופלסט" למעלה אדומים

מאת יונתן שרמן

"כור" בוחנת כיום את האפשרות של הצעת הצי[illegible] הידוק והעברה מפעל "רוטופלסט" מירושלים לאיזור התעשיה של מעלה אדומים. "רוטופלסט" עוברת כיום תוכנית הבראה, שכללה את חיסול קו ייצור הגלשנים של המפעל, שהסב לחברה הפסדים של מיליוני דולרים.

במהלך הבראת המפעל, נמכרו המקרקעין עליו יושבת "רוטופלסט" באיזור התעשיה בתלפיות וכעת נבדקות האפשרויות להעתקת מיקומו של המפעל הד-אפשרויות המרכזיות הנבחנות הן למעלה אדומים או לחילופין לאתר אחר בירושלים.

מפעל "רוטופלסט" מייצר מכלי מים גדולים לשי-מושים צבאיים והוא מעסיק 70 עובדים. מחזורו כיום הוא כ־3 מיליון דולר בשנה.

"רוטופלסט" היה אחד המפעלים שהועברו לקבוצת הגומי והפלסטיק מקבוצת הכימיה, כאשר זה הוקם. אך הוא החזור לקבוצת הכימיה עם פירוק קבוצת הגומי.

חוות דעת משפטית:

על מנהלי "אבנר" לגלות לציבור שקיים סיכון בפעילות החברה

אבנר תפנה לממשלה כדי שזו תכריז מחדש על התחייבויותיה כלפי החברה

מאת אריה לביא

על מנהלי חברת הביטוח אבנר חלה החובה לגלות לציבור שקיים סיכון רציני שהחברה לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה, אומרת חוות דעת משפטית של משרד עורכי הדין מ. פורת ושות' שהוזמנה על ידי חברת אבנר.

חוות הדעת הוזמנה לבקשת דירקטורים בתאגיד הביטוח החוששים שהם עלולים לשאת באחריות אישית בגין ההפסדים המצטברים של החברה, העוסקת בביטוח רכב חובה והמצאת בבעלות חברות הבי-טוח. החברה צברה עד כה הפסדים בסכום של יותר מ־160 מיליון שקל.

בסיכום חוות הדעת המפורטת נאמר "שעל מנהלי תאגיד אבנר חלה החובה שלא להמשיך לנהל עסק בתרמית וכן החובה לנהוג בתום לב כלפי הצד השני, דהיינו, לגלות שקיים סיכון רציני שהחברה לא תוכל למלא את התחייבויותיה".

סופר "הארץ" מציין שהתחי-יבויות הינן של שר האוצר המנוח יהושע רבינוביץ ז"ל ושל השר שבא אחריו שמחה ארליך. מאז לא חזרה הממשלה על הבטחתה שאבנר תוכל למלא את התחייבויו-תיה לנפגעים בתאונות דרכים.

בעקבות כך ממליצה חוות הדעת כי התרעות על ההפסדים המצ-טברים של אבנר, שבוטאו במשך השנים בפני הרשויות, תתועדנה במסמך פורמלי לשר האוצר ובו תיכלל תביעה כלפי הממשלה למלא את התחייבויותיה על פי ההסדרים שנעשו בעת הקמת אבנר.

מבכ"ל אבנר, עוזי אבל אמר ל"הארץ" בתגובה כי שני היו"רים של התאגיד, דוד פניקס יו"ר מועצת המנהלים ורמי סיבר, יו"ר הוועד הפועל יפנו בימים הקרובים בעניין זה לשר האוצר ויבקשו שהממשלה תחזור על התחייבויותיה כלפי התאגיד.

קרן מו"פ בתחום החקלאות תוקם בשיתוף עם מרילנד

מאת אבי גנאור

הסכם לשיתוף פעולה נרחב בתחום החקלאות ייחתם בתחילת פברואר בין משרד החקלאות של ישראל לבין משרד החקלאות של מדינת מרילנד שבארה"ב וכתוצאה ממנו יכריזו שתי המדינות על הקמת קרן מחקר ופיתוח חקלאית משותפת בהון התחלתי של 20 מיליון דולר.

ההסכם שיחתם המשך לשורת הסכמים דומים שחתמה ישראל עם מסצ'וסטס וטכסס יהווה בסיס לשיתוף פעולה הדדי בגידול דגים, הדרכה חקלאית והעברה מהירה של ידע מרמת המחקר ליישום פעיל ב[illegible]

במסגרת שיתוף הפעולה החקלאי יפעלו ישראל ומרילנד ליצירת כללים לפיקוח על השימוש בכימיקלים בחקלאות, השבחת קרקע ושמירת מקורות המים.

החקלאי מרילנד מעוניינים בעיקר להשתלם וליישם את שיטות גידול הירקות תחת כיסוי הנהוגות בישראל.

יונידרס — מחיר הנפקה גבוה

עסקאות מעניינות עם בעלי עניין

דו"ח על דו"ח / חיים בן דוד, רואה חשבון

המחבר נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית-הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית ירושלים.

חברת יונידרס תעשיות בע"מ התאגדה בשנת 1980 כחברה פ-רטית. החברה עוסקת ישירות וב-אמצעות חברות-בנות בייצור ביגוד מקצועי. החברה אינה יצרנית בלבד, היא גם תופרת, מעצבת ומוכרת את הביגוד המקצועי וכן משכירה ביגוד למוסדות וגופים עסקיים. כמרכז נו-תנת החברה שירותים שוטפים לבי-גוד המושכר, כולל כביסה, תיקונים והפצה, וכן עוסקת החברה בייצור לחודים נקיים לשוק המקומי והייצוא. ("חדרים נקיים" הם חדרים שבהם מספר החלקיקים בנפח האוויר נמוך ממספרם בסביבה רגילה. הצורך בחדרים נקיים נוצר עם התפתחותן של תעשיות מיקרו-אלקטרוניות הפרמצבטיקה, כאשר בתעשיות אלה מספר חלקיקים כב-מות אשר מצוי בסביבה רגילה עלול לגרום לזרם המוצר.)

החברה משתמשת בבדים כחומר-גלם עיקרי. כשלושה רבעים מ-חומרי-הגלם מיובאים מחו"ל והיתר מושג בשוק המקומי. לחברה מ-דיניות של אחזקת מלאי בד מיובא לתקופה של 6 חודשים. בדים מייצור מקומי נרכשים על-ידי החברה רק תוך התאמה להצטברות הזמנות מלקוחות.

פיזור לקוחות

רוב לקוחותיה של החברה מת-קשרים עמה על בסיס קבוע של הזמנות במהלך השנה על-פי מ-פרטים קבועים בקשר לביגוד המוזמן. מהתפלגות המכירות ש-מובא בתשקיף ניכר שאין לחברה לקוח אחד שהיקף המכירות עבורו עולה על 10% מסך המחזור. עיקר המשתמשים במוצרי החברה הם בתי-מלון, תעשיות פרמצבטיקה, מוסדות רפואיים וכן תעשיות מזון, אלקטרוניקה ואחרות. המוצר ה-עיקרי המשווק על-ידי החברה הוא חליפות עבודה, בנוסף לכך שמלות חלוקים, ביגוד לחדרים נקיים וסר-בלים. גם המוצרים המושכרים על-ידי החברה הם בעיקרם חליפות עבודה וחלוקים. החברה ובנותיה מעסיקים כ־200 עובדים, כשני שלישים מהם עובדי ייצור והיתר עובדי שירותים, הנהלה, אריזה ושווק.

השחרור מפיקוח הגדיל הרווחיות

דוח רווח והפסד מתואם ל־6 חו-דשים שהסתיימו ב־30 ביוני 1987 מראה על רווח נקי של 305 אלף ש"ח, לעומת סך של 266 אלף ש"ח לתקופה של 9 חודשים שהסתיימו ב־31.12.86. החברה מנמקת את הגי-דול ברווחיותה בכך שהפיקוח על ענף ייצור הבגדים הוסר, וכן אושרה עליית מחירים לשירותי כביסה. גי-דול מסויים ברווח נובע מייעול שי-טות העבודה והפיקוח בחברה. בשנת 1985 היה לחברה הפסד והוא מיוחס בעיקר להוצאות מימון גבוהות שנדרשו להשקעות בציוד ובמלאי לשם כביסה ופיתוח ענף השכרת בי-גוד מקצועי.

הנפקה לציבור במחיר מינימום

החברה הלכה לפני כשבועיים בהליך הנפקת מניות לציבור ול-עובדי החברה. המניות הונפקו בשער מינימלי של 452 נקודות באמצעות מכרז. להנפקה לא היתה הצלחה בגל הראשון, והיא שיווקה את המניות במחיר המינימלי בלבד.

הסכום שהושג בעבור הנפקת 25 אחוז מהון המניות החדש של החברה הוא 1,815,000 ש"ח. לחברה נבעו בעקבות ההנפקה הוצאות חיתום, הפצה ואחרות בסכום של 265,000 ש"ח, היינו 15 אחוז בקירוב מסכום ההנפקה. הסכום נטו לאחר ההוצאות שנותר לחברה הוא 1,550,000 ש"ח. הייעוד של כספי ההנפקה הוא בעיקרו להגדלת ההון החוזר כדי 50 אחוז, והיתרה לרכישת קרקע ו להקמת מבנה תעשייתי עליו ובן לרכישת מערכות ממוחשבות.

כדאיות רכישת המניות

מאזן החברה ליום 30.6.87 מראה שסך ההון המתואם של החברה מגיע לסך של 1.2 מיליון ש"ח. אם נניח שבחברה הופקו רווחים במחצית השנייה של שנת 1987 כפי שהושגו במחצית הראשונה, הרי סך ההון העצמי ערב ההנפקה, היינו בסוף 1987, הגיע לכדי 1.5 מיליון ש"ח. לאחר ההנפקה מצב החברה יהיה כדלהלן: שווי ההון 1.5 מליון ש"ח, בתוספת הסכומים שהוזרמו לחברה לאחר הוצאות בעקבות ההנפקה 1.55 מליון ש"ח, כך שהשווי הנכסי הוא כ־3.05 מיליון ש"ח. אם בעבור רבע מהחברה התבקשו בעלי ה-מניות לשלם סך של 1.8 מליון ש"ח, הרי החברה הוערכה לפי שווי של 7.2 מליון ש"ח, היינו בשווי של פי 2.3 מהשווי הנכסי, חוזי פרמיה גבוהה ביותר. גם אם נחשב את ההנפקה על בסיס המכפיל, הרי החברה הרוויחה בהנחה אופטימית סך של 0.6 מיליון ש"ח בכל שנת 1987 והחברה הונפקה במכפיל 12, מכפיל שאינו מושך במיוחד, אבל יצויין כי זוהי החברה הראשונה בת-חום עיסוקה המונפקת בבורסה.

שכר לבעלי עניין

החברה משלמת שכר לבעלי מניותיה, ההוצאות לשכר הוצאת גלות שאינן חורגות מהמקובל אשר שולם לבעלי העניין בה (כולל רעייתו, בתו ובנו של בעל המניות העיקרי) הגיע ב־6 החודשים ה-ראשונים של שנת 1987 לסך של כ־96 אלף ש"ח. ביום 1 באוקטובר 1987 התקשרה החברה בהסכמי עבודה ל־3 שנים עם שניים מבעלי מניותיה, ועל-פי הסכמים אלה יועסקו באותם תנאים שבהם הם עסקו בעבר. התשקיף מציין גם כי "ביום 30 ביוני 1987 יתרת החוב הכוללת של בעל המניות העיקרי לחברה היתה כ־360,000 ש"ח, ערב פרסום התשקיף נפרעה ההלוואה במלואה כשהיא צמודה למדד המחירים לצרכן על בסיס מדד חודש יוני 1987". מכאן שההלוואה היתה צמודה ללא ריבית, ניתן להסיק שהחברה נמשכו כספים שנוצלו כבראה על-ידי בעל המניות בצורה טובה יותר מאשר בתוך החברה.

בנוסף לכך החברה שכרה מבעל המניות העיקרי אולמות תעשייתיים בשטח כולל של כ־2,000 מ"ר, ההסכם נעשה ב־30 ביוני 1987 לתקופה של שנתיים עם אופציה להארכה של עוד 3 שנים. דמי השכירות נקבעו ל־14,000 ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות נקבעו על-פי הערכת שמאי מקרקעין. את ההסכם האמור צריכים לאשר בדירקטוריון החברה מועדה בת 3 חברים, אשר שניים מתוכם יהיו דירקטורים מקרב הציבור.

החל מחודש יולי 1983 הילווה הרולד שניר, שהינו תושב חוץ, לחברה מפעם לפעם הלוואות במט-בע זר שהצטברו ביום 31 בדצמבר 1986 להלוואות לטווח ארוך בסך של 681 אלף ש"ח, הלוואות לטווח קצר בסך 163 אלף ש"ח. ההלוואות נושאות ריבית בשיעורים שנקבעו על-ידי בנק ישראל מעת לעת.

על-פי ההסכם בין החברה לבין הרולד שניר, הומרו ביום 31 בדצ-מבר 198 ההלוואות לזמן ארוך בס-כום כולל של 681 אלף ש"ח, שנתן מר שניר לחברה לתקבול על חשבון מניות, כמו כן נקבע בהסכם האמור כי סמוך לפני ההנפקה על-פי התשקיף שפורסם לאחרונה, תקצה החברה לשניר 13.3 אחוזים מהון המניות המונפק והנפרע של החברה. ואכן, מאחר שהחברה יצאה כאמור בהנפקה, הרי שילם בעל המניות מחיר בעד מניותיו כמעט באותו מחיר מינימום שהציבור שילם, וכפי שציין כבר לעיל הרי היה זה מחיר בהולט גבוה למשקיע החוץ.

הדו"ח הכספי

המאזן המאוחד של החברה ליום 30.6.87 מצביע על כך שהרכוש השוטף של החברה מהווה כ־62 אחוז מסך המאזן. יחס ההון החוזר אינו טוב במיוחד, והוא עומד על 1.13. אין ספק שגיוס ההון שנעשה מבעל המניות הזר ומהציבור יגרום לשיפור בהון החוזר של החברה, ועובדה זו תקטין את עלויות המימון בעתיד. האשראי לזמן ארוך, שסכומו הוא כ־940 אלף ש"ח, צמוד מרביתו לדולר וכתוצאה מכך הריבית הריאלית לא היתה משמעותית בדו"ח רווח והפסד השנה. מאידך, החברה מציינת בביאורים לדו"ח הכספי ש-בתשקיפה, כי יש לה הלוואה צמודת-מדד למחירים לצרכן בסך של כ־83 אלף ש"ח בריבית של 17 אחוזים. ריבית כזו, לפי מיטב ידיעתי, אינה מותרת בחוק ה-ישראלי, והריבית המרבית היא 13 אחוז.

הרכוש הקבוע של החברה מ-רכיבו ציוד, מכונות ומכוניות, יתרת הסכום כ־350 אלף ש"ח מהווים ש-פורים במושכר של החברה כבראה אלה שהושכרו מבעל המניות ה-עיקרי.

יחס ההון העצמי לסך המאזן הוא כ־21 אחוז לפני ההנפקה, בעקבות ההנפקה יחס זה ישופר ויחזק את המבנה הפיננסי של החברה.

הסיכויים לעתיד

מעיון בנתוני דוחות רווח והפסד טמינליים של החברה עולה, כי ככל שהחברה מגדילה את היקף מכירו-תיה, עלות המכירות והעיבוד יורדים יחסית, ועל-ידי כך משיגה החברה יתרון בהתייעלות. אם החברה תגדיל את היקף מכירותיה בעתיד הרי רווחיותה תגדל וסיכויי הת-פתחותה אף הם יהיו סבירים. לבעל המניות שרכש מניותיו לאחרונה בהנפקה במחיר יקר יחסית, מגיע שלפחות בנקודה זו יפוצה, כלומר ברווחיות נאותה של החברה על ההון העצמי שלה.

דו"ח רווח והפסד מאוחד
ל־6 החודשים המסתיימים ב־30.6.87
במליוני ש"ח

רווח לפני מסים	0.7
מיסים על ההכנסה	0.4
רווח נקי	0.3

מאזן מאוחד ליום 30.6.87
מותאם לש"ח של יוני 1987
במליוני ש"ח

רכוש שוטף	3.6	התחייבויות שוטפות	3.2
רכוש קבוע	2.1	התחייבויות לזמן ארוך	0.9
		עתודות	0.14
		הון עצמי	1.2
סך הנכסים	5.7		5.7

עיקר הרווח של בנק כללי ב־1987, מעסקי ניירות ערך

מאת יהודה שרוני

עיקר הרווח של בנק כללי בשנת 1987 נוצר מעסקים בתחום ניירות הערך. הרווח מתחום זה יסתכם השנה ב־1 מיליון דולר. בעוד שהר-ווח הכולל של הבנק ינוע בין מיליון דולר ל־1.5 מיליון דולר.

בנק כללי מתמחה כיום בפעילות בשוק ההון, כמו ייעוץ השקעות, ניהול תיקי השקעות, נאמנות וניהול של קרנות נאמנות (המדובר ב־20 קרנות של הבנק ושל גופים מחוץ לבנק), ומתן שירותים בנקאיים לברוקרים ולמנהלי תיקי השקעות.

נתוני הבנק מצביעים על עליה תלולה בחלקו של הבנק בשוק ההנפקות. הבנק מחזיק [illegible] הרביעי בגודלו במערכת, המהווה 7 אחוזים מהמערכת כולה. נתון זה בולט במיוחד לאור העובדה שפעי-לותו הבנקאית האחרת של הבנק, מהווה פחות ממחצית האחוז מכלל המערכת הבנקאית.

בנק כללי ניהל בשנה האחרונה את הנפקות החברה לביטוח משנה, [illegible] את שנת 1988 פתח הבנק בניהול משותף עם לאומי ושות' של הנפקת חברת יונידרס, וכן השתתף בהנפקה מלונות ים סוף.

אמיר גבע, מנהל חטיבת השקעות בבנק כללי, סירב להתייחס לאומדנים המופיעים בידיעה. גבע אישר את העובדה שבכוונת הבנק להמשיך ולפעול כדי להגדיל את חלקו בשוק ההנפקות, תוך ניהול מערכת שיווק מתוחכמת.

העורך: נחמיה שטרסלר

עוד 3 אחוזים מהמחירים יוצאו מפיקוח עד אפריל

מאת יונתן שרמן

משרד התעשיה מתכנן להוציא מפיקוח המחירים עוד 3 אחוזים מכלל המוצרים והשירותים עד סוף חודש מארס, מועד אשר בו יפקע תוקפו של חוק יציבות המחירים במשק.

כיום מצויים בפיקוח 29 אחוזים מהמוצרים והשירותים במשק וב-כוונת משרד התעשיה להשאיר רק 26 אחוזים מהמחירים בפיקוח בתחילת חודש אפריל.

המוצרים והשירותים שיוותרו בפיקוח לאחר חודש מארס הינם מוצריהם של מונופולים וקרטלים וכן שורה של מוצרי מזון ושיר-תים הנחשבים כמוצרים יסודיים ולכן זקוקים לפיקוח.

מעבידים יוכלו לנצל עודפי הפרשות לפיצויים

מאת יהודה שרוני

מעבידים המפרישים כספים לקופות לפיצויי פיטורין, יוכלו להשתמש בעודפי כספים להשקעות או לכל מטרה אחרת, כך קובעת הצעה לתיקון חוק, שיזום בימים אלה משרד העבודה. התיקון לחוק קובע כי השימוש יהיה אך ורק אם הצטברו כספים עודפים, זאת לאחר שהובטח כי בקופת העובד כבר הופרש סכום המינימום. בכל מקרה, שימוש כזה מצריך את אישורו של בית הדין לעבודה.

עד כה מנע החוק את האפשרות להשתמש בכספי הפיצויים לתועלת המעבידים, מתוך חשש כי מעבידים שנקלעו לקשיים, עלו-לים להשתמש בכספי העובד בניגוד לחוק.

רצועת מגן בדרום לבנון כנגד מחלת הפה והטלפיים

מאת אבי גנאור

קצין המטה לחקלאות בדרום לבנון ומשרד החקלאות הישראלי סיים באחרונה מבצע חיסונים נרחב במשק החי של חקלאי דרום לבנון ויצר בזאת רצועת מגן חיסונית בגבולה הדרומי של מדינת ישראל מהזיהום של סכנת הדירת מגיפת בבעלי חיים.

ירחון השירותים הוטרינריים שדיווח על "תפקידה הפחות ידוע של רצועת הביטחון בדרום לבנון" מסר כי במהלך 1987 חוסנו 41,130 ראשי צאן, ו־2,900 ראשי בקר ביותר מ־50 כפרים ברצועה נגד מחלת הפה והטלפיים ודבר הבקר.

"צ'ייס מנהטן" מחפש שותפים ל"אלסינט"

צוות המומחים של הבנק האמריקאי "צ'ייס מנהטן" סיים את בדיקת והכנת חומר הרקע על חברת "אלסינט" והחל באחרונה לחפש גופים שיאותו להצטרף לחברה כמשקיעים או לחילופין כשותפים.

עוזיה גליל, נשיא "אלרון" ויו"ר מועצת המנהלים של "אלסינט" מסר ל"הארץ", כי לדעתו קיים סיכוי טוב להכנסת משקיעים חדשים לחברה. לדב-ריו, התוצאות האחרונות של החברה מלמדות, כי עיקר המש-בר שפקד את "אלסינט" כבר מצוי מאחוריה ותזרים המזומנים של החברה הינו חיובי ומלמד על איתנות פיננסית.

גליל ציין גם, כי "אלסינט" שואבת את כוחה גם מהעובדה, כי הרכב מכירותיה כיום שונה מבעבר. מכירות ציוד הרנטגן הקונבנציונלי קטנו משמעותית ואילו מכירות ציוד ההדמיה האלקטרוני מהוות כיום את עיקר המכירות של החברה.

"אלסינט" נערכת כיום לגי-דול מתון במכירותיה תוך הגד-לת רווחיותה. החברה מצויה כיום בקצב מכירות שנתי של 150 עד 160 מיליון דולר וב-כוונת "אלסינט" להגדיל את היקפי פעילותה מדי רבעון באחוזים אחדים. בחברה לא צו-פים, כי יידרשו בעתיד צעדי ייעול משמעותיים נוספים, הוצ-מאת הפיטורים וסגירת המפעלים שבוצעו בעבר.

יונתן שרמן

ספריות עם **חלונות זכוכית**
לשמירה מפני אבק
50 דגמי ספריות
100 אפשרויות לפי מידה
ספריות **אינטרסיסטם**
בן־יהודה 97 ת"א.
טל' 03-226061 פתוח מ־09.30–12.30, 16.00–19.00

שרותי גניזה
הצטרף למאות החברות, המיפעלים והמוסדות הנוהגים משרותינו כבר עשרים שנה
בית גנזים בע"מ
שרותי תיוק וגניזה
נוסד ב־1965
רח' יהודה הנשיא 48 בני ברק 51583
טלפון: 03-774015

תן תקלה, קח תיקון...
אציד מציעה לך שרתוב — מנוי לשרות איתור תקלות ותיקונים במחשבים אישיים וציוד היקפי.
אציד
כנרת 13 ב"ב טל. 03-5708164
אלחדיף 1 טבריה טל. 06-721284
הסדרים מיוחדים לארגונים וחברות

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מחוז ירושלים מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים אישרה תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 3660

השטחים הכלולים בתכנית ירושלים, [illegible] בין קואורדינטות אורך 130 750 – 130 550 ובין קואורדינטות רוחב 165 050 – 165 250, הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראותיה
א. קביעת בינוי חדש לבנין נוסף (תוספת בניה) בשטח המגרש, בהתאם לנספח הבינוי [illegible] וקווי בנין.
ב. קביעת הוראות בניה [illegible]
ג. קביעת הוראה בגין הריסת סככה.

אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3478 מיום 6.9.87 עמ' 2372. התכנית האמורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אלי [illegible]
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים
ט' טבת תשמ"ח
30 דצמבר 87

חתום על מנוי שנתי בגלובס עד סוף ינואר 1988 והשתתף במבצע המנויים שבו תוגרל מכונית ב.מ.וו 316 1600 סמ"ק (כל המסים שולמו).

מי משתתף בהגרלה

מנוי מביא מנוי

המבצע בתוקף עד 31.1.88
ההגרלה תתקיים ב־15.2.88
(אישור מס' 102)

גלובס - העתון הכלכלי לאנשי עסקים.
מגיע לביתך ערב ערב ע"י ריץ' [illegible].

חדש
סניף שומרון - 06-379338

נותרו ימים ספורים למבצע!
חתום על גלובס ותנהג ב.מ.וו.

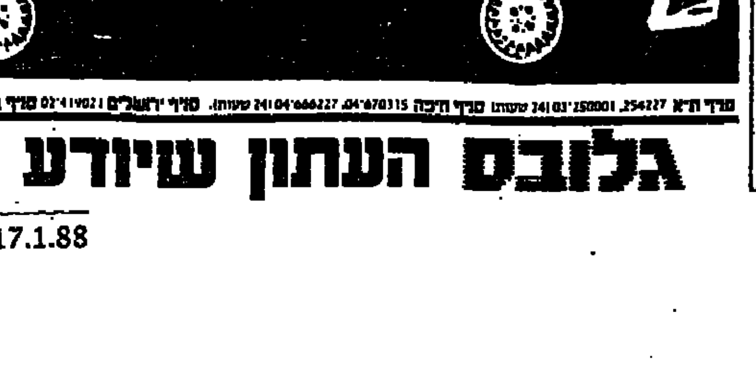

גלובס העתון שיודע ראשון

קיטק
מרכז יישומי טכנולוגיות מידע בניהול
ליד המרכז הישראלי לניהול

21.1.88
מועד סיום ההרשמה למסלול הפרוס
הקדימו הרשמתכם!

התחרות הארצית בניהול תשמ"ח
קבלת החלטות עיסקיות בעזרת מחשב אישי

כמו בשנים שעברו מקנה התחרות למשתתף התנסות בניהול פירמה ברמה בכירה, הבנה בתהליך קבלת החלטות, תחושת השג אישי וצוותי, רכישת מיומנות בקבלת החלטות בסיוע כלים ממוחשבים ו... פרסים.

אבל השנה
* הפרס הראשון הוא יבמ PS/2 לכל אחד מחברי הצוות הזוכה!
** יתקיימו סדנאות להכרת המשחק עוד לפני התחרות !!
*** יפתחו 3 מסלולים לבחירתכם:
• מסלול פרוס — בזמנכם החופשי
• מסלול מזורז — מתחילים בבית, גומרים במרתון
• מסלול מהיר — יומים במלון השרון

ובנוסף פרסי תוכנה מתנת "איסת", "לתג", "עורק" ו"רשף" עתונות מקצועית מתנת "מיבד".

טלפון למיט"מ, טל. 03-257202 לקבלת פרטים ותשקיף מפורט

בחסות: בנק דיסקונט, יבם ישראל, עיתון הארץ

המרכז הישראלי לניהול

صورة عن الاصل

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

הלאמת משק הדלק

מאמרו של נחמיה שטרסלר "הדרה מהאגדות" (11.1.88) ומאמר המערכת מיום 12.1.88 העדיפו להתעלם במכוון מהאלמנט העיקרי בתה שמכונה "רפורמה" ע"י שר האנרגיה משה שחל, ולעניות דעתי הביטוי "הלאמה ממשלתית" הולם אותה יותר.

חברות הדלק ונציגי העובדים הודיעו כי הם מוכנים לתחרות חופשית במשק הנפט. יתירה מכך, מתוך 10 הנקודות שבכלל מסמך "הרפורמה" של השר שחל, הודענו כי אנו מסכימים ל־"9.5 נקודות" מלבד ה"תחרות" שיש בדעת השר שחל לכפות עלינו במתופעל הממשלתי — בתי הזיקוק.

בתי הזיקוק מתפקדים בארץ כמונופול ממשלתי בלתי יעיל לחלוטין, והראיה לכך שמחיר הזיקוק לטונה אשר קובעת הממשלה לחברות הנפט, גבוה פי שלושה מאשר באירופה; היקף כוח האדם המועסק בבתי הזיקוק גבוה בשיעור דומה מכל בית זיקוק מקביל באירופה המזקק אותו כמות נפט גולמי (כ־7 מיליון טונות בשנה).

במסגרת תוכנית השר שחל המכונה "רפורמה", תוכנן "לעזור" לבתי הזיקוק ע"י העברת מיגזר חשוב ורחב ממחזור העסקים של חברות הנפט לבתי הזיקוק — אספקת הדלק לחברת החשמל, חברות הפטרוכימיה, ומשרד הבטחון. מיגזר זה מהווה למעלה מ־30% ממחזור עסקינו. כאשר הוצאות השיווק עליו נמוכות, שכן הדלק מוזרם אליהם ישירות. ברור שהפקעת מיגזר זה מידי החברות תגרור עימה שינוי כל התנאים המסחריים הנ"ל, שכן בתי הזיקוק לא יכנו תחנות דלק לשרות הציבור, ולבתי הזיקוק לא תהיה אחריות ציבורית לספק דלק לכל דורש, עד לאדם האחרון ליד הגבול בקרית שמונה או מטולה, או סולר להסקה ביתית לקשישים בירושלים ובצפת. אלא בתי הזיקוק פשוט יפתחו את ה"שיבר" לחברת חשמל ולתעשייה הפטרוכימית, ויגרפו רק את השמנת מבלי להתחרות על כל השוק וללא האחריות על הספקת שרות ציבורי.

הלזאת יקרא "תחרות הוגנת"? — זו הלאמה.

ולנושא עובדי החברות. מאז קום מדינתנו, ועוד לפני כן, משרתים עובדי משק הנפט את הציבור המדינה באחריות, במסירות ובכבוד שאין למעלה מהם. עברנו משברים קשים בחיי המדינה, מלחמות ומשברים כלכליים, וכדומה, ומעולם לא חלה כל תקלה שהיא במשק הדלק. בזמנים שבכלל העולם נעצרו תעשיות ואנשים עמדו בתור לדלק, תפקד משק הדלק ללא כל תקלה ומחסור.

הקביעה כי עצם דיבור ההנהלות על פיטורים — היא ההוכחה שיש חוסר יעילות והדרושים צמצומים ופיטורים, היא שיטחית ומרושעת, שכן הצימצומים עליהם מדברים החברות, נגזרים מצמצום פעילות צפוי עקב הפקעת פעילות עיסקית מתוכננת מחברות הנפט לבתי הזיקוק, ולא מחוסר יעילות.

אנו, העובדים, יצאנו להגנה על פרנסתנו ולא למלחמת הגנה על חוסר יעילות, שכן אפילו אליבא דמשרד האנרגיה עצמו (כולל הצהרות המנכ"ל ארד, וראש מינהל הדלק גלבוע) מתנהל משק הנפט ביעילות.

ירון אשכנזי
עובד "דלק"
חבר ועד הפעולה של עובדי חברות הנפט

"הטרדה מינית" — לנשים בלבד?

אני עוקב בתנאה אחר מחול השדים המתנהל בעתונות בנושא הטרדה המינית של נשים במשרדי הממשלה. אני מתקומם נגד זה שהנושא הפך חד־מיני. אני מבין שהיועצת למעמד האשה במשרד ראש הממשלה חייבת להצדיק את קיומה, אולם איפה שוויון הזכויות הבסיסי אותו היא מחפשת?

"הטרדה מינית" היא מושג דו־מיני: ישנם גברים המטרידים נשים וישנן נשים המטרידות גברים; ואולי גם (במקרים מעטים) גברים המטרידים גברים ונשים המטרידות נשים. מה לעשות, אנחנו חברה מתירנית.

אני מוחה נגד כוונת נציבות שרות המדינה להכניס סעיף בתקשי"ר הדן בהטרדה מינית של נשים בלבד ועוד לקבוע בכל משרד ממונה ממין נקבה לטיפול בתלונות מסוג זה.

יתכן חדוש ממונה אולם הוא/היא צריכים להקבע לפי דרישות התפקיד ולא לפי מינו.

אם גב' שפירא־ליבאי דואגת באמת למעמד האישה ושוויון זכויות אמיתי עליה לדרוש ש"הטרדה מינית" תוגדר עבור שני המינים.

יצחק דווירסקי
חיפה

תקנים למשטרה — מלשכת המס

אברהם טל כתב לפני כמה ימים ב"הארץ" כי ההסתדרות מעסיקה כ־600(!) פקידים לשם גביית המס האחיד. כידוע, נתח נכבד ממס זה מיועד לקופת חולים הכללית.

אחר כך (4.1) אני קורא כי שמיר הבטיח לבר־לב להעלות בממשלה את דרישת המשטרה להפשיר לה 600 תקנים כדי שתוכל לעמוד במשימותיה.

כן מתבשרים אנו כי הממשלה — במסגרת אישור התקציב לשנה הבאה — החליטה להעביר את גביית הביטוח הלאומי למס־הכנסה. על פי אותו היגיון, יש להעביר גם את גביית המס האחיד למס הכנסה.

מר קיסר בוודאי יתנגד לכרסום זה בקיסרותו ואובדן מוקד שליטה מרכזי בארגון העובדים. אין לצפות ממנו שיתנדב לחסל את לשכת המס. גם אם יזכה באותות ובמופתים כי זה מה שציבור העובדים חברי ההסתדרות רוצה בו.

אין לי שום ספק כי משאל בין חברי ההסתדרות, שבו ישאלו אם הם מוכנים לחסל (ויא "לגזול" מקיסר) את לשכת המס תמורת הגברת הביטחון הפנימי, אשר תושג עם תוספת של 600 שוטרים, יתקבל רוב עצום למען ההתייעלות הזאת בקנה מידה ממלכתי.

אם יסתבר שמר שמיר, בעצה אחת עם מר בר־לב ומר ניסים, לא יצליחו לשכנע את החבר קיסר, כי אז תוכל הממשלה להחליט (מי יביא בפניה את ההצעה הפורמאלית?) לקצץ נתח מתאים מהקצבת הממשלה לקופת חולים ולהעבירה למשטרה. ההסתדרות תצטרך אז להחליט אם המשך קיום לשכת המס עדיף בעיניה על מניעת התמוטטות קופת חולים וחברי ההסתדרות יביעו את דעתם בהתאם, ביום הבחירות למוסדותיה.

צבי שרון
רעננה

יד קשה, יד רכה, יד חכמה

יד קשה, יד רכה, אבל מדוע יד לא חכמה?

העמדתם של חיילי צה"ל אל מול פני האבנים והבקבוקים כשבידם נשקם האישי (ופירוט אינסופי של הוראות ופקודות), מובילה במוקדם או במאוחר לצורך להגיב, והתגובה עשויה להרוג.

בעולם כולו מפוזרים הפגנות ע"י כוחות לבושים בבגדים חסיני אש, מצוידים בכובעי מגן עם מגיני פנים, מגיני גוף ובידם אלות. יחידה כזו מסוגלת להלום ביעילות כשמאחוריה מוצבים כלי נשק שנים לניטרולם היסודי של מנהיגי הפגנה, בהתאם למדיניות. יש לדרוש משר הבטחון והרמטכ"ל להכין ולצייד את הצבא באמצעים להתמודדות בקרב בו־הוא־שמה.

יאיר ילין
ירושלים

בין סניורה לחרדים

התבשרנו על ידי "הארץ" (8.1.88), שהיועץ המשפטי חריש הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגד מר חנא סניורה על שקרא למרי, להימנע מקניית סיגריות מישראל, ועל כוונתו לקרוא לאי תשלום מסים ושלא לעבוד בישראל.

ראשי הציבור החרדי מטיפים זה שנים להחרמת מזון ומשקאות המיוצרים בישראל שעליהם לא שולמו להם "דמי חסות" בצורת "משגיחי כשרות". השנה החרימו הם ואוהדיהם את כל תוצרת ארצנו בגלל השמיטה. בנוסף, ראשי ציבור זה מטיפים לאוהדיהם שלא לשרת בצבא, והם דורשים תשלום מזונות לאותם משתמטים שלדבריהם גם אינם עובדים. אלה מביניהם שאינם מכירים בממשלת ישראל, ואם הם משלמים מסים?

אולי יעיין חריש גם בסוגיה זו?

מ. רהט
ירושלים

איזה פגיעות טובות

אני מנוי על עתון "הארץ" מאז נישואי בשנת 1945. אם לא תחזרו לשפיות, בכתבות ובפרסומים, וממש בהסתה ובשיטנה הן נגד העם והן נגד צה"ל ומעשיו, לא אוכל להמשיך ולקרוא את עתונכם.

היגדלתם עשות עם הכתבה ב־5.1.88 התמונה עם הקבר הפתוח והילד כלבנה, "צה"ל מודיע על הצלחה בהפצצה". ולמורת התמונה של הערביה בעמוד הראשון, במקום הבולט ביותר בעתון. מדוע אינם מספרים מה ועל מה נכלא אותו "נכד המורה"?

השבתי שמתן מקום בעתונכם ליוסי שריד נעשה מתוך העקרון של חופש הביטוי, ואני כקורא פשוט מדלג עליהם, אך לאחרונה מרבים הכתבים שלכם לשפוך שנאה עצמית.

דוד בריק
חיפה

★

הכתבה "כטוגריים" של יום ג' 5.1.88 הצטיינה בחוסר טעם ורגש. הכותרת "זה, איזה פגיעות טובות" ומתחתיה צילום של תינוק מת. לא חשוב מה כתוב בגופה. זה מה שקורא העיתון רואה דבר ראשון בבוקר. וגם עיני העולם מחופשות סנסציות כגון אלה. אנו חתומים קשורות של שנים על עיתון "הארץ" ולא רגילים לרמה כזאת. אנו מצפים שישנו את הסגנון.

חנה שפיר
בית יצחק

כמו סרט תעודי: קטל וטבח על "גבעת המבורגר" בסרטו של ג'ון אירווין

קולנוע / רחל גורדין

וייטנאם כבית־מטבחיים

"זעקת הנשרים", קולנוע ת"א, ת"א.

האמריקאים, החשים אשמה על הבחורים שנהרגו בווייטנאם, מרגישים אולי צורך למרק אשמה זו בטכס קבוע של צפייה בסרטים עקובים מדם על המלחמה. אבל אנחנו, שיש לנו הרבה סיבות אחרות משלנו להרגיש אשמה, מדוע עלינו להתענות שוב ושוב כשמלוכסני העיניים והחיילים האמריקאים מדבבים אלה באלה בג'ונגלים הפראיים, לצלילי רימונים ופצצות, עם חלקי איברים קטועים ויתומים הבוכים ליד גופת אימם שלפני רגע עוד היתה בחיים? למי זה חסר?

האמת ניתנת להיאמר, ש"זעקת הנשרים" זה כבר ממש משעמם. שוחות ממושכות, חפירת תבלית, וקטל של בית־מטבחיים, לסרוגין, עם צילומים חוזרים של חיילים הנוסעים בין העצים. שניה לפני שהכל מתפוצץ. הסרט עוקב אחר יחידה קטנה של רגלים, מהאימונים וההכנה שהם מקבלים בבואם לוייטנאם, בנסיון לכבושה. עשר פעמים הם נסוגים, מחליקים לתוך הבוץ, נורים על־ידי הוייטנאמים, נסוגים כשהם נושאים את הגופות המדממות של חבריהם, לפני שבחיים מצליחים להשלים את המשימה.

התסריטאי ג'ים קאראבאצוס כי מעט שאינו מעניק לדמויות תכונות וסיפורים אישיים — מה שאינו מעודד הזדהות אישית עם חלק מהחיילים. הוא מעמיד את החיילים הכושים והלבנים כשני גושים הנושאים טינה אלה כלפי אלה, ובא בטענות לחברה האמריקאית שאינה עומדת מאחורי אלה שהיא שולחת לבצע עבודה את המלאכה המסוכנת והבזויה. גם ההיפים ארוכי השיער מהווים נושא להתקפה, כמי שאינם עושים את החייב להיעשות, ומניחים לאחרים ליהרג למענם.

ב־1969 צילם ג'ון אירווין ("יומנו של צב"") סרט תיעודי בווייטנאם. את "זעקת הנשרים", העוסק באותה תקופה, הוא מביים בסגנון ריאליסטי כמו־תיעודי, ומשתמש בנוף של הפיליפינים כתחליף לווייטנאם. שפת הדיאלוגים גסה וריאליסטית, והפסקול מורכב בעיקר משירי פופ אמריקאיים ("עלינו לצאת ממקום זה, גם אם זה הדבר האחרון שנעשה אי־פעם").

"זעקת הנשרים" הוא סרט אנטי־מלחמתי, שנועד להציג את האבסורד וחוסר־הטעם שבמלחמה. במקור הוא נקרא בשם "גבעת המבורגר", לציון ציני של מצב הצבירה בו חוזרים החיילים הביתה לאחר הקרב. אך הדרך שבה הוא מביא את המסר שלו היא כחוקה ומשעממת. בחבורה שהתרגלה לראות זוועות אמיתיות מסוג זה בישיבה בסלון מול הטלוויזיה, התיאור הריאליסטי בקולנוע אינו מסוגל להיות דבר. ייתכן שפיוט קולנועי היה מסוגל לבצע עבור הצופה את הקפיצה מחוסר מעורבות לנגיעה ישירה בדברים, אך פיוט מסוג זה כלל אינו קיים באופנת וייטנאם הפורחת ומצליחה בשנים האחרונות.

הארץ ממליץ

מלאכים בשמי ברלין (ת"א, חיפה, ירושלים) — שני מלאכים מובטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טקסס").

תקווה ותהילה (ת"א, חיפה) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האיזמרגד").

ילדה גדולה ועורבים (ת"א) — במוזיאון. שני סרטים קצרים של גידית גרונר ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבחורה שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

שמעתי את בנות הים שרות (ת"א) — רווקה בודדה מגלה כי המציאות אינה דומה לחלומותיה. בסרט קאנאדי עדין.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — החלק הראשון של "מי הגבעות", לפי מרסל פניול. מספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס. בכיכובו של איב מונטן.

סרטי בידור

שיגעון בחלל (ת"א, חיפה) — פארודיה מטורפת על סרטי המדע־בדיוני. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מחלון חדר המיטות (ת"א) — סרט מתח על גבר הנכון על פילגשו הנשואה מעורבות בלכידת רוצח מטורף, ומסתבך בעצמו.

אודיטוריום דוהל - בית דני
המרכז לאמנויות הבמה
קונצרט חגיגי
תזמורת הקמפוס שליד עירית ת"א־יפו
מנצח: **סם זבה**. פסנתרנית: **יעל וייס**
בתוכנית: **מיצירות מוצרט**
יום שני 25.1 בשעה 20.30
הכניסה חופשית. הקהל מוזמן
סמטת כביר־שבי התקוה ת"א
טל. 382580
עירית תל־אביב־יפו
מינהל החינוך הנוער והתרבות
חברת מוסדות חינוך ותרבות בתל־אביב

בית המשפט המחוזי בחיפה

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואות ו/או מינוי מנהלי עזבון. כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בירושה באחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מס' תיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
צוואות:			
2695/87	הרשטיין מלכיה	2.9.87	ברטה בן יהודה
2696/87	אהרן שרה	7.8.87	ולדר מאיר
2703/87	בן פורת סלימה	6.12.87	בן פורת מרדכי
2707/87	סורטס חניה	9.2.87	סורטס אסתר
4/88	היימן גבריאל	12.12.87	עו"ד י. יקמני
6/88	קוצינסקי פנחס	24.12.87	קוצינסקי חנה
10/88	סנגבאום מריה	5.12.87	סנגבאום שמעון
11/88	פיקר זיגמונד־סימון	8.12.87	פיקר סברין
13/88	אברהם יצחק	23.12.87	קליינגר צפורה
14/88	קונפורטי רמונה מלכה	19.3.87	קונפורטי יוסף
15/88	תענו אברהם־סימון	15.1.87	לבנון אלי
17/88	קלרמן דבורה	4.12.87	אביבה קלרמן
18/88	דורון אמנון	20.9.87	דורון כלה
22/88	סיצקי איזה	10.12.87	אליהו בר יוסף
27/88	גוברמן מרים	5.5.87	גוברמן ישעיהו
28/88	חלף הרמונה־סימון	21.12.87	לבנטר רבקה
31/88	מימן קאטא	9.4.86	נימן חליכר
32/88	סטפנו אלביריה אוגוסטה	17.8.84	ד"ר סטפנו בבל
42/88	פרידלנדר רחל	6.3.87	חוה אברמוב
ירושות:			
2699/87	דינור חיים	10.3.82	דינור יוסף
2700/87	בורנשטיין טאובה	1.7.85	דן טבק
2701/87	חנגשוילי רפאל	6.9.87	גבי חנגשוילי
2702/87	איאנברג רבקה	9.12.75	איאנברג יאיר
2704/87	כהן גינה	15.11.87	ניר אריה
2706/87	ינון סיידה	1.12.87	סיידה יאיר
2706/87	הראל חדריזלי	26.10.86	ויינטראוב מאיר
2708/87	פיינברג נעמיה	14.8.87	כספרי לאה
1/88	משולב ראובן	6.7.87	נחמה ברשן
2/88	עובדיה נסימה	3.2.83	עובדיה סלמן
3/88	פוטיבסקי מרים	11.12.87	פוטיבסקי אליהו
5/88	בן צבי אהרון־סימון	15.7.87	בן צבי רות
7/88	בלייר איסרה	16.12.82	בלייר עליזה
9/88	חנוך ספורה	8.5.86	עבודי רינה
12/88	אפלבוים שלמה	24.7.84	אפלבוים מרים
16/88	אהרדי אלברטו	20.3.82	טולידאנו מני
19/88	הרשקוביץ יעקב	18.9.87	הרשקוביץ אסתר
20/88	טבק ישראל	1.12.86	טבק דוד
21/88	ציטרמן יוסף	13.11.87	סיבי הדסה
23/88	מרקמן מרדכי	22.11.87	מרקמן אריה
24/88	פרכיטמן רבינר אמיל	7.12.87	פרכיטמן רבינר דיאנה
25/88	ברסלב יעקב	11.2.87	ברסלב סבבה
26/88	בריסלר דב	18.9.87	ברסלב אלחנן
36/88	קנדל יוסף	27.4.87	משה דקל

ב. גילאור
שופטת רשמת

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב באליק 3, חיפה
טלפון במשרד — 04־640775
פרסום
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
אסתר בכר ־ אשר פיוטים הורג פרוזת כמורים למשרד. ברחוב ירושלים מס' 7 חלקה 107 בגוש 10862, הדר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב באליק 3, חיפה, בימים א. ג. ה. בין השעות 8.00־11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יתבקש לפי המתכונת הרגילה, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אינטרי יבורין
בתורם העיר

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לה־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00־20.00
בימי ו' — 6.00־15.00
טלפונים: 03־433300
ביקור־רופא — שירות רפואי בייתי (24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום 218820, 218896 מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר שק"ם — שרות רפואי לקבוע ת"א
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19: טל' 03־7549111 "שקם" קוד מנוי 222
שלו"ם — שרות רפואי לקבע (חיפה) בימי־חול בשעות 24־19, בימי ששי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 ליד המשביר טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל. 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג בין 24.00 עד 18.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית — שרות מינויים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
1500 איתורית 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222־3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־שבע 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 עד 22.00
ירושלים 243358, 17.00־22.00
חיפה נתניה — 229488
הגליל המערבי 04־922222
מרכז מידע למבוגר לזקן במקום "במגלים": א רדה 11.00־13.00, ב דד 16.00־18.00 טל: 220031
רחוב מאזה 13 תל־אביב
קו אלי"ו — האגודה למען הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00־20.00
ערים לשירות אתם — חברה פיקודית לשירות הציבור כונס רח 24 שעות ביממה 03־5461727/8
שולל — שרותי ציות טיפול צנורין לחולי לב בגוש דן 330848
ויצו — 24 שעות קו ארום לנשים מוכות. טל: 03־5461133, 08־550506
הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים. בירור בחולים 24 שעות בחולון טל': 03־290101, 03־203121, קו פתוח בכל יום ב' 19.30־23.00, ת.ד. 33602 תל־אביב.
תורנות בתחנות מכבי — רחובות ת"א 611011, 246363, 239952
רוקחי ירושלים 226335
רוקחי חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (נשים)
הדסה ע"כ — (אורטופדית, ילדים, עיניים, א.א.ג.)
שערי צדק — (פנימית, נשים)
ביקור חולים — (כירורגית)
תל־אביב שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 232363
ירושלים מרפאת רוממה הכ"ג 28 525191
חיפה ינגה אבן סינא 7 672288
נתניה קופ"ח לאומית סמילנסקי 9 338053
רמת־גן רש"י רש"י 13 7510971
חולון אהרון הפרין 52 889153
עין יהב עין יהב 2 884854
בת ים בני בם ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה קופ"ח הכללית חיים עוזר 905271
הקריות היסוד קרן היסוד 73 ק' ביאליק 704185
הדרה צליק הרצוג סבואל 336323

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אבעזי כניעה. ימים ב' ב' ד' — 16.00־19.00. רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 19.00־16.00 רח' הסטודנט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגר

02־304304 03־432727 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד (כ)
08.40 מסך לספרות (כ)
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ז'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית על־יסודי
11.30 גאוגרפיה כללית ה־ו'
12.00 ספרות ד'־ס'
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 היסטוריה כללית
14.00 עד כאן
14.05 פארוק
15.00 רכבת ההפתעות
15.20 גברת פלפלת
15.40 שעת כושר *
16.00 רחוב סומסום
16.30 מכשפתה מכה שנית
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 זרבובים
17.40 תהילה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פתרון
18.45 (ע) חידושים המצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פופ
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת
22.40 מצב הדוח
23.30 אלפרד היצ'קוק מגיש
23.55 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

18.50 עפיפונים
19.00 האחים
19.50 על גופים ואנשים
20.00 תולדות צילום הקולנוע
20.30 חווה אלברשטיין
20.10 פופ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרנו (סדרה)
18.30 בשורות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 קרקס
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 פרינגטון (קומי)
21.10 ארנסט המינגווי
22.00 חדשות באנגלית
22.20 הצבא הסודי (סדרה)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 עשיות משמחות
15.00 הדול גמירד
15.30 הבית העפוף
16.00 שוכני הסלעים
16.30 סרט (ערבית)
18.00 משפחת הולטן
19.00 60 דקות
20.00 מופעים קלאסיים
21.00 סרט
22.30 עשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.07 בהאזנה נינוחה*
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סידורה לה פה טל: מסע מוסיקאלי בגליל
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.30 ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1987
22.30 מן המקורות
23.00 מחזורי יצירות. ק.ע.ב.

רשת א'

16.05 רדיו עשרה
17.10 צבעי הקשת. שירים
18.06 מנות ערב
19.05 סיכום המכונה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שירותים לעולים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

18.06 בעין בוחנת
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 אזור בשכונה
22.05 בינינו לבין עצמנו
00.05 יומן חצות
00.15 להיאחז בחלום. שירים

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.06 אורח שתיק

גלי צה"ל

23.05 הלילה הוא שירים
16.05 קו פתוח
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 רדיו ספורט. מבזק ספורט
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע
23.55 שיחת חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא הזכים ליישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיוקל עברית קלה
08.05 חוכה עם בר הבל
08.27 מטפס דמאגיק, שידור הי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר. מאגאזין לילדים
15.27 האנציקלופדיה המתוחה
15.57 מטפס דמאגיק
19.05 סיכום המכונה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרק היום בתנ"ך
19.30 שירותים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 שרטים עבריים
09.05 ביקור בית

10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלקהגאי כב'. עם אהוד מנור
13.05 בקצי היום. חדשות ופזמונים
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות
14.30 מתיבתה, הוי הזמר
15.05 שירים ושיפורים
15.55 קראי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן בלוכלה
16.30 על מסמרים הבטים
17.05 הנעימקסם

רשת ג'

06.04 בחזרה לאישה, להיטים
07.07 שירי בבוקר־בבוקר
09.05 מה כבר תעשה עם אבי אתגר
10.05 חברים חזקים. עם שמוליק אימבר
11.05 שבעים מי יודע שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יהודית
13.05 רק בימי חול
14.00 לך ולך שיר הגרה
15.05 הרש, היים ומיותר

גלי צה"ל

16.05 הבנה יוונית
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין־חדשות
07.00 שבע אשר שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילהבוקר, עם אלי ישראלי
10.05 עצר. שירים עבריים
11.05 נבון לעבעיו
13.05 רוזה יוזה
13.55 40 לאמה, סיפור היום בתנ"ך
14.05 פגישה יוזית, עם יצחק ברזר
15.05 שירים לתה, עם אורן טל
16.05 ארבע ארבע־הצהרים (יפים ג'־ה)

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 צ
21.57 הדעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגלאו ההה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — אני נבגעת, אני נבגע 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — קוחיות בגורל 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — אוכפים להוסים 11.15
בן יהודה — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — רכבת תחתית 4.30, 7.15, 9.30
בת — הקיסר האחרון 6־9
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקוה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — לו היית כאן 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — נאורין — אהבה מטורייגת 7.15, 9.30
דרייב אין — שגעון בחלל 7.15, 9.30
סקס 12.00 חצות
הקולנוע בית ציוני אמריקה — שבעתי את בנות הים שרות 4.30, 7.30, 9.30
הדר — ריקוד מושחות 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — הנסיכה מבבולי הילס 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — מחלון חדר המיטות 5.00, 7.30, 9.55
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11־2־5, 7.25, 9.50
חן 5 — התנות מעבר לפינה 11־2־5, 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
שכרון חושים 12.00 חצות
לב 1 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לב 2 — טמפופו 2.00־5, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 4 — מגדל הדבורים 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — ילדה גדולה + עורבים 7.30
מקסים — הבלתי נשחדים 7.15, 9.30
התוויה הישראלית — רוביקופ 10.00
סינמה 2 — שגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
סינמה — חופשת רחוב 5.00, 7.30, 9.40
זרים 11.45 בלילה
סינמטק ישראלי — מלאריס 7.00
והשר האמריקאי 9.45
פאר — יופי של הזמנה 4.30, 7.15, 9.30
פריז — גדול מהחיים 12־2־4, 7.15
גלגל אתה 11.30 צפון המסתורים 9.30
— מאגון 4.30, 7, 9.30
שחף — עסבר הבארים 4.30, 7.15, 9.30
תמה — סרט מתוק 7.30, 9.40
תכלת — גן החיים 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — זעקת הנשרים 4.30, 7.15, 9.30
צוקה (תל־אביב) — השוטר בבבולי הילס 7.30, 9.30
שני סרטים בכרטיס אחד

בית שאן

מתנ"ס — המכשפות מאיסטוויק 9.15

ירושלים

אדיסון ריקוד מושחת 4.30, 7, 9
אורגיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום בכלכלה 4.30, 6.45, 9
בית אגרון — עסקה ללא רחמים 5.30
סרט מסונן 7.30
רוז 9.15
כביר — עסבר הבארים 4.30, 7, 9.15
כיסוייל — ללא מוצא 7.00, 9.15
רון — נאורין 4.30, 7, 9
הסינמטק ירושלים — ז'אן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — אבא גנוב 4.30, 7, 9
סמדר — מלאכים בשמי ברלין 7.00, 9.15
סינמטק 1 — נשיקה ארוכה 7.00 חצות העצמונים הקסומה 9.30
סינמטק 2 — מילואוה קומדיה לבמה 9.30

עפולה

היכל התרבות — אבא גנוב 7.00, 9.15
מיסתורין — גורלי הזוק 9.00

נתניה

סמורדי — יום במלכודת 5.7.15, 9.30
שרון — אבא גנוב 5, 7, 9.15
רמי — ביבי אריזונה 7.15, 9.30

חולון

מתנ"ס קריית שרת — ברוח שווה בלילות 4.00
כרמי — אני נבגעת אתה נבגע 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא מוצא 7.15, 9.30
מגדל — יום במלכודת 7.15, 9.50
ארמון — אבא גנוב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — ימי הרדיו 7.30

רחובות

בית העם — נשים בעותק 8.30
הדר — ז'אן דה פלורט 7.15, 9.15
חן — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.15

באר שבע

היכל התרבות — יום במלכודת 7.15, 9.30

רמלה

היכל התרבות — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — פופאי, מנגסל וילדה קטנה 7.00, 9.30. המכשפה מאיסטוויק 4.15. הדיסקוטק של טופר בלום

טבריה

יד שמורית — מאגון 6.45, 9.15

עכו

אודיטוריום — הבקבוק 2 7.00 — 9

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושחת 4.30־7, 9.15
אורלי — תקוה ותהילה 6.45־9
בית העם — כלתעות 4.00, 9.00
חן — ז'אן דה פלורט 6.30־9
סינימטק — העורבים + ילדה גדולה 9.30
עצמון 1 — שגעון בחלל 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — ללא מוצא 4.30־6.45, 9.10
עצמון 3 — הבלתי נשחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
קן אור המכשפות — יופי של הזמנה 4.30, 7.00, 9.15
ניצן — אבא גנוב 7.00, 9.15
רון — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — הקיסר האחרון 5־6.30
רב גת 2 — הנסיכה מבבולי הילס 4.30־7, 9.15
אורות — המכשפות מאיסטוויק 7.00, 9.15
סביר — לה בבובה 7.00, 9.15
סביון — הניצון 6.30 — 9
שביט — מאגון 7.00, 9.15
היובל — כפירו של שוטר 7.00

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30

הרצליה

מלון דניאל — יחסים אסורים והתגרי 8.00
הדר — ריקוד מושחת 7.15, 9.30
היכל — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — לה במבה 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — הנות קטנה מהמריפה 7.15, 9.30
עצמאות — אני נבגעת, אני נבגע 7.15, 9.30

רמת גן

אלאמים — יום במלכודת 7.15, 9.30
אורדע — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
הדר — אני נבגעת אני נבגע 4.30, 7.15, 9.30
לילי — יופי של הזמנה 7.15, 9.30
סינרמה — המתיחה בקרוב
רב גן 1 — הנסיכה מבבולי הילס 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — מחלון חדר המיטות 5.00, 7.30, 9.55
רב גן 3 — התיק אפריקאי 5, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.45
שמיס — כי הבצרה זה 7.15, 9.30

חדרה

הדרה — משפחה פיירי 7.00, 9.15
חן — הפרהסטוריה הביעי 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — התיק אפריקאי 7.00, 9.15
עתל — מחלון חדר המיטות 7.00, 9.30

התזמורת הקאמרית הישראלית
ביה אסיה, רח' היכנן 4, ת"א. טל. 03־210102

קולות נשפים מס' 24ב'
סדרות 1 ו־3
מנצח: **ג'וזף סילברסטיין**
סולן: **יובל ירון**, כנר
בתכנית:
באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 1
מוצארט: קונצ'רטו לכנור מס. 4
דבוז'אק: סרנאדה לכלי קשת
יום ג' 19.1.88
היכל התרבות ת"א
כל המנויים שרכשו לקונצרט ב־1.2.88 כוחם יפה לערב זה

"כל המשובחה"
קונצרט מס. 2
מנצח ומנחה: **רשי לבאות**
כל הסדרות יום שני 25.1.88 שעה 17:30
היכל התרבות ת"א
כרטיסים במשרדי התזמורת בית אסיה יעבץ 3
טל. 210102 ובמשרדי הכרטיסים

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

נמשכת מכירת כרטיסים לאופרה "פידליו"

תל אביב, היכל התרבות. 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
גינתר הרביג
מנצח
מרים פריד
כנרת
התכנית:
הינדמית – מוסיקה קונצרטית לכלי קשת וכלי נשיפה
ברוך – קונצ'רטו לכינור
בראהמס – סימפוניה מס' 4
סדרה ו': מוצ"ש 23.1.88
סדרה ז': יום א' 24.1.88
סדרה ח': יום ב' 25.1.88

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
גינתר הרביג
מנצח
מרים פריד
כנרת
התכנית:
הינדמית – מוסיקה קונצרטית לכלי קשת וכלי נשיפה
ברוך – קונצ'רטו לכינור
בראהמס – סימפוניה מס' 4
סדרה א': יום ג' 26.1.88
סדרה ב': יום ד' 20.1.88
סדרה ג': יום ה' 21.1.88

ירושלים, בנייני האומה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
גינתר הרביג
מנצח
מרים פריד
כנרת
התכנית:
הינדמית – מוסיקה קונצרטית לכלי קשת וכלי נשיפה
ברוך – קונצ'רטו לכינור
בראהמס – סימפוניה מס' 4
יום ד' 27.1.88

מכון ון ליר בירושלים
מזמין את הצבור לערב שירי ברכט עם:
אודו זמל
מבכירי השחקנים של ה"שאובינה" (Schaubuhne)
קריאה וזמרה,
ואלן מרקס — פסנתר.
ביום רביעי, 20 בינואר, בשעה 8.00 בערב
הכניסה חופשית
כיכר אלברט אינשטיין

תזמורת סימפונית ירושלים
רשות השידור
"מיפגשים"
עם סר פיטר מקסוול דייויס (מלחין ומנצח)
★ סימפוניה מס' 2
★ התנונה אורקנית, חתונה וכן־סימפוניות ופיוטה של מוצארט
יום שלישי, 19.1.88
8.30 בערב, באולם הנרי קראון

קונצרט מיוחד
מיצירות ק.פ.ע. באך (200 שנה למותו)
עם לורי ואלפיש (צ'מבלו)
ו"רנני ירושלים" בניצוח מוקי שפיץ
יום חמישי, 21.1.88
8.30 בערב בכנסיית דורמיציון

הועדה המקומית לתכנון ובניה הרצליה
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה לתריג. הקמת בית מלאכה לחלקי נבק במבנה קיים באזור המיועד למבני צבור. בקרוץ רחביה בגוש 15789.
כל מי שיש לו התנגדות להקלה זו רשאי להגיש התנגדותו המנומקת לועדה המקומית.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מיום פירסום הודעה זו.
בכבוד רב
מיכה כהן
יו"ר הועדה

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 17.1
התיאטרון הבימה:
מגילה אפרה: 20.30
אנשים קשים: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים – בקאמרי: 20.30, 16.00
קידוש – בצוותא
רבקה נסוס – אודיטוריום דוהל: 20.30, 16.30